Şakir Məmmədov

MÜASİR DÜNYA MEMARLIĞI

*Art Deco Sənaye üslubu *Beynəlxalq üslub (modernizm)
*Brutalizm (modernizm) *Yüksək texnologiyalı
*Minimalizm *Skandinaviya üslubu *Blob memarlığı
*Yaşıl/davamlı memarlıq və ya eko-memarlıq

shakir.architektor@gmail.com

BAKI -2025

Elmi redaktor: Azərbaycan Respublikası əməkdar memarı,
Şərq ölkələri Beynəlxalq memarlıq
Akadamiyasının həqiqi üzvü-akademiki,
Memarlıq elmləri doktoru, professor
Nağıyev Nizami Həsən oğlu

Rəyçilər: Azərbaycan Respublikasının əməkdar memarı,
memarlıq elmləri doktoru, professor:
Qəhrəmanova S. Ş.

Azərbaycan Respublikasının əməkdar memarı,
professor: Ələsgərov E. H.

Şakir Məmmədov "Müasir dünya memarlığı".
Bakı, "Füyuzat", 2025, 496 s.

© Şakir Məmmədov, 2025

Kitab haqqında rəy

"Müasir Dünya memarlığı"- müəllif: Şakir İbrahimxəlil oğlu Məmmədov

Memarlıq sadəcə fiziki strukturların yaradılması deyil, həm də cəmiyyətin estetik zövqünü, texnoloji inkişaf səviyyəsini, sosial münasibətlərini və tarixi yaddaşını əks etdirən bir sənət və elm sahəsidir. Şakir İbrahimxəlil oğlu Məmmədovun "Müasir Dünya memarlığı" adlı fundamental əsəri bu məqamları nəzərə alaraq, oxucunu müasir memarlığın çoxqatlı və dinamik mənzərəsi ilə tanış edir.

Elmi və fəlsəfi dərinlik

Kitab sadəcə memarlıq tarixini ardıcıl olaraq təqdim etmir; müəllif memarlığın fəlsəfi və ideoloji əsaslarını da incəliklə təhlil edir.

O, müasir memarlığın formalaşmasına təsir edən cərəyanları – modernizm, postmodernizm, dekonstruktivizm və ekoloji memarlıq kimi istiqamətləri həm nəzəri, həm də praktiki nümunələrlə təhlil edir. Memarlığın təkcə tikinti texnologiyaları ilə deyil, həm də ictimai dəyişikliklərlə necə və niyə dəyişdiyini oxucuya aydın şəkildə çatdırır.

Müasir memarlıq cərəyanlarının analizi

Müəllif əsərdə XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq bu günədək baş verən memarlıq yönümlü dəyişiklikləri xronoloji və analitik üsullarla təqdim edir. Le Korbüze, Frank Lloyd Wright, Mies van der Rohe kimi modernist memarların, eləcə də Zaha Hadid, Rem Koolhaas, Santiago Calatrava kimi çağdaş memarların yaradıcılığı konkret layihələr əsasında təhlil edilir. Bu yanaşma oxucuya təkcə nəzəri bilik deyil, həm də memarlığın vizual və funksional təkamülünü müşahidə etmək imkanı yaradır.

Qlobal və yerli yanaşmanın balansı

Şakir Məmmədovun fərqləndirici xüsusiyyətlərindən biri də qlobal memarlıq meyllərini Azərbaycan memarlıq mühitinə inteqrasiya etmə bacarığıdır. Kitabda beynəlxalq təcrübə və yerli reallıqlar arasında körpü yaradılır. Müəllif, memarlıqla bağlı qlobal tendensiyaların Azərbaycan şəhərsalma siyasətinə, urbanistikasına və memarlıq dilinə necə təsir etdiyini də nəzərdən keçirir. Bu baxımdan, kitab təkcə nəzəri deyil, eyni zamanda praktik və tənqidi baxış bucağını da özündə ehtiva edir.

Dil və üslub

Elmi ədəbiyyata xas dəqiqliyi və sistematikliyi qorumaqla yanaşı, müəllif sadə, anlaşıqlı və axıcı bir dil istifadə edir. Bu, kitabı həm peşəkar memarlar, arxitektorlar və tələbələr, həm də memarlığa maraq göstərən geniş oxucu auditoriyası üçün əlçatan edir. Kitabda istifadə olunan terminologiya aydın şəkildə izah olunur və hər bir nəzəri məqam konkret memarlıq nümunələri ilə əsaslandırılır.

Tədris və tədqiqat baxımından əhəmiyyəti

"Müasir Dünya memarlığı" universitetlərdə memarlıq ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr üçün dəyərli dərs vəsaiti rolunu oynaya bilər. Kitab həmçinin memarlıq sahəsində elmi-tədqiqatla məşğul olan mütəxəssislər üçün zəngin mənbə funksiyası daşıyır. Mənbə siyahısının genişliyi, istinad olunan nəzəriyyəçilərin və memarların müxtəlifliyi əsərin elmi əsaslara söykəndiyini göstərir.

Nəticə

Şakir İbrahimxəlil oğlu Məmmədovun "Müasir Dünya memarlığı" əsəri Azərbaycan memarlıq ədəbiyyatında mühüm yer tutma-

ğa layiqdir. Bu kitab həm müasir memarlığın qlobal transformasiyalarını başa düşmək, həm də Azərbaycan memarlığının bu proseslərdəki yerini müəyyənləşdirmək baxımından oxuculara dəyərli bir düşüncə çərçivəsi təqdim edir. Əsər yalnız keçmişi izah etmir, eyni zamanda gələcəyin memarlıq trendlərinə dair düşünmək üçün də möhkəm bir baza yaradır.

Azərbaycan Respublikasının əməkdar memarı,
Şərq Ölkəri Beynəlxalq Memarlıq Akademiyasının
həqiqi üzvi-akademiki,
AzMİU-nun "Memarlığın əsasları" kafedrasının müdiri
memarlıq elmləri doktoru, professor
Nizami Həsən oğlu Nağıyev
15 may 2025-ci il.

Ön söz

"Müasir Dünya Memarlığı" memarlıq sənətinə marağı olan hər kəs üçün dəyərli bir qaynaqdır. Kitab, XX və XXI əsrin memarlıq istiqamətlərini əhatə etməklə, oxucunu modernizmdən postmodernizmə, yüksək texnologiyalı memarlıqdan ekoloji və sürdürülebilir dizayna qədər uzanan zəngin bir səyahətə çıxarır.

Yazı üslubu həm peşəkar memarlar, həm də bu sahəyə yeni qədəm qoyanlar üçün anlaşıqlıdır. Görkəmli memarların layihələri – Zaha Hadid, Norman Foster, Rem Koolhaas və digərlərinin işləri konkret nümunələrlə təqdim olunur, şəhər planlaşdırılması və estetik prinsiplərlə əlaqələndirilir.

Kitabın ən güclü tərəflərindən biri isə vizual materialların – fotoşəkillərin, planların və diaqramların zənginliyidir. Bu, memarlığın təkcə nəzəri deyil, həm də vizual bir incəsənət olduğunu oxucuya dərindən hiss etdirir. Ümumilikdə, "Müasir Dünya Memarlığı" yalnız memarlıq tarixini izah etməklə kifayətlənmir, həm də oxucunu gələcəyin şəhərləri və tikinti prinsipləri haqqında düşünməyə təşviq edir.

Müasir dünya memarlığının Azərbaycana təsiri

Əsərdə qeyd olunduğu kimi, Azərbaycan memarlığı tarixən Şərq və Qərb mədəniyyətləri arasında körpü rolunu oynamışdır. XX əsrin sonları və XXI əsrin əvvəllərindən etibarən qloballaşmanın, urbanizasiyanın və texnoloji yeniliklərin təsiri ilə Azərbaycanın memarlıq mühiti də sürətli transformasiya mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Müəllif bu dövrdə müasir dünya memarlığında baş verən yeniliklərin – funksionalizmin, eklektizmin, postmodern estetikaların və ekoloji həllərin Azərbaycan layihələrində necə əks olunduğunu real faktlarla göstərir.

Bakı şəhərinin memarlığında müasir meyllərin təzahürü

Kitabda Bakı şəhəri xüsusi diqqətlə təhlil olunan əsas nümunə kimi təqdim edilir. Bakı şəhərinin memarlıq siması 2000-ci illərdən sonra beynəlxalq memarlıq meyllərinin fonunda nəzərəçarpacaq şəkildə dəyişmişdir. Şakir Məmmədov bu prosesi sadəcə memarlıq formalarının dəyişməsi kimi deyil, eyni zamanda sosial, iqtisadi və mədəni amillərin məkan üzərindəki təsiri kimi qiymətləndirir.

Əsərdə "Flame Towers" (Alov Qüllələri), Heydər Əliyev Mərkəzi (Zaha Hadid), SOCAR Tower və digər ikonik obyektlər müasir dünya memarlığının Bakıya inteqrasiyasının nümunələri kimi təqdim olunur. Bu layihələr yalnız texnoloji və vizual baxımdan deyil, həm də simvolik və ideoloji aspektdən müzakirə olunur – yəni yeni memarlığın milli identikliklə qarşılıqlı münasibətləri araşdırılır.

Şəhərsalma və memarlıq siyasətinə təsir

Müəllif qeyd edir ki, müasir memarlığın şəhərsalma siyasətinə təsiri Bakı şəhərinin planlı şəkildə modernləşdirilməsi ilə özünü göstərir. İctimai məkanların yenilənməsi, müasir infrastruktur obyektlərinin inşası, yaşıllıq zolaqlarının artırılması və tarixi irsin qorunması kontekstində aparılan işlər dünya təcrübəsi ilə vəhdətdə təqdim olunur.

Əsər həmçinin göstərir ki, bəzi hallarda müasir memarlıq tendensiyalarının süni və kontekstdənkənar tətbiqi yerli memarlıq ənənələrinin kölgədə qalmasına və şəhər strukturunun harmoniyasının pozulmasına da səbəb ola bilər. Bu yanaşma, müəllifin məsələyə tənqidi və obyektiv baxış bucağı ilə yanaşdığını göstərir.

Akademik və praktik əhəmiyyət

Şakir Məmmədovun bu aspektdəki təhlilləri memarlıq üzrə təhsil alan tələbələr, şəhərsalma mütəxəssisləri və memarlıq tənqidçiləri üçün geniş nəzəri və metodoloji çərçivə təqdim edir. Əsər, həmçinin memarlıq layihələndirməsində qlobal və lokal dəyərlər

arasında tarazlığın qorunmasının vacibliyini vurğulayaraq, gələcək urbanist və memarlar üçün bələdçi rolunu oynayır.

Nəticə

Nəticə etibarilə, "Müasir Dünya memarlığı" kitabında müasir memarlıq düşüncəsinin Azərbaycan mühitinə, xüsusilə də Bakı şəhərinin memarlıq mühitinə təsiri geniş, elmi əsaslı və balanslı şəkildə təhlil olunur. Müəllif, müasir memarlığın yalnız formal estetikadan ibarət olmadığını, onun sosial kimlik, tarixi yaddaş və gələcək vizyonla birbaşa bağlı olduğunu nümayiş etdirir. Bu baxımdan, əsər həm nəzəri, həm də tətbiqi baxımdan mühüm əhəmiyyət kəsb edir və müasir Azərbaycan memarlığının formalaşmasında dünya memarlığının oynadığı rolu hərtərəfli şəkildə ortaya qoyur.

Müasir memarlıq

Müasir memarlığın tənəzzül və ya yüksəliş vəziyyətində olması barədə sonsuz mübahisə etmək olar, lakin etiraf etmək lazımdır: ***dünyada çoxlu binalar var ki, onlar öz görünüşü ilə ya qəzəb, ya da heyranlıq doğura bilirlər!*** Onların bəziləri dünya şöhrətli memarlar tərəfindən, bəziləri istedadlı özünü öyrədən insanlar tərəfindən yaradılmışdır, bəziləri şok və təəccüb doğurur, bəziləri təbəssüm yaradır, bəziləri heyranlığa səbəb olur və ən əsası, heç kəsi laqeyd qoymur! Müasir memarlıq təkcə müxtəlif deyil, həm də heyrətamizdir. Onu aydın bir çərçivəyə yerləşdirmək çox çətindir. Amma o, texnoloji tərəqqi kimi sürətlə inkişaf edir. Müasir memarlıq insana həyatda onun rifahının bütün komponentlərini verməlidir ki, bu da bir tapmaca kimi ekologiya, iqtisadi aspekt, adekvat yaşayış sahəsi, işıq, materialların teksturası, forma və dizayn kimi müxtəlif və eyni dərəcədə əhəmiyyətli detallardan ibarətdir. Ultra müasir üslubda tikilmiş binaların, hər hansı bir yenilik kimi, universal sevgi və tanınma qazanması olduqca çətindir. Şəhər ərazisində müasir binaların həmişə öz pərəstişkarları və rəqibləri var,

buna görə də onlar öz varlıqlarını faydalı, funksionallıq və gözəlliklə əsaslandırmalıdırlar. Müasir binalar ekoloji cəhətdən təmiz və enerjiyə qənaətcil olmalıdır. Müasir şəhər memarlığı həm innovativ dizayn həllərini, həm də tarixi kontekstə hörməti özündə cəmləşdirdikdə, həm də gələcəyin memarlığını təmin etdikdə ləzzətli olur. Dövrümüzün memarlığı tamamilə yeni bir fəlsəfədir, onun qlobal mənası kiminsə Eqosuna əbədi abidələrin yaradılmasına deyil, funksionallığın, komfortun, rahatlığın, gözəlliyin mürəkkəb kvintessensiyasını təmsil edən, emosionallıq, qənaətcillik və ətraf mühitə uyğunluq, bəşəriyyətə və onun ehtiyaclarına xidmətə əsaslanan bir fəlsəfədir. İndi həm dizaynda, həm də memarlıqda hər bir elementdə mövcudluğunun məqsədəuyğunluğu "gözəl" anlayışı, yəni əlavə bir məna aldı. Yəni gözəl olan dahiyanədir və dahiyanə olan hər şey sadədir və lazımsız detallarla dolu deyil.

Müasir memarlıq nə deməkdir?

Müasir memarlığın dirçəlişi əl əməyini maşın əməyi ilə əvəz etməyə başladığı bir vaxta gəldi. Müasir memarlar insanların gözəl olduğunu düşündüklərindən daha çox necə yaşadıqlarına diqqət yetirən tikinti üsullarını icad etməyə çalışdılar. Bu memarlıq dirçəliş üslubları kimi həssas deyil. Əksinə, o, yenilikçi və praktikdir.

Müasir memarlıq funksionallığı və sadələşdirilmiş formaları, onların bəzəkdən üstünlüyünü vurğulayır. Bu estetika Queen Anne, Victorian və ya Gothic Revival üslublarından daha sadədir. Müasir memarlıq adətən təmiz, dəqiq xətlərə malikdir.

Təkcə ABŞ-da müasir memarlığın bir neçə üslubu var. 1930-cu ildən 1970-ci ilə qədər ekspressionizm, konstruktivizm və orta əsr moderni kimi memarlıq üslubları meydana çıxdı. Müasir hərəkat davamlı olduğunu sübut etdi və təxminən 60 ili əhatə edən bir neçə alt üslubu əhatə edir. Beləliklə, dəqiq başlanğıc nöqtəsini müəyyən etmək çətin ola bilər. Bəzi ekspertlərə görə üsluba “Art Deco” və

“Arts and Crafts” hərəkətləri kimi daha çox "keçid" memarlıq daxildir. Digərləri üçün bu əvvəlki üslublar əsrin ortalarında "daha təmiz" memarlıq hərəkətləri üçün ilham rolunu oynadı.

Müasir dizaynın yaranması formanın funksiyanı izləməsi fikri ilə baş verdi. Bu ideya 1893-cü ildə Çikaqo Ümumdünya Sərgisi üçün binaların layihələndirilməsini həyata keçirən memar Lui Sallivan tərəfindən irəli sürülüb. Bu iş müasir memarlar üçün əsas oldu. Müasir memarlığın digər məşhur qabaqcılları arasında Frank Lloyd Wright, Staatliches Bauhaus, Ludwig Mies van der Rohe və Le Korbusier var. Müasir dizayn estetikası 1930-cu illərdə zirvədə idi və Beynəlxalq Modernizm və ya Beynəlxalq Stil kimi tanındı. 1932-ci ildə Filip Johnsonun memarlıq sərgisindən sonra ortaya çıxdı. Ümumiyyətlə, müasir memarlığın ən məşhur nümunələri 20-ci əsrin ortaları ilə məhdudlaşır, lakin dizayn üslubu 20-ci əsrin sonlarına qədər binalara yaxşı təsir göstərməyə davam etdi.

Müasir memarlığa necə girmək olar?

Memarlıq təkcə heyrətamiz binalar yaradan deyil, həm də ideyaları, istəkləri və dəyərləri çatdıran bir sənətdir. Əgər memarlıq dilini başa düşməyi öyrənsəniz, müxtəlif dövrlərin mədəniyyəti və ictimai şüuru haqqında çox şey öyrənə bilərsiniz.

1900-cü ildən 1940-cı ilə qədər olan dövr müasir memarlığa dərindən təsir edən əhəmiyyətli texnoloji irəliləyişləri gördü. Ən təsirli inkişaflardan biri polad və dəmir-beton konstruksiyaların inkişafı idi. Bu, memarlara daha hündür, daha cəsarətli strukturları daha geniş açıq məkanlarla dizayn etməyə imkan verdi.

Texnoloji Tərəqqilər və onların təsiri.

Ən təsirli inkişaflardan biri polad və dəmir-beton konstruksiyaların inkişafı idi. Bu, memarlara daha hündür, daha cəsarətli strukturları daha geniş açıq məkanlarla dizayn etməyə imkan verdi. Pərdə divar sisteminin tətbiqi, ilk növbədə şüşədən istifadə etməklə,

binanın eksteryerlərini dəyişdirərək, müasir memarlıqla sinonimi olan parlaq, şüşə üzlü görünüş yaradır. Bundan əlavə, kondisionerin və elektrik işıqlandırmasının yaranması daxili dizayn üçün yeni imkanlar açaraq, məkandan istifadədə daha çox rahatlıq və çeviklik yaratdı. Bu texnoloji yeniliklər binaların tikilmə tərzini dəyişdi və həmçinin memarlıq estetikasına təsir edərək, müasir hərəkatı xarakterizə edən minimalist, funksional dizaynlara gətirib çıxardı. Bu dövrün texnologiya və dizaynın birləşməsi müasir memarlığın əsasını qoydu və davamlı innovasiya üçün presedent yaratdı.

Müasir Memarlıq Dizaynının Tarixi

1900-1940-cı illərdə yerli memarlığın təkamülü 20-ci əsrin başlanğıcı müasir hərəkata səbəb olan daxili memarlıqda böyük bir dəyişikliyi qeyd etdi. 1900-cü ildən 1940-cı ilə qədər uzanan bu dövr sosial-iqtisadi dəyişikliklərin, texnoloji irəliləyişlərin və yeni estetik həssaslığın dərin təsiri ilə memarlıq düşüncəsində və praktikasında təkamülə şahid oldu. Bu dörd onillik ərzində iki mərhələdə qoyulmuş təməl müasir evlərin dizaynında əks-səda verməyə davam edir. Dəyişiklik Toxumları (1900-1910) 1900-cü illərin əvvəlləri İncəsənət və Sənətkarlıq hərəkatının güclü təsiri ilə bəzədilmiş Viktoriya üslublarından tədricən uzaqlaşma ilə xarakterizə olunurdu. ABŞ-da Qustav Stikli və Böyük Britaniyada Çarlz Renni Makintosh kimi pionerlər modernizmin əsasını qoyan sadəliyi, funksionallığı və sənətkarlığı təbliğ etdilər. Materialların bütövlüyünə və sadə konstruksiyaya diqqət yetirən bu konsepsiyalar müasir memarlıq dizaynının tarixinin bir parçası və yeni başlayan müasir hərəkatın təməl daşı oldu.

Beynəlxalq üslubun yüksəlişi Birinci Dünya Müharibəsindən sonra Beynəlxalq Stil müasir memarlıqda müəyyənedici qüvvə kimi meydana çıxdı. Le Korbyuzer, Walter Qropius və Mis van der Roye kimi memarlar minimalizm, bəzəksiz səthlər, polad və şüşə kimi yeni materialların istifadəsinə vurğu edərək dizaynda inqilab

etdilər.

Qropius tərəfindən başlayan Bauhaus hərəkatı evlərin dizaynında təzə, yeni bir üsul yaratmaq üçün sənət, sənətkarlıq və texnologiyanı birləşdirdi.

Müasir Amerika Dizaynı

Birləşmiş Ştatlarda müasir hərəkat Frank Lloyd Wright, Richard Neutra, Çarlis və Henry Qreen kimi memarlarla unikal bir dönüş etdi. Burada incəsənət və sənətkarlıq mərhələsi Amerika evlərinin iki üslubuna gətirib çıxardı. ***Birincisi,*** "Wright-ın Prairie" üslublu evləri və onun "üzvi memarlıq" konsepsiyası, ABŞ-da əsrin ortalarında müasir üslubun inkişafı bina və ətraf mühitə uyğunlaşdırılmasına təsir etdi. ***İkincisi,*** Qreen qardaşları və digər memarlar tərəfindən Cənubi Kaliforniyada başlayan sənətkar üslubu idi. Neutranın Kaliforniyadakı işi Avropa Beynəlxalq Üslubunu Amerika Qərbinin iqlimi və həyat tərzi ilə birləşdirərək, İkinci Dünya Müharibəsindən sonra "Case Study Houses" üçün yol açdı. Bu "Case Study Houses" ictimaiyyətə və tikinti sənayesinə əsrin ortalarında sərfəli modernizmi yaşamaq şansı verdi.

Onların hamısı müxtəlif memarlar tərəfindən hazırlanmışdır, açıq planları, panoramik pəncərələri, polad çərçivələri və daha çoxunu özündə birləşdirən vahid estetikanı bölüşürdülər.

Müasir Memarlıqda qalıcı təsirlər

Bu gün 20-ci əsrin əvvəllərindəki müasir hərəkatın prinsipləri memarlara təsir etməkdə davam edir. Açıq mərtəbə planlarına vurğu, qapalı-açıq məkanda qüsursuz yaşayış və minimal bəzəklərdən istifadə bu gün mövcud memarlıq meyllərində görünür. Müasir hərəkatın forma üzərində işləmək öhdəliyi, sənət və faydalılığın qarışığı və yeni materialların və texnologiyaların istifadəsi müasir memarlıq təcrübələrində mərkəzi yer tutur. Din Larkin dizayn layihələrində biz sakinlərin həyat tərzi və dəyərlərinə uyğun gələn bir məkan yaratmaq üçün su, passiv işıqlandırma və digər davamlı

xüsusiyyətləri özündə birləşdirən qapalı-açıq məkan dizaynını əhatə edirik.

Daxili memarlıqda 1900-cü ildən 1940-cı ilə qədər olan səyahət bir sıra üslub dəyişikliklərindən daha çox idi; hərəkat bizim yaşayış tərzimizi və evlərimizi dərk etməyimizi yenidən müəyyən edən fəlsəfi dəyişiklik idi. Modernist prinsipləri əks etdirən məkanlar qurmağa və yaşamağa davam etdikcə biz müasir memarlıq dizaynının tarixini qəbul edirik və mövcud memarlıq dizayn layihələrimizdə dövrün mirasını irəli aparırıq.

"Dean Larkin Design" 1999-cu ildə Los-Ancelesdə yaradılmışdır və bu memarlıq dizayn şirkəti mövcud təbii işıq mənbələri də daxil olmaqla məkanın daxili potensialını maksimum dərəcədə artırır. Din Larkin bütün Los Angeles ərazisində həm tarixi, həm də müasir dizaynla çox tanışdır və şirkət səy göstərmədən çox qatlı olan mürəkkəbliyə nail olmağa çalışır. Müasir və innovativ, işıqdan, mənzərələrdən və daha çox şeydən xüsusi istifadə etməklə məkanınızın fitri potensialını açan və yaşayış tərziniz üçün unikal şəkildə hazırlanmış dizayn üçün Din Larkinldən yararlanın.

Müasir memarlığın xüsusiyyətləri

Müasir memarlığın çoxlu üslubları olduğundan, bir neçə müəyyənedici xüsusiyyətləri var.

Müxtəlif formalarda görünə bilən ən ümumi xüsusiyyətləri əsas bunlardır:

- *Təmiz, minimal xətlər. Bu xətlər əlavə ornamentdən məhrumdur və bir qayda olaraq, vahid, hamar teksturaya malikdir.*
- *Geniş dam çıxıntıları. Bəzi müasir evlər böyük dam örtüyü ilə aşağı üfüqi strukturları vurğulayır.*
- *Şüşə divarlar və böyük pəncərələr. Çoxlu təbii işığın daxil olmasına imkan verən şüşədən çox səxavətli istifadə.*

- *Açıq və aydın mərtəbə planları. Müasir memarlıq dəyərləri funksiya üzərində formalaşdığından, memarlar bir-birinə axan yemək və yaşayış sahələri ilə geniş, havadar mərtəbə planlarını daxil etməyə çalışdılar.*
- *Müasir və ənənəvi tikinti materialları. Müasir evlərdə bəzi ümumi materiallara polad, beton blok, dəmir və şüşə daxildir. Təbii gözəlliklərini nümayiş etdirmək üçün ağac, kərpic və daş kimi daha ənənəvi tikinti materiallarından daha sadə şəkildə istifadə edilmişdir.*

Maraqlı faktlar

Ən ümumi xüsusiyyət bəzəklərin aradan qaldırılmasıdır. Müasir memarlığın əvvəlki üslubları hələ də ornamentasiyadan istifadə edirdi. Məsələn, Frank Lloyd Wright, əlavə sənət əsərlərinə ehtiyac qalmaması üçün bədii şüşə pəncərələr quraşdırardı. Üstəlik, müasir memarlıq möhtəşəm deyil, daha çox analitikdir. Müasir memarlıq modernizm kimi tanınan bədii hərəkatdan ilhamlanmış və təxminən 1960-cı ilə qədər davam etmişdir. Müasir memarlıq 1960-cı illərdən bu günə qədər olan memarlığı əhatə edir. Bir sözlə, müasir memarlıq çox müxtəlif olduğu ortaya çıxan anın üslublarını əks etdirir.

Axı müasir evlər gündəlik həyat üçün çox soyuq görünürdü. Müasir evlər açıq məkan anlayışını qəbul etmələri baxımından inqilabi idi. İdeologiya nizamsızlığı və lazımsız mülkləri də rədd edirdi. Bununla belə, dizayn dövrü davam etdikcə, bir çox memar bu sərt məkan anlayışına soyuq və şəxsiyyətsiz şeylərin olmamasına etiraz etdi. Bu təkamül naxış və rəngdən istifadə edən daha müasir dizaynlara gətirib çıxardı. Müasir evlərdə siz açıq mərtəbə planına sahib ola bilərsiniz, həm də məxfilik elementinə sahib ola bilərsiniz.

Beləliklə, müasir memarlıq 1900-cü illərin əvvəllərində başlamış və daha müasir dizaynların üstünlük təşkil etdiyi 1960-cı illərdə başa çatmışdır. Müasir memarlığın əsas prinsiplərinə forma iz-

ləmə funksiyası, təmiz xətlər və ornamentasiyanın olmaması daxildir. Nəhayət, müasir prinsiplər həddindən artıq yer və tikinti materiallarının sərtliyi səbəbindən gündəlik həyat üçün çox soyuq oldu. Müasir memarlığın kökləri 1893-cü il Çikaqo Ümumdünya Sərgisinə qədər uzana bilər, bu sərgi tamamilə ən müasir binalardan ibarət idi və ABŞ-ı incəsənət, memarlıq və texnologiya sahəsində dünya lideri kimi möhkəmləndirdi. Baş memar, yarmarka üçün müvəqqəti binaların dizaynı üçün Louis Sallivanın Adler & Sallivan firması da daxil olmaqla, Amerikanın ən məşhur memarlarından bəzilərini işə götürən Daniel Burnham idi. Louis Sallivan ən yaxşı müasir hərəkatın toplaşan fəryadına çevrilən "forma funksiyanı izləyir" estetik fəlsəfəsi ilə tanınır. Sallivanın ornamentasiyadan və struktur funksiyanın aydınlığından imtina etməsi demokratiyanın dəyərini, təbiətin əhəmiyyətini, fərdi muxtariyyəti və ifrat olmadan funksiyanın səmimi ifadəsini təcəssüm etdirirdi. 1893-cü il Çikaqo Ümumdünya Sərgisindən ilham alan çoxsaylı gənc memarlardan biri 20-ci əsrdə müasir Amerika memarlığının formalaşmasında aparıcı fiqur olan Frank Lloyd Rayt idi. Yarmarkada Rayt Yaponiya hökumətinin rəsmi pavilyonunda ənənəvi formada Yapon memarlığı ilə tanış oldu. Bina Yapon məbədinin yarım ölçülü reproduksiyası idi. Məbəddə istifadə edilən açıq mərtəbə planı, üfüqi düzülmə, süpürgəçi damlar, mükəmməl sənətkarlıq və qeyri-struktur divarlar, Raytın bütün karyerası boyunca dizayn estetikasını müəyyən edərdi. Gənc avropalı memarları Raytın cəsarətli, abstrakt, ornamentsiz formaları valeh edirdi. Raytdan təsirlənən və Prairie üslubunu tətbiq edən gənc amerikalı memarlar qrupuna əlavə olaraq, Bauhausun əsaslarına çevrilmiş avropalı modernistlər Valter Qropius və Mies van der Rohe, Raytın daha mücərrəd formalarından bəzilərini öz formalarına daxil etməyə başladılar. Sadəcə olaraq Bauhaus kimi tanınan Staatliches Bauhaus, Avropadakı müasir hərəkatın episentri idi. Bauhaus, 1919-1933-cü il-

lərdə fəaliyyət göstərən, müasir hərəkatı beynəlxalq şöhrətə çatdıran, Valter Qropiusun rəhbərlik etdiyi Alman memarlıq, heykəltəraşlıq, rəssamlıq, dizayn və sənətkarlıq məktəbi idi. Bauhaus liderləri Valter Qropius, Marsel Breuer və Lüdviq Mies van der Rohe 1930-cu illərin sonlarında Avropa qonşularına qarşı artan nasist təcavüzündən qaçmaq üçün Almaniyanı tərk etdilər. Rudolf Schindler və Richard Neutra ABŞ-a gəldilər və Nasist Almaniyasındakı gərginliyin artması səbəbindən digər avropalı modernistlər gəlməmişdən əvvəl Frank Lloyd Wright ilə işləməyə başladılar. ölkənin hər yerində ikonik müasir ofis binaları və hündürmərtəbəli binalar. Müasir memarlıq meqapolislərin görünüşünü dəyişir, daha rahat və firavan yaşayış mühiti yaradır. Aparıcı memarlar gələcək binaların enerji səmərəliliyini artıran forma və materialları getdikcə daha çox seçirlər. Futuristik binalar keçmişin irsi ilə yanaşı yaşayır və ərazinin üslubuna ahəngdar şəkildə uyğunlaşır. Onların fasadlarının plastikliyi isə müasir şəhərlərin dinamizmini əks etdirir. Bu layihələr ənənəvi tikililərdən təkcə memarlıq görünüşü ilə deyil, həm də zəngin infrastrukturu ilə fərqlənir. Bundan əlavə, onlar çox vaxt öz dövrlərinin ən cəsarətli və mütərəqqi ideyalarını təcəssüm etdirirdilər.

Alman filosofu Fridrix Şellinq bir dəfə demişdi: "Memarlıq donmuş musiqidir", və bu musiqi insan ruhunun simlərinə toxunmağa və müxtəlif emosiyalar oyatmağa qadirdir:

- qəzəbdən həzzə qədər.

Dövrümüzün 7 memarlıq möcüzəsi

Dünyanın ən yeni möcüzələri siyahısında yer ala biləcək heyrətamiz strukturlardan danışaq.

Müasir memarlıq meqapolislərin görünüşünü dəyişir, daha rahat və firavan yaşayış mühiti yaradır. Aparıcı memarlar gələcək binaların enerji səmərəliliyini artıran forma və materialları getdik-

cə daha çox seçirlər. Futuristik binalar keçmişin irsi ilə yanaşı yaşayır və ərazinin üslubuna ahəngdar şəkildə uyğunlaşır. Onların fasadlarının plastikliyi isə müasir şəhərlərin dinamizmini əks etdirir. Bu layihələr ənənəvi tikililərdən təkcə memarlıq görünüşü ilə deyil, həm də zəngin infrastrukturu ilə fərqlənir. Bundan əlavə, onlar çox vaxt öz dövrlərinin ən cəsarətli və mütərəqqi ideyalarını təcəssüm etdirirdilər.

1. Guggenheim Muzeyi, İspaniya

Bilbaoda Nervion çayının sahilində tikilmiş qeyri-adi müasir incəsənət muzeyi. 1997-ci ildə o, bir vaxtlar kiçik sənaye şəhərciyini mədəniyyət metropoluna və turizm mərkəzinə çevirdi. Bu fenomen "Bilbao effekti" adlanır. Bəziləri üçün nəhəng polad konstruksiya roller sahil gəmisini xatırladır, digərləri üçün qəzaya uğramış yadplanetli gəmini xatırladır. Yerli əhali uzun müddət muzeyin tikintisinə etiraz edirdi: insanlar ayrılan 85 milyon avronu zavodların modernləşdirilməsinə sərf etmək istəyirdilər. Bu xərclər öz bəhrəsini verdi: təkcə birinci ildə incəsənət obyektini 1,3 milyon insan ziyarət edib. Hər kəsi yerləşdirmək üçün Bilbao rəhbərliyi ikinci hava limanı və yeni otellər tikməli idi.

Dekonstruktivist üslubda möhtəşəm bina dörd il ərzində tikilib. Bu müddət ərzində paslı gəmiqayırma zavodları ətrafdan yoxa çıxdı və geniş yaşıl bəndlər göründü. Xarici olaraq, Guggenheim Muzeyi titan və şüşədən hazırlanmış bir-birinə bağlı binalar kompleksidir. Binanın girişi nəhəng heykəllərlə bəzədilib: doqquz metrlik hörümçək, güllərdən hazırlanmış it balası və lalə buketi.

Muzeyin interyeri heç də az maraqlı deyil - o, üçmərtəbəli labirintə bənzəyir. Frank Gehry bütün düz xətləri əyrilərlə, küncləri isə dalğalar və tağlarla əvəz etdi. Memar bu layihəni Los-Ancelesdəki Walt Disney Konsert Zalı üçün hazırlayıb, lakin ideya orada həyata keçirilməyib. Müştərilər yüksək qiymət və çox yüksək risklərdən qorxurdular.

İspaniyada Guggenheim Muzeyi
(Foto: Matthias Graben/Globallookpress)

Guggenheim Muzeyi, Bilbao, İspaniya
Müəllif: Uve Kazmair Mənbə: imageBROKER/Uwe Kazmaier

2. Xəlifə bürcü “Burj Khalifa” göydələni, BƏƏ

Xəlifə bürcu dünyanın ən hündür binasıdır. Demək olar ki, üç Eyfel qülləsi şaquli şəkildə yığılmışdır. Hündürlüyü 828 m olan göydələn altı il ərzində tikilib. Burada hər gün müxtəlif ölkələrdən 12 mindən çox mütəxəssis işləyirdi, ona görə də hər həftə qüllə bir və ya iki mərtəbə böyüyürdü. Çatlama riskini azaltmaq üçün beton gecələr tökülür və buzla soyudulurdu. Bütün bu müddət ərzində binanın dizayn hündürlüyü ciddi şəkildə gizli saxlanıldı. Yerli hakimiyyət orqanları kiminsə onların rekordunu təkrarlamaq qərarına gələcəyindən narahat idilər. 4,1 milyard dollar dəyərində olan göydələn “şəhər içində şəhər” kimi düşünülmüşdü. Öz bulvarları, meydanları və parkları ilə əhatə olunub. Qüllənin ətəyində isə dünyanın ən böyük “rəqs edən” fəvvarəsi var. İçərisində ayrıca məscid, hovuzlar, restoranlar, ofislər, ticarət mərkəzləri, 57 lift və yüzlərlə mənzil var. Stalaqmit şəklində olan asimmetrik forma təsadüfən seçilməyib: o, göydələni güclü küləyin əsməsindən qoruyur. Maraqlıdır ki, zəlzələlər zamanı bura Əmirliyin ən təhlükəsiz yerlərindən biridir. Möhkəm dizayn yeddi bal gücündə zəlzələlərə tab gətirə bilir. Fasadların bəzədilməsi üçün istifadə olunan şüşə termal panellər sizi yayın istisindən xilas edir.

Onlar tozun keçməsinə imkan vermir və ultrabənövşəyi və infraqırmızı şüaları əks etdirir. Dəniz suyunun kondisioner sistemi isə havanı sərinləşdirir və aromatizasiya edir. Xüsusilə Xəlifə bürcu üçün xüsusi bir qoxu hazırlanmışdır.

Əmirliklərdəki Burj Khalifa göydələni
Müəllif: Viktor Mazovski. Qoçum

Əmirliklərdəki Burj Khalifa göydələni
Müəllif: Morits Volf. Mənbə: imageBROKER/Moritz Wolf

3. Pekin Milli Stadionu, Çin

Qeyri-adi həndəsi fasadına görə stadionu çox vaxt "Quş yuvası" adlandırırlar. Xarici polad çərçivədən, beton qabdan və onu dəstəkləyən 24 truss sütunundan ibarətdir. "Yuva" effekti divarları əvəz edən əyri metal çubuqların bir-birinə toxunması səbəbindən baş verir. Damın yerinə, günəş işığının keçməsinə imkan verən polad konstruksiyanın yuxarı hissəsində şəffaf suya davamlı bir film çəkilir. Layihə üçün 42 min ton polad və təxminən 423 milyon dollar tələb olunurdu. Açılan dam inşaatçılara 150 milyon dollara başa gələcəkdi. Bu gün o, eyni vaxtda 80 min insanı qəbul edə bilir.

İdman kompleksi layihələndirilərkən onun seysmik davamlılığına çox diqqət yetirilib: stadion yüksək tektonik aktivliyə malik ərazidə tikilib. Xüsusilə bu məqsədlə demək olar ki, tamamilə çirk-

ləri olmayan poladdan hazırlanmışdır. Yeni, davamlı material qaynaq işini çətinləşdirdi - bunu yalnız gecə etmək lazım idi. Nəticədə, polad karkas nəinki binanı daha dayanıqlı etdi, həm də ümumi havalandırma sisteminə ehtiyacı aradan qaldırdı. Yalnız stadionun daxilindəki mağaza və restoranların divarları var. Əvvəlcə 2008-ci il Yay Olimpiya Oyunları üçün nəzərdə tutulmuşdu. İndi burada idman çempionatları, konsertlər, festivallar keçirilir. Qışda isə Quş Yuvasında buz konkisi sürə və ya aşağı xizək sürə bilərsiniz.

Pekin Milli Stadionu, Çin
Müəllif: Guo Yong. Mənbə: ZUMAPRESS.com

Pekindəki "Quş Yuvası Stadionu". Müəllif: Paul Reiffer - 2012

4. İspaniya, Sofia Krallığı İncəsənət Sarayı

Dünyanın ən hündür opera evi Valensiyada yerləşir. O, memar Santyaqo Kalatravanın layihəsinə əsasən Turiya çayının qurudulmuş yatağında tikilib və "İncəsənət və Elmlər Şəhəri" memarlıq ansamblının bir hissəsidir. Sarayın forması müxtəlif assosiasiyaları oyadır. Bəziləri üçün orta əsr İspan döyüşçünün dəbilqəsidir, digərləri üçün bu, dalğıc delfinidir. Valensiya Operası hər tərəfdən hovuzlar və parklarla əhatə olunub. Onun ən təsirli hissəsi laminat poladdan hazırlanmış tağlı mozaika damıdır. 3 ton ağırlığına baxmayaraq, yalnız iki dayaqdan istifadə edərək bərkidilir. Futuristik saray biotexnoloji üslubda dizayn edilib. Tikinti on il davam etdi və nəticədə "şəhərin" beş qəribə binasının sonuncusu oldu. Operanın açılışı milli bayrama - Valensiya İcması Gününə təsadüf etdi. Əvvəlcə bu yerdə 370 metrlik rabitə qülləsi ucaltmaq istəyirdilər. Ancaq çoxları bu ideyanı tənqid etdi və kompleksin planı dəyişdirilməli oldu.

İspaniya, Sofia Krallığı İncəsənət Sarayı
Şəkil: Javier Yaya Tur Wikimedia Commons vasitəsilə. Lisenziya CC-BY-2.0

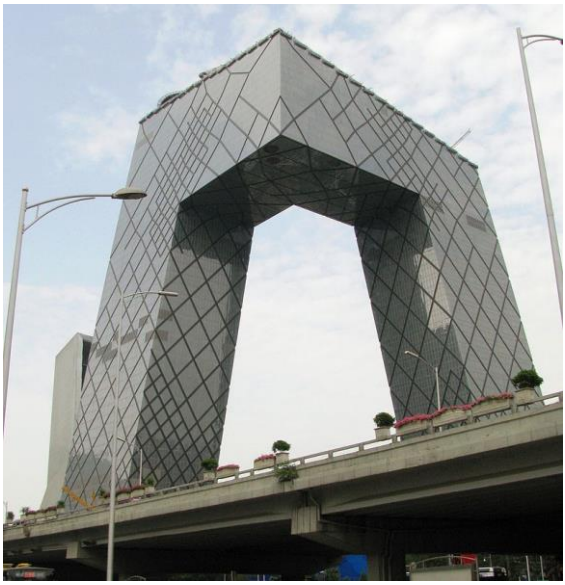

İspaniya, Sofia Krallığı İncəsənət Sarayı
Şəkil: Wikimedia Commons vasitəsilə Mikenorton. Lisenziya CC-BY-SA-3.0

Teatr binası 17 mərtəbədən ibarətdir və dörd böyük məkana bölünür. Amfiteatr, iş otağı, kamera teatrı və əsas zal var. Sonuncu mavi mozaika ilə bəzədilib və 1,5 min tamaşaçı üçün nəzərdə tutulub. Burada həm də 120 musiqiçi üçün orkestr çuxuru var - bu, dünyada üçüncü böyükdür. Bu gün sarayda nüfuzlu konfranslar, teatr tamaşaları, musiqi tamaşaları və dünya səviyyəli festivallar keçirilir. Bu təəccüblü deyil: Valensiya memarlıq möcüzəsi əla akustikası ilə məşhurdur.

5. CCTV Baş Qərargahı, Çin

Qəribə formasına görə Çin televiziya mərkəzinin binasına "şalvar" ləqəbi verildi. Bunlar 75 metrlik üfüqi keçidlə birləşən iki maili qüllədir. Bu dizayn ona seysmik təsirlərə tab gətirməyə imkan verir və küləyin təzyiqini azaldır. Hollandiyalı memar Rem Koolhaasın dediyinə görə, onun işi əvvəli və sonu olmayan əyri bir göydələni xatırladır. Fərqli bucaqlardan baxsanız, şəklini və xarici konturunu vizual olaraq dəyişir. 54 mərtəbəli binanın içərisində çoxsaylı televiziya studiyaları, ofislər, yayım və istehsal müəssisələri var. Əvvəllər hamısı Pekinin müxtəlif yerlərində səpələnmişdilər. Bundan əlavə, ictimai teatr, beşulduzlu otel, restoranlar və sərgi meydançaları var. CCTV qərargahının tikintisi 800 milyon dollara başa gəlib və 2009-cu ildə tamamlanıb. Və hələ də onun açılışı bir neçə il təxirə salınmalı idi. Binanın şimal qanadında yanğın baş verib, yanğın cəmi 6 saatdan sonra söndürülüb. Yanğına fişənglər səbəb olub. Nəticədə, mərasim yalnız 2012-ci ildə baş tutdu və çox keçmədən Hündür Binalar və Şəhər Yaşayış Yeri üzrə Beynəlxalq Şura Koolhaasın layihəsini 2013-cü ilin ən yaxşı göydələni adlandırdı. Düzdür, memarın özü də xəbərdən o qədər də razı deyildi: bu qeyri-adi işi ilə bütün göydələnlərə müharibə elan etməyə çalışırdı. İndi Çin iqtisadiyyatının futuristik abidə si Pekinin demək olar ki, hər yerindən görünür.

CCTV Baş Qərargahı, Çin.
Müəllif: Iamdavidtheking. Öz işi, CC BY 3.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4680606

CCTV Baş Qərargahı, Çin.
Müəllif: Dmitri Fironov. Öz işi, İctimai sahə,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=9162534

6. Avstraliya, Sidneydə Opera Evi

Sidney Opera Evi Sidney, Yeni Cənubi Uels, Avstraliyada 21 Circular Quay ünvanındakı opera teatrıdır. Dünyanın ən məşhur və asanlıqla tanınan binalarından biri, ölkənin ən böyük şəhərinin simvolu və "vizit kartı", eləcə də qitənin əsas turistik yerlərindən biridir. Sidney Opera Evi Avstraliyanın ən tanınan binasıdır. 1957-ci ildə hakimiyyətə gələcək binanın ən yaxşı layihəsi üçün müsabiqə elan etdi. 233 müraciət arasından danimarkalı memar Jorn Utzonun dizaynı seçilib. Bundan sonra, hakimlər nəhayət risk etmək qərarına gələnə qədər gənc danimarkalıların rəsmlərini daha praktik binaların lehinə bir neçə dəfə rədd etdilər. Sidney Limanındakı bina o dövrdə mövcud olan texnologiyadan xeyli irəlidə idi və bütöv bir ölkənin imicini dəyişdirdi. Lakin səlahiyyətlilərlə fikir ayrılığı səbəbindən Utzon layihəni tərk etməli oldu. Heç bir eskiz qoymadı və bir daha Avstraliyaya gəlmədi. Təəccüblü deyil ki, teatr razılaşdırılmış tarixdən on il gec açıldı və layihə büdcəsi ilkin büdcədən 15 dəfə çox oldu.

Avstraliya, Sidneydə Opera Evi
Müəllif: Thomas Adams. Öz işi, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=62941151

Ekspressionist üslubda olan məşhur bina 22 min kvadratmetr ərazini tutur. m və okeana gedən 580 svay üzərində dayanır. Onun simvolik ağ damı 1 milyondan çox keramik plitə ilə örtülmüşdür. Gün ərzində "yelkənlər" mükəmməl ağ görünür, lakin işıqlandırmadan asılı olaraq rəng palitrası dəyişir. Bu formanın ideyası memarın ağlına portağal soyarkən gəlib. Yetişmiş portağal dilimlərinə baxan Utzon onlarda gələcək damın möhkəm və sabit tağlarını gördü. Ən böyük "yelkən" 22 mərtəbəli binanın hündürlüyünə bərabərdir.

2007-ci ildə Sidney Opera Evi Ümumdünya İrs Saytları siyahısına daxil edilmişdir. Jörn Utzon bu hadisənin şahidi olmaq və hətta daha əvvəl Pritzker mükafatını almaq üçün kifayət qədər şanslı idi. Və yenə də o, heç vaxt yaradıcılığını "canlı" görmədi.

Avstraliya, Sidneydə Opera Evi
Müəllif: Adrian Gigante.Arxiv komandası tərəfindən 500px (arxivləşdirilmiş versiya)-dan idxal edilib. (ətraflı səhifə), CC BY 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=73810354

Avstraliya, Sidneydə Opera Evi
Vikipediya, azad ensiklopediya
Stabil versiya, 15 sentyabr 2023-cü ildə sınaqdan keçirilmişdir.

7. Böyük Britaniya. “Sent-Meri Eks 30”

St Mary Axe 30 Londonun ilk ekoloji cəhətdən təmiz göydələnidir. Bu, 41 mərtəbədən ibarət olan biotexnoloji üslubda uzanan dairəvi binadır. Qeyri-adi dizaynı və günəş panelləri sayəsində oxşar ölçülü digər göydələnlərdən iki dəfə qənaətlidir və onun aerodinamik forması təbii işığın və havanın miqdarını artırır. Hündürmərtəbəli binanın adı salındığı küçənin adı ilə bağlıdır. 1992-ci ilə qədər burada terror hücumlarından biri zamanı partladılmış Baltik Birjası yerləşirdi. Bu gün qüllənin altındakı daş kürsülərdəki kitabələr bunu xatırladır. Digər bir memorial qüllənin tikintisi zamanı qalıqları tapılan qədim Roma qızının dəfn olunduğu yeri qeyd edir.

Norman Fosterin 180 metrlik binası xalq arasında "xiyar" ləqəbini aldı. Söhbət təkcə xarakterik formadan getmir. Demək olar ki,

tamamilə yaşılımtıl şüşə ilə örtülmüşdür - bu enerji qənaət sistemlərinin mühüm hissəsidir. St Mary Axe 30-un şüşə fasadının ümumi sahəsi beş futbol meydançasının sahəsinə bərabərdir. Göydələnin yuxarı mərtəbələrində Londonun mərkəzinə baxan banket zalları və restoranlar, aşağıda iri şirkətlərin ofisləri və mağazaları var. Və günbəzin düz altında Britaniya paytaxtının 360 dərəcə panoraması açılan konfrans zalı var. 2004-cü ildə açılandan bəri layihə Stirlinq Mükafatı və Emporis Göydələn Mükafatı da daxil olmaqla çoxsaylı mükafatlar almışdır.

"Sent-Meri Eks 30", Böyük Britaniya, Vikipediya, azad ensiklopediya
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6716237

“Sent-Meri Eks 30”, Böyük Britaniya,
Müəllif: İngilis Vikipediyasından endirmə. en.wikipedia-dan. Wikimedia Commons-a köçürüldü, İctimai sahə,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6716237

Yeni memarlıq: 10 görkəmli layihə

1. Thomas Heatherwick Studio: Eden

Layihənin müəllifi Eden, müəllifi Tomas Хизервик, Heatherwick Studio, hər hansı bir standartdan istifadə edərək hər hansı bir standartı təqdim edir. Sinvesten kimi "Şəhər bağı" - gözəl tropik metropol.

EDEN yaşayış kompleksi. Foto © Hufton+Crow

Komanda Heatherwick Studio ctremilass to use this ego cachest, quraşdırma və quraşdırma işlərini yerinə yetirin. Hermetik möhürlənmiş qutu əvəzinə dizaynerlər açıq ev yaratdılar. Düz xətlər üzvi xətlərlə birləşir və eyvanı sulu bitki örtüyü doldurur. Artıq şəhər sakinləri Novuyu tikintisinə "şaquli təbiət sarayı" ləqəbi veriblər.

20 mərtəbəli binada 20 mənzil var. Hər biri bütöv bir mərtəbəni tutur və təxminən 300 kvadratmetr sahəyə malikdir. metr və dörd yataq otağı var. Ən alçaq mənzil yerdən 23 metr hündürlükdədir: qüllənin alt hissəsində 18 metr hündürlüyündə lobbi və üzgüçülük hovuzu var. Mənzilin mərkəzində yaşıllıqlar salınmış geniş eyvana açılan geniş qonaq otağı var. Qonaq otağının hər iki tərəfində iki kiçik eyvan var və əsas yataq otaqlarında da balkonlar var.

2. Studiya Dəstəsi: Mira Göydələni

Studio Gang tərəfindən dizayn edilən Mira qülləsi, San Fransisko səma xəttini zənginləşdirən və enerjiyə qənaət edən memarlığın inkişafında yeni mərhələni qeyd edən dinamik, fırlanan fasadı olan dramatik bir quruluşdur. Model mənzillər Gang Studio ilə birlikdə Jeff Schlarb Design dizaynerləri tərəfindən dizayn edilmişdir.

Hündürlüyü 122 metr, sahəsi 41 min kvadratmetr olan 40 mərtəbəli bina. Bir, iki və ya üç yataq otağı olan 392 mənzil, habelə şəhərciklər var. Sakinlər dam terrası, fitnes mərkəzi, uşaq oyun otağı, konfrans zalı, it yuyan məntəqə, elektrik maşınları üçün enerji doldurma məntəqələri olan 340 yerlik dayanacaq və 150 velosipedlik dayanacaqdan həzz ala bilərlər. Birinci mərtəbədə təxminən 1000 kv. metr mağazalar üçün ayrılıb. Dizaynerlərin fikrincə, bina şəhərin memarlıq ənənələrini yenidən nəzərdən keçirməklə, San-Fransiskoda sıx inkişaf ehtiyaclarına cavab verir. Xüsusilə, erkən San-Fransisko evlərinin xarakterik xüsusiyyəti olan klassik

lay pəncərəsini inkişaf etdirir və onu yüksək mərtəbəli kontekstə uyğunlaşdırır.

Mira Tower müasir memarlığın yeni modelini təqdim edir. Mürəkkəb modul pərdə divarları sistemi və aerokosmik sənayedən götürülmüş texnologiyalar qüllə kranlarına ehtiyacı azaldıb, bununla da tikinti prosesi zamanı enerji istehlakını və ətraf mühitə təsirləri azaldıb. Yenilikçi VRF soyutma sistemi binaya Kaliforniyanın sərt Title 24 enerji standartlarını aşmağa imkan verir və ən müasir tullantı sularının toplanması və təkrar istifadəsi sistemi, yaşıl dam və yüksək səmərəli işıqlandırma ilə birlikdə layihəyə uyğunlaşma üçün LEED GOLD sertifikatlı bir şans verir.

Archi.ru _ Studio Gang tərəfindən layihələndirilən San-Fransiskodakı MIRA Tower, hər bir mənzili küncə çevirən, panoramalı olan "bay pəncərələri" olan modul fasad aldı... _ Instagram
Mira qülləsi, San Fransisko. Foto: Scott Hargis.

3. Diller Scofidio + Renfro: ABŞ Olimpiya və Paralimpiya Muzeyi

ABŞ Olimpiya və Paralimpiya Muzeyi Kolorado Sprinqsdə açıldı, binanı "almaz" qabığına saran Diller Scofidio + Renfro memarlıq studiyası tərəfindən həyata keçirildi. Layihənin əsas ideyası hər kəs üçün əlçatanlıqdır. Muzeydə biletlər koronavirus pandemiyası zamanı təhlükəsizlik tədbirlərinin tələb etdiyi qrafikə uyğun satılır.

2015-ci ildə istifadəyə verilən muzeyin yenidən qurulmasının əsas səbəbi şəraitin fiziki məhdudiyyətli insanlar üçün kifayət qədər rahat olmaması olub.

Memarlar Diller Scofidio + Renfro, qalereyaları spiral rampa ətrafında təşkil edərək, muzeyi dünyanın ən əlçatan muzeylərindən birinə çevirdi: indi bütün ziyarətçilər tamamilə bərabər şəraitdədir. İşə başlamazdan əvvəl müəlliflər paralimpiyaçı idmançılarla məsləhətləşiblər.

Koloradoda Diller Scofidio tərəfindən "Olimpiya" muzeyi
ABŞ Olimpiya və Paralimpiya Muzeyi. Müasir memarlıq. Foto © Jason O'Rea

Bina dörd blokdan ibarətdir, içəridə ümumi sahəsi 6000 kv.m olan qalereyalar, auditoriya, tədbirlər üçün yerlər, həmçinin kafe və mağaza var. Layihənin müəllifləri blokları polad qabığa büküblər: o, birinci mərtəbədəki şüşələr və binanın yuxarı hissəsindəki şaquli pəncərələr ətrafında rəvan şəkildə əyilir. Memarların fikrincə, bazaya üst-üstə qoyulmuş struktur dar oturan olimpiya kostyumunu xatırladır. Metal konstruksiya 9000 almaz formalı paneldən ibarətdir. Almazın üzlərinə bənzəyərək, fasadda işıq və kölgə oyunu yaradırlar. Memarların fikrincə, kənarları olan ideya layihənin lap əvvəlində yaranıb. Daha sonra onlar forma ilə oynadılar, çoxlu sınaqlar və rəqəmsal araşdırmalar apardılar və belə bir səthin işığa yaxşı cavab verdiyini aşkar etdilər: hamar əyri fasadın yuxarı hissəsinin səmaya baxan işıqlandırmasını yaradır və alt yarısına kölgə salır.

Diller Scofidio + Renfro.
TARRKARRI – İLK MİLLƏTLƏR MƏDƏNİYYƏTLƏRİ MƏRKƏZİ, 2025 • mədəniyyət • Adelaide, Avstraliya

Ziyarətçilər liftlə muzeyin yuxarı mərtəbəsinə aparılır və sonra tədricən spiral enişlə aşağı salınır. Nyu-Yorkun Guggenheim Muzeyi oxşar logistikaya malikdir, lakin Diller Scofidio + Renfronun rampasının daha yumşaq bir yamacı var. Onun 1,8 metr eni iki əlil arabasının paralel hərəkəti üçün kifayətdir.

4. OMA: Qvanq Gyoda Galleria Univermağı Binası

Rem Koolhaas tərəfindən təsis edilən OMA bürosu, Seulun cənubundakı Suvon şəhərinin ətrafında olan QvanGyoda yeni Galleria univermağının dizaynını hazırladı. Layihə meneceri memar Chris van Duijn idi. Galleria Cənubi Koreyanın 1970-ci illərdə əsası qoyulmuş ilk və ən böyük lüks univermaq franşizidir. Qvanqyoda yeni ticarət mərkəzi artıq şirkət üçün altıncıdır. Hündür yaşayış qüllələri ilə əhatə olunmuş yeni ərazinin mərkəzində yerləşən o, ictimai həyatın təbii mərkəzinə çevrildi.

Suvon şəhərinin ətrafında olan Qvanq Gyoda Qalereyası
Memarlıq firması: OMA/Chris van Duijn

Bina Suwon Gwangyo Lake Parkı ilə şəhər binaları arasında - memarların binanın görünüşündə əks etdirməyə qərar verdiyi təbiət və şəhər mühitinin kəsişməsində yerləşir. Dokulu mozaika daş fasadı bitişik parkın təbiətini xatırladır.

Müasir memarlıq: Suvon şəhərinin ətrafında olan Qvanq Gyoda Qalereyası
Memarlıq firması: OMA/Chris van Duijn

Univermaq özü yerdən böyüyən heykəlli daşa bənzəyir və ərazinin vizual üstünlük təşkil edən xüsusiyyətidir. Binanın fərqli xüsusiyyəti daşın qeyri-şəffaflığı ilə ziddiyyət təşkil edən fasadı kəsən şüşəli qalereyadır. Əyri konstruksiya müxtəlif formalı 2500 şüşə üçbucaqdan ibarətdir və daxili və xarici məkanları birləşdirir: şüşə vasitəsilə yoldan keçənlər içəridə nə baş verdiyini görə bilir, univermağın ziyarətçiləri isə gözəl təbii mənzərələr və daha təbii işıq alırlar. Bundan əlavə, bir sıra şəlalələi terrasların yaratdığı ictimai sahələr sərgilər və tamaşalar üçün yerlər təklif edir.

5. “MVRDV”: Depo Boijmans Van Beuningen

Ən qeyri-adi memarlıq strukturlarından birinin - Rotterdamdakı Depot Boijmans Van Beuningen ictimai sənət anbarının tikintisi başa çatıb. Bu MVRDV layihəsi ziyarətçilərə unikal təcrübə təqdim edir: burada hər kəs muzeyin 151.000 obyektdən ibarət tam kolleksiyasını araşdıra bilər. Bu kompleksin restoranı və dam örtüyü parkı var: memarlar tikintidən əvvəl saytda olduğu qədər ağac əkiblər. Yeni muzeyin açılışı 2021-ci ilin payızına planlaşdırılıb.

Rotterdamdakı Boijmans Van Beuningen deposu
Vikipediya, azad ensiklopediya
https://www.flickr.com/photos/105105658@N03/50149678998/

Kassavari quruluş 6609 kv. metr şüşə, 1664 güzgü panelinə bölünmüşdür. Anbar onu əhatə edən hər şeyi əks etdirir: istər yoldan keçən, istər mənzərə, buludlar və ya dinamik şəhər silueti. Yansıtma xüsusiyyətləri sayəsində dairəvi bina 15.000 kv.m sahəsinə baxmayaraq, tamamilə şəhər ətrafına inteqrasiya olunub. metr və hündürlüyü 39,5 metrdir. Bu forma yerdən Muzeyparkın bütün mövcud görünüşlərinin və oradan keçən bütün marşrutların toxunulmaz qalmasını təmin edir və bununla da yeraltı su buferlərinə təsirini azaldır, restoranı olan geniş ictimai dam örtüyü isə Rotterdamın mənzərələrini təmin edir.

Rotterdamdakı Boijmans Van Beuningen deposu
Foto: © Ossip van Duijvenbode

Depoda hər cür şərait yaradılıb, iqlim dəyişikliyindən asılı olmayaraq, tarixi prinsiplər yoxdur. İqlim-nəzarət və müxtəlif iqlim zonaları, müxtəlif tipli materialların təşkili, istehsalın istehsalını həyata keçirən müxtəlif növlər: metal, plastik, orqanik və ya digər fotoqrafik materialları.

6. Christian de Portzamparc: Sujou Bay Böyük Teatrı

Sujou Körfəzi Mədəniyyət Mərkəzi Wujiang Lakefront Master Planının bir hissəsi olaraq şəhərin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən bir sıra əlamətdar layihələrin bir hissəsidir. Tay gölünün sahilində, küçə və prospektlər şəbəkəsində düzülmüş qüllələrdən əsl Manhetten yarandı. Aydın idi ki, piyada oxu ilə böyük gölün qovuşması müstəsna yer olacaq və məhz burada, oxun hər iki tərəfində mədəniyyət mərkəzi yaradılmalı idi. Onun müəllifi memar Christian de Portzamparc idi. Sujou Bay Böyük Teatrı iki hissədən ibarətdir: bir tərəfdə musiqi və konsert salonları, digər tərəfdən isə muzeylər və təhsil məkanları. Kristian de Portzamparc bu iki qanadı birləşdirməyə qərar verdi, tam mərkəzdə uzaqdan görünən bir tağ şəklində nəhəng bir açılış yaratdı, dam bir qanaddan açılan və bir qanaddan digərinə aparan uzun bir lent kimi hazırlanmışdır 40 metr yüksəklikdə səkkiz rəqəmi və yan gölün vizual açılışını vurğulayır. İki döngə piyada oxunun kəsişməsindəki esplanadanı əhatə edir.

Kristian de Portzamparc Sujou Körfəzi.
Mədəniyyət Mərkəzini fırlanan lentlə bükür

Sujou Böyük Teatrı.
Foto © TimeRaw studio / Sunshine PR tərəfindən təmin edilmişdir

Sujou Böyük Teatrı.
Foto © TimeRaw studio / Sunshine PR tərəfindən təmin edilmişdir

Mədəniyyət mərkəzinə 1600 yerlik opera teatrı, 600 yerlik zal, iki muzey, sərgi mərkəzi, konfrans mərkəzi, kafe, restoranlar, kinoteatrlar, ümumi sahəsi 215 min kvadratmetr olan ticarət mərkəzləri daxildir. metr. Şimal qanadında Çin Operasının girişi var. Bu qalereyadan musiqi konservatoriyasına və 360° kinoteatra qalxa bilərsiniz. Esplanadın cənubunda qanad iki muzey binasına bölünür: tarixi muzey və təhsil sahələri olan şəhər muzeyi və nəhayət, mədəniyyət mərkəzi su, səma və şəhəri birləşdirən yeni mənzərə yaradır 500 metr uzunluğunda metal zolaqda (polad və alüminiumdan hazırlanmış) göy qurşağı əkslərinin oyunu. Onun sətirləri Sujoudakı ənənəvi teatrda istifadə olunan lentləri xatırladır.

7. Zaha Hadid Architects: Min Museum

Qüllənin dizaynı "Zaha Hadid Architects"-in hündürmərtəbəli tikinti ilə bağlı araşdırmalarının davamıdır. Minlik Muzeyin beton ekzoskeleti yanal dayaqları struktur dayaqla birləşdirən axan xətlər şəbəkəsi kimi görünür. Qüllə yüksələn kimi əsas ventilyatordakı sütunlar, Mayamidəki sərt külək yüklərinə müqavimət göstərən boru yaratmaq üçün küncləndə birləşir. Layihə meneceri Chris Lepine izah edir: "Dizayn həm struktur, həm də memarlıq baxımından çevikliyi ifadə edir". "Struktur müasir memarlıq və mühəndislik arasında davamlılığı təmin edərək, ehtiyac olduqda daha qalın və incə olur."

Perimetr ətrafında bir çərçivənin olması sayəsində qüllənin daxili döşəmə plitələri demək olar ki, sütunlardan məhrumdur; ekzoskeletin əyriliyi hər mərtəbədə bir qədər fərqli planlar yaradır. Aşağı mərtəbələrdə terraslar küncləndən kənara çıxır, yuxarı mərtəbələrdə isə onlar tikilir. Üst mərtəbədə su mərkəzi, istirahət otağı və tədbir sahəsi var.

Bir Min Muzeyi ABŞ-ın Florida ştatının Mayami şəhərində çoxmərtəbəli yaşayış kompleksidir. 1000 Biscayne Bulvarında, Muzey Parkı ilə üzbəüz yerləşən bina "Zaha Hadid Architects"

tərəfindən layihələndirilib. İlkin dizayn Zaha Hadid tərəfindən hazırlanmışdır. 2019-cu ildə tamamlanan 62 mərtəbəli bina 707 fut (215 m) hündürlükdə dayanaraq onu Mayamidəki ən hündür binalardan birinə çevirir.

Zaha Hadidin "Min bir muzeyi" nin tikintisi
Vikipediya, azad ensiklopediya
Foto krediti: 1000 Muzey - thenextmiami.com

8. Kenqo Kuma: Kadokava Mədəniyyət Muzeyi

Kenqo Kuma tərəfindən layihələndirilən Kadokava Mədəniyyət Muzeyi Tokiodan 30 kilometr aralıda heyran ola bilər. "Sakura şəhəri" nin Yapon pop mədəniyyətini öyrənmək üçün ölkənin ən məşhur məkanına çevriləcəyi gözlənilir. Nəhəng mədəniyyət kompleksi Kadokava Nəşriyyat Evi ilə Tokorozava şəhəri arasında birgə layihənin bir hissəsidir. Çoxməqsədli mərkəz Tokio İkebukuro stansiyasından qatarla cəmi 40 dəqiqəlik məsafədədir. Kompleks Yaponiyanın ən məşhur anime, manqa, roman və oyunları - geniş pop mədəniyyətinin elementlərini birləşdirir.

Kadokawa Mədəniyyət Muzeyi
Şəkil: © kenshu shintsubo

Muzey 30 metrlik çoxbucaqlıdır. Memar tərəfindən memarlıq obyekti deyil, təbii bir obyekt olmaq nəzərdə tutulmuşdu; Dekorasiyada Kuma təbii materiallara üstünlük verdi. Belə ki, beton və dəmir əvəzinə muzeyin eksteryeri 20 min ədəd ağır qranitdən hazırlanıb. Kadokava Mədəniyyət Muzeyi qranit fasadın arxasında gizlənmiş beş mərtəbədən ibarətdir. Yerdə müxtəlif mövzularda: təbiət, elm, incəsənət, təbiət tarixi, moda, ətraf mühit və cəmiyyətlə

bağlı sərgilər üçün nəzərdə tutulmuş 1000 kvadratmetrlik kiçik kitabxana və qalereya var. İkinci mərtəbədə kafe və mağaza, üçüncü mərtəbə isə tamamilə anime mədəniyyətinə həsr olunub. Azarkeşlər və bu fenomenə yeni başlayanlar üçün orijinal əsərlər, anime studiyaları və filmlər üzərində işləyən insanlar haqqında müxtəlif məlumatları özündə əks etdirən EJ Anime Muzeyi var. Manqa və romanlar kitabxanası, həmçinin suvenir mağazası və kafe də var.

Dördüncü mərtəbədə iki hündürlükdə tavanları olan möhtəşəm kitabxana var: onun sonda "kitab teatrına" çevrilməsi planlaşdırılır. Kitab rəfləri 8 metrə qədər qalxır: ümumilikdə bu anbarda təxminən 50.000 kitab yerləşə bilər. Bir qanadda başqa bir sərgi sahəsi kitabxanaya bitişikdir. Muzeyin beşinci mərtəbəsində isə başqa bir qalereya və restoran var.

9. BIG: Muzey Atelier Audemars Piguet

Atelier Audemars Piguet Muzeyi (memarlar BIG və Atelier Brueckner) Le Brassusdakı Vallée de Joux-un İsveçrə saat vadisində tarixi emalatxana və fabriklər kompleksi arasında yerləşir. Onun qaydalar və ənənələrlə idarə olunan sahədə yenilikçi oyun dəyişən şirkət obrazı Audemars Piguet-in əsas dəyərlərini təcəssüm etdirir və bu illər ərzində öz muxtariyyətini qoruyub saxlayan ailə şirkətinin müstəqil ruhunu ifadə edir. Spiral pavilyon sonsuz bir hekayə xətti kimi hazırlanmışdır. Əyri şüşə divarlar saat əqrəbi istiqamətində yaxınlaşmaq üçün nəzərdə tutulmuşdur ki, bu da ziyarətçilərə özlərini saat yayının içində gəzdikləri kimi hiss etdirir. Binanın sütunları və divarları yoxdur. Günəş işığını Jura dağlarının mənzərəsinə mane olmadan süzmək üçün şüşəli fasadın üzərinə bürünc hörgü quraşdırılmışdır. Spiral damın forması binanın mərkəzində səma pəncərələri yaradır ki, onlar da tuncla kölgələnir. Binanın damını ot örtür, yayda burada qazon bitir, qışda təbii qarlı mənzərə yaranır. Atelier Audemars Piguet muzeyi oksimoron olmaq üçün nəzərdə tutulub. Çarpıcı

və incə. Müasir, lakin zamansız. Funksional, lakin heykəltəraşlıq. Yerli mənzərəyə mükəmməl uyğunlaşan parlaq əlamətdar. Müasir memarlıq köhnə və yeni məkanların intuitiv ardıcıllığını yaratmaq üçün tarixi binalarla birləşir.

Nouveau muzeyi Audemars Piguet. www.fhs.swiss

Le Brassusdakı yeni Audemars Piguet atelye muzeyi
Audemars Piguet Muzeyi © MƏTBUAT XİDMƏTİ

Audemars Piguet Le Brassus 2025 | www.ozogama.lt

10. Steven Chilton Architects: Guançjoudakı teatr

Memar Quançjounun tarixini fasad üzlüyündə əks etdirib. Əsas ticarət limanı və Böyük Dəniz İpək Yolunun başlanğıc nöqtəsi olan şəhər min illər boyu Çin mədəniyyətini formalaşdıran sənətkarların evi olub. "Biz regionun ənənəvi və müasir incəsənətindən ilham almışıq. Xan sülaləsindən bəri Quançjouda ipək parça toxunmuş, rənglənmiş və naxışlanmışdır - teatr axan ipəyin qıvrımlarını xatırladan üçbucaqlı alüminium panellərdən ibarət qırmızı örtüklə örtülmüşdür, Stiv Çilton deyir. Qırmızı astar, döymə sənətindən ilhamlanan daha tünd dizaynlarla bəzədilib və əsas təbəqənin üstünə bir sıra qızılı heyvan fiqurları, yerli mif "Feniksə hörmət edən 100 quş" personajları əlavə edilib. "Tatu mədəniyyəti son vaxtlar gənc nəslin təbliğ etdiyi hörmətli sənət janrına çevrilib.

Bu, ifadəli simvollarla zəngin olan Çin mifologiyasına yeni marağa səbəb oldu".

Quançjoudakı Sunac Böyük Teatrı Foto: Chong-Art Photography © SCA. Steven Chilton Architects 2020

Auditoriya 360 LED ekranla əhatə olunub və səhnənin üstündə 12 akrobatik lift və üç akrobatik trek var. Səhnə doqquz metr dərinlikdəki hovuzun üstündən yuxarı qalxır və su üzərində tamaşalara ev sahibliyi etmək üçün ona endirilə bilər. Dəstək yerləri məşq sahələri və ofislər də daxil olmaqla zalın ətrafına səpələnmişdir.

I fəsil.
MÜASİR DÜNYA MEMARLIĞI

Müasir memarlıq dövründə rəssamlar tərəqqi və funksionallıq və praktiklik ideyalarını vurğulamağa çalışırlar. Yeni formalar və dizaynlar 20-ci əsrdən bəri şəhərlərin simasını dəyişdi. Binalar oyma fasadlar, sütunlar, tağlar, heykəllər və barelyeflər kimi bəzək və ornamentlərdən imtina etdi. Bu, 19-cu əsrin sonlarında "göydələnlərin atası" olan amerikalı memar Lui Sallivan tərəfindən tikilmiş ilk modern binalarda aydın görünür.

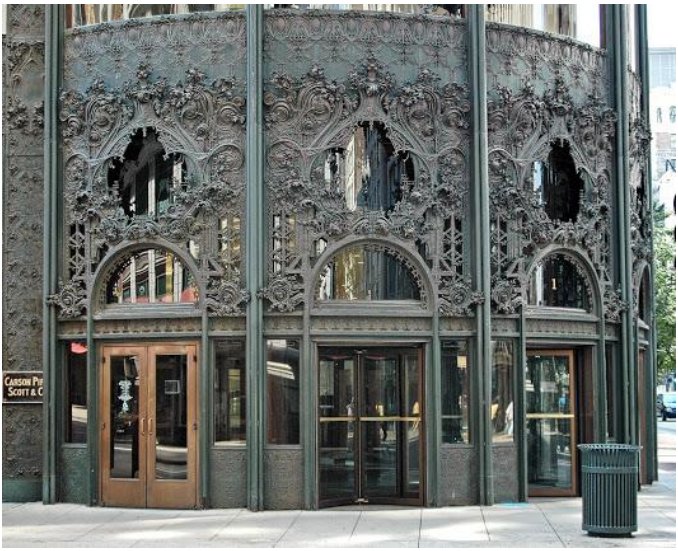
- ***Müasir memarlıq (20-ci əsr - indiki) - eklektik üslublardan innovativ, eksperimental forma və dizaynlara qədər.***
- ***Neoklassizm (18-19-cu əsrlər) - qədim və İntibah ideallarına əsaslanan klassik memarlıq formalarının bərpası.***
- ***Modernizm (19-cu əsrin sonu - 20-ci əsrin əvvəlləri) - funksionallıq, sadə xətlər və dekorasiya olmaması.***

Memarlar vahidlikdən öz funksiyalarını və müştərinin ehtiyaclarını təcəssüm etdirəcək fərdi baxışdan, yeni konsepsiya və bina formalarından uzaqlaşmağa çalışdılar. Onlar iqlim şəraitini, ətraf mühiti, yerli mədəni-tarixi xüsusiyyətləri nəzərə almış və memarlıqda əks etdirmişlər.

Müasir memarlığın fərqli xüsusiyyətləri:

- ***Geniş və uzun dam çıxıntıları.***
- ***Naxışlardan və əlavə bəzəklərdən məhrum olan minimalist xətlər.***
- ***Böyük pəncərələr, şüşəli divarlar, çoxlu küçə işığını daxil etməyə imkan verir.***
- ***Daş və kərpic əvəzinə polad, şüşə, dəmir-beton istifadə. Daha sonra, 21-ci əsrə yaxın, kompozit və təkrar emal edilmiş materiallar istifadə olunmağa başladı.***

- ***Bir-birinə axan funksional sahələri olan açıq, geniş mərtəbə planları.***
- ***Həndəsi fiqurların, mayenin, əyri kənarların, künclərin və səthlərin qarışığından, asimmetrik, qeyri-mütənasib, ziqzaq və pilləli elementlərin qarışığından ibarət qeyri-adi formalar, bəzən xaotik şəkildə qarışdırılır, hərəkəti imitasiya edilir və binanın funksionallığı və məzmunu haqqında fikirlər çatdırılır.***

Lui Sallivan tərəfindən tikilmiş ilk modern binalarda aydın görünür.
Carson Pirie Scott Univermağı. Çikaqo, İllinoys, ABŞ (1904)
ermakvagus.com
Sullivan Mərkəzi, əvvəllər Carson Peary Scott & Company

Davamlı materialların innovativ istifadəsi Müasir memarlıqdan bəhs edərkən, binaları yaşıl, ekoloji cəhətdən təmiz strukturlara çevirən davamlı materiallara və enerjiyə qənaət edən texnologiyalara diqqət yetirmək vacibdir. Açıq məkanlar Birlik hissini təşviq edən və müasir həyat tərzinə uyğunlaşmağa kömək edən açıq məkanlar müasir memarlığın ayrılmaz hissəsidir.

I.21. Azərbaycanda Müasir Dünya Memarlığı abidələri

Bakı şəhəri İcra Hakimiyyətinin binası: Qədim Bakı həmişə tarixi heyrətamiz və diqqətəlayiq binalarla bəzədilmişdir. Zaman keçdikcə bu siyahıya daha çox möhtəşəm və misilsiz abidələr əlavə olunur. Hazırda Bakı təkcə respublikamızın deyil, dünyanın ən gözəl və müasir şəhərlərindən biridir.

Bakı şəhəri İcra Hakimiyyətinin binası 1900–1904-cü illərdə milliyətcə polyak olan memar İosif Qoslavskinin layihəsi əsasında barokko stilində inşa edilmişdir. Bina memar Qoslavskinin son əsəridir. 1904-cü ildə Qoslavskinin ölümündən sonra layihənin tamamlanması işinə əvvəlcə Kazimir Skureviç, daha sonra isə İosif Ploşko rəhbərlik etmişdir.

Bakı şəhəri İcra Hakimiyyətinin binası.
Sefer azeri - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedrg/w/indeia.ox.php?curid=44713615

Nikolayevski küçəsində zərgər Aşumovun evi. Duma binası tikilənə kimi Bakı şəhər Duması kirayə edilmiş bu evdə fəaliyyət göstərirdi. SSRİ dövründə bu bina da daxil olmaqla İsmailiyyə

Sarayına kimi sıra ilə düzlmüş bütün binalar sökülmüş və yerində Sabir bağı salınmışdır.

Nikolayevski küçəsində zərgər Aşumovun evi.
Naməlum - ourbaku.com tərəfindən, İctimai mülkiyyət,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=45271217

Duma binasının layihəsinin müəllifi, mülki mühəndis İosif Qoslavski (1865–1904) onun inşa etdiyi binaların çoxunda əks olunmuş İtaliya intibahına bağlılığına baxmayaraq, şəhər Duması binası üçün barokko memarlıq motivlərindən ustalıqla istifadə edərək, dəyərli memarlıq əsəri yaratmışdır. 1898-ci ildə İosif Qoslavskinin yaradıcılığında böyük dönüş ili hesab edilir, belə ki, o, eyni zamanda böyük ictimai binaların inşasına sifariş alır: H.Z.Tağıyevin müsəlman Qızlar məktəbi (1898–1901, İstiqlal küç. 8), Bakı şəhər Dumasının binası (1900–1904, İstiqlal küç. 4), Bakı Texniki Cəmiyyətinin binası (1898–1899, Nizami küçəsi 15), Bakı ortatexniki peşə məktəbinin binası (1898–1900, Azadlıq prospekti və Ç. Mustafayev küçəsinin kəsişməsi). 1898-ci ildən 1902-ci ilədək,

ölümündən iki il öncə (1904) vərəm xəstəsi olan Qoslavski, xəstəliyinə fikir verməyərək, dayanmadan, çoxsaylı digər memarlıq layihələri üzərində çalışmışdır.

XIX yüzilin I yarısında irihəcmli və monumental dini binalar tikilmişdi.

Bu dövrdə Azərbaycanda keçmiş ənənələri müəyyən dərəcədə davam etdirən məhəlli xarakterli memarlıq məktəbləri yarandı. Məscid binalarının xarici simasının səciyyəvi xüsusiyyətləri Azərbaycan ərazisində Bakı-Abşeron, Quba-Qusar, Gəncə-Qarabağ, Şəki-Zaqatala, Lənkəran və Naxçıvan kimi yerli memarlıq məktəblərini müəyyənləşdirməyə imkan verir.

Bakıdakı Bəy məscidi (İçərişəhərdə; 1895, memarlar Məhəmməd Haşim əl-Bakuvi və Mirəli ən-Naqi bin Seyyid Hüseyn), Qasım bəy məscidi (1896, memar Məşədi Mirzə Qafar İsmayılov), Təzəpir məscidi (1905-14), "İttifaq", yaxud Göy məscid (1912-13), Əmircanda M. Muxtarovun məscidi (1909; hər üç məscidin memarı Z. Əhmədbəyovdur) kapitalizm dövrü üçün ən xarakterik tikililərdir.

Neoklassizm. XIX əsrdə memarlığın inkişafı – Azərbayjan
Vikipediya, azad ensiklopediya

Səadət Sarayı: Səadət Sarayı (Murtuza Muxtarovun evi) milyonçu Murtuza Muxtarovun yəhudi mənşəli həyat yoldaşı Liza üçün inşa etdirdiyi saraydır. Fransız qotik üslubunda tikilən sarayın layihə müəllifi polyak mənşəli memar İosif Ploşkodur.

Bakı. Səadət sarayı 1911-12-ci illərdə tikilib. Vikipediya, azad ensiklopediya Sefer azeri - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=90009803

Saray tamaşaçı qarşısında detalları Fransız qotikası ruhunda həll olunmuş fasadla bərabər künc qüllənin hissəsi şəklində durur. Memarlıq kompozisiyasının şaquli olması ətraf tikililər arasında hökmran mövqe tutur və binanın inşasına kimi şəhər quruluşunda belə yüksək həcm-məkan quruluşu mövcud olmamışdı. Peterburqdan olan memarlıq akademiki H.D.Qrimm (rus.) tərəfindən tərtib

olunmuş Bakı üçün mədaxilli evin müsabiqə layihəsi 1900-cü ildə birinci mükafata layiq görülmüşdür. Layihədə iri məhəllə müəllif tərəfindən bütöv həcm şəklində baxılır və Qahirə məscidlərinin minarələrini xatırladan künc, aksentlər arasındakı şaquli qüllələrin parlaq şəkildə əks olunması şərq koloritini çox yaxşı təcəssüm etdirirdi. Xüsusilə yaşayış evinin kompozisiyasını təşkil edən minarələr qrupu binanın künc hissəsində təsiredici şəkildə işlənmişdir. İ.Ploşko 1911–1912-ci illərdə Muxtarocun sarayını layihələşdirərkən H.D.Qrimmin layihəsindəki effektiv künc kompozisiyasından bəhrələnmişdir və fransız qotikasının üslub istiqamətinin traktəsinə yenidən baxaraq öz təfsirini vermişdir.

Səadət sarayı. Fransız qotikası üslubunda.
Sefer azeri - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=44955181

Binanın ümumi memarlıq kompozisiyası nəinki krabba və qotikanın digər elementləri ilə bəzədilən öz künc giriş portalı ilə, həmçinin fasadlardakı kəsişən tağların daşıdığı və həcm plastikasının xüsusi dünyasını yaradan nazik sütunları olan lociyalarla maraqlıdır. Şaquli rizalitlərin itiuclu frontonlar və bölmələrlə, çoxpilləli və

səkkizguşəli piramida şəklində olan qüllələrlə ahəngdar şəkildə təcəssümünü taparaq binanın parlaq siluetini aşkara çıxarır. İri həcm dinamikası küçənin bütün məkan strukturuna işləyərək özünəməxsus memarlıq kompozisiyası yaratmışdır.

Şaquli bölünmələr və zirvədə iti üçbucaqlı frontona malik portal kənarı İ. Ploşkonun qılınc və qalxanlı cəngavərin yerləşdiyi kapitellə birlikdə tilli sütunlar formasında dayaqla nəzərə çarpdırılır. Binanın künc hissəsi təkcə Bakı zəminində memarlıq qotikasının işlənməsinin təzahürü deyildir, burada həm də tarixi motivlər iştirak etmişdir. Memarın daş üzərində dərindən həkk olunmuş bədii keyfiyyətlərdən geniş istifadə etdiyi sarayın üslubu onun mahiyyətini müəyyənləşdirmişdir.

Səadət sarayı fasadında, tilli sütun üzərindəqılınclı cəngavər kapiteli
Sefer azeri - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=44955176

İsmailliyə sarayı: Venesiya qotikası üslubunda tikilmiş İsmailiyyə sarayının fasadı çox plastikdir və yaxşı işlənmişdir. Bina insanda yüksək hisslər, memarın ustalığına və daşçıların sənətinə heyranlıq yaradan ahəngdar bədii əsər, memarlıq simfoniyasıdır.

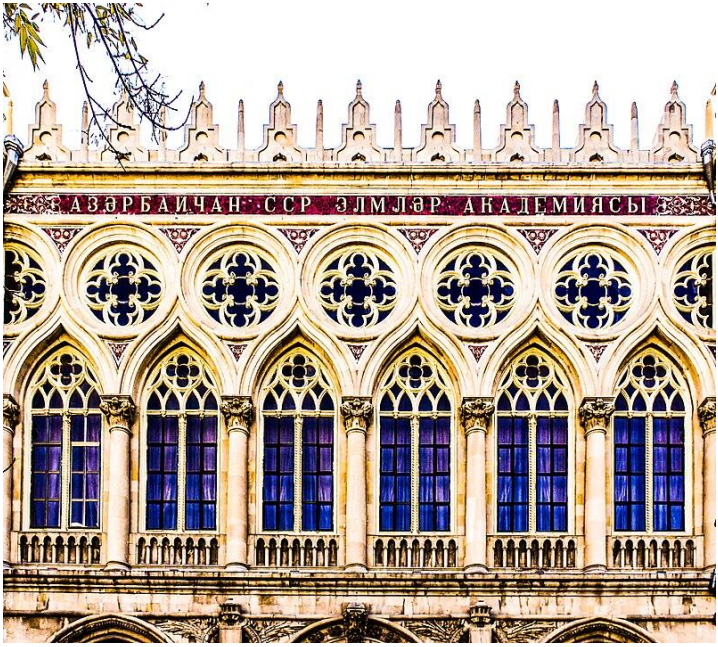
Fasadın memarlıq kompozisiyasının inkişafı şaquli xətt üzrə yan rizalitlər şəklində ardıcıl səciyyəvi xüsusiyyətə malikdir. İ. Ploşko öz yaradıcılığında bu üsula tez-tez müraciət etmişdir. Fasadın hədsiz dərəcədə plastik işlənməsi ona xüsusi gözəllik və rövnəq qatır. Burada təsadüfi memarlıq üsul və formaları müşahidə olunmur. Həcmli kütlələr fasadın ümumi memarlıq kompozisiyası ilə ahəng təşkil edən üfüqi və şaquli hissələrin itiliyi – bütün bunlar klassik qanunauyğunluğa əsaslanır.

İsmailiyyə sarayının əsas fasadının görünüşü.
Vikipediya, azad ensiklopediya
Sefer azeri - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=44654544

Çatmatağların üstünlük təşkil etməsi binanı yerli mühitə daha da yaxınlaşdırır. Fasadın daxilində anaxronizm hiss olunmur. Gözəl rəsmlərlə bəzədilmiş həcmli çatmatağlardan ibarət birinci mərtəbə formaların monumentallığını yüngülləşdirən və onlara yeni

motivlər qatan dayaq tirləri vasitəsiylə hissələrə bölünmüşdür. Sarayın əsas giriş qapısı memarlıq ünsür və detallarının möhtəşəm kompozisiyasını təşkil edir. Giriş tağı heykəl başlıqlı pilyastrlara söykənir. İ. Ploşko fasada plastik görkəm verməkdən ötrü daş üzərində dərin oymalardan istifadə etmişdir. O, bunu daş memarlığı sənərindən əxz etmişdi və əsərlərində ondan bədii ifadəlik əldə etmək üçün məharətlə istifadə edirdi. Tağlı timpan meyvə təsvirli naxışlarla bəzədilmişdir.

İsmailliyə sarayının fasadı.
Sefer azeri - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=44955753

Qəsr daşına gəldikdə isə o, üzərində Roma dövrü kişisinin başı təsvir olunmuş bütöv daş blokdan mükəmməl şəkildə hazırlanmışdır. Gözəl cizgilərə malik dalğalı saçlar, iri göz və düz burunlu enli

alını örtür. Qalın dodaqlar, yaraşıqlı saqqalla birləşən bığlar gözlərini uzaqlara dikmiş cəsur döyüşçü obrazı yaradır. Onun heykəl formasında yonulmuş başı yaxınlıqdakı relyef elementləri ilə ahəng təşkil edir. Güclü cızılmış qaytanabənzər yarımdairə tağ ilə- intibah dövrü motivlərini xatırladır.

İsmailliyə sarayının fasadı.
Müəllif 70 ildən çox əvvəl vəfat edib.
- www.ourbaku.com
tərəfindən, İctimai mülkiyyət,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=10275484

Çox gözəl kapitellərə malik sütunların saxladığı güclü profil verilmiş altı tağ aşırımının ritmi fasadda xüsusi bədii ovqat yaradır. Onların arxasında isə məhəccər və qotik formalı pəncərə çərçivələri yer alır. Tağ sıralarının arxasında miqyaslı dairəvi formalar vahid ahəngdar struktur təşkil edərək memarlıq kompozisiyasında üstün mövqe tuturlar. Qotik motivlərin mənzərəli düzülüşü və yüksək plastikası çevrəsi aydın cızılaraq azca profil verilmiş dairəvi cizgilərə malik qotik məhəccərə yaxınlaşaraq xüsusi müstəqil məna kəsb edir.

İsmailiyyə sarayının girişində qəsr daşı
Urek Meniashvili - File:İsmailiyye_palace_main_facade_detail_5.JPG tərəfindən, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=48620428

Zəif ifadə olunmuş pərvazın altında siluet səciyyəli dekorativ elementlər özünəməxsus olaraq fəal təsir göstərirlər. Bütün parametrlərinə görə gözəl olan rizalitlər tağ sırasının əsas saxlayıcı elementi olaraq portal kompozisiyası rolunda çıxış edir. Rizalitin prespektiv çatma tağı memarlıq-dekorativ formada işlənmişdir. Tağın timpanına ümumi memarlıq repertuarında xüsusi mövqe tutan ornamental çiçək motivləri daxil edilmişdir. Memar İ. Ploşko fasadın həllində qaytan elementlərindən çox istifadə etmişdir. Bu element sütunların kapitelləri vasitəsilə bir-birindən ayrılan portal tağlarında da istifadə olunur, daha sonra isə bazaya kimi davam edir. Əsas prespektiv tağlar kapitel səviyyəsində pilyastrlara söykənir. Burada memarlıq detallarından ibarət tam bir dəstə formalaşmışdır.

I.2. Azərbaycanda müasir dünya memarlığı

Azərbaycanda müstəqillik əldə etdikdən sonra Bakının və bölgələrimizin ən görkəmli yerlərində gözəl memarlıq ansamblları yaradılmış, müasir tikililər, hava limanları, hündürmərtəbəli binalar şəhərlərimizin görkəmini müəyyən etmişdir. Qədim Bakımız hər zaman tarixi və bir-birindən maraqlı, diqqətçəkən tikililəri ilə göz oxşayıb. Bu siyahıya zamanla yeni-yeni möhtəşəm və bənzərsiz abidələr də əlavə olunur. Hazırda Bakı nəinki respublikamızın, eləcə də dünyanın ən gözəl və müasir şəhərlərindən biridir.

I.3. Heydər Əliyev Mərkəzi Heydər Əliyev

Dekonstruktivizm və bionik Gec dekonstruktivizm: Zaha Hadid

Dekonstruktivizmin ən nüfuzlu və məşhur nümayəndəsi Zaha Hadidin memarlığı ilə tanış olaq. O, bir növ memarlıq Oskarı olan Pritzker mükafatını alan ilk qadındır. Dekonstruktivizm parçalı memarlıqdır. Burada adətən icma mərkəzləri, muzeylər və ofis göydələnləri tikilir. Dekonstruktivizmdə adi yaşayış binaları çox deyil. Söhbətə Bakıdakı Heydər Əliyev Mərkəzindən başlayaq.

Zaha Hadidin həyatı

Zaha Hadid 31 oktyabr 1950-ci ildə Bağdadda doğulub. Londonda Memarlıq Assosiasiya Məktəbində oxuyub. 1980-ci illərdə Memarlıq Assosiasiya Məktəbində dərs deyib. Həmçinin dünyada nüfuzlu təşkilatlarda dərs demişdir. Bundan əlavə, o Amerika İncəsənət İnstitutunun fəxri üzvüdür. Avstriyada, Vyanada Tətbiqi İncəsənət Universitetində professor olmuşdur.

Çoxlu beynəlxalq yarışın qalibidir, Honkonqda (1983-cü il) Peak Klub və Uelsdə (1994) Cardiff Bay Opera House onun işlərindəndir. 2002-ci ildə Hadid Sinqapurun şimali baş planını layihələşdirmək üçün beynəlxalq layihə yarışını uddu. 2005-ci ildə, onun layihəsi Bazelin, İsveçrənin yeni şəhər kazinoları üçün yarışın qalibi oldu.

2004-cü ildə isə Hadid Pritzker Memarlıq mükafatını alan birinci qadın memar oldu. Britaniya Ensiklopediyasının redaksiya heyətinin üzvüdür. O, 2006-cı ildə Beyrutun Amerikan Universitetindən fəxri elmi dərəcəsini almışdır.

Hadid Azərbaycanda da layihə gerçəkləndirmişdir. Bakıdakı Heydər Əliyev Mərkəzinin dizaynı ona məxsusdur. O, 2014-cü ildə Heydər Əliyev mərkəzinin dizaynına görə London muzeyinin mükafatına layiq görülüb. O, Azərbaycan Memarlar İttifaqının Fəxri üzvü seçilmiş və akademik Mikayıl Hüseynov adına medalla təltif olunmuşdur.

Zaha Hadid 31 mart 2016-cı ildə Mayamidə xəstəxanalardan birində bronxit xəstəliyindən müalicə alan zamanı ürək tutmasından vəfat etmişdir.

Zara Hadid. Müasir Dünya memarlığının əfsanəsi

Heydər Əliyev Mərkəzi

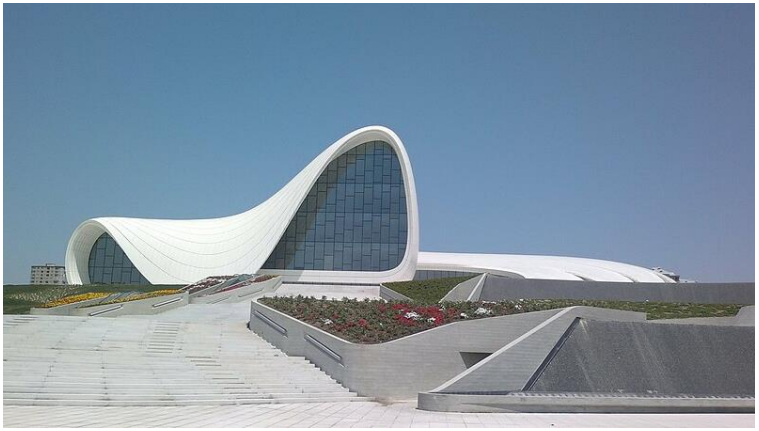
Bina qabığı çox mürəkkəb bir şəkildə əyilir - deyə bilərsiniz ki, parça kimi davranır. Bütün quruluş tək bir bədən olaraq bu qabıq tərəfindən yaradılmışdır. Bəzi yerlərdə seqmentlərə bölünür, döşəməyə, səkiyə və mənzərəyə keçir. Bəzi yerlərdə qabıq zolaqlara ayrılır, aralarında pəncərə düzəldə bilərsiniz.

Prezident İlham Əliyevin 29 dekabr 2006-cı il tarixli, 1886 nömrəli Sərəncamı əsasında yaradılıb. Mərkəz Azərbaycanın

ümummilli lideri Heydər Əliyevin dövlətçilik fəlsəfəsi və azərbaycançılıq məfkurəsinin dərindən öyrənilməsi, geniş təbliği, Azərbaycan tarixi və dilinin, mədəniyyətinin, milli-mənəvi dəyərlərinin yaşadılması istiqamətində sistemli fəaliyyət göstərir.

Heydər Əliyev Mərkəzi.
Müəllif: Fərid Xayrulin

Heydər Əliyev Mərkəzi. *From Wikipedia, the free encyclopedia*
Vikipediya, azad ensiklopediya
https://en.wikipedia.org/w/index.php?curid=40114325

I.4. Bakı Ağ Şəhər layihəsi

“Bakı Ağ Şəhər” layihəsi ən böyük şəhərsalma layihələrindən biri kimi tanınıb. "Bakı Ağ Şəhər" "Cityscape Global" sərgisində "Ən yaxşı şəhərsalma layihəsi" nominasiyası üzrə mükafata layiq görülüb. Layihə, həmçinin "MIPIM Asia Awards 2011" müsabiqəsində də "Mərkəzi və qərbi Asiyanın ən yaxşı gələcək layihəsi" nominasiyasında mükafat alıb.

Bakı Ağ Şəhər layihəsi, Nobel prospektinə görüntü
Ayla Gasimova - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=63893543

Bakı Ağ Şəhər şəhərsalma layihəsi Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına dair 2006-2010-cu illər üçün Kompleks Tədbirlər planı" çərçivəsində həyata keçirilir. Bakı Ağ Şəhər haqlı olaraq şəhərsalma sahəsində dünyanın ən görkəmli layihələrindən biri hesab olunur. Bu şəhər kompleksi nəinki müasir və rahat binaları ilə, həmçinin öz səmərəliliyi ilə gözəl təsir bağışlayır. Layihə həm mühəndis-tikinti, həm

də estetik nöqteyi-nəzərdən heyranlıq doğurur. Burada yaşamaq və işləmək arzusu doğuran cəlbedici mühit və infrastrukturun yaradılması üçün binaların və komplekslərin, sosial obyektlərin, park və yaşıl zonaların hamısının yeri mükəmməl planlaşdırılmışdır.

Ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması üçün tədbirlər planı kompleksi
Vikipediya, azad ensiklopediya
President.az tərəfindən, CC BY 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=81322534

Layihə, 1650 hektar sahədə yerləşən şəhər mərkəzinin şərq hissəsinin (Qara Şəhərin) bərpa və inkişafı, həmçinin, Bakının yeni müasir mərkəzinə çevrilməsini nəzərdə tutur ki, bu da investisiyaların cəlb edilməsi üçün əlavə imkanlar yaradır.

Bakı Ağ Şəhər layihəsinin Baş Planı 10 universal şəhər tipli rayonun yaradılmasını nəzərdə tutur. Bu rayonlardan hər birində sakinlərin yaşayışı, çalışması, istirahəti və əyləncəsi üçün ən yaxşı şərait mövcud olacaqdır

Bakı Ağ Şəhər layihəsinin baş məsləhətçisi qismində, mühəndis və memarlıq layihələndirilməsi üzrə dünyanın tanınmış şirkəti "-Atkins" (Böyük Britaniya) çıxış etmişdir. Layihə üzərində işə Azərbaycanlı mütəxəssislərlə yanaşı, əfsanəvi Norman Foster tə-

rəfindən əsası qoyulmuş məşhur "Fosters + Partners" memarlıq şirkəti və kommersiya məkanlarının təşkilində böyük təcrübəyə malik olan, Amerika Birləşmiş Ştatlarının tanınmış "F+A Architects" arxitektura bürosu cəlb edilmişdir.

Bu layihənin reallaşdırılması ilə Qara Şəhərin sənaye siması keçmişdə qalacaq və yerini Bakı Ağ Şəhər adlı harmoniya və rahatlıq məkanına verərək, öz təkrarolunmaz cizgiləri ilə regionda lider olan Bakı şəhərinin yeni müasir mərkəzinə çevriləcəkdir.

I.5. Dövlət Bayrağı Meydanı

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2007-ci il 17 noyabr tarixli, 2504 saylı Sərəncamına əsasən, Bakı şəhərində Dövlət Bayrağı Meydanı yaradılmışdır.

Dövlət Bayrağı Meydanı. *ZahidKerim747 - Öz işi tərəfindən, CC0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=148177889*

2007-ci il 30 dekabr tarixində Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Meydanın təməli qoyulmuş və 2010-cu il sentyabrın 1-də Dövlət Bayrağı Meydanının təntənəli açılışı və bayrağın qaldırılması mərasimi olmuşdur.

Dənizkənarı 60 hektar ərazidə yerləşən Dövlət Bayrağı Meydanı Kompleksində parklar, gəzinti, istirahət və kütləvi idman-əyləncə tədbirlərinin keçirilməsi üçün sahələr mövcuddur.

Bayraq dirəyinin hündürlüyü 162 metr, bayrağın eni 35 metr, uzunluğu 70 metrdir və 2450 kvadratmetr sahəni əhatə edir.

Bu monumental kompleksin əhəmiyyətini artıran mühüm amil onun özündə dövlət rəmzlərini birləşdirən məkana çevrilməsidir. Hündürlüyü 5 metr olan pyedestal səkkizguşəli ulduzu simvolizə edir və ətrafında Azərbaycan Respublikasının xəritəsi, Azərbaycan Respublikasının dövlətçilik rəmzləri — himnin sözləri və gerb yerləşdirilmişdir. Kompleksə Azərbaycanın qədim və müasir dövlətçilik tarixini əhatə edən, dəyərli eksponatların toplandığı Dövlət Bayrağı Muzeyi də daxildir.

II Bayraq Dirəyi

Dirəyin ümumi hündürlüyü 191 metrdir. Dirək əsasından yuxarıya qədər diametri 5,7 m-dən 2 m-ə qədər, çəkisi 230 ton ilə 13 ton arasında olan 9 polad konusvari boru seqmentindən və yuxarıda yerləşən fırlanan seqmentdən ibarətdir. 2024-cü ilin avqust ayından etibarən quraşdırılma yekunlaşıb və test məqsədilə ilk dəfə bayraq asılıb. Açılış müddətinə kimi bir neçə dəfə prosesin təkrarlanması nəzərdə tutulub. 28 sentyabr 2024-cü ildə test məqsədilə yenidən bayraq asılıb. Ginnes Dünya Rekordları Təşkilatı 2024-cü il noyabrın 6-da Meydanda qaldırılan Azərbaycanın dövlət bayrağının dünyada ən böyük bayraq olduğunu təsdiq etmişdir. 8 noyabr 2024-cü ildə Meydan yenidənqurma və bərpa işlərindən sonra açılmışdır və Prezident İlham Əliyev Azərbaycan bayrağını qaldırmışdır.

II Bayraq Dirəyi.
ZahidKerim747 - Öz işi tərəfindən, CC0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=153324664

Dövlət Bayrağı Muzeyi

Muzey Azərbaycan Prezidentinin müvafiq Sərəncamı ilə inşa olunmuş və bu 2010-cu il sentyabrın 1-də Azərbaycanın paytaxtı Bakı şəhərində təntənəli açılış mərasimi keçirilmiş Dövlət Bayrağı Meydanında yaradılmışdır. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə səkkizguşəli ulduz formasında yaradılmış muzey Dövlət Bayrağı Meydanında bayraq dirəyinin pyedestalının altında yerləşir.

Dövlət Bayraq Muzeyi. ZahidKerim747 - *Öz işi tərəfindən, CC0,* *https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=155020227*

Dövlət Bayrağı Muzeyi. *ZahidKerim747 - Öz işi tərəfindən, CC0,* *https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=155020224*

Dövlət Bayrağı Muzeyində 44 günlük Vətən müharibəsinə həsr olunmuş "Zəfər qalereyası" adlı ekspozisiya nümayiş olunur. Qalereyada Müzəffər Ali Baş Komandan tərəfindən işğaldan azad

edilmiş ərazilərdə Dövlət Bayrağının ucaldılması və Xankəndi şəhərində Vətən müharibəsindəki qələbənin üçüncü ildönümü ilə bağlı hərbi paradın fotoları nümayiş olunur.

I.6. Bakı Alov Qüllələri

Əcnəbilərə Bakını tanıtmaq üçün ən yaxşı simvol Alov Qüllələridir (Flamer Towers). "Alov qüllələri" kompleksi Bakı şəhərindəki ən hündür binadır. Hündürlüyü 190 m-dir. Bura üç çoxmərtəbəli binadan ibarətdir. Alov Qüllələrinə yataqxanalar, mənzillər və ofislər daxildir. Tikilinin ümumi sahəsi 235 min kvadrat metrdir. Binanın tikilişi 2007-ci ilin oktyabr ayında başlayıb və 2013-cü ildə tamamlanıb. Birinci qüllənin uzunluğu 182 m, ikinci qüllənin uzunluğu 165 m, üçüncü qüllənin uzunluğu isə 161 m-dir. Xarici görünüşü ilə bu tikinti alov dillərini xatırladır.

Bakı Alov Qüllələri. Müəllif: AlixSaz. Fayl:Gecə panoraması Bakı, Azərbaycan IMG 9682.jpg, CC BY-SA 4.0, https://ru.wikipedia.org/w/index.php?curid=10872408

Alov qüllələri 2013-cü ildə Avropanın daşınmaz əmlak bazarında ən iri innovasiya layihəsi olan MIPIM 2013 müsabiqəsinin "Ən yaxşı otel və turizm mərkəzi" nominasiyasının qalibi elan edilib.

Skyscrapercity.com (urbanistika haqqında nüfuzlu forum) saytının keçirdiyi sorğuya görə "Alov Qüllələri" işıqlandırılma üzrə birinci yeri tutur. Üstündə animasiyon mənzərə vermək üçün binalar bütövlüklə ekranlarla örtürülüb.

I.7. Beynəlxalq Muğam Mərkəzi

Azərbaycan muğamının dünyada geniş təbliği məqsədi ilə yaradılan, Dənizkənarı Milli parkda yerləşən, Avropa standartları ilə inşa edilən Beynəlxalq Muğam Mərkəzi paytaxtımızın gözəlliyini daha da artırır.

Mərkəz milli-mənəvi dəyərlərin qorunması və Azərbaycan mədəniyyətinin təbliği sahəsində həyata keçirilən layihələr arasında YUNESKO tərəfindən Bəşəriyyətin Şifahi və Qeyri-Maddi İrsinin şah əsərləri Siyahısına daxil edilib. 2005-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə görkəmli muğam ustaları ilə birlikdə dəyirmi masa keçirilib və Bakıda Bəynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradılması qərara alınıb. Elə həmin il, aprelin 6-da Prezident İlham Əliyev Bakıda Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradılması haqqında sərəncam imzalayıb.

Beynəlxalq Muğam Mərkəzi. Müəllif: Interfase. Öz işi, İctimai sahə, https://ru.wikipedia.org/w/index.php?curid=4664269

Üçmərtəbəli bina formasına görə Azərbaycanın qədim musiqi alətləri olan tarı xatırladır. Mərkəzdə 350 yerlik konsert salonu, klub, 80 nəfərlik restoran, dərs otaqları, səsyazma studiyası da fəaliyyət göstərir.

Bakıda Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin binası
Müəllif: Natella.M. Fayl:MugamCenter panorama 2.jpg, CC BY-SA 4.0, https://ru.wikipedia.org/w/index.php?curid=10247770

Bina üç mərtəbəlidir və ümumi sahəsi 7,5 min m2-dir. Binanın forması muğam ifaçılarını müşayiət etmək üçün istifadə edilən Azərbaycan musiqi alətlərindən biri olan tarın hissələrinə bənzəyir. Bina müasir texnologiyalardan istifadə edilməklə tikilib. Lazımi avadanlıq İtaliya, Avstriya, Fransa və Türkiyədən gətirilib. Tikinti işlərində 2 mindən çox müxtəlif ölçülü şüşədən istifadə olunub.

I.8. Milli Gimnastika Arenası

9000 nəfər üçün nəzərdə tutulan Milli Gimnastika Arenası Heydər Əliyev magistralında və Koroğlu metrostansiyası yaxınlığında yerləşir. Milli Gimnastika Arenası Bədii və idman gimnastikasi üzrə keçirilən yarışlar üçün nəzərdə tutulub.

Arenanın dizaynı çox funksiyallığını nümayiş etdirməyə və ev sahibliyi etməyə imkan verir. Yarışların həcmi və xarakterindən asılı olaraq tamaşaçı yerlərinin sayı 5000-dən 9000-ə qədər artırıla bilər. Açıq və qapalı yerlərdə istifadə olunan oturacaqlar xüsusi dizaynla hazırlanıb.

Milli Gimnastika Arenası.
Araz Yaquboglu - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=144164858

I.9. Milli Stadionu Olimpiya

Bakı Olimpiya Stadionunun təməl qoyma mərasimi 6 iyun 2011-ci ildə, Azərbaycan futbolunun 100 illik yubileyinə təsadüf edib. Bakı Olimpiya Stadionu çox gözəl və görkəmli binadır, 68000-dən çox futbol azərkeşi bura gələrək oyunlardan həzz ala bilər.

Milli Olimpiya Stadionunun 650.000 kv.m-lik ərazinin 225.000 kv m-lik hissəsinin tikinti işləri 2015-ci ilin fevralında tamamlanıb. 6 mərtəbəli və 65.7 metr hündürlüyündə olan stadion Bakı şəhəri ərazisində Böyükşor Gölünün yanında salınıb və 6 mart 2015-ci ildə istifadəyə hazır vəziyyətə gətirilib.

Stadion 2015-ci ilin iyununda baş tutan Bakı-2015 I Avropa Oyunlarının əsas idman məkanı kimi istifadə edilib, eyni tədbirin açılış, bağlanış mərasimlərinə və atletika idman növünə ev sahibliyi edib. Əlavə olaraq, stadionda AVRO-2020 Avropa Çempionatının 3 qrup mərhələsi və 1/4 final mərhələsi keçiriləcək. Stadion daxilində və xaricində çox avtomobillik dayanacaq sahəsi, gəzinti və yüksək infrastrukturla təchiz edilib.

Milli Olimpiya Stadionu.
Azərbaycan Prezidentinin Mətbuat və İnformasiya İdarəsi - CC BY 4.0,
https://en.wikipedia.org/w/index.php?curid=78349047

Milli Olimpiya Stadionu.
Kremlin.ru / Avropa Oyunlarının açılış mərasimi 7.jpg, CC BY 4.0,
https://en.wikipedia.org/w/index.php?curid=77454656

Stadionunun VVİP, VİP və CİP suitləri ümumi 127 otaq və 720 tamaşaçı tutumuna, xüsusi hazırlanan 25.200 kv.m. interyer və ümumi 3078 avtomobillik əraziyə malikdir. 1800 tamaşaçı tutumlu isinmə meydançası, MES binası, Məlumat Mərkəzi və 2 xarici bina, dizayn və mühəndislik xidmətləri və tikintiyə nəzarət və planlama xidmətləri TEKFEN tərəfindən uğurla həyata keçirilib.

I.10. Azərbaycan Milli Xalça muzeyi

Azərbaycan Xalça Muzeyi 1967-ci ildə yaradılmaqla, dünyada xalçaların toplanması, qorunması və öyrənilməsi sahəsində ilk ixtisaslaşmış muzey olub. Onun ilk ekspozisiyası 1972-ci ildə, qədimi Bakının ərazisində — İçərişəhərdə yerləşən Cümə məscidində açılıb.

Azərbaycan Milli Xalça muzeyi. Robot8A - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=94734117

Bu muzey xalçanı Azərbaycanın digər ənənəvi sənət növləri ilə qarşılıqlı əlaqədə nümayiş etdirən bir milli mədəniyyət xəzinəsidir. Onun kolleksiyasına 14 000-ə yaxın xalça, tikmə, geyim, mis qablar, zərgərlik əşyaları, şüşə, taxta və keçə məmulatları daxildir.

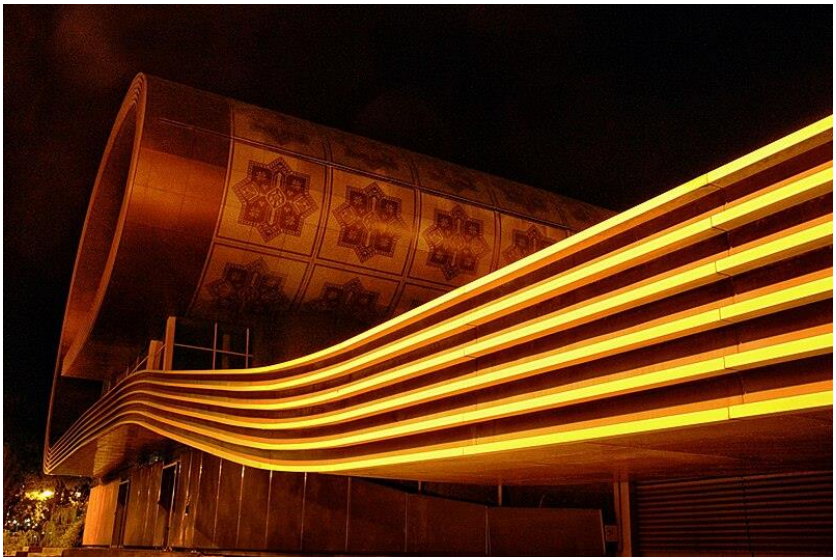
Ekspozisiya üç mərtəbədə yerləşir:

1-ci mərtəbə: Azərbaycan xalçanın inkişafı və xalqın həyatında rolu;
2-ci mərtəbə: Azərbaycan xalçaçılıq mərkəzləri;
3-cü mərtəbə: Müasir dövrdə Azərbaycan xalçaçılığı.

2007-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və Heydər Əliyev Fondunun birgə layihəsi ilə Dənizkənarı Milli Parkda Azərbaycan Xalça Muzeyi üçün yeni binanın tikilməsi barəsində sərəncam imzaladı. 2014-cü ildə avstriyalı memar Frans Yantsın layihəsi əsasında muzey işinin ən müasir tələblərinə cavab verən yeni bina inşa edildi.

Azərbaycan Milli Xalça muzeyi. President.az tərəfindən, CC BY 4.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=65601237

Azərbaycan Milli Xalça muzeyi. Səltənət Gül - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=158092239

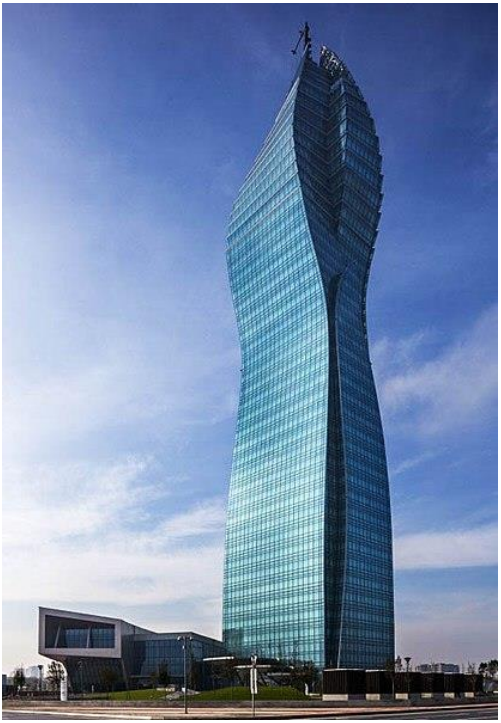
Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 15 iyul 2019-cu il tarixli qərarı ilə ölkəmizin xalça sənətinin qorunması və təbliği sahəsindəki müstəsna xidmətlərinə görə Azərbaycan Xalça Muzeyinə "Milli" statusu verilmişdir. Hazırda, ölkənin müasir tikililərindən birində yerləşən Azərbaycan Milli Xalça Muzeyi yalnız sənət nümunələri və milli irsimiz olan xalçaların saxlanc yeri kimi çıxış etmir, həm də milli xalça sənətinin hərtərəfli araşdırılması və xalqımızın bədii incilərinin yüksək səviyyədə təqdimat məkanı olaraq çoxşaxəli fəaliyyət göstərir.

I.11. SOCAR-ın yeni binası

Mayın 30-da 2018-ci il Bakının Heydər Əliyev prospektində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) yeni inzibati binasının açılışı olub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib. Nəhəng tikilinin təməli 2010-cu il oktyabrın 12-də Prezident İlham Əliyev tərəfindən qoyulub. Binanın layihələndirilməsi işlərinə 2007-ci ildə başlanılıb. Təxminən beş il ərzində aparılan tikinti işləri nəticəsində paytaxtın ən gözəl memarlıq nümunələrindən biri ərsəyə gəlib. Binanın birinci mərtəbəsində ümummilli lider, Azərbaycanın yeni neft strategiyasının banisi Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətindən bəhs edən fotoguşə yaradılıb, Ulu Öndərin barelyefi vurulub. Hündürlüyü 200 metr olan binanın 40 mərtəbəsi yerüstü, 2 mərtəbəsi isə yeraltı olmaqla ümumilikdə 5 hektar sahəni əhatə edir.

Paytaxtda müasir memarlıq üslubu ilə fərqlənən və xüsusi gözəlliyi ilə seçilən binanın 34-37-ci mərtəbələri rəhbərliyin ofisləri, 18-33-cü mərtəbələr baş ofisin idarə və şöbələri, 3-16-cı mərtəbələr isə şirkətin struktur bölmələrinin ofisləri kimi fəaliyyət göstərəcək. Binanın konstruksiyası dəmir-beton özək divarlı və polad quruluşlu kompozit sistemə əsaslanıb. Rixter cədvəli üzrə 9 ballıq

zəlzələyə davamlı olan binanın layihəsi Kanadada xüsusi beynəlxalq laboratoriyada virtual şəraitdə sınaqdan keçirilib və saatda 190 kilometr külək sürətinə hesablanıb. Yeni inzibati binada üç konfrans zalı var. Buradakı 233, 110 və 22 yerlik konfrans zallarında müxtəlif tədbirlərin keçirilməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Binada hər cür avadanlıqla təchiz olunan iki fitnes mərkəzi də qurulub. Yeni binanın 450 nəfərlik yeməkxanasında, həmçinin 130 nəfər üçün nəzərdə tutulan kafeteriyasında da hər cür şərait yaradılıb. Binanın podyum hissəsində əməkdaşların istifadəsi üçün zəngin ədəbiyyatla təmin edilən kitabxana da var.

SOCAR-ın yeni binası. Vikipediya, azad ensiklopediya
Müəllif və ya müəllif hüquqları sahibi Prezidentin Mətbuat və İnformasiya İdarəsi

Binanın yeraltı hissəsində 1045, ərazisində isə 240 avtomobil yerlik dayanacaqlar yaradılıb. Külək-tunel testinə uyğun olaraq, əsmə amplitudasının məhdudlaşdırılması məqsədilə bina damper sistemi ilə təchiz olunub. Fasadın təmizlənməsi və digər xidmətlər binanın üstündə yerləşən teleskopik səbətli kran vasitəsilə həyata keçiriləcək. Bundan əlavə, bina qoşa kabinəli liftlər və avtomatlaşdırılmış mərkəzi yönləndirmə sistemləri ilə təmin olunub.

I.12. Dövlət Neft Fondunun yeni inzibati binası

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva 2007-ci il dekabrın 29-da — Dövlət Neft Fondunun yaradılmasının 15-ci ildönümü günündə bu qurumun yeni inzibati binasının açılışında iştirak edib. Qüllə ilə birlikdə 24 mərtəbəli binanın hündürlüyü 140 metrdir. Dövlət Neft Fondunun yeni binası "BREEAM Assessment" qiymətləndirmə dərəcələrinin tələbləri nəzərə alınmaqla tikilib. Ətrafda əsaslı abadlıq və yaşıllaşdırma işləri həyata keçirilib, müasir infrastruktur yaradılıb. Binanın interyeri Azərbaycanın 9 xalçaçılıq məktəbinin elementlərini özündə ehtiva edən dizayn konsepsiyası əsasında qurulub. Hər mərtəbə həmin xalçaçılıq məktəblərindən birinin motivləri əsasında işlənmiş xüsusi dizayna malikdir. Təbriz xalçaçılıq məktəbinə aid Ərdəbil xalçasının burada yaradılan mozaikası dünyanın nadir incəsənət əsərlərindən sayıla bilər. Binanın birinci mərtəbəsində Heydər Əliyev guşəsi yaradılıb. Burada Ulu Öndərin heykəli qoyulub. Binada ən müasir standartlara cavab verən 7 lift quraşdırılıb. Muzeydə Azərbaycanın neft tarixi və ümummilli lider Heydər Əliyevin neft strategiyası geniş əksini tapıb.

Yeni binadakı akt salonu 200 nəfərlikdir. 150 nəfərlik yeməkxana da müasirliyi və orijinal dizaynı ilə diqqəti cəlb edir. Konfrans salonunda 40 nəfərin iştirakı ilə müvafiq tədbirlər keçirmək mümkün olacaq. Bütün otaqlar və zallar ən son elmi-texniki yeniliklərə əsaslanan avadanlıqla təchiz olunub. Burada səmərəli fəaliyyət üçün hərtərəfli şərait yaradılıb. Burada Azərbaycanda ilk dəfə

olaraq Bina İdarəetmə Sistemi quraşdırılıb. İnsan müdaxiləsinin minimuma endirildiyi həmin sistemdə inzibati binanın texniki, təhlükəsizlik və informasiya texnologiyaları məsələləri mərkəzləşib. Binanın havalandırılması da müasir BMS proqramı vasitəsilə həyata keçirilir.

Dövlət Neft Fondunun inzibati binası. Vikipediya, azad ensiklopediya
https://az.wikipedia.org/w/index.php?curid=453798

Ekoloji məsələlər də xüsusi diqqət mərkəzində saxlandığından bura yaşıl bina standartlarına cavab verir. Binada alternativ enerjidən istifadə məqsədilə ərazidə günəş panelləri quraşdırılıb. Binanın zirzəmi hissəsində ən müasir standartlara cavab verən yeraltı avtomobil dayanacağı da inşa olunub. ARDNF-nin inzibati binası – "SOFAZ Tower" müasir texnoloji yenilikləri və Azərbaycan xalçaçılıq məktəblərinin qədim tarixini özündə birləşdirən unikal layihədir. Bina Heydər Əliyev prospekti 165 ünvanında yerləşir.

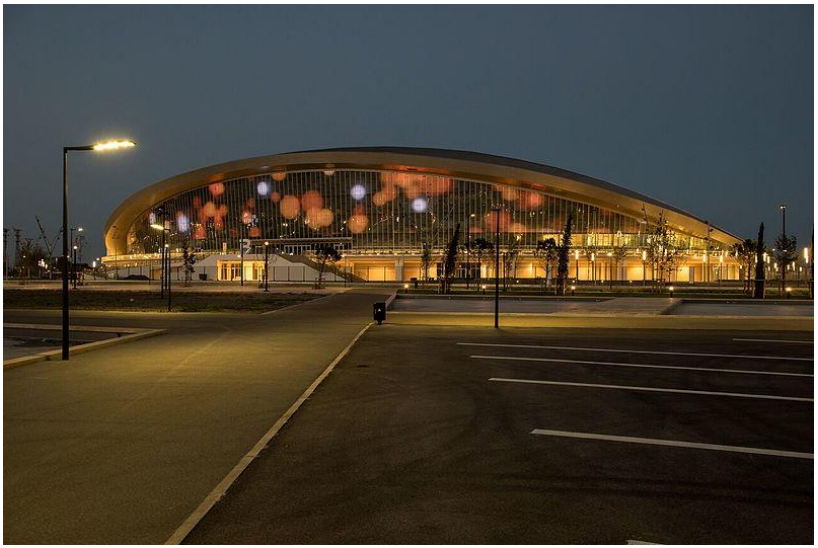
Bina 24 yerüstü və 2 yeraltı mərtəbədən ibarətdir, onun hündürlüyü 117 metr, damda mayakı nəzərə alındıqda isə — 140 m-ə bərabərdir, binanın ümumi sahəsi 13 000 m²-dir. İkimərtəbəli yeraltı dayanacaqla birlikdə 26 mərtəbəli yeni inzibati binada 3 mərtəbəli Podium, icraçı direktorun ofisinin də yerləşdiyi mərtəbə daxil olmaqla 18 açıq tipli ofis mərtəbəsi, 3 texniki mərtəbə və bununla yanaşı kitabxana, muzey, 200 nəfərlik konfrans zalı, iclas otaqları, restoran və s. mövcuddur. Binanın həm dünya həm də yerli miqyasda ekoloji effektliliyinin müəyyənləşdirilməsi və eləcə də ətraf mühitə göstərə biləcəyi hər hansı mənfi təsirlərin vaxtında aradan qaldırılması və nəticədə Böyük Britaniyanın Tikinti Tədqiqatları və Ətraf Mühitin Qiymətləndirilməsi Metodologiyası İnstitutu (BREEAM) tərəfindən binaya dünya miqyasında qəbul edilmiş müvafiq "BREEAM" sertifikatının verilməsi məqsədilə, binanın tikintisi layihəsinin idarə edilməsi üçün Fond tərəfindən müqavilə əsasında cəlb edilmiş AECOM Russia Limited şirkətinə bu məsələlərin hərtərəfli araşdırılması və qiymətləndirilməsi tapşırılmışdır. Binada ikiqat aktiv fasad növündən istifadə olunmuşdur. O, dayanıqlılıq və enerji sərfiyyatı tələblərinə uyğun olaraq layihələndirilmişdir ki, bu da müasir texnoloji sistemlərin, eləcə də intellektual texnoloji infrastruktur konsepsiyasının tətbiqində nəzərə alınır və eyni zamanda "Yaşıl Bina" (Green Building) kateqoriyasının tələblərinə cavab verir. Binanın daxili dizaynı isə A sinifli ofis bina

standartlarına uyğun olaraq Azərbaycanın milli-mədəni irsi nəzərə alınmaqla tərtib edilmişdir.

Binanın birləşdirilmiş idarəsi üçün intellektual texnologiyalardan istifadə olunmuşdur. Qüllədəki ofislər A sinfinin standartlarına tam uyğun gəlirlər.

I.13. Bakı Su İdmanı Mərkəzi

Bakı Su İdmanı Mərkəzinin Azərbaycan üçün simvolik idman arenasıdır. Bu kompleks oyunlar zamanı su idmanı növlərinin üç növü — üzgüçülük, suya tullanma və sinxron üzgüçülük üzrə yarışlara ev sahibliyi edib. Azərbaycanda su idmanı növlərinin inkişaf etdirilməsi, bu sahədə yerli və beynəlxalq səviyyəli yarışların təşkili məqsədilə Prezident İlham Əliyev 2012-ci il avqustun 30-da Bakıda müasir standartlara cavab verən Su İdmanı Sarayının tikilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Bakı Su İdmanı Sarayı. Vikipediya, azad ensiklopediya

2013-cü il aprelin 19-da isə dövlətimizin başçısının iştirakı ilə bu möhtəşəm idman sarayının təməli qoyulub. Altı hektar ərazisi olan bu nəhəng idman qurğusu yüksək keyfiyyətlə inşa edilib və artıq istifadəyə hazırdır. Paytaxtın Bayıl qəsəbəsində, Bakı Bulvarının yeni salınan hissəsində yerləşən və ümumi sahəsi 72 min kvadratmetr olan Su İdmanı Sarayı Beynəlxalq Üzgüçülük Federasiyasının tələblərinə tam cavab verir.

Tikintidə ən müasir avadanlıq və inşaat materiallarından istifadə olunub. Əsas zaldakı hündürlükdən suya tullanma hovuzunun uzunluğu 25 metrdir. Burada hündürlüyü 1, 3, 5, 7,5 və 10 metr olan beş pilləli suya tullanma platforması inşa edilib. Hovuzlar Beynəlxalq Üzgüçülük Federasiyasının rəsmi tərəfdaşı olan İtaliyanın "Myrtha Pools" şirkəti tərəfindən yaradılıb.

İdmanı Sarayında yarışları eyni vaxtda 6 mindən çox tamaşaçı izləyə bilər. Bundan əlavə, sarayda əlil tamaşaçılar, VVIP, VIP və media bölmələri inşa olunub. Binanın dam örtüyünün bir hissəsində "SKY LıGHT" xüsusi panoram şüşə panellərindən istifadə edilib. Bu şüşə panelləri, eyni zamanda günəş enerjisini elektrik enerjisinə çevirmək funksiyasına malikdir. Buradan əldə edilən elektrik enerjisi sarayın bəzi sahələrinin enerji təminatına yönəldiləcək.

Binada üzgüçülər üçün xüsusi məşq platformaları və avadanlığı quraşdırılan fitnes — akrobatika, ağır atletika zalları mövcuddur. Su İdmanı Sarayının ikinci zalında məşqlər üçün üzgüçülük hovuzu inşa olunub. Hovuzun uzunluğu 51, eni 20 metrdir.

I.14. Bakı Kristal Zalı

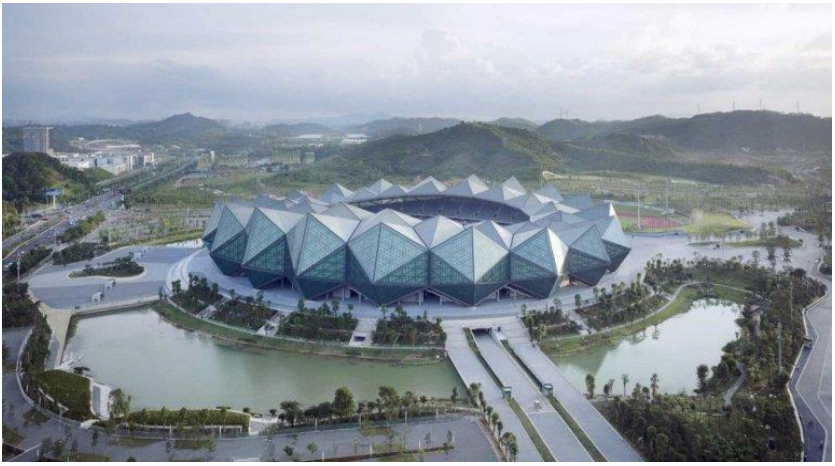
Bakı Kristal Zalı Bakıda "Avroviziya-2012" yarışmasının keçirilməsi üçün nəzərdə tutulan idman-əyləncə kompleksi idi.

Bakıda Dövlət Bayrağı Meydanında inşa edilən Bakı Kristal Zalı idman-konsert kompleksi beynəlxalq səviyyədə kütləvi-mədəni tədbirlərin keçirilməsi üçün nəzərdə tutulub. Kompleks 23 mindən çox adam tutur.

Bakı Kristal Zalı
Report.az -*"Bakı Kristal Zalı" Gənclər və İdman Nazirliyinin tabeliyinə verilib. 7 ноября 2023 г.*

Əlavə 16 min tamaşaçının isə zalda keçirilən çıxışlara bayırdakı böyük monitorlarda birbaşa efirdə baxmaq imkanı var.

Bakı Kristal Zalı. Ölkə.az. - 13.07.2021-ci il

5000 m^2 ərazini əhatə edən 25 000 nəfərlik kompleks orijinal arxitekturası ilə fərqlənir və paytaxtın memarlıq quruluşuna xüsusi yaraşıq verir. 10 yanvar 2012-ci il tarixinə zalın çox funksional arenasının dam örtüyü tamamilə quraşdırıldı. Dam örtüyünün çəkisi 2400 tondu. İnşaat prosesində 500 nəfər çalışmışdır. Avroviziya müsabiqəsinin keçirilməsi üçün 6 həftəyə ərsəyə gəlmiş olan — "Bakı Kristal Zalı"nın səhnəsində işıq effektləri və televiziya avadanlıqları quraşdırılıb. "Bakı Kristal Zalı"nda istifadə olunan möhtəşəm işıqlandırma sistemi, 2500-dən çox projektor, 3.000 metrdən artıq naqil Almaniyadan gətirilib. Səhnənin bəzi elementləri hazır şəkildə Hamburq şəhərindən paytaxtımıza gətirilib. 2 ədəd yük təyyarəsi ilə isə Avropanın müxtəlif şəhərlərindən müasir işıq-diod texnologiyası və videokamera sistemi daşınıb. "Bakı Kristal Zalı"nın səhnəsində 1.300 m-dən artıq sahəsi olan işıq-diod ekranlar "elektron pəncərə"lər formasında yerləşdirilib. Bundan əlavə, şounu ekrana gətirmək üçün arenada xüsusi sistem vasitəsi ilə 25 HD kamera quraşdırılıb.

I.15. Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanı

Bakıdan 20 km şimal-şərqdə yerləşən və Qafqazda ən böyük beynəlxalq hava limanı olan Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu nüfuzlu xəbər portallarının tərtib etdiyi reytinq cədvəllərində yer alır. Belə ki, işgüzar dairələrdə məhşur olan “Business Insider” saytı dünyanın ən gözəl 14 hava limanının siyahısını açıqlayıb. Siyahıda Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu 6-cı yerdə qərarlaşıb.

Nadir memarlıq əsəri olan Heydər Əliyev Beynəlxalq Hava aeroportu ölkəmizin hava qapısı kimi Azərbaycanın bu günki inkişafını göstərir.

Bakıya əlavə yaraşıq verən Heydər Əliyev aeroportunun nüfuzlu “The Jakarta Post” qəzetinin keçirdiyi sorğu nəticəsində dünya-

nın ən gözəl aeroportları sırasında 1-ci yeri tutması da təsadüfi deyil. Xatırladaq ki, hava limanlarının ölkə və insanların həyatındakı rolundan bəhs edən yazıda hava limanın yalnız nəqliyyatla bağlı bir məkan deyil, həm də ölkənin iqtisadi göstəricisi olduğu vurğulanıb.

Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanı. Müvafiq URL
https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/
Anarki-Wiki - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=49316366

Bildirilib ki, bir ölkənin əhalisinin gəliri nə qədər çox olarsa, insanlar o qədər çox səyahət edər, dünyanı gəzər. Dünyada 13 ən gözəl aeroportun adını açıqlayan "The Jakarta Post" siyahıda ilk olaraq Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunu göstərib.

Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanı. Müvafiq URL
https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/
Azad.ism - Öz işi tərəfindən, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=52442521

Qeyd edilib ki, Bakının hava limanı ildə 5 milyondan çox sərnişinə xidmət edə bilər.

Sadaladığımız binalar yalnız Azərbaycanın simasını deyil, həm də maddi-mənəvi dəyərlərini, adət və ənənələrini əks etdirən memarlıq nümunələridir. Bu memarlıq nümunələri getdikcə artmaqda və Azərbaycanımızın dünyada tanınmasına xidmət etməkdədir.

I.16. Vergilər Nazirliyinin yeni inzibati binası

Vergilər nazirliyin yeni inzibati binası Bakı şəhərinin Heydər Əliyev prospektində inşa edilib. H.Əliyev prospekti 105 və Müzəffər Nərimanov küçəsinin kəsişməsində tikilən bu bina 33 mərtəbədən ibarət, 169 metr yüksəkliyindədir. Ümumilikdə, 44 200 kv. metr qapalı sahəyə malik layihə çərçivəsində bina 30 min kv. metr ərazidə yerləşəcək. Bina Türkiyənin "Tekfen İnşaat"

şirkəti Azərbaycanın Vergilər Nazirliyi ilə imzalanmış müqavilə əsasında tikib.

Vergilər Nazirliyinin inzibati binası
AzVision.az

Vergilər Nazirliyinin inzibati binası
Vergiler.az

I.17. İqtisadiyyat Nazirliyinin inzibati binası

Prezident İlham Əliyev İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin yeni inzibati binasının açılışında iştirak edib. Bu haqda bu gün, 30 mart 2023-cü il tarixində Prezidentin saytına istinadən xəbər verir.

Hündürlüyü 125 metr olan bina 33 mərtəbədən ibarətdir. 9 ballıq zəlzələyə davamlı olan binanın hər mərtəbəsi digər mərtəbəyə nisbətdə 2,65 dərəcə dönür və nəticədə fasad müstəvisi 90 dərəcəlik burulma effekti yaradır.

Bina modern və postmodern üslubda layihələndirilib və mürəkkəb konstruktiv quruluşa malikdir. Hündürlüyü 125 metr olan bina 33 mərtəbədən ibarətdir. Yükdaşıyan konstruksiyaları 9 ballıq zəlzələyə davamlı olan binanın hər mərtəbəsi digər mərtəbəyə nisbətdə 2,65 dərəcə dönür və nəticədə fasad müstəvisi 90 dərəcəlik burulma effekti yaradır.

İqtisadiyyat Nazirliyinin inzibati binası
Bakuplus.az

Binanın daha bir diqqətçəkən cəhəti isə yuxarıdan baxanda kürsü mərtəbəsinin Azərbaycanın xəritəsi formasında inşa edilməsi və şərq tərəfdən "Xəzər dənizi" dekorativ hovuzu ilə əhatə olunmasıdır. İşçi mərtəbələri 254 otaqdan ibarət olan binada 537 əməkdaşın fəaliyyəti üçün hər cür şərait yaradılıb.

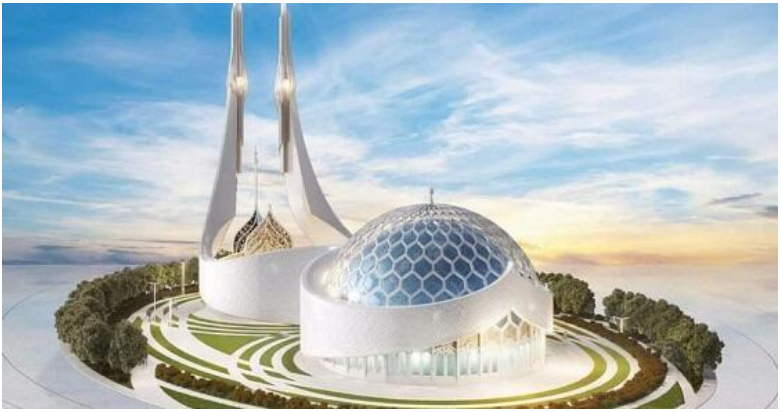
Binada müxtəlif tədbirlərin keçirilməsi üçün hər cür şəraitə malik və müasir multimedia vasitələri ilə təchiz olunmuş konfrans və iclas zalları, həmçinin müxtəlif təyinatlı iclas otaqları, yeməkxanalar var. Binadaxili mikroiqlimin təmin olunması, səmərəli enerji sərfiyyatının tənzimlənməsi, işıqlandırma, yanğınsöndürmə və təhlükəsizlik sistemlərinin idarə edilməsi, fövqəladə hallar zamanı mühəndis-texniki sistemlərin tənzimlənməsi üçün İdarəetmə Mərkəzi qurulub. Göründüyü kimi, yeni binada tikintidə müasir çağırışların paytaxtımızın infrastrukturuna inteqrasiyası ilə yanaşı, işçi heyətin daha səmərəli çalışması üçün hər cür şərait yaradılıb.

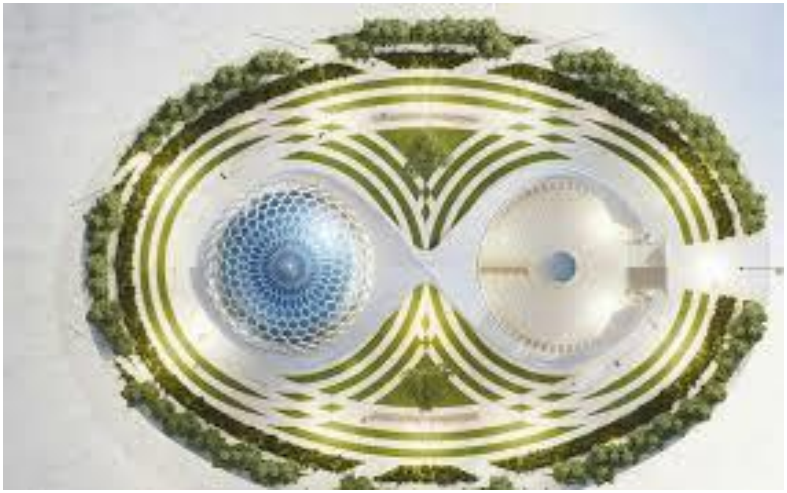
İqtisadiyyat Nazirliyinin inzibati binası
Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi

I.18. Şuşa şəhərində inşa ediləcək yeni məscidin eskiz layihəsi.

"Yeni məscidin arxitekturası 8, minarələri isə 11 rəqəminə bənzəyir. Bu isə 8 noyabr tarixinə işarədir.

Şuşa şəhərində inşa ediləcək yeni məscidin eskiz layihəsi.
Olke.az Şuşanın yeni məscidi belə olacaq

Şuşa şəhərində inşa ediləcək yeni məscidin eskiz layihəsi.
Report.az Şuşada inşa olunacaq yeni məscid belə olacaq.

II fəsil.
MÜASİR DÜNYA MEMARLIĞI

II.1. Müasir memarlığa necə girmək olar?

Memarlıq təkcə gözəl binalar yaradan deyil, həm də ideyaları, istəkləri və dəyərləri çatdıran bir sənətdir. Əgər memarlıq dilini başa düşməyi öyrənsəniz, müxtəlif dövrlərin mədəniyyəti və ictimai şüuru haqqında çox şey öyrənə bilərsiniz.

Siciliyada Heraya həsr olunmuş Yunan məbədi.
Eramızdan əvvəl 5-ci əsrdə tikilmişdir. e. AdiYaponiya. Öz işi

II.2. Müasir memarlıq necə inkişaf etdi?

Müasir memarlığın inkişafı iki mərhələyə bölünür:

- *1970-ci illərə qədər əsas üslublar sənətdə olduğu kimi modernizmin təsiri altında formalaşmışdır. Bu dövr memarlıq modernizmi adlanır, bəzən hətta müasir memarlığın sinonimi kimi də istifadə olunur. Memarlıq modernizminə futurizm, minimalizm, funksionalizm (Almaniyada Bauhaus hərəkatı), konstruktivizm,*

1920-ci illərdə rasionalizm (SSRİ-də avanqard hərəkatı), brutalizm, postmodernizm, metabolizm daxildir.

- *1970-ci illərdən bu günə qədər olan dövr birbaşa müasir memarlıq dövrü hesab olunur. Onun şəfəqi geniş yayılmış avtomatlaşdırma və kompüter texnologiyasının inkişafı ilə gəldi. Memarlıq tərəqqinin əksi oldu. Memarlıq inkişafları abstrakt dizayn konsepsiyaları və yüksək texnologiyaya əsaslanan innovativ mühəndislik və dizayn həlləri istiqamətində həyata keçirilmişdir. Beləliklə, müasir memarlığın ilk və əsas üslubunun adı - yüksək texnologiyalı. 21-ci əsrin əvvəllərində elmi-texniki tərəqqi kəskin surətdə sürətləndi və bu, biotexnoloji və ekotexnoloji kimi yeni sortların yaranmasına səbəb oldu.*

Müasir memarlıq nə adlanır?

Memarlıq istiqamətləri yaranma dövrlərinə görə bölünür:

- *Qədim Misir (e.ə. 3100 - eramızın 30-cu illəri) - daşdan istifadə və piramidaların, məbədlərin və türbələrin tikintisi.*
- *Yunan (e.ə. 9-cu əsr - eramızın 1-ci əsri) - proporsiya və simmetriyaya əsaslanan məbədlər, sütunlar, tağlar və teatrlar.*
- *Roma (təxminən eramızdan əvvəl 2-ci əsr - eramızın 5-ci əsri) - tağlar, tağlar və əzəmətli amfiteatrlar, forumlar və hamamlar.*
- *Romanesk (11-12-ci əsrlər) - kütləvi divarlar, tağlar və tağlar, həmçinin yuvarlaq apsisli kilsələr.*
- *Qotika (12-16-cı əsrlər) - uclu tağları, rozetləri və telvari uçan dayaqları olan hündür daş kilsələr.*
- *İntibah memarlığı (14-17-ci əsrlər) - harmonik nisbətlər, klassik sütunlar və tağlar və simmetrik fasadlar.*
- *Barokko (17-ci əsr - 18-ci əsrin əvvəlləri) - incə detallar, dekorativ elementlər və əyri xətlər.*
- *Neoklassizm (18-19-cu əsrlər) - qədim və İntibah ideallarına əsaslanan klassik memarlıq formalarının bərpası.*

- *Modernizm (19-cu əsrin sonu - 20-ci əsrin əvvəlləri) - funksionallıq, sadə xətlər və dekorasiya olmaması.*
- *Müasir memarlıq (20-ci əsr - indiki) - eklektik üslublardan innovativ, eksperimental forma və dizaynlara qədər.*

Müasir memarlıq dövründə rəssamlar tərəqqi və funksionallıq və praktiklik ideyalarını vurğulamağa çalışırlar. Yeni formalar və dizaynlar 20-ci əsrdən etibarən şəhərlərin simasını dəyişdi. Binalar oyma fasadlar, sütunlar, tağlar, heykəllər və barelyeflər kimi bəzək və ornamentlərdən imtina etdi. Bu, 19-cu əsrin sonlarında "göydələnlərin atası" olan amerikalı memar Lui Sallivan tərəfindən tikilmiş ilk modernist binalarda aydın görünür.

Memarlar vahidlikdən və öz funksiyalarını və müştərinin ehtiyaclarını təcəssüm etdirəcək fərdi baxışdan, yeni konsepsiya və bina formalarından uzaqlaşmağa çalışdılar. Onlar iqlim şəraitini, ətraf mühiti, yerli mədəni-tarixi xüsusiyyətləri nəzərə almış və memarlıqda əks etdirmişlər.

Müasir memarlığın fərqli xüsusiyyətləri:

- *Geniş və uzun dam çıxıntıları.*
- *Naxışlardan və əlavə bəzəklərdən məhrum olan minimalist xətlər.*
- *Böyük pəncərələr, şüşəli divarlar, çoxlu küçə işığını daxil etməyə imkan verir.*
- *Daş və kərpic əvəzinə polad, şüşə, dəmir-beton istifadə. Daha sonra, 21-ci əsrə yaxın, kompozit və təkrar emal edilmiş materiallar istifadə olunmağa başladı.*
- *Bir-birinə axan funksional sahələri olan açıq, geniş mərtəbə planları.*
- *Həndəsi fiqurların, mayenin, əyri kənarların, künclərin və səthlərin qarışığından, asimmetrik, qeyri-mütənasib, ziqzaq və pilləli elementlərin qarışığından ibarət qeyri-adi formalar, bəzən*

xaotik şəkildə qarışdırılır, hərəkəti imitasiya edir və binanın funksionallığı və məzmunu haqqında fikirlər çatdırır.

Müasir memarlıq nümunəsi,
Çikaqo Auditorium, Louis Sallivan
Foto: Marco Verch

Müasir memarlıq necə inkişaf etdi?

Müasir memarlığın inkişafı iki mərhələyə bölünür:

- *1970-ci illərə qədər əsas üslublar sənətdə olduğu kimi modernizmin təsiri altında formalaşmışdır. Bu dövr memarlıq modernizmi adlanır və bəzən bu ifadə hətta müasir memarlığın sinonimi kimi də işlənir. Memarlıq modernizminə futurizm, minimalizm, funksionalizm (Almaniyada Bauhaus hərəkatı), konstruktivizm, 1920-ci illərdə rasionalizm (SSRİ-də avanqard hərəkatı), brutalizm, postmodernizm, metabolizm daxildir və bu, istiqamətlərin yalnız bir hissəsidir.*

- *1970-ci illərdən bu günə qədər olan dövr həqiqətən müasir memarlıq dövrü hesab olunur. Onun şəfəqi geniş yayılmış avtomatlaşdırmanın yaranması və kompüter texnologiyasının inkişafı ilə gəldi. Memarlıq tərəqqinin əksi oldu. Memarlıq inkişafları abstrakt dizayn konsepsiyaları və yüksək texnologiyalara əsaslanan innovativ mühəndislik və dizayn həlləri istiqamətində aparılmışdır. Müasir memarlığın ilk və əsas üslubunun adı da buradan gəlir – yüksək texnologiya. 21-ci əsrin əvvəllərində elmi-texniki tərəqqi kəskin surətdə sürətləndi və bu, biotexnoloji və ekotexnoloji kimi yeni sortların yaranmasına səbəb oldu.*

Müasir memarlığın istiqamətləri

Futurizm - 1909-cu ildə italyan yazıçısı və şairi F.T. Marinettinin keçmişin məhvini və gələcəyə kultunu elan edən manifestindən sonra meydana çıxdı. Futuroloqlar şəhərləri keçidlər, qalereyalar və körpülərlə birləşdirilmiş nəhəng çoxsəviyyəli binaların, magistralların, fabriklərin və sənaye müəssisələrinin, terrasların və tunellərin mürəkkəb elektrikləşdirilmiş və mexanikləşdirilmiş sistemləri kimi təsəvvür edirdilər. Bu baxışlar memarlığın inkişafını qabaqlamış və bir çox ideyalar sonrakı üslublarda təcəssüm etmişdir. Ancaq eyni zamanda, futuristlər bütün klassik memarlığın məhv edilməsinə və köklü yeniləşməyə çağırdılar. Onlar özlərini yeni bir dünyanın yaradıcıları kimi görürdülər - sərhədsiz və məhdudiyyətsiz.

Futurizmin əlamətləri:

- *Eksteryer dizaynda metal, ağ, gümüş rənglər.*
- *Binalarda texniki və sənaye elementlərinin bol istifadəsi. Memarlar o vaxtlar fantastik görünən avtomatik qapılar, daşınan masalar və mebellər, robot sistemləri və digər texnoloji yeniliklərdən istifadə etməyi təklif etdilər.*
- *Hərəkətin təsiri: formanın maksimum dinamizmi, transformasiya və ya hərəkət zamanı binanın donması barədə vizual təəssürat.*
- *20-ci əsrin sonlarına doğru elmi fantastika filmlərində görünməyə başlayan kosmos və fantaziya anlayışları. Futuristlər başqa planetlərdə müstəmləkə şəhərlərini, bir-birinə bağlı çoxlu göydələnlərdən*

ibarət nəhəng mikrorayonları, kompüterləşdirilmiş evləri təsəvvür edirdilər - bu gün biz onları ağıllı, dəyişən evlər, gəzinti, asma, uçan və sualtı binalar adlandırırıq. Texniki tərəqqi ideyasını əsas götürərək, onu memarlıqda qrotesk həddinə çatdırdılar, sürreal texnoloji dünyalar yaratdılar.

Bu 18 mərtəbəli bina 1975-ci ildə Kür çayının sahilində yaranıb. Layihəni memar Georgi Çaxava həyata keçirib. Maraqlıdır ki, o, eyni zamanda Gürcüstanın avtomobil yolları naziri olub. Buna görə də, əslində özüm üçün sifariş verdim: bəlkə də bu, mənə belə bir qeyri-adi ideyaya həyat verməyə imkan verdi. Yerdən yuxarıya uzadılmış bloklardan ibarət futuristik bina zahirən avanqard rəssam El Lisitski tərəfindən 1926-cı ildə memarlıq jurnalında düşünülmüş və dərc edilmiş layihəni - "Üfüqi Göydələnlər"i xatırladır. Onun planına görə, Moskvada xüsusi olaraq dövlət qurumları üçün nəzərdə tutulmuş səkkiz göydələn görünməli idi. Bu gün Tbilisi binası Gürcüstan Bankına məxsusdur və ofis kimi istifadə olunur.

Tbilisi şəhəri. Avtomobil Yolları Nazirliyinin mühəndis korpusu, Memar: Georgi Çaxava
Mətn: Daria Şatalova, Qapaq şəkli: Andrey Belavin

Bina Sovet və Çexoslovakiya mütəxəssislərinin birgə layihəsi idi, 1970-ci illərin sonlarında, demək olar ki, bütün bənd artıq tikildiyi zaman hazırlanmışdır. Yolla dəniz arasında 40 dərəcə yamaclı dar bir torpaq parçası qaldı - onu işlətməyə başlayanda sürüşmələri və tektonik qırılmaları da aşkar etdilər. Eyni zamanda, o vaxt adlandırılan "Dostluq" pansionatı bir neçə yüz nəfəri qəbul etməli idi. Əgər bu çətinliklər və binanı yerdən qoparıb dayaqlara yerləşdirməyə qərar verən memarların fikir azadlığı olmasaydı, bəlkə də, az qala havada uçan bu ağ kosmik gəmi bu gün mövcud olmazdı. Gülməli bir qeyddə, Resident Evil: Retribution (2012) filmində gözəl cənub sanatoriyası Kamçatkada keçmiş Sovet hərbi bazası kimi fəaliyyət göstərmək üçün kompüter qrafikasında istifadə olunur.

Pansionat "Drujba", Yalta
Memarlar: İ.Vasilevski, N.Kançeli və Kurortproekt komandası
Mətn: Daria Şatalova, Qapaq şəkli: Andrey Belavin

Sovet dövründə bir neçə saray meydana çıxdı - mədəniyyət, idman, pionerlər - onların əksəriyyəti Stalin imperiyası üslubunda tikilmişdir: sütunlar və portiklər, ciddi kompozisiya və monumental formalar. Tbilisinin Mərasimlər Sarayı (1985) onlardan çox fərqlidir - sovet modernizminin incisi, əyriləri ilə Le Korbusierin tikdirdiyi ibadətgahları, mərcan qayalarını və hətta Babil qülləsini xatırladır. Uzun illər bina tərk edilmiş vəziyyətdə idi, lakin bu gün yenidən şənliklər və toylar üçün istifadə olunur. Yeri gəlmişkən, Kvareli şəhərində sarayın böyük qardaşı - 1979-cu ildə həmin memar tərəfindən tikilmiş gürcü yazıçısı İliya Çavçavadzenin muzeyi var. Ağ spirallərlə də bükülmüş bina açıq eyvanlı ənənəvi gürcü evləri ilə əhatə olunmuş kosmos yadplanetinə bənzəyir.

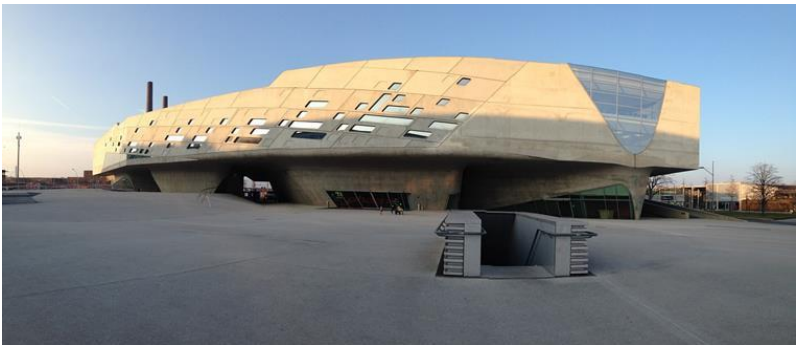

Təntənəli Ritüellər Sarayı, Tbilisi
Memar: Viktor Jorbenadze, Vaja Orbeladze
Mətn: Daria Şatalova, Qapaq şəkli: Andrey Belavin

II.3. Gələcəyin Memarlığı: Futurizm

Dünyamız daim dəyişir. Daim yeni tendensiyalar yaranır. Bəziləri qalır, bəziləri yox olur, yalnız yenidən kəşf edilir və ya əbədi olaraq əhəmiyyətsizliyə batırlar. Memarlıqda biz bu prosesi dizaynlarımıza tətbiq edə və nə qədər fərqli üslubun olduğuna heyran qala bilərik.

20-ci əsrin əvvəllərində qeyri-sabitlik və dəyişiklik dövründə memarlıqda yeni bir cərəyan inkişaf etdi: futurizm. **Avanqard dizayn konsepsiyaları** kreativ və çox vaxt innovativ yanaşmalar vasitəsilə sabahın binalarını və şəhərlərini nəzərdə tutur. Futurizmin mahiyyəti nədir? Müasir tikinti sənayemiz üçün bundan nəyi götürə bilərik? Bu yazımızda **memarlıqda futurizm** mövzusuna daha yaxından nəzər salaq.

Futuristik beton konstruksiya - Volfsburqda "Feno"
Müəllif: Luiza Rute, BA

Futurizmin xüsusiyyətləri

İlk baxışdan belə, futuristik bir bina çox vaxt adi memarlıq üslublarından və tikinti üsullarından əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir. Təbiətdən ilhamlanan **üzvi formalar**, axan xətlər, əyrilər və ya hətta sürreal, demək olar ki, mücərrəd dizaynlar tez-tez istifadə olu-

nur. Futurizmin güclü, **innovativ yanaşması** materialların istifadəsində də özünü göstərir. Məsələn, özünü müalicə edən beton qarışıqları və ya ətraf mühit şəraitinə uyğunlaşan **ağıllı fasadlar**. Futuristik bir binanın dizaynı çox vaxt müvafiq **davamlılıq** konsepsiyasına əsaslanır. Futuristik üslubda dizayn edilmiş binalar, məsələn, **bərpa olunan enerji mənbələrindən**, ağıllı idarəetmə sistemlərindən və yaşıl texnologiyalardan istifadə etməklə mövcud **enerjidən daha səmərəli istifadə etmək** üçün nəzərdə tutulub. Görəcəyimiz kimi, futurizm ideyası təkcə fərdi binalara aid deyil.

Məsələn, burada "ağıllı şəhərlər" ifadəsi işlədilir. Bunlar çox vaxt bütün şəhərlərin planlaşdırılması ilə əlaqəli olan futuristik memarlıq anlayışlarıdır. Burada şəhərsalmaçı intellektual şəbəkəli binalar, nəqliyyat sistemləri və infrastruktur yaratmaq və bununla da sakinlərin həyatını yaxşılaşdırmaq üçün **Əşyaların İnterneti** (ƏİT) **kimi texnologiyalardan** istifadə edir.

Şaquli meşələrin futuristik konsepsiyası bu gün çox yayılmışdır. Müəllif: Luiza Rute, BA

Teatr. Brüssel, Belçika

Elm və texnologiyanın bu az qala qəribə nümunəsi ilk olaraq **1958-ci ildə Expo 58** üçün nəzərdə tutulmuşdu. O zaman Çernobıl Atom Elektrik Stansiyasında baş vermiş faciəyə bənzər qəza sadəcə ağlasığmaz idi. Nüvə enerjisi insanların həyatını yaxşılığa doğru dəyişə biləcək **qabaqcıl texnologiya** hesab olunurdu. Elm və memarlıq burada özünəməxsus şəkildə birləşdirilib. Bu günə qədər Traqo-Atomium elmin nailiyyətləri sayəsində **azadlıq və tərəqqi simvolu** olaraq qalır. O dövrdə tikinti sənayesində texnoloji inkişaf üçün etalon idi və **innovativ texnologiyaların** yeni imkanlarını nümayiş etdirdi.

Su anbarı artıq futuristik tikintinin simvoluna və Brüssel şəhərinin simvoluna çevrilib. Müəllif: Luiza Rute, BA

II.4. Funksionalizm. 1910-1940-cı illərdə funksionalizmin yaranması Almaniyada Bauhaus memarlıq və dizayn məktəbinə və xüsusilə onun direktoru Valter Qropiusa aid edilir. O hesab edirdi ki, memarlıq funksional olmalı və kütləvi istehsala yönəldilməlidir. Bu dövrün ikonik fiquru "Ev yaşamaq üçün maşındır" ifadəsini işlədən fransız memar Le Korbuzyedir.

Stil xüsusiyyətləri:

- *Ənənəvi çatılı damlar əvəzinə düz dam terrasları istifadəyə yararlı sahəni artırır.*
- *Evi yerdən yuxarı qaldıran (sütunlar) dayaqlar.*
- *Binanın fasadı boyunca uzanan lentli pəncərələr.*
- *Açıq plan tərtibatı məkanı daha səmərəli təşkil etməyə imkan verir.*
- *Pilləkənlər yerinə rampalar.*
- *Fasadın dəyişkənliyi. Evin içərisində dayaqlar quraşdıraraq, fasadın təyyarəsi yük daşımağı dayandırır, buna görə də hər hansı bir materialdan hazırlana bilər və hər hansı bir formaya sahib ola bilər.*

Müəllif: Foto: Jonn Leffmann, CC BY 3.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=22746504
novikov-architect@mail.ru

Müəllif: Foto: Jonn Leffmann, CC BY 3.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=22746504
novikov-architect@mail.ru

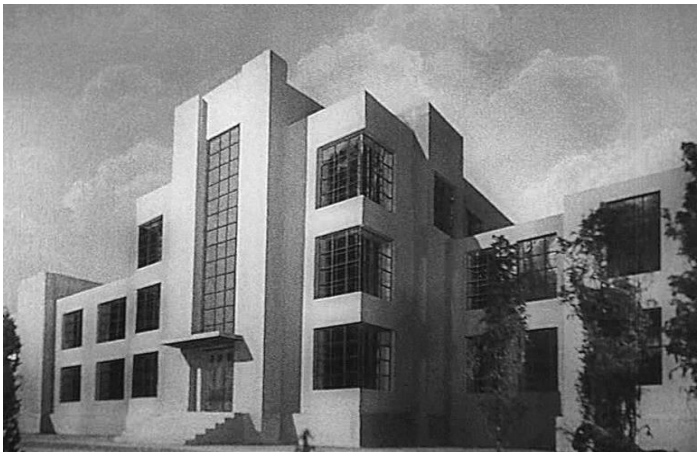
II.5. Konstruktivizm. Sovet memarları funksionalizm ideyalarını götürdülər və proletar asketizmini təbliğ etmək üçün memarlıqdan istifadə etməyə başladılar. Konstruktiv binalar fabrik istehsalının sürətli inkişafından və fəhlə sinfinin sənaye həyatından ilhamlanır. Bu zaman mülki və sənaye memarlığı birləşdi və Mədəniyyət və Əmək sarayları, fəhlə mətbəxləri, kommunal evlər və ictimai iaşə obyektləri yaranmağa başladı. Memarların fikrincə, tikililər insanlara insan həyatının əsasının dövlət rifahı naminə çalışmaq fikrini aşılayıb. Stilin yaradıcıları Vladimir Tatlin, Vesnin qardaşları və İlya Qolosov idi. Sonuncu konstruktivizmin ən parlaq nümunələrindən birini - Moskvada Zuev Mədəniyyət Evini tikdi. Nəhəng binada böyük pəncərələr və strukturun mərkəzindəki qüllənin ətrafı boyunca uzanan şüşə fasad var.

Stil xüsusiyyətləri:

- *Fabrik elementlərinin borclanması: metal konstruksiyalar, tirlər, pilləkənlər və eskalatorlar, şəffaf fasadlar, geniş qapılar, hündür tavanlar və açıq daxili məkanlar.*
- *Ciddi üfüqi və şaquli xətlər.*
- *Binaların içərisində çoxlu boş yer.*
- *Dekorasiya və bəzək əşyalarından imtina.*
- *Monolitlik və miqyas.*

Zuev Kommunal İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Klubu (memar Qolosov), 1927-1929
Fileto: Zuev İşçi Klubu - Moskva (1928).jpg
Yükləndi: 6 fevral 2024-cü il

1932-ci il "Gündəlik həyatın hökmdarı" cizgi utopik filmindən hələ də
Şəkil: Ruler of Daily Life, 2.jpg,
Yükləndi: 6 fevral 2024-cü il

II.6. Brutalizm. XX əsrin ortalarında Britaniyada ortaya çıxdı, lakin qısamüddətli oldu. Müharibədən sonrakı dövrdə dürüstlük və açıqlığı ifadə edən anti-burjua etirazına çevrildi. Başlanğıc nöqtəsi memar Le Corbusier tərəfindən Marseldəki "Unit d'Habitation" kompleksi hesab olunur. Qəddar müdafiəçilər əhalini mənzillə təmin etmək üçün xərcləri minimuma endirməklə yanaşı, maksimum funksionallığı qorumağa çalışırdılar. Buna görə də vəhşilik ən çox Şərqi Avropanın kommunist ölkələrində yayılmışdı, burada yaşayış binaları, kitabxanalar, məktəblər, dövlət müəssisələri, idman kompleksləri bu üslubda tikilmişdir.

Stil xüsusiyyətləri:

- *Kütləvi formalar, rəngli elementlərin olmaması - yalnız boz və qara rənglər.*
- *Kobud materiallar, açıq beton.*
- *Funksionallıq.*
- *Dekorasiya və üzlük çatışmazlığı.*

Brütalizm" memarlıq termini fransızca béton brut - xam beton ifadəsindən gəlir.

Kanadanın Monreal şəhərində memar Moşe Safdinin layihəsi əsasında “Habitat 67” qeyri-adi yaşayış kompleksi tikilib. Struktur 158 hücrəyə birləşdirilən 354 moduldan ibarət nəhəng Lego dəstinə bənzəyir. Hər bir bölmə aşağıda qonşunun damında öz bağı olan ayrıca iki səviyyəli mənzildir. Kompleks 12 mərtəbəlidir.

San Dieqodakı kitabxana, Kaliforniya, ABŞ, memar Uilyam Pereyra, 1970. Foto: reddit.com

Kanadanın Monreal şəhərində memar Moşe Safdinin layihəsi əsasında “Habitat 67” qeyri-adi yaşayış kompleksi tikilib. Struktur 158 hücrəyə birləşdirilən 354 moduldan ibarət nəhəng Lego dəstinə bənzəyir. Hər bir bölmə aşağıda qonşunun damında öz bağı olan ayrıca iki səviyyəli mənzildir. Kompleks 12 mərtəbəlidir.

"Habitat 67" Monreal, 1966-1967. Foto: pix-feed.com

II.7. Metabolizm 1950-ci illərin sonlarında təbiət qanunlarına həmişə xüsusi diqqət yetirildiyi Yaponiyada yaranmışdır. Memarlıq eyni bioloji qanunlara uyğun inkişaf etməlidir, maddələr mübadiləsinin ideoloqları iddia edirdilər. Onlardan biri Kiyonori Kikutake hesab edirdi ki, bina həm daimi, həm də müvəqqəti elementlərdən ibarət olmalıdır. Onun komponentlərinin yenidən qurulması və dəyişdirilməsi imkanlarını təmin etməlidir. Buna görə də, üslubun əsas xüsusiyyəti daha da inkişaf perspektivini açan aşağı və natamamlıqdır.

1960-cı illərdə dünya memarlığında böyük dəyişikliklər baş verdi ki, bu da onun gələcək uzun müddət üçün inkişaf yollarını müəyyənləşdirdi. Əgər 1950-ci illərdə dünyada vahid beynəlxalq modernist memarlıq üslubu hökm sürürdüsə, 1960-cı illərdə bir neçə cərəyan yarandı: brutalizm, strukturalizm, metabolizm.

1964-cü ildə Tokio Olimpiadasının loqosunun müəllifi İkinci Dünya Müharibəsindən sonra Yaponiya ölkə iqtisadiyyatını bərpa etmək və sənayeni inkişaf etdirmək üçün böyük miqdarda pul və səy sərf etməyə başladı. Memarlar və dizaynerlər kommersiya korporativ təşkilatları tərəfindən işə götürülür.

1960-cı illər, Yusaku Kamekura - dizayner,
cih.ru bloqu tikinti və memarlıq bloqu, © Memarlıq www.cih.ru

Takara Beautillion Pavilion, 1970
cih.ru bloqu tikinti və memarlıq bloqu, © Memarlıq www.cih.ru

III fəsil.
MÜASİR MEMARLIQ ÜSLUBLARI

- ***Art Deco***
- ***Sənaye üslubu***
- ***Beynəlxalq üslub (modernizm)***
- ***Brutalizm (modernizm)***
- ***Yüksək texnologiyalı***
- ***Minimalizm***
- ***Skandinaviya üslubu***
- ***Blob arxitekturası***
- ***Yaşıl/davamlı memarlıq və ya eko-memarlıq***

III.1. Art Deco

Nə vaxt və harada ortaya çıxdı? 1920-ci illərdə Qərbi Avropa və ABŞ-da. 1925-ci ildə Parisdə keçirilən Beynəlxalq Dekorativ Sənət və Sənaye Sərgisindən sonra məşhurlaşdı.

Xüsusiyyətlər.

Art Deco cəmiyyətin Birinci Dünya Müharibəsindən sonra şəhərlərdə qalan dağıntılara cavabı idi: insanlar bayram və əzəmət hissi istəyirdilər. Memarlar bahalı təbii daşdan və gözoxşayan ornamentlərdən istifadə ediblər. Onlar həndəsi formaları əsas götürdülər, binanın fasadlarını simmetrik etdilər və zəngin qızıl dekorasiya əlavə etdilər.

Art Deco dövründə məşhur Amerika göydələnləri meydana çıxdı, bu gün memarlıq abidələri hesab olunur. Bir qayda olaraq, belə hündürmərtəbəli binalar pilləli formaya malikdir və hər bir səviyyə heykəltəraşlıq kompozisiya və üç ölçülü ornamentlə örtülmüşdür. Göydələnlər artıq yuxarıya doğru yönəldilmişdir, lakin Art Deco

dövründə zirvələr düz edilməmişdir, lakin uclu nazik qüllələrlə bəzədilmişdir.

Nümunələr.

1931-ci ildə açılmış Nyu Yorkda Empire State Building, Amerika Radiator Binası, Chrysler Building, General Electric binası. Daha sonra Art Deco 1930-cu illərdə Qərbi Avropa və ABŞ-da incəsənət və memarlıqda əhəmiyyətli bir üslub inkişaf etdirdi. Adı 1925-ci ildə Parisdə keçirilən Beynəlxalq İncəsənət Décoratifs və Industriels Modernes Sərgisindən gəlir. Bununla belə, Art Deco modernizmin dəbə çevrildiyini təmsil edirdi. Əsasən, memarlar sərvət və incəliyi nümayiş etdirən zərif, "axarlı" müasir üslub yaratmaq niyyətində idilər.

©4archive.org

Art Deco memarlığı 1920-ci və 30-cu illərdə populyarlıq qazandı və Fransadan Nyu-Yorka Şanxaya qədər dünyanı dolaşdı. Hərəkat 1925-ci ildə Parisdə Emile-Jacques Rulmann, Jean Dunand və

Pierre Chareau kimi dizaynerlərin təməlqoyma işlərini nümayiş etdirdiyi Beynəlxalq İncəsənət Dekorasiyaları və Sənaye Müasirləri Sərgisində qlobal diqqət çəkdi. Dizayn tərzi parıldayan laklı və ya şponlanmış səthlər, həndəsi formalar və Misirdən qədim dövrlərə qədər uzanan təsirlərlə tanınır. AD-dən olan bu bələdçidə zəngin üslub haqqında daha çox məlumat əldə edin, onun füsunkar tarixini kəşf edin və dünyanın ən gözəl Art Deco binalarını gəzin.

Kraysler binası. *©Uniquethingstodo.com*

Art Deco memarlığı nədir?

Fransız Arts Décoratifs ("dekorativ sənət" kimi tərcümə olunur) üçün qısaldılmış Art Deco memarlığı 1920-1930-cu illərdə, xüsusən də Avropada və digər ölkələrdə təsviri sənəti, interyer dizaynını və məhsul dizaynını əhatə edən daha geniş hərəkatın struktur təzahürüdür. Amerika Birləşmiş Ştatları. Nyu-York Art Deco Cəmiyyətinin vitse-prezidenti və New York Art Deco: Gotham's Jazz Age Architecture üçün bələdçi kitabının müəllifi Entoni Robins, "Bu gün yəqin ki, orada ən məşhur memarlıq üslublarından biridir" deyir. "Və bu, mənim bildiyim yeganə memarlıq üslubudur ki,

müntəzəm olaraq New York Times krossvord tapmacasında görünür və bu, onun nə qədər məşhur olması barədə sizə bir şey deyir." Bəzən müasir üslub və ya sadəcə deko adlandırılan Art Deco, 20-ci əsrin əvvəllərində ortaya çıxan müxtəlif alt üslublar üçün bir qədər cəlbedici bir termindir, Robins izah edir. Deko binalar tez-tez parlaq idi və həndəsi formalardan və zəngin material palitralarından istifadə edirdi. Stil rasional olsa da, heç bir şəkildə minimalist deyil. Art Deco dövründə dizaynerlər və memarlar, revivalist üslublardan fərqli olaraq, əvvəlki andan ilham almayan, əksinə, özünün yaratdığı unikal müasir memarlıq üslubunu inkişaf etdirməyə çalışdılar.

Art Deco nədir? - Los Anceles Art Deco Cəmiyyəti
artdeco@artdecoLA.org

Art Deco üslubunda memarlıq nədir? Art Deco memarlığı adətən həndəsi formaların və həcmlərin istifadəsi ilə müəyyən edilir və binalar çox vaxt stükko, xrom, polad, dekorativ şüşə, terrakota və alüminium kimi materiallardan tikilir.

Robins deyir: "Onun ziqzaqları, həndəsi naxışları, stilizə edilmiş çiçək naxışları və xüsusilə şaquli pəncərələri var". "Əslində, buna bir ad vermədən əvvəl, Nyu-Yorkda Art Deco binalarını dizayn edən memarlar onu şaquli üslub adlandırdılar." Amerikada, xüsusən Nyu-Yorkda estetika, digər bina tiplərinə yayılmadan əvvəl xüsusi olaraq göydələn üslubunda başlamışdır.

30 Rockefeller Plaza, Rockefeller Center, Manhetten, New York City, New York, USA girişinin Art Deco detalı.
Alamy Mənbə: Alamy Stok Fotosu

Robins deyir: "Həqiqətən, bir-birini tanıyan bir neçə memar tərəfindən hazırlanmış bir sıra göydələnlər - bəlkə də iki onlarla - bir araya gəldi".

Art Deco memarlığının tarixi

Art Deco hərəkatını tam başa düşmək üçün 20-ci illərin əvvəllərinə və Birinci Dünya Müharibəsindən sonrakı cəmiyyətə qayıtmaq lazımdır. Robins izah edir: "Bu zaman bütün bu modernist hərəkatlar ortaya çıxdı və memarlar qəsdən əvvəl gələn tarixçiliyə arxa çevirdilər". Art Deco ümumiyyətlə Parisə və ilk dəfə 1925-ci ildə nümayiş etdirildiyi Beynəlxalq İncəsənət Dekorativləri və Sənaye Müasirləri Sərgisinə təsadüf etsə də, görünüşü gələcəyi əhatə etmək üçün bir yol kimi görülən bir çox üslubdan biri idi. Ancaq üslub illər sonra adlandırılmadı. 1966-cı ildə Paris Dekorativ İncəsənət Muzeyində eksponatın kuratorları 1920-ci illərin üslublarına nəzər salan sərgi təşkil etdilər. Robins deyir: "Onların Bauhaus, Beynəlxalq Stil vardı və onlar Parisdən gələn çox təsirli sərgiyə də baxdılar". "Onlar bu çox uzun adı qısaltdılar və voilà, Art Deco bir ifadə olaraq doğuldu."

Geniş yayılmış populyarlığına görə, hər bir şəhər özünəməxsus görünüşünü inkişaf etdirdi. Amerikada üslubun kökləri əsasən Nyu Yorka gedib çıxır. Robins izah edir: "Bu vaxta qədər amerikalı memarlar həqiqətən bir gözlərini sol çiyinlərinin üstündən Avropaya baxaraq binalarını dizayn etməyə meylli idilər". Birinci Dünya Müharibəsindən sonra Birləşmiş Ştatlar uğultulu iyirmincilərə daxil oldu və "Nyu York Yeni Dünyanın darıxdırıcı, müasir metropoliyasının bu obrazı kimi meydana çıxdı" deyə Robins izah edir. Burada Art Deco, kopyalanmalı və ya yenidən işlənməli deyil, yaradılmalı olan bir bina estetikasına çevrildi. "Bu, əlamətdar oldu. Biz artıq Avropanın keçmişinə baxmırıq. Biz Amerikanın bu gününə və gələcəyinə baxırıq". Məhz bu nöqtədə memarlar üslubun digər bina növlərinə yayılmağa başlamazdan əvvəl Manhettenin mərkəzi siluetini yenidən təyin edən Chrysler Binası kimi ən məşhur Art Deco binalarının bir çoxunu dizayn etməyə başladılar.

Art Deco-ya əsas təsirlər nələr idi? Art Deco digər modernist estetika ilə eyni vaxtda meydana gəldiyi üçün, bu üslublar tez-tez Dekonun fövqəladə vəziyyətinə təsir edən kimi qəbul edilir. Söhbətdə tez-tez Art Nouveau və Bahaus gəlir, kubizm və fauvizm. "Onlar baş verəndə, bu hərəkətlər arasında belə təmiz xətlər yoxdur" deyə Robins əlavə edir. "Budur, tarixçilər geriyə baxıb deyirlər: "Budur mənim Art Nouveau fəsli, burada Art Deco fəsli, Bauhaus haqqında fəslim.

Art Deco memarlığının elementlərini və xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirək. Art Deco memarlığının xüsusiyyətləri hansılardır?

Art Deco binalarında görülən aşağıdakı xüsusiyyətləri nəzərdən keçirin:

Dəyirmi Görünür Art Deco binaları tez-tez istənilən bucaqdan görünür. Art deco binaları iki ölçülü görünmək əvəzinə - bir çox binanın bir-birinin yanında yerləşdiyi kimi görünür - ardıcıl olaraq üç ölçülü görünür. "Bunu etmənin bir yolu, qonşuların üzərində qüllə verən göydələnlər tikməkdir, lakin onlar bundan daha çox şey etdilər." Robins deyir. "Memarlar küncləri kəsər və ya küncləri əyər, üç ölçülü hissi vermək üçün uğursuzluqlar və digər dizaynlardan istifadə edərdilər."

Rəng

"Binaların rəngi ümumiyyətlə monotondur və çox vaxt boz olur" Robins deyir. "Ancaq bu Art Deco binaları üçün belə deyil." Art Deco dizaynı tez-tez sarı, yaşıl, qırmızı və mavi də daxil olmaqla canlı rənglərdən istifadə edir.

Ornamentasiya

Ornamentasiya Art Deco etikasının böyük bir hissəsidir. "Art Deco ornamentlərinin iki əsas növü var" Robins deyir. Ümumiyyətlə, ya abstrakt həndəsi naxışlar - ziqzaqlar, şevronlar, işıqlandırma boltlar və ya günəş şüaları kimi şeylər - və ya stilizə edilmiş

çiçək naxışları tapa bilərsiniz. "Bu, təbii görünən, lakin əslində təbiətdə belə bir şey tapmayacaq bir şeydir."

Şaqulilik

Hətta göydələn olmayan Art Deco binalarında da şaqulilik hissi var. Memarların bu effekti əldə etmələrinin əsas yollarından biri şaquli pəncərə prosedurlarının istifadəsi idi.

Məşhur Art Deco memarlıq nümunələri və memarlar

Chrysler Binası, Nyu York Manhettenin əlamətdar yeri memar Uilyam van Alen tərəfindən dizayn edilmiş və 1930-cu ildə, 1046 fut hündürlüyündə qısa müddət ərzində dünyanın ən hündür binası olduğu zaman tamamlanmışdır. Fərqli polad şpil günəş şüaları motivləri və qartal qarqoylları ilə bəzədilib.

Gün batımı zamanı narıncı səmaya qarşı Chrysler binası, Nyu-York, ABŞ
Müəllif: Fotomaşinist. Mənbə: Westend61 GmbH
Müəllif hüququ: Westend61 / Fotomaschinist

III.2. Sənaye üslubu

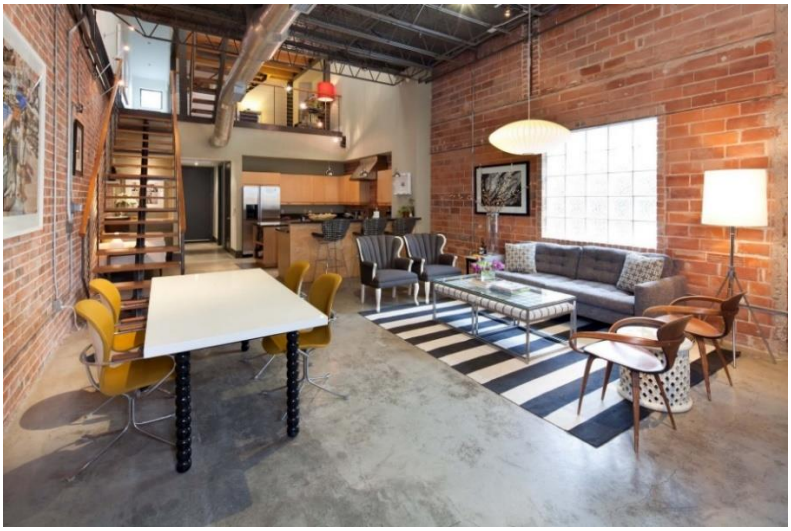
Nə vaxt və harada ortaya çıxdı? 1920-ci illərdə ABŞ-da iqtisadi böhran yaşananda. Həmin dövrdə ölkədə artıq çoxlu sayda sənaye binaları var idi, lakin müəssisə sahibləri çətin vəziyyət fonunda onlardan yaşayış üçün istifadə etmək məcburiyyətində qaldılar. Müasir loftlar buradan gəldi.

Yaşayış binasında memarlıq loft üslubu
BIGfoto.name

Xüsusiyyətlər.

Bir qayda olaraq, bu üslubda olan binalar kobud, işlənməmiş materiallardan - kərpicdən və ya betondan hazırlanır. Belə obyektlər demək olar ki, tamamilə dekorasiyadan məhrumdur və estetik zövq üçün deyil, funksionallıq naminə - istehsal üçün yer təmin etmək üçün yaradılmışdır. Sənaye üslubu memarlıqda deyil, daxili dizaynda özünü göstərdi.

Sənaye Daxili Üslubu: Sənaye Mənzil Dizaynının Yaradılması
Foto: nikastroy.ru

Sənaye üslubunda interyer
OpenMebel.ru

Nümunələr.

McKibbin Street Lofts, 1936-cı ildə tekstil fabriki üçün tikilmişdir. 1998-ci ildə onlar yaşayış loftlarına çevrildi.

Sənaye daxili üslubu: sənaye mənzil dizaynının yaradılması

Sənaye daxili üslubu (və ya sənaye) sənaye obyektləri üçün xarakterik olan materialların, mebellərin və texniki həllərin istifadəsini nəzərdə tutan dizayn istiqamətidir. İlk baxışdan bu şəkildə bəzədilmiş otaq narahat görünür. Əslində bu doğru deyil. Bu yazıda interyerdə sənaye üslubunun xüsusiyyətləri haqqında danışırıq.

Sənaye daxili üslubu stilinin tarixi

Bəzi dizayn tarixçiləri hesab edirlər ki, sənaye interyerlərini ilk yaradan Bauhausun yaradıcısı alman memar Valter Qropiusdur. Amma sənaye üslubunun müəllifliyini ona aid etmək düzgün deyil. Daha doğrusu, kortəbii olaraq ortaya çıxdı. Və onun doğulmasına sosial-iqtisadi ilkin şərtlər kömək etdi. 1920-ci illərin sonunda ABŞ-da iqtisadi böhran (Böyük Depressiya) baş verdi. Şəhərlərin daxilində sənaye müəssisələri bağlanmağa başladı, onların sahibləri aktivlərdən qurtulmağa başladılar. Zavodun mülkləri arasında kommunal binalar da var idi. Onları mənzil üçün satmağa başladılar. Trend Nyu-Yorkda daha güclü idi.

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: bmwgrop.com

Sənaye üslubunda interyer
Şəkil: pinterest.com

III.3. İnteryerdə sənaye üslubunun xarakterik xüsusiyyətləri

Sənaye üslubu onu digər dizayn meyllərindən fərqləndirən xüsusiyyətlərə malikdir:

- *Geniş məkan. Əvvəlcə yaşayış üçün anbarlar və ya kiçik emalatxanalar satılırdı. Belə mənzillərin böyük bir sahəsi var idi və arakəsmələr yox idi (yaxud da var idi, amma az idi). Bu, müasir sənaye üslubu üçün də xarakterikdir.*
- *Arakəsmə yoxdur. Köhnə atelye və ya anbar "olduğu kimi" satıldı - bu, sadə kvadrat və ya düzbucaqlı bir otaq idi. Sənaye bu xüsusiyyəti bu gün də qoruyub saxlamışdır.*
- *Açıq kommunikasiyalar. Elektrik naqilləri, su boruları, tavan şüaları - bütün bunlar dekorasiya ilə əhatə olunmur.*
- *Minimalizm. Sənaye üslubunda yaşayış sahəsi bir neçə bəzək və dekorativ elementlərə malikdir.*
- *Böyük pəncərələr. Sənaye mənzilində pəncərə açılışları divarın 40-60% -ni tutur. Bu həm də "zavod" memarlığının mirasıdır.*

Utilitar rolu yerinə yetirən metal konstruksiyalar (məsələn, dəmir-betondan çıxan armatur) da açıq qala bilər. Hamısı dizaynerin ideyasından, layihəsindən və ev sahibinin üstünlüklərindən asılıdır.

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

Materiallar, tamamlama və bitirmə

Sənaye məkanında, bitirmədən əvvəl otaqda mövcud olan köhnə strukturlar istifadə olunur: şüalar, sütunlar. Onlar betondan və ya işlənməmiş kərpicdən hazırlanır. Əvvəllər sənaye məqsədləri üçün istifadə edilməmiş bir mənzildə sıfırdan sənaye interyeri yaradılarsa, bitirmə bu materiallarla (və ya onların təqlidi) həyata keçirilir.

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: behance.net

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: behance.net

Son emal qəti şəkildə kobuddur. Səthə baxdıqda, bir fabrik mərtəbəsində olduğunuzu hiss edirsiniz. Mənzildə beton, təxminən işlənmiş divarları təqlid edən teksturalı gips ilə əvəz olunur. Alternativ bir həll onu sementlə bitirmək və sonra səthi işləməkdir. Nəticə oxşardır, interyerdə ağacdan istifadə olunur və da kobud formada saxlanılaraq, vernik istifadə edilmir. Taxta düzəldilir, yüngül cilalanır və qoruyucu birləşmə ilə səthi işlənir. Dekorasiyada metaldan istifadə olunur. Həm xam, həm də işlənmiş ola bilər. Sonuncu halda, metal interyerdə vurğu kimi istifadə olunur.

Rəng diapazonu Sənaye üslubunda bir otaq üçün iki rəng variantı var. Birincisi yumşaq, sakit çalarlar: ağ, bej, açıq boz. İkincisi, bitməmiş materialların təbii rənglərdir. Bu, beton üçün boz, kərpic üçün qırmızı, ağac üçün açıq qəhvəyi. İlk baxışdan bu dizayn darıxdırıcı görünür.

Əslində, onu cəlbedici və müxtəlif edən düzgün işıqlandırmadır. Lazımi kölgələri yaradır və otağın istədiyiniz sahələrini daha parlaq işıqlandırır.

Mebel

Sənaye interyerindəki mebel otağın üslubundan düşməməlidir. Buna görə də belə olmalıdır: Lakonik. Lazımsız dekorasiya yoxdur. Minimalist. Aydın, mürəkkəb olmayan həndəsi fiqurlar. Metal çərçivə. Otağın "sənaye" xarakterini vurğulayacaq metal elementlərin olması arzu edilir. Mebelin rəngi sakitdir. Dekorun və dekorasiyanın digər elementləri ilə bir az kontrasta icazə verilir, lakin güclü deyil. Məsələn, boz beton divarlar isti qəhvəyi kölgədə mebel ilə müsbət şəkildə tamamlanır.

İşıqlandırma

İşıq və işıqlandırma sənaye üslubunun əsas simvollarıdır. Zavod binaları ənənəvi olaraq təbii işığın asanlıqla daxil olmasına imkan verən böyük pəncərələrə malikdir. Bir mənzili və ya evi sənaye üslubunda bəzəməyi planlaşdırırsınız?

Çərçivələri pərdələrlə örtməyin: təbii işığın maksimum "işləməsinə" icazə verin. Tipik sənaye üslubunda çilçıraqlar metaldan (patinləşdirilmiş, laklı), müntəzəm və ya qalın preslənmiş şüşədən hazırlanmış modellərdir. Abajurlar fərqli görünür: minimalist (top, konus şəklində) və ya mürəkkəb (torlu, mesh şəklində). Zavod mexanizmlərinin hissələri bərkidici kimi istifadə olunur: standart tripodlar, asma zəncirlər. Açıq naqilləri olan çılpaq Edison lampaları gözəl görünür.

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: goodfon.ru

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

Sənaye üslubunda olan döşəmə və stolüstü lampalar, keçən əsrin tikiş və ya freze emalatxanalarının texniki lampaları ilə əlaqələndirilir. Seksiyalı ştativlərin istifadəsi ilə işıq axını istədiyiniz yerə yönəldilir.

Dekor

Loft məkanlarında dekorun seçildiyi əsas prinsip minimalizmdir. Tək cəlbedici detallar vurğuları təyin edir:

- *böyük mücərrəd rəsmlər;*
- *köhnə yol nişanları;*
- *geniş matda qara və ağ fotoşəkillər;*
- *parlaq sənət obyektləri;*
- *küçə mədəniyyətinin elementləri:*
- *qraffiti, lövhələr, reklam lövhələri, fənərlər; fiqurlu çərçivələrdə böyük güzgülər.*

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: architecturaldigest.com

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

Bir fabrik mövzusunu xatırladan hər şey aksesuar kimi uyğun olacaq: rəflərdə su kranlarının kolleksiyası, divardakı dişlilər qrupu, rəf üçün əsas kimi dəmir borular. Mənzildə yaşayış hissi yaratmaq üçün toxuculuqdan istifadə olunur - tüklü xalça, köhnəlmiş kilimlər, müxtəlif rəngli dekorativ yastıqlar. Açıq qablarda yaşayan bitkilər asket mühitini yumşaltmaq üçün asan bir yoldur.

Otaq bəzək ideyaları

Sənaye üslubunda bir mənzildə və ya evdə müxtəlif otaqlar fərqli şəkildə bəzədilmişdir. Axı, evin hər bir hissəsi öz xüsusiyyətlərinə malikdir.

Mətbəx

Sənaye üslublu mətbəxdə açıq kommunikasiyalar, kobud kərpic işləri və taxta şüalar var. Məişət texnikası daha yaxşı quraşdırılmışdır, bu, sənaye minimalizmi prinsipini qorumağa və otağın yerini genişləndirməyə kömək edəcəkdir.

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

Qonaq otağı

Mətbəxlə eyni prinsiplər oturma otağına da aiddir. Mebel - minimal məbləğ. Otağın mərkəzini vurğulamaq daha yaxşıdır. Böyük bir divan bunun öhdəsindən gələ bilər. Onun rəngi daxili tonlardan fərqlənə bilər - bu, kontrast yaradacaqdır. Ancaq fərq çox açıq olmamalıdır. Sənaye üslubunda mətbəx tez-tez oturma otağı ilə birləşdirilir. Bu məkanı genişləndirir. Yaranan otaq mebel və ya daxili həllərdən istifadə edərək rayonlaşdırılır. Ümumi bir bar sayğacı ilə ayrılmasıdır.

Sənaye üslubunda interyer. Foto: happymodern.ru

Sənaye üslubunda interyer. Foto: decorationinfo.ru

Yataq otağı Yataq otağı üçün əsas tələb odur ki, rahat olmalıdır və istirahət üçün rahatlıq yaratmalıdır. Buna görə otaq çox sənaye edilməməlidir. Sənaye minimalizmi yumşaq pastel rənglər və orta

dərəcədə parlaq vurğularla birləşdirilə bilər. Bu, otağı daha rahat edəcək, onu digər otaqlardan ayıracaq və çətin gündən sonra istirahət üçün şəxsi küncə çevirəcəkdir.

Dəhliz

İdeal olaraq, sənaye üslubunda bir daxili ayrı bir dəhliz yoxdur - oturma otağı ilə birləşdirilir. Təəssüf ki, əksər mənzillərdə bunu həyata keçirmək çətindir. Buna görə dəhlizin və dəhlizin düzgün dizaynı vacibdir. Bunlar dar, dar otaqlardır - məkanı genişləndirmək lazımdır. Bu, divarları yüngül çalarlarda rəngləmək, bol işıqlandırma və mebelin düşünülmüş yerləşdirilməsi ilə həyata keçirilir. Sonuncu ağacdan və metaldan və ya buna bənzər bir şeydən hazırlanmış minimalist bir rəf ola bilər. Güzgü məkanı vizual olaraq genişləndirir və koridoru daha geniş edir. Çərçivə dəmirdən daha yaxşıdır.

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

Hamam və tualet - Sənaye üslubunda vanna otağı və tualet adi plitələr ilə deyil, kərpic və ya betonla tamamlanır. Onları sudan qorumaq üçün xüsusi bir örtüklə örtülmüşdür. Plitələr də istifadə olunur, lakin qeyri-adi olanlar - beton və ya daş kimi. Çox hündür bir tavan taxta və ya metal şüaları istifadə edərək endirilir. Məkan güzgülər və açıq rənglərlə vizual olaraq genişləndirilir. Sonuncu aksioma deyil, çünki banyoda boz rəng (beton) üstünlük təşkil edə bilər.

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

Uşaq otağı

Uşaq otağının sənaye üslubunda bəzədilməsi prinsipləri yataq otağı üçün olanları xatırladır. İnteryer açıq, sakit rənglərdə saxlanılır. Parlaq vurğular düzgün yerlərdə yerləşdirilir. Uşaq mövzusundan istifadə olunur. Məsələn, divara kitab və ya cizgi filmi personajının şəklini yerləşdirin. Ancaq onu aşmamaq vacibdir, əks halda "sənaye" atmosferi yox olacaq.

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

III.4. "Loft" və "sənaye" üslubları arasındakı fərq

Sənaye və loft bitişik oxşar üslublardır. Ancaq onların arasında fərqlər var. Loft bohemizm toxunuşu ilə xarakterizə olunur. Ümumiyyətlə, daha rahat və ev kimidir. Ənənəvi materiallardan və tanış rənglərdən istifadə olunur. Dizayn o qədər də radikal deyil. Mebel ənənəvidir. Dizaynın əsası müxtəlif dövrlərdə kök salmışdır. Sənaye daha qəddardır. Burada - yalnız minimum miqdarda xarici çirkləri olan sənaye dizaynı. Stilin kökləri bir dövrə - ABŞ-da Böyük Depressiya dövrünə, ondan bir qədər əvvəl və sonrakı dövrlərə aiddir.

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

III.5. Sənaye dizaynının üstünlükləri və mənfi cəhətləri

Sənaye daxili üslubunun üstünlüklərinə aşağıdakılar daxildir:

- *Kosmos. Sənaye tipli binalar böyük bir sahəyə malikdir. Bunun sayəsində yer çatışmazlığı olmayacaq.*
- *Layout. Sənaye otağında bir neçə arakəsmə var. Bu, mebelin təşkilində sərbəstlik verir və məkanı əlavə dekorativ elementlərlə bölməyə imkan verir.*
- *Məişət təmirinin rahatlığı. Borular və elektrik naqilləri açıqdır. Bu o deməkdir ki, problem yaranarsa, onu düzəltmək asan olacaq - gipsin açılmasına ehtiyac yoxdur.*

Sənaye üslubunun əsas çatışmazlığı onun spesifikliyidir. Minimum miqdarda dekorasiya ilə boz tonlarda bir yer hər kəs üçün rahat görünməyəcəkdir. Başqa bir dezavantaj, öz yerinizin olmamasıdır. Bütün sənaye binaları üçün xarakterik deyil. Minimum arakəsmə sayı olan planlar üçün ədalətli. Sənaye daxili olan bir

mənzilin ölçüsünə görə onu təmizləmək çətindir. Bir sıra yerlərə çatmaq çətindir (tavan yaxınlığında).

III.6. Gözəl interyer nümunələri

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

Sənaye üslubunda interyer. Şəkil: pinterest.com

III.7. Beynəlxalq üslub (modernizm)

Nə vaxt və harada ortaya çıxdı? Qərbi Avropa və ABŞ-da 1930-cu ildən 1960-cı illərə qədər yayılmışdır. Termin özü 1932-ci ildə Nyu-Yorkda Müasir İncəsənət Muzeyindəki sərgidən sonra istifadə olunmağa başladı.

Xüsusiyyətlər. Bu üslub Bauhaus məktəbinin nümayəndələri tərəfindən irəli sürülən fikirlərə əsaslanır. Memarlar binaları mümkün qədər funksional və tərk edilmiş dekorasiya etməyə çalışdılar. Formaların, teksturaların və çalarların sadəliyi ön plana çıxdı. Memarlar üçün əsas qaydalar sadə xətlər və həndəsi obyektlər - silindrlər və ya kublar idi. Binalar böyük idi, amma içəridə hava var idi. Daxili dekorasiya dağınıq deyildi. Əsas material kimi dəmirbetondan istifadə edilmiş, şüşə daha çox istifadə olunmağa başlamışdır.

Nümunələr. Puissy şəhərində Fransız memar Le Korbuzer tərəfindən dizayn edilmiş Villa Savoye, Nyu Yorkda Seagram Binası və İllinoysda Şüşə Ev, Lüdviq Mies van der Rohe tərəfindən hazırlanmışdır.

Villa Savoy. DomoStroy - Kiyevdə evlərin tikintisi

Memarlıqda Art Nouveau üslubu memarlığın qurulmuş qanunlarına və ənənələrinə qarşı bədii etirazın fonunda, eləcə də eklektizmin imitasiya tərzində meydana çıxdı. Modernizm öz görünüşünü əsasən material və tikinti sahəsində texnologiyaların inkişafına borcludur. Dəmir-beton kimi bir materialın meydana gəlməsi mürəkkəb əyri fasadlar, kornizlər, pəncərə və qapı açılışları yaratmağa imkan verdi. Art Nouveau üçün moda uzun sürmədi: 1886-cı il üslubun inkişafının başlanğıcı hesab olunursa, 1914-cü ildə Birinci Dünya Müharibəsinin başlamasından sonra üslub tənəzzülə uğradı. Memarlıqda modernizm çox müxtəlif və dəyişkəndir, onun bir çox istiqamətlərində hər cür forma, motiv və rəng birləşmələrini tapa bilərsiniz. Ənənəvi olaraq, memarlıqda Art Nouveau üslubu bu-

caqlardan və düz xətlərdən istifadə etmədən, bitki motivlərinin tərəfdarı hesab olunur. Bununla belə, bu tip Art Nouveau ilə yanaşı, heç bir bəzək və ya əyriliklərə dözməyən düzxətli, həndəsi Art Nouveau da var idi. Bu üslubun bütün istiqamətlərini birləşdirən əsas xüsusiyyət keçmiş memarlıqdan bəzi elementlərdən istifadə olunmasına baxmayaraq, qeyri-adilik, orijinallıq, əvvəlki üslub istiqamətləri ilə oxşarlıqdır.

Memarlıqda modernizm. Sankt-Peterburqda müğənninin evi. Memar Pavel Syuzorun layihəsi. 1904, Mətnin müəllifi: Maks Kostin

Memarlıqda modernizm Avropada, Yaxın və Uzaq Şərqdə, Afrikada memarlıq ənənələrini miras qoydu. Bununla belə, üslub ustaları keçmişin nümunələrini köçürməmiş, onlardan yalnız bədii motivləri götürərək onları sərbəst şərhə məruz qoymuşlar. Çox vaxt müasir memarlıq "daxili-xarici" prinsipi əsasında qurulur, yəni əvvəlcə daxili məkanlar planlaşdırılır və daxili tərtibata əsasən evin məkan həlli formalaşır ki, bu da sonradan görünüşündə əks olunur.

Müasir memarlığa bu cür yanaşma qeyri-adi formaları və struktur elementləri olan asimmetrik binaların yaranmasına səbəb oldu. Memarlıqda modernizmin başqa bir versiyası fasadların və interyerlərin dekorasiyasında əks olunan və binaları fantaziya strukturlarına çevirən müəyyən bir fikirdir.

Memarlıqda Art Nouveau üslubunun hökmranlığı dövründə memarlar, heykəltəraşlar, dekorativlər, tətbiqi rəssamlar, daş və ağac oymaçıları, tökmə zavodları müəyyən bir vəzifə üzərində birlikdə işlədikləri yaradıcılıq emalatxanaları və birliklər təşkil edildi. Bu cür əməkdaşlıq zəruri idi, çünki ümumiyyətlə ("həndəsi modernizm" istisna olmaqla) üslub təbii formalara əsaslanan ornamentlərlə xarakterizə olunur: əyri gövdələr, yarpaqlar, ləçəklər, saçların qıvrımları.

Casa Batlo. Kataloniyalıların milli ideyasının təcəssüm olunduğu ev - əjdaha üzərində qələbə. Memar Gaudi, Barselona.
Casa Battló ChristianSchd. Bu fayl törəmə əsərdir: Casa Batllo İcmal Barcelona Spain.jpg

Ev-ballo. 1-810x470
Oxşar məqalə: Antonio Gaudi – 20-ci əsrin dahisi. Christina tərəfinən yazılmışdır.

Ornament divarlara rəsm şəklində tətbiq olunur, mozaika panellərinə birləşdirilir, ağac üzərində oyulmuş və ya metalda təcəssüm olunur. Art Nouveau ornamentində tovuz quşunun quyruğu, uzun qu quşu boyunları və dalğaların təsvirləri var idi. "Qamçının qamçısı" adlı davamlı xətt məşhur idi və Art Nouveau ornamentinin əlaməti oldu. Bu xətt bioloji formalarla müqayisə edilir və canlı orqanizmlə assosiasiyaya səbəb olur. Belə müasir dekorasiyadan öz binalarında V. Horta (1861 - 1947 belçikalı memar), Q. Guimard (Hector Guimard. 1867-1942), Markus Geyza (macar memarı) istifadə etmişlər.

Parlaqlığına və orijinallığına baxmayaraq, memarlıqda Art Nouveau üslubu "dövlət statusu" əldə edə bilmədi və əsasən zəngin müştərilər üçün evlərin tikintisində inkişaf etdirildi: şəhər malikanələri, mağazalar, təxəyyülü ələ keçirmək və təəssürat yaratmaq istəyən yaşayış binaları. qeyri-adi insanlar. Bu vəziyyətdə, memarın təxəyyülü maddi imkanlar və ciddi qaydalarla məhdudlaşmadı,

buna görə də bina sifarişçinin istəkləri əsasında sərbəst şəkildə formalaşdı. Fasadların dekorasiyası və forması qeyri-adi formalar aldı, daxili bəzək ilə birlikdə vahid bir kompleks təşkil etdi.

Memarlıq ideyası, Memarlıq Modernizmi
• Memarlıq İdeyası

III.8. Fərdi evlərdə modern uslubunun memarlıq xüsusiyyətləri

Memarlıqda modern üslubu, bu cür binaları görənlər arasında daim heyranlıq doğuran məşhur tendensiyalardan biridir. Bu materialda stilin mənşəyinin tarixi, həmçinin onun xarakterik xüsusiyyətləri və fərdi ev üçün memarlıq layihəsini yaradarkən nəzərə alınmalı olanlar haqqında bəzi məlumatlar və nümunələr.

Modern memarlıq üslubunun mənşəyini Avropada axtarmaq lazımdır. Stil əvvəlcə eklektizmə qarşı tarazlıq yaratmaq üçün yaradılmışdır. O, xarakterik lütfü qoruyub saxlamalı, eyni zamanda arxaizmi özündə göstərə bildi. Azərbaycanda 2005-2010-cu illərə qədər klssik üslubda evlərə və villalara üstünlük verilirdi.

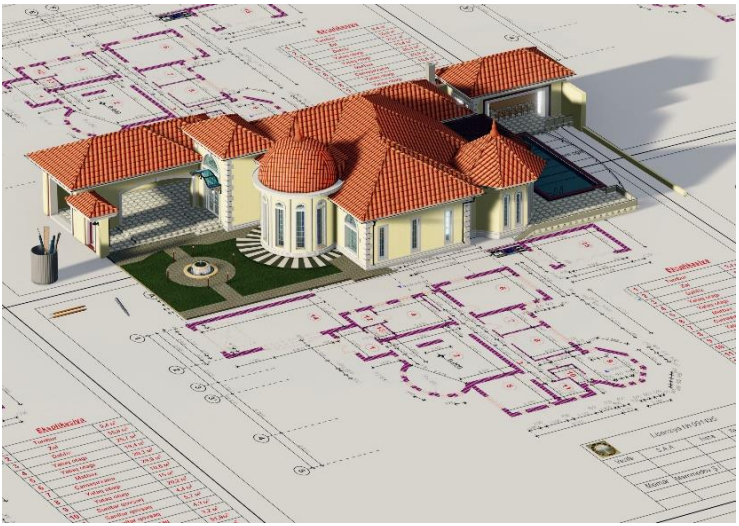

Öz işim: "Todar-architektura @ dizayn. V - 18.02.22. - Plan - Landshaft

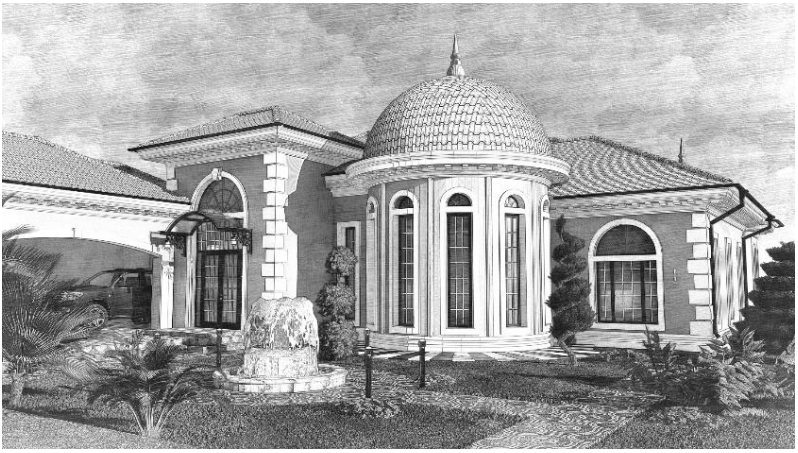

Öz işim: "Todar-architektura @ dizayn. V-4-15.03.22.

İnsanlarımız və memarlarımız 2010-cu ildən sonra Renessans sənətindən ilham almağa başladıılar. Xüsusilə bu üslubda binalar və evlər yaradıldı.

Öz işim: "Todar-architektura @ dizayn. V-4-30.11.23.

Öz işim: "Todar-architektura @ dizayn. V-4-30.11.23.

III.9. Brutalizm (modernizm). Brutalizm - dürüst memarlıq

Nə vaxt və harada ortaya çıxdı? Ən canlı dövr Böyük Britaniyada 1950-1970-ci illər idi, lakin zaman keçdikcə dünyanın digər ölkələrinə yayıldı.

Brutalizm: bu nədir və onu harada görmək olar?

Nəhəng betonlar, narahat interyerlər, orijinal panellər, dəhşətli veb saytlar, soyuq skamyalar və dikişləri olan gödəkçələr.

Xüsusiyyətlər. Bu üslubda tikilmiş binalar tamamilə bir nəhəng hamar daşdan oyulmuş sərt və monolit görünür. Fasadlar bəzəkdən məhrumdur, memarlar isə qeyri-adi formalı açılışların və pəncərələrin kəsildiyi strukturlara diqqət yetirirdilər. Layihələr üçün əsas material emal olunmayan dəmir-beton idi.

Daxa Banqladeş Milli Parlament evi. Aka Jatiya Sangad Bhaban Brutalism
Müəllif: MD MARUF HƏSƏN. Mənbə: Gettyİmages

Kaliforniyadakı Geisel Kitabxanası (TƏKRAR!!!!!!)
San Dieqodakı kitabxana, ABŞ. Memar Uilyam Pererya, 1970.
Şəkil: reddit.com

Nümunələr. Banqladeş Milli Parlament Evi, Vaşinqtonda C. Edqar Huver binası, Kaliforniyadakı Geisel Kitabxanası.

Brutalizm - XX əsrin ortalarında Böyük Britaniyada yarandı, lakin uzun sürmədi. Müharibədən sonrakı dövrdə dürüstlük və açıqlığı ifadə edən anti-burjua etirazına çevrildi.

Gəlin brutalizmin modernizm və minimalizmdən nə ilə fərqləndiyini, nə üçün sevildiyini və nifrət edildiyini və ətrafımızdakı əşyalarda qəddarlıq xüsusiyyətlərini necə tapacağımızı anlayaq. Və biz müxtəlif sahələrdə qəddarlığın nə olduğunu göstəririk:

- *memarlıq,*
- *interyerlər,*
- *veb dizayn,*
- *obyektlər,*
- *paltar.*

III.10. Brutalizm “Qəddarlıq” necə yaranıb?

İkinci Dünya Müharibəsindən sonrakı ilk illər: sürətli sənayeləşmə və kütləvi urbanizasiya, şəhərsalmaçıların və dövlət hökmdarlarının cəsur yeni dünya yaratmaq üçün növbəti planları, texnologiyanın geniş miqyaslı inkişafı, dağıdılmış şəhərlər, minimal büdcələr, inamla qalib modernizm. Brutalist üslubun ortaya çıxması, bütün dünyaya yayılması və dizaynın bir çox sahəsinə təsir etməsi üçün bir çox amillər bir araya gəldi.

Başlanğıc nöqtəsi memar Le Korbuzye tərəfindən Marseldəki "***Tək yaşayış binası***" kompleksidir. Brutalizm tərəfdarları əhalini mənzillə təmin etmək üçün xərcləri minimuma endirməklə yanaşı, maksimum funksionallığı qorumağa çalışırdılar. Odur ki, bu üslubda yaşayış binaları, kitabxanalar, məktəblər, dövlət qurumları, idman kompleksləri tikilən Şərqi Avropanın kommunist ölkələrində brutalizm “qddarlıq” daha çox yayılıb.

Marseldəki tək yaşayış binası kompleksi
DELOVOY KVARTAL / Le Corbusier tərəfindən Marseldə yaşayış kompleksi
Mənbə: https://delovoy-kvartal.ru/marselskiy-zhiloy-kompleks/
© Biznes rübü

Brutalizm XX əsrin 50-ci illərində modernizm daxilində yaranmış memarlıq hərəkatıdır. Qəddarlıq ya heyrandır, ya da nifrət edir, çirkin və kobud hesab olunur. Bununla belə, hamı razılaşır ki, qəddarlıq həqiqətən kobuddur. Latın sözünün özü brutus kobud, ağır deməkdir. "Brütalizm" memarlıq termini fransızca béton brut - xam beton ifadəsindən gəlir.

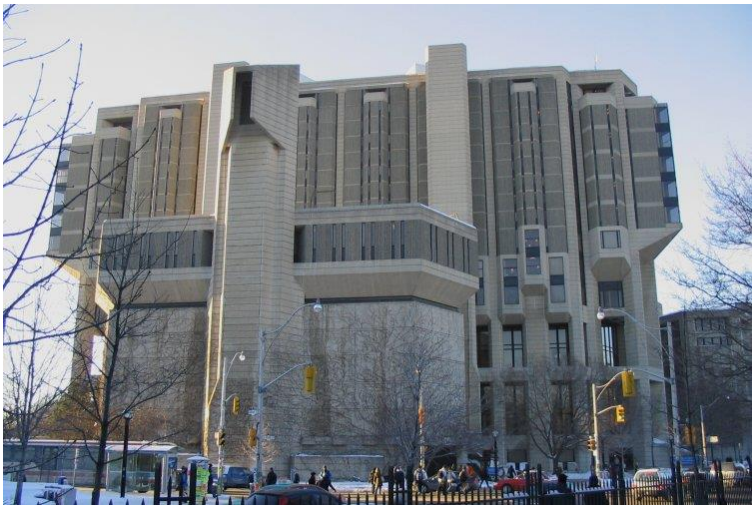
Kral Milli Teatrı, London, 1963. Memar: Denis Lasdun
CC BY-SA 1.0 Şəkil: Royal National Theatre London SouthBankCentre02.jpg
Yükləndi: 15 mart 2006-cı il
CC BY-SA 1.0: http://commons.wikimedia.org/index.php?corrid=635062

Marsel yaşayış binası (Unité d'Habitation) Marseldə (1945-1952) Mişel bulvarındakı parkda yerləşən on yeddi mərtəbəli tək kompleksdir. Mənzillərin istiqaməti şərq-qərb, şimalda (Mistrala doğru) kor ucluq var. Bina güclü dayaqlar üzərində ucaldılıb.

Stillərin əlamətləri:

- *Formaların kütləviliyi, rəngli elementlərin olmaması - yalnız boz və qara rənglər.*
- *Kobud materiallar, açıq beton.*
- *Funksionallıq.*
- *Dekorasiya və örtük olmaması.*

"Brütalizm" anlayışı ilk dəfə ingilis memarları Alison və Peter Smithson tərəfindən öz memarlıq prinsiplərini əsaslandırmaq üçün istifadə edilmişdir. Qəddar memarlıq digər üslublardan kəskin şəkildə fərqlənir: vurğulanan funksionallıq, əsas material beton, dəmir-beton, bitirmə və dekorativ elementlərin tam olmamasıdır. Binanın açıq-aydın həndəsi xətləri olan "skeleti" bayırda üzə çıxır. Bu halda, pulsuz layout və zolaqlı şüşələr istifadə olunur.

Brutalizm - dürüst memarlıq, Müəllif: Snoyes, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1177538

Heç nə gizlədilmir, adam binanın nədən tikildiyini dəqiq görür, hər şey ədalətlidir. Yeni bir estetika ortaya çıxdı, xam qəddar beton

müasir və şık görünməyə başladı. Brutalist memarlar ayrı-ayrı bölmələrdə deyil, bütöv bloklarda və bölgələrdə düşünürdülər, iri miqyaslı ictimai binalarla maraqlanırdılar; Təbii ki, qəddarlığın əsasları yeni istiqamətin ideoloji ilhamvericisinə çevrilmiş Le Korbuzye tərəfindən qoyulmuşdur.

ABŞ və Avropada qəddarlıq kəskin şəkildə populyarlıq qazanıb. Fakt budur ki, müharibədən sonrakı illərdə sürətli və ucuz tikinti tələb olunurdu. O vaxta qədər beton sərfəli, ucuz materiala çevrildi və bitirmə və dekorasiyanın olmaması iri miqyaslı binaların tikintisini sürətləndirdi.

Habitat 67 Monreal, 1966-1967. Foto: pix-feed.com
Abandoned hotel "Amanauz", Dombay village, Karachay-Cherkess Republic, 1985. Photo: sportishka.com

Tərk edilmiş "Amanauz" mehmanxanası, Dombay kəndi, Qaraçay-Çərkəz Respublikası, 1985-ci il.
Habitat 67 Monreal, 1966-1967 Photo: pix-feed.com

Qəddarlığın diqqətəlayiq nümunəsi amerikalı memar Louis Kahn tərəfindən layihələndirilmiş Dəkkədəki Banqladeş Milli Assambleyası kompleksidir. Kahn çəmənliklər, süni göllər, yaşayış və iş yerləri olan bütöv bir açıq sahələr kompleksi dizayn etdi. Ağ mərmər damarlı betondan tikilmiş mərkəzi bina sadə həndəsi fiqurlar oyunu ilə diqqəti cəlb edir. Kanadanın Monreal şəhərində memar Moşe Safdi tərəfindən layihələndirilmiş "Habitat 67" qeyri-adi yaşayış kompleksi tikilib. Bu struktur 158 hücrəyə birləşdirilən 354 moduldan ibarət nəhəng Lego konstruksiya dəstinə bənzəyir. Hər hücrə aşağıda qonşunun damında öz bağı olan ayrıca iki səviyyəli mənzildir. Kompleks ümumilikdə 12 mərtəbədən ibarətdir.

Brutalizm: iyrənc (kobud) kişilər üçün memarlıq
İncəsənət tarixi "Brutalizm". Vladimir Brozin. 11.05.2016.

80-ci illərin sonunda qəddarlığın populyarlığı kəskin şəkildə azaldı. Bu, qismən beton binaların köhnəlməyə başlaması və yararsız yaşlanması ilə əlaqədardır. Təəccüblüdür ki, sosial şəbəkələr vəhşiliyə ikinci həyat nəfəsi verdi. Bloggerlər və fotosessiyaların fəal pərəstişkarları arasında beton əşyalar və "tərk edilmiş binalar" son dərəcə populyarlaşdı. Fotoda çox təsir edici görünürlər, hətta mənzərəli demək olar.

III.11. Yüksək texnologiyalı üslub: Xay-tek

Yüksək texnologiyalı "Xay-Tek": - Stil 1960-cı illərdə Britaniyanın Archigram memarlıq qrupunun işindən yaranmışdır. Onlar elmi fantastikadan ilhamlanaraq öz memarlıq konsepsiyaları üçün oradan fikirlər götürdülər. Onların davamçıları Norman Foster, Richard Rogers, Nicholas Grimshaw, Jean Nouvel, Cozef Paxton

yüksək texnologiyanın baniləri oldular və Arxiqramitlərin ideyalarını layihələndirmək və həyata keçirmək üçün yüksək texnologiyalardan ilk istifadə etdilər.

Stil xüsusiyyətləri:

- *İnnovativlik, struktur, texnoloji nailiyyətlərdən maksimum istifadə.*
- *Məkandan istifadədə praqmatizm, otaqların öz funksiyalarına görə doldurulması, dekorativ elementlərin minimal istifadəsi.*
- *Binalarda mebel və aksesuarların ciddi şəkildə təşkili.*
- *Şüşə və metal çərçivədən hazırlanmış divarlar.*
- *Bol işıqlı, geniş otaqlar. Süni materiallar: plastik, akril, fiberglas və polimerlər.*
- *Texniki elementlər görünür: metal çərçivələr, liftlər, havalandırma şaftları, eskalatorlar, pilləkənlər, borular, mühəndis sistemləri.*
- *Aydın sadə formalar və düz xətlər, konstruktivizm və kubizm elementləri.*
- *"Daxili xarici" effekt.*

III.12. Memarlıqda yüksək texnologiya“Xay-Tek”.

Əsas xüsusiyyətləri:

Yüksək texnologiyalı üslub postmodernist memarlığın məntiqi davamı kimi 20-ci əsrin sonu - 21-ci əsrin əvvəllərində meydana çıxdı. Yüksək texnologiyalardan istifadəyə yönəlmiş yüksək texnologiyalı memarlıq üslubu elitizm və maksimum funksionallığı birləşdirərək bir növ pop mədəniyyət obyektinə çevrilmişdir.

İnkişaf tarixi:

Yüksək texnologiyanı iki dövrə bölmək adətdir: erkən (1960-cı illərin - 1970-ci illərin əvvəlləri); müasir (1970-ci illərin ortalarından bu günə qədər).

Yüksək texnologiya öz görünüşünü Britaniyanın Archigram memarlıq qrupuna borcludur, o, elmi fantastika və o dövrün pop-art cərəyanlarının təsvirlərini innovativ memarlıq yaradaraq real

yaşayış mühitinə köçürə bilmişdir. Stil üçün ideoloji ilhamdan danışsaq, memar Yakov Çernixovun hələ 1930-cu illərdə yaradılmış əsərlərini, eləcə də Lüdviq Mies van der Rohenin binalarını qeyd etməyə bilmərik.

Foto: Memarlıqda yüksək texnologiya: xüsusiyyətlər, nümunələr

1960-cı illərdə ingilis memarı Riçard Rocers və italyan memar Renzo Pian tərəfindən Milli İncəsənət Mərkəzinin layihələndirilməsi və tikintisi Georges Pompidou Parisdə yüksək texnologiyalı memarlıq üslubunun ilk nümayəndəsi oldu. Şüşə, metal və betondan tikilmiş bina əvvəlcə qızğın müzakirələrə və hiddətə səbəb olsa da, bu gün haqlı olaraq Eyfel qülləsi ilə birlikdə Fransa paytaxtının əsas görməli yerlərindən birinə çevrilib. 1969-cu ildə isə Çikaqodakı Con Hankok Mərkəzi Skidmore, Owings və Merrill tərəfindən tikilmişdir.

Parisdəki Pompidou Mərkəzi, memarlar Richard Rogers və Renzo Piano
Foto: Takashi Images / Shutterstock.com
ID Kolleksiyası/Blog

Kinetik strukturları yaradan Otto Frey və geodeziya qübbələrini tərtib edən Riçard Fuller üslubun inkişafına böyük töhfə vermişlər.

Yüksək texnologiyanın nüansları

Yüksək texnologiyalı memarlıq üslubu, ilk növbədə, məkan həllərinin aydınlığı və strukturların yüngülliyi ilə vurğulanan binaların mütləq funksionallığıdır. İstifadə olunan əsas materiallar bütün formalarda şüşə, metal və plastikdir. Elm və memarlığın ən son nailiyyətlərinin estetik sintezini əks etdirən yüksək texnologiya prestij və hörmət izi daşıyır, binanın müasir incəsənətin elit əsəri kimi ideyasını formalaşdırır.

Yüksək texnologiyalı üslubun əsas xüsusiyyətləri arasında:

- *texnoloji innovasiyalardan istifadə;*
- *qəsdən sadələşdirilmiş formalar;*
- *aydın həndəsi;*
- *boru tipli metal konstruksiyaların istifadəsi;*
- *binanın həcmindən kənarda olan pilləkənlərin olması;*
- *təbii və süni işıqlandırmanın mərkəzsizləşdirilməsi;*
- *bəzək kimi mühəndislik elementlərinin istifadəsi.*

Yüksək texnologiya bütün dünyada meqapolislərdə ofis binalarının, hava limanlarının, mədəniyyət və əyləncə mərkəzlərinin və göydələnlərin memarlıq modasını diktə edir. Bu gün yüksək texnoloji memarlıq üslubu gələcəyi qabaqlayan nanotexnologiyanın

fəal inkişafı sayəsində yeni gözlənilməz perspektivlər əldə etmişdir.

"Xay-tek" yüksək texnologiyalı üslub 1960-cı illərdə Britaniyanın "Arkigrem" memarlıq qrupunun protsessual deyatelnosti stil zarodilsya. Они вдохновлялись научной фантастикой və брали оттуда идеи üçün своих архитектурных концептов. Norman Foster, Riçard Rodjers, Nikolas Grimshou, Jan Nuvel, Djozef Pakston kimi böyük şirkətlər və arkiqremovtsevlərin inkişafı və realizasiyası üçün yüksək səviyyəli texnoloji tədqiqatlar aparıblar.

Stillərin əlamətləri:

- *Yenilik, struktur, texnoloji nailiyyətlərdən maksimum istifadə.*
- *Məkandan istifadədə praqmatizm, otaqların öz funksiyalarına görə doldurulması, dekorativ elementlərin minimal istifadəsi.*
- *Binalarda mebel və aksesuarların ciddi şəkildə təşkili.*
- *Şüşə və metal çərçivədən hazırlanmış divarlar.*
- *İşığın bolluğu, geniş otaqlar.*
- *Süni materiallar: plastik, akril, fiberglas və polimerlər.*
- *Texniki elementlər görünür: metal çərçivələr, liftlər, havalandırma şaftları, eskalatorlar, pilləkənlər, borular, mühəndis sistemləri.*
- *Aydın sadə formalar və düz xətlər, konstruktivizm və kubizm elementləri.*
- *"İçəridə" effekti.*

Yüksək texnologiyalı (Hi-tech) nə vaxt və harada ortaya çıxdı? Yüksək texnologiyalı (Hi-tech***)*** Avropada 1970-ci illərdə yaranıb.

Xüsusiyyətlər.

Belə binalarda memarlar texniki tərəqqinin nəticələrini göstərməyə çalışırdılar və mühəndis kommunikasiyalarını divarların arxasında gizlətmirdilər: borular, ventilyasiya sistemləri, pilləkənlər və köməkçi elementlər çölə çıxarılmağa başladı. Ən populyar materiallar metal, plastik, şüşə və beton idi. Dizaynlar sadə idi, lazımsız bəzək olmadan.

III.13. Memarlıqda yüksək texnologiya

Hi-tech (ingiliscə hi-tech, yüksək texnologiyadan - yüksək texnologiya) 1970-ci illərdə son modernizmin dərinliklərində Böyük Britaniyada yaranmış, 1980-ci illərdə geniş yayılmış və bu gün də aktual olan memarlıq və dizayn üslubudur.

Nümunələr.

Parisdəki Pompidou Mərkəzi və Barselonadakı Arts oteli

Port Olimpic (Barselona, Kataloniya, İspaniya) yaxınlığında yerləşən Hotel Arts göydələni
Müəllif: Barselonadan Borkur Sigurbjornsson. Hotel Arts, CC BY 2.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=5314011

Yüksək texnologiyanın əsas nəzəriyyəçiləri və praktikləri (əsasən praktikantlar, dekonstruktivizm və postmodernizmin memarlarından fərqli olaraq) əsasən ingilislərdir - Norman Foster, Riçard Rocers, Nicholas Grimshaw, J. Nouvel, D. Paxton, James Stirling işinin müəyyən mərhələsində və İtalyan Renzo Piano.

Yüksək texnologiyalı üslubun əsas xüsusiyyətləri:

- *Bina və tikililərin layihələndirilməsində, tikintisi və layihələndirilməsində qabaqcıl müasir texnologiyalardan istifadə.*
- *Yüksək texnologiyanın əsasını funksionallığa vurğu təşkil edir.*
- *Dekorativ elementlərin istifadəsi mümkün qədər məhduddur.*
- *Yüksək texnologiyalı memarlıq şüşə, metal, plastik, beton və digər süni səthlərə üstünlük verir. Stil təbii materiallardan (məsələn, üzvi memarlıq) istifadə edən meyllərə qarşıdır.*
- *Gümüş metal rənginin geniş istifadəsi.*
- *Görünməz texniki detallar artıq gizlədilmir: yüksək texnologiyalar əsrində onlar daha çox dekorasiyaya çevrilirlər (funksional elementlərin istifadəsi: liftlər, pilləkənlər, havalandırma sistemləri və s. binadan kənarda götürülür). Havalandırma şaftları və boru kəmərləri müxtəlif rənglərlə bəzədilib və rənglənir və buna görə də belə strukturlar yalnız strukturun ümumi təəssüratını pozmur, həm də estetik dəyərə malikdir.*
- *Sadə formalar və düz xətlərlə xarakterizə olunur. Konstruktivizm və kubizm elementlərinə tez-tez istinad (bio-texnologiyadan fərqli olaraq).*
- *Memarlar binaların güzgülü səthləri ilə birlikdə möhtəşəm parıltı yaradan işıqlandırma ilə təcrübə aparırlar. Geniş, yaxşı işıqlı bir otaq effekti yaradan mərkəzsiz işıqlandırma.*
- *Kosmosun planlaşdırılmasında yüksək praqmatizm.*
- *Memarlar binaların güzgülü səthləri ilə birlikdə möhtəşəm parıltı yaradan işıqlandırma ilə təcrübə aparırlar. Geniş, yaxşı işıqlı bir otaq effekti yaradan mərkəzsiz işıqlandırma.*
- *Kosmosun planlaşdırılmasında yüksək praqmatizm.*
- *İstisna olaraq dizayn naminə funksionallığı qurban vermək.*

III.14. Memarlıqda yüksək texnologiya: - xüsusiyyətlər, nümunələr

"High-tech" texnologiya və texnologiyanın memarlıq himnidir. Kənardan və içəridən olan mexanizmlər estetika elementlərinə çevrilir, müxtəlif displeylər, sensorlar, ölçülər və uzaqdan idarəetmələr yalnız istehsalçının nəzərdə tutduğu funksiyaları yerinə yetirmir, həm də ev dekorasiyası kimi xidmət edir.

Memarlıqda yüksək texnologiya. Memar Dmitri Novikovun bloqu

Memarlıqda yüksək texnologiya

Yüksək texnologiyalı üslubun özəlliyi nədir?

Yaşayış sahəsinin maksimum istifadəsi və dekorativ elementlərin və bəzəklərin demək olar ki, tam olmaması ilə xarakterizə olunur. Əsaslar sadə formalar və çoxlu metal, plastik və şüşədir. Yüksək texnologiyanın əsas işləmə qaydası praktiklikdir.

Yüksək texnologiyalı üslub postmodernizm memarlığının məntiqi davamı kimi 20-ci əsrin sonu və 21-ci əsrin əvvəllərində meydana çıxdı. Yüksək texnologiyalardan istifadəyə yönəlmiş yüksək texnologiyalı memarlıq üslubu elitizm və maksimum funksionallığı birləşdirərək pop mədəniyyətinin unikal obyektinə çevrilmişdir.

III.15. Yüksək texnologiyanın xüsusiyyəti nədir? Əsas xüsusiyyətləri

Düz xətlərin və formaların istifadəsi. Şüşə, plastik, metal, betonun geniş tətbiqi. Binadan kənarda götürülən funksional elementlərin (liftlər, pilləkənlər, havalandırma sistemləri və s.)

istifadəsi. Geniş, yaxşı işıqlı bir otaq effekti yaradan mərkəzsiz işıqlandırmasıdır.

III.16. Sadə sözlərlə yüksək texnologiya nədir?

Yüksək texnologiya: dövrümüzün ən yeni və ən qabaqcıl texnologiyasıdır. Yüksək texnologiya 1980-ci illərdə yaranan dizayn və memarlıq üslubudur. Texnologiyanın, metalın və plastikin üstünlüyü ilə xarakterizə olunur.

III.17. Yüksək texnologiyalı ev nə deməkdir?

Yüksək texnologiya (ingiliscə: high-tech - yüksək texnologiya) ***elm və texnologiyanın müasir tendensiyalarına əsaslanan funksional üslubdur.*** Bu üslubda olan evlər texnologiyası, lakonizmi və həndəsə üstünlük təşkil edən minimalizmi ilə seçilir.

III.18. Yüksək texnologiyalı üslubu kim icad etdi?

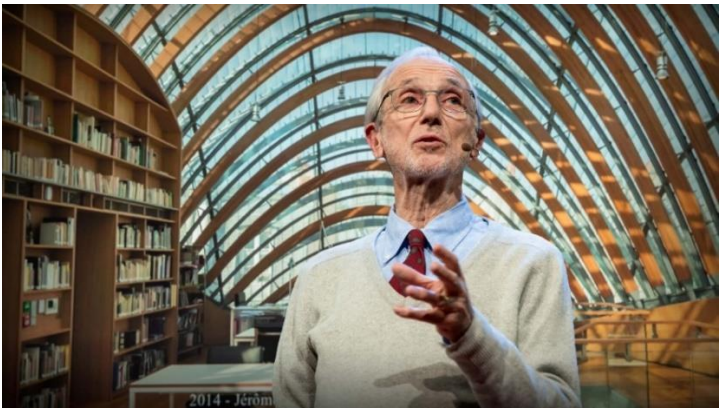
Yüksək texnologiyalı üslub: tarix və xüsusiyyətlər | Dizayn haqqında məqalə... Bu üslubun tarixi XX əsrin yetmişinci illərində, o dövrlər üçün ekstravaqant bir layihənin reallığa çevrildiyi zaman - memarlar ***Richard Rogers, Renzo Piano və Gianfranco Francini*** tərəfindən yaradılan Georges Pompidou Milli İncəsənət və Mədəniyyət Mərkəzinin açılışı ilə başladı. Parisdə (Fransa).

III.19. Yüksək texnologiyanı kim yaradıb?

Renzo Piano - yüksək texnologiyalı memarlıq üslubunun banisidir.

Bu gün yenidən memarlıq haqqında danışacağıq. Sizi zəmanəmizin başqa bir ustası və onun əsərləri ilə - italyan ustası Renzo Piano ilə tanış edəcəyik. O, haqlı olaraq yüksək texnologiyalı üslubun qurucu atası hesab olunur, baxmayaraq ki, o, özünü bu cərəyanla əlaqələndirməyə öyrəşmir. Materialımızda Renzo Pianonun

yaradıcılıq yolu, memarlığa baxışı, eləcə də bürosunun ən böyük binaları haqqında danışacağıq.

Renzo Piano - yüksək texnologiyalı memarlıq üslubunun banisi

Renzo Piano 1937-ci ildə İtaliyanın Genuya şəhərində anadan olub. Gələcək memar inşaatçılar ailəsində böyüdü, lakin onun memarlığa olan həvəsi ona yalnız yeniyetməlik illərində, doğma şəhəri İkinci Dünya Müharibəsindən sonra yenidən qurularkən yarandı.

Çalışqan münasibəti gəncliyi boyu Pianonu müşayiət edirdi. 1960-cı illərin əvvəllərində Politecnico di Milano-da oxuyarkən, həvəskar memar atasının tikinti layihələrində işləyirdi. Məzun olduqdan sonra Renzo məktəbdə qaldı, yalnız indi bir neçə kiçik layihə üzərində işləyərkən müəllim rolunda. Lakin 1969-cu ildə karyerasını əbədi müəyyənləşdirəcək bir addım atdı.

Üfüqlərini genişləndirmək və memarlıq eksperimentləri üçün yeni imkanlar tapmaq üçün Renzo Piano həyat yoldaşı və uşaqları ilə birlikdə Londona köçdü və burada bina dizaynı ilə maraqlanan gənc ingilis memar Riçard Rocerslə tanış oldu. Həmin vaxt yeni dost innovativ Wimbledon evinin tikintisini bitirirdi.

Jan-Mari Tjibau Mədəniyyət Mərkəzi

Ortaq ideya və yaratmaq istəyi ilə birləşən Riçard Rocers və Renzo Piano öz bürosunu yaratdılar - Piano & Rogers. Əvvəlcə çoxlu layihələr yox idi və studiya çox da populyar deyildi. Ancaq bir gün hər şey dəyişdi. 1971-ci ildə Piano & Rogers 681 beynəlxalq giriş arasında birinci yeri tutaraq müsabiqənin qalibi oldu. Beləliklə, iki tərəfdaş 1968-ci ilin məşhur iğtişaşlarından sonra Parisdə yenidən canlanması gözlənilən böyük sərgi sahəsi olan Pompidou Mərkəzinin dizaynı üçün sifariş aldılar.

İtalyan memar Gianfranco Franchini və Ove Arup & Partners şirkətindən Peter Rays və Ted Happold ilə əməkdaşlıqda hazırlanmış dizayn çeviklik və şəffaflıq ideyasına əsaslanırdı. 10 mərtəbəli monumental bina ərazinin yalnız yarısını tutur və qarşısında geniş ictimai meydan üçün yer buraxır. Böyük hissələrin kolleksiyası kimi yığılmış mərkəzin kənarında bütün rəng kodları var: kondisioner boruları üçün mavi, boru tipli eskalatorlar və liftlər üçün qırmızı, elektrik üçün sarı və suyun dövranı üçün yaşıl. Bu həll sütunsuz nəhəng sərgi məkanları yaratmaq üçün içəridən yer azad etdi.

Məhz bu tikintidən sonra dünya ictimaiyyəti Pianonu yüksək texnologiyalı üslubun banisi kimi tanıdı.

Nəticədə, bu layihə bir çox cəhətdən Piano və onun həmkarları üçün dərs oldu. Sonradan bina təkcə siyasi alət kimi deyil (quruluş mərhum prezident və baş nazir Georges Pompidunun adını daşıyırdı), həm də mübahisəli tənqidlərin və məhkəmə çəkişmələrinin qurbanı kimi istifadə edilmişdir. Buna görə də təəccüblü deyil ki, bina 1977-ci ildə açılanda Piano və Rocers hərəkətə keçməyin vaxtının gəldiyini hiss etdilər. Onlar bir daha heç vaxt birlikdə işləmədilər, baxmayaraq ki, bu günə qədər yaxın, demək olar ki, qardaşlıq münasibətləri saxlayırlar.

Piano & Rogers ayrılmazdan əvvəl dostlar İtaliyanın Komo şəhərindəki B&B Italia qərargahı, Böyük Britaniyanın Tadvort şəhərindəki UOP ətir fabriki və digərləri daxil olmaqla bir sıra yüksək texnologiyalı binalar tikdilər. Pompidou Mərkəzində daxili və xarici strukturlar üçün öz əksini tapmış ideyaları sınaqdan keçirməyə davam edən Rocersdən fərqli olaraq, 80-ci illərdə Piano yaradıcılığı daha ciddi və toplanmış xarakter aldı. Memar hələ də yaşadığı və işlədiyi Parisdə qaldı, burada öz bürosunu - Renzo Piano Tikinti Atelyesini açdı. Texasın Hyuston şəhərindəki Menil Kolleksiyası Piano tərəfindən yaradılmış növbəti böyük layihə idi. Bu, Dominik və Con de Menilin 10.000 sənət əsərinin kolleksiyasına malik muzeydir. Bina təəccüblü dərəcədə yüngül görünür. O, mərkəzi struktur və qış bağı ətrafında təşkil edilmiş 2800 kvadratmetr qalereya və ictimai yerləri ehtiva edir. Piano hesab edir ki, incəsənət gün işığında nümayiş etdirilməlidir, ona görə də o, Rays ilə birlikdə günəş işığının sənət əsərinə zərər vermədən keçməsi üçün pərdə rolunu oynayan beton "yarpaqlar" sistemini işləyib hazırladı. İdeyanı həyata keçirməzdən əvvəl Piano komandası öz studiyasında qalereyanın tam miqyaslı maketini tikdi. Bu o qədər faydalı oldu ki, 1:1 modellərin hazırlanması o vaxtdan bəri studiyada standart təcrübəyə çevrilib. Pianonun layihələrində ardıcıllıq və rasionallıq

son 20 ildə kifayət qədər aydın oldu. 2007-ci ildə New York Times Binası, 2008-ci ildə Kaliforniya Elmlər Akademiyası və 2015-ci ildə Uitni Muzeyi kimi layihələr memarlığın davamlılığını və möhkəmliyini xüsusilə güclü şəkildə nümayiş etdirir. Bununla belə, bu qaydanın istisnaları var.

New York Times Binası

New York Times Building — ABŞ-ın Nyu-York şəhərində (Manhettenin qərbində) göydələn 52 mərtəbəli binanın hündürlüyü 228 metr, o cümlədən antenası 319 metrdir.

2023-cü ilə qədər bina Chrysler Building ilə birlikdə Nyu Yorkdakı ən hündür binalar siyahısında 12-ci və ABŞ-da 20-ci yerdədir. Tikinti 2003-2007-ci illərdə aparılmışdır. Onun əsas icarəçisi The New York Times şirkəti, The New York Times, The Boston Globe, International Herald Tribune və digər regional qəzetlərin naşiridir. Evin dizaynı italyan memar Renzo Piano və FXFOWLE Architects, interyer dizaynı Amerika memarlıq bürosu Gensler, binanın gecə vaxtı işıqlandırılması üçün dizayn isə "Vizual Əlaqələr Ofisi" tərəfindən hazırlanmışdır.

Binanın damına qədər hündürlüyü 228 metrdir, lakin onun xarici divarları daha 28 metr, hündürlüyü isə 256 metrdir. Evin damında yerləşən antenanı nəzərə alsaq, hündürlüyü 319 metrdir və Chrysler Building ilə birlikdə Nyu-Yorkdakı altıncı ən hündür göydələn və ABŞ-da on birinci ən hündür göydələndir. Evin dizaynında çoxlu enerji qənaət edən materiallar var. Xarici divarlar tamamilə xüsusi şüşə ilə şüşələnmişdir ki, bu da böyük miqdarda günəş işığının keçməsini təmin edir, eyni zamanda divarların içərisinə binanın istiləşməsinə imkan verməyən xüsusi keramika borular quraşdırılır.

Evin öz kombinə edilmiş istilik elektrik stansiyası evin elektrik enerjisinin 40% -ni istilik elektrik stansiyasından çıxarır, binanı soyudur və ya qızdırır.

III.20. Yüksək texnologiyanı inkişaf tarixi

Yüksək texnologiyanı iki dövrə bölmək adətdir:

- *erkən (1960-cı illərin - 1970-ci illərin əvvəlləri);*
- *müasir (1970-ci illərin ortalarından bu günə qədər).*

Yüksək texnologiya öz görünüşünü Britaniyanın Archigram memarlıq qrupuna borcludur, o, elmi fantastika və o dövrün pop-art cərəyanlarının təsvirlərini innovativ memarlıq yaradaraq real yaşayış mühitinə köçürə bilmişdir. Stilin ideoloji ilhamvericisi haqqında danışsaq, 20-ci əsrin 30-cu illərində yaradılmış memar Yakov Çernixovun əsərlərini, həmçinin Lüdviq Mies van der Rohenin binalarını qeyd etməyə bilmərik.

Ötən əsrin 60-cı illərində ingilis memarı Riçard Rocers və italyan memar Renzo Pian Milli İncəsənət Mərkəzinin layihələndirilməsi və inşası ilə məşğul olublar. Georges Pompidou Parisdə yüksək texnologiyalı memarlıq üslubunun ilk nümayəndəsi oldu.

Şüşə, metal və betondan tikilmiş bina əvvəlcə qızğın müzakirələrə və hiddətə səbəb olsa da, bu gün haqlı olaraq Eyfel qülləsi ilə birlikdə Fransa paytaxtının əsas görməli yerlərindən birinə çevrilib və 1969-cu ildə Çikaqoda Con Hankok Mərkəzi Skidmore, Owings və Merrill tərəfindən tikildi.

Londonun məşhur The Shard əsəri

Kinetik strukturları yaradan Otto Frey və geodeziya qübbələrini tərtib edən Riçard Fuller üslubun inkişafına böyük töhfələr verdilər.

Yüksək texnologiya bütün dünyada meqapolislərdə ofis binalarının, hava limanlarının, mədəniyyət və əyləncə mərkəzlərinin və göydələnlərin memarlıq modasını diktə edir. Bu gün yüksək texnologiyalı memarlıq üslubu gələcəyi görən nanotexnologiyaların aktiv inkişafı sayəsində yeni gözlənilməz perspektivlər əldə etmişdir. 2012-ci ildə Londonun məşhur The Shard əsərini yaradaraq Piano sübut etdi ki, göydələnin kövrək ola bilər. Bina "qırıntı" mənasını verən "Şard" adlanır, gün işığında parlayan minlərlə şüşə panellərlə üzlənib. Göydələnin forması nizamsız piramidanın bir növüdür. Renzo Piano üçün başqa bir heyrətamiz obyekt Jerome Seydoux-Pate Fondu idi. Daha əvvəl belə Piano arxitekturasını görməmişdik. Binanı çətin ki, ənənəvi adlandırmaq olar. Onun armadillo qabığını xatırladan qübbəsi şüşə və delikli alüminium panellərdən hazırlanır. Bir vaxtlar bu saytda bir teatr var idi və o, nəhayət kino zalına çevrildi. Ona görə də bu gün Pathe Film Studiya Fondunun burada meydana çıxması çox simvolikdir.

Piano mütləq dizayna böyük həvəsi olan bir memardır. İndi ustanın 83 yaşı var və onun dayanmaq fikri yoxdur. Onun studiyası hazırda Los-Ancelesdə kino muzeyi və Nyu-Yorkda yaşayış göydələni də daxil olmaqla müxtəlif layihələr üzərində işləyir. Bir çox tənqidçilər onun çox yönlülüyünün texnologiyanı gələcəyə aparan şey ola biləcəyinə inanırlar və biz ürəkdən razıyıq.

III.21. Yüksək texnologiyalı üsluba fərdi yaşayış evləri

Ağıllı texnologiyalar memarlığın bir hissəsinə çevrilib. Evə girən kimi işıqları yandırırlar, havanı təmizləyir və temperaturu tənzimləyirlər, çarpayılar bədən vəziyyətini xatırlayır, pəncərələr isə günəşdən qoruyur. Biz sadələşdirmələrin rahatlığına alışırıq, mürəkkəb formalardan və kütləvi mebellərdən imtina edirik. Yüksək

texnologiyalı üsluba ilk növbədə zamanla ayaqlaşan insanlar üstünlük verir.

Minimalizm, sadə formalar və dekorasiyanın demək olar ki, tam olmamasını nəzərdə tutur. Məkan maksimum istifadə edilməli və otaqda mümkün qədər çox işıq olmalıdır. Nəticədə, yüksək texnologiya evdə, bəzən hətta döşəmədən tavana qədər böyük pəncərələrin olmasını təmin edir.

Yüksək texnologiyalı üslubun xüsusiyyətləri:

- ***Təmiz, minimal xətlər. Bu xətlər əlavə ornamentdən məhrumdur və bir qayda olaraq, vahid, hamar teksturaya malikdir.***
- ***Geniş dam çıxıntıları. Bəzi müasir evlər böyük dam örtüyü ilə aşağı üfüqi strukturları vurğulayır.***
- ***Şüşə divarlar və böyük pəncərələr. Çoxlu təbii işığın daxil olmasına imkan verən şüşədən çox səxavətli istifadə.***
- ***Açıq və aydın mərtəbə planları. Müasir memarlıq dəyərləri funksiya üzərində formalaşdığından, memarlar bir-birinə axan yemək və yaşayış sahələri ilə geniş, havadar mərtəbə planlarını daxil etməyə çalışdılar.***
- ***Müasir və ənənəvi tikinti materialları. Müasir evlərdə bəzi ümumi materiallara polad, beton blok, dəmir və şüşə daxildir. Təbii gözəlliklərini nümayiş etdirmək üçün ağac, kərpic və daş kimi daha ənənəvi tikinti materiallarından daha sadə şəkildə istifadə edilmişdir.***

Bir qayda olaraq, yüksək texnoloji üslubda olan evlər bütün ətraflarında həddən artıqlığı sevməyən insanlar tərəfindən təchiz edilir - yüksək texnologiyalı üslubda fasadlarda bitkilər, heykəlciklər və ya bəzəklər görməyəcəksiniz. Onlar eyni rəngdə hazırlanır və bir qədər fantastik filmlərdəki binaları xatırladır.

Öz işim: "Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda fərdi ev. Mart 2019.

"Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda fərdi ev. 15.02.22.

Öz işim: "Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda fərdi ev. 29.01.2025.

Məzmun:

1. *Ev tikintisində yüksək texnologiyanın xüsusiyyətləri*
2. *Yüksək texnologiyalı evlərin tikintisində istiqamətlər və onların görünüşü*
3. *Yüksək texnologiyalı dizaynda evlərin fasadları*
4. *Yüksək texnoloji üslubda ölkə evlərinin interyeri*
5. *Yerli ərazinin abadlaşdırılması*
6. *Yüksək texnologiyalı evlərin tikintisi: necə, nədən və neçəyə başa gəlir?*
7. *Yüksək texnologiyalı üslubda bir ev alın: Moskva tərtibatçıları nə təklif edir?*
8. *Qarajı olan yüksək texnologiyalı ev*
9. *Hovuzlu yüksək texnologiyalı ev*
10. *Ağacdan hazırlanmış yüksək texnologiyalı ev*
11. *Sauna ilə yüksək texnologiyalı ev*
12. *Yüksək tikinti texnologiyaları*

13. *Yüksək texnologiyalı evlərin tikintisi üçün hansı materiallardan istifadə olunur?*
14. *Yüksək texnologiyalı evi kim istəməz ki?*
15. *Düz istifadəyə yararlı damı olan yüksək texnologiyalı evlər*
16. *Kiçik bir mərtəbəli ev*
17. *Qarajlı iki mərtəbəli bağ evi*
18. *Hovuzlu yüksək texnologiyalı kənd kottecləri*
19. *Yüksək texnologiyalı bağ evlərinin memarlığında yüksək texnologiyaların cəlbediciliyi nədir?*

Müasir asketizm tendensiyası yeni tikintiləri populyarlaşdırdı - yüksək texnologiyalı evlər artıq uzaq bir illüziya deyil, adi bir təcrübədir. Memarlıq və interyer dizaynında hansı yüksək texnologiyadır, bu cür evlərin qiyməti nə qədərdir və nədən tikilir?

Ev tikintisində yüksək texnologiyanın xüsusiyyətləri

Düz xətlərin, həndəsi fiqurların, axının üstünlük təşkil etdiyi qeyri-ənənəvi formalı evlər - yüksək texnologiyada vurğu funksionallıq, yığcamlıq və rahatlıqdır.

"Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda fərdi ev. 17.12.24.

“Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda fərdi ev 17.12.24.

Evdə yüksək texnologiya təkcə xarici fərdi qabıq deyil, o, innovativ xüsusiyyətləri və maksimum rahatlığı istəkləri gözləmək funksiyalarını birləşdirən gələcəyin evidir. Günəş panelləri işıq və istilik təmin edəcək, yağış sularının yığılması və süzülməsi üçün qurğular sizi içməli susuz qoymayacaq.

“Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda fərdi ev 03.06.20.

Yüksək texnologiyalı evlərin tikintisində istiqamətlər və onların görünüşü Sənaye yüksək texnologiyası

- Sərt, bəzən kobud formalar, açıq mühəndis sistemləri, metal borular və elementləri qəsdən nümayiş etdirilən - istehsal müəssisələrinin təcəssümü kimi. Belə evlərin fərdi divarları metallaşdırıla bilər. Həndəsi yüksək texnologiyalı - sadə və mürəkkəb həndəsi bir mərtəbəli və çoxmərtəbəli binalar. Müxtəlif müstəvilərdə yerləşən onlar qeyri-adi üçölçülülük yaradır və açıq lojiklər, terraslar və divar hündürlüyündə pəncərələr daha böyük mənzərə açır.

III.22. Memarlıqda futurizm və minimalizm

- Belə bir interyerdə digər üslubların rahatlığı üçün yer yoxdur.

Xülasə etmək üçün bu üslubun xüsusiyyətlərini bir daha təkrarlayaq:

- *Plan pulsuzdur, otağı bəzək, işıq və arakəsmələrdən istifadə edərək zonalara ayırır;*
- *Yüksək texnologiyalı interyerin rəng palitrası həmişə ağ, boz və qara daxildir;*
- *Populyar materiallar şüşə, metal, plastik, beton və müxtəlif sintetik materiallardır;*
- *Konturlar aydın və düz olmalıdır;*
- *Dizaynlar mobil, daşınan və dəyişdirilə bilən kimi seçilməlidir;*
- *Saxlama sistemləri onların funksionallığına, tutumuna və gizlədilməsinə əsaslanaraq seçilməlidir;*
- *Pəncərələr böyük və minimalist olmalıdır;*
- *Tekstil praktiki olaraq istifadə edilmir;*
- *Qapılar sadə, plastik, şüşə və ya metaldan hazırlanmalıdır.*

Gördüyünüz kimi, yüksək texnologiyalı üslubda bir interyer hazırlamaqda heç bir çətinlik yoxdur və indi evinizi futuristik və minimalist üslubda təhlükəsiz şəkildə təchiz edə bilərsiniz.

Yüksək texnologiyalı üslub kimə uyğundur?

Sahəsi 200 m^2 və ya daha çox olan mənzillər və bağ evləri yüksək texnologiyalar üçün uyğundur. Üstəlik, ev xarici olaraq "yüksək texnologiya" tələblərinə cavab verməlidir. Memarlıq tarixi üslubda hazırlanırsa, daxili dizayn üçün yüksək texnologiyalı deyil, fərqli bir üslub seçməlisiniz.

Yüksək texnologiya kimə uyğundur?

Yüksək texnologiya kosmik gəmilər mövzusuna yaxın olanlar üçün uyğundur. Eyni şey müxtəlif gadgetları sevənlərə və elmin nailiyyətləri ilə maraqlanan və hər şeydə mükəmməlliyə və nizama meylli olanlara aiddir. Yüksək texnologiya təfərrüatlarına qədər "fanatikdir".

Yüksək texnologiyalı üslubun özəlliyi nədir?

İnteryerdə yüksək texnologiyalı üslub: üslubun xüsusiyyətləri... Yüksək texnologiyalı üslubun xüsusiyyətləri Sensasiyalı "high-tech" sözü hərfi mənada "yüksək texnologiya" kimi tərcümə olunur ki, bu da onun mahiyyətini tam əks etdirir. Stil arasındakı əsas fərq dekorativ elementlərin tamamilə rədd edilməsidir.

Yüksək texnologiyanın xüsusiyyəti nədir?

Əsas xüsusiyyətlər düz xətlərin və formaların istifadəsi. Şüşə, plastik, metal, betonun geniş tətbiqi. Binadan kənarda götürülən funksional elementlərin (liftlər, pilləkənlər, havalandırma sistemləri və s.) istifadəsi. Geniş, yaxşı işıqlı bir otaq effekti yaradan mərkəzsiz işıqlandırma.

Yüksək texnologiyalı üslubda hansı rənglərdən istifadə olunur?

Əsas çalarlar boz, qara, ağdır. Parlaq rənglər çox nadir hallarda istifadə olunur. Müasir teksturaların istifadəsi də mühüm rol oynayır. Vurğulamaq, parıldamaq, naxış kimi kiçik şeylər istənilən yüksək texnologiyalı interyeri tamamlayacaq.

Yüksək texnologiya funksionallığı və praktikliyi təşviq edir, evin rahatlığı və istiliyi ilə uğurla birləşir.

III.23. Sadə sözlərlə yüksək texnologiya nədir?

Yüksək texnologiya: Yüksək texnologiya dövrümüzün ən yeni və ən qabaqcıl texnologiyasıdır. Yüksək texnologiya 1980-ci illərdə yaranan dizayn və memarlıq üslubudur. Texnologiyanın, metalın və plastikin üstünlük təşkil etməsi ilə xarakterizə olunur.

Yüksək texnologiyalı üslubu kim icad etdi?

Yüksək texnologiyalı üslub: tarix və xüsusiyyətlər | Dizayn haqqında məqalə... Bu üslubun tarixi XX əsrin yetmişinci illərində, o

dövrdə ekstravaqant bir layihənin reallığa çevrildiyi zaman - Parisdə (Fransa) memarlar Richard Rogers, Renzo Piano və Gianfranco Francini tərəfindən yaradılan Georges Pompidou Milli İncəsənət və Mədəniyyət Mərkəzinin açılışı ilə başladı.

Yüksək texnologiyalı ev nədir?

Yüksək texnologiya (ingiliscə: high-tech - yüksək texnologiya) elm və texnologiyanın müasir tendensiyalarına əsaslanan funksional üslubdur. Bu üslubda olan evlər texnologiyası, lakonizmi və həndəsə üstünlük təşkil edən minimalizmi ilə seçilir.

"Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda fərdi ev. 11 aprel 2022-ci il.

Mən "Yüksək Texnologiya"nı düzgün başa düşürəmmi?

Yüksək texnologiya və yüksək texnologiyada sifət kimi istifadə olunur. İsimdən əvvəl sifət kimi istifadə edildikdə, iki söz aşağıda göstərildiyi kimi tire (-) ilə birləşdirilməlidir: yüksək texnologiyalı həll. Yüksək texnologiyalı sənayelər (high-technology industries).

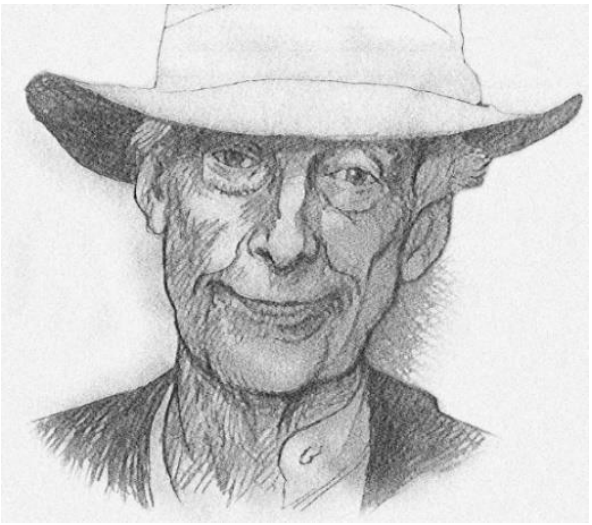
Çiçək üslubu nə adlanır?

Skandi üslubunda sadə eskiz dizaynları - çiçəklər və ya həndəsi motivlərlə divar kağızı. Kiçik çiçəkli divar kağızı sizə Fransanın əyalət ruhunu xatırladacaq. Divar kağızı zərif və romantik görünən kiçik çiçək buketləri (lavanda, qızılgül, xaşxaş, günəbaxan) və ya zeytun budaqlarını təsvir edir.

Mənşəyi

Yüksək texnologiyalı konsepsiyaların inkişafı üçün 1960-cı illərin pop-art və elmi fantastika ideyalarını daşıyan Arkigram qrupunun fəaliyyəti çox vacib idi. memarlığa. Texnoloji tərəfdən B.Fullerin (geodeziya qübbələri; 1960-cı illərin sonundan 1983-cü ilə qədər N.Fosterlə əməkdaşlıq etmişdir), kinetik strukturlar hazırlayan O.Frayın əsərləri də mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Yüksək texnologiya, Çarlz Cenksin təsnifatına görə, gec modernizmə aiddir, yəni praqmatizm, memarın elit bir mütəxəssis kimi ideyası, memarlıq xidmətinin göstərilməsi, mürəkkəb sadəlik, hiperbola, istehsal qabiliyyəti, ornament, struktur, dizayn və antitarixilik kimi monumentallıq heykəltəraşlıq forması ilə xarakterizə olunur. Demək olar ki, bütün memarlıq tənqidçiləri Cenksin ardınca yüksək texnologiyalı memarları modernistlərin yeni nəsli adlandırırlar, çünki onlar 1970-ci illərin ironiyasına baxmayaraq, Avropa memarlığının ənənələrini pozmur, Vitruvi ilə mübahisə etmirlər: onların əsərləri çox gözəldir. funksional, rahat və öz gözəllikləri var. Ancaq yüksək texnologiya modernizmin zirvəsidirsə və daha geniş mənada memarlıqda "müasirlik" ideyasına aiddirsə, yüksək texnologiya bütöv bir dövrün poetik sonu hesab edilə bilər. Çarlz Aleksandr Cencks (ing. Charles Alexander Jencks; 21 iyun 1939, Baltimore, Maryland, ABŞ - 13 oktyabr 2019, London, England, UK) - müasir memarlıqda postmodernizm nəzəriyyəsini irəli sürən və inkişaf etdirən amerikalı memar; memarlıq tənqidçisi; memarlıq tarixçisi; çoxsaylı məqalə və monoqrafiyaların müəllifi; praktik memar, landşaft dizayneri

Çarlz Cenks

Landşaft dizaynı, landşaft memarlığı, landşaft sənəti üç istiqamətin qovşağında olan bir sənətdir: bir tərəfdən memarlıq, tikinti və dizayn (mühəndislik aspekti), digər tərəfdən botanika və bitkiçilik (bioloji aspekt) və, üçüncü tərəfdən, landşaft dizaynında tarixdən (xüsusilə mədəniyyət tarixindən) və fəlsəfədən məlumatlardan istifadə edir.

Bundan əlavə, landşaft dizaynı abadlıq və abadlıq üçün praktiki tədbirlərə aiddir. Əsas vəzifəsi kənd təsərrüfatı (bağ bitkilərinin məhsuldarlığının artırılması) olan bağçılıq və bağçılıqdan fərqli olaraq, landşaft dizaynı daha ümumi və universal bir intizamdır.

Landşaft dizaynının əsas vəzifəsi binaların infrastrukturundan istifadənin rahatlığı ilə birlikdə harmoniya və gözəllik yaratmaq, şəhər formaları və onlardan tez-tez əziyyət çəkən təbiət arasındakı ziddiyyəti hamarlaşdırmaqdır. Landşaft dizaynı daha ümumi konsepsiyanın xüsusi bir halı ola bilər - landşaft dizaynı. "Landşaft dizaynı" termini ilk dəfə rus dilində 80-ci illərdə ortaya çıxdı. XX əsr kitabında N.P.

Landşaft dizayn nümunəsi. Beaverton, Oreqon, Amerika Birləşmiş Ştatları

Əsas anlayışlar

Landşaft dizaynı nəzəriyyəçiləri onu tam hüquqlu bir xarici məkan yaratmaq (layihələndirmək) sənəti kimi müəyyən edirlər. Landşaft sənəti onların anlayışında başqaları ilə bərabər mövcud olan sənət növlərindən biridir (rəsm, heykəltəraşlıq, musiqi) və müvafiq olaraq "bədii (obrazlı) bilikləri üzvi şəkildə birləşdirən ictimai şüurun və insan fəaliyyətinin xüsusi formasını təmsil edir. gözəllik qanunlarına uyğun yaradıcılıqla həyatın" (Sovet "Estetik lüğətindən" "sənət" anlayışının tərtibində 1964. Məşhur landşaft

dizaynı nəzəriyyəçisi Ser Geoffrey Jellicoe (İngilis dili) “The Human Landscape” (1975) adlı proqram kitabında qeyd edir ki, “dünya elə bir mərhələyə keçir ki, landşaft dizaynı ən zəruri, ən çox axtarılan layihə kimi qəbul ediləcək. sənət forması” . Landşaft sənətindən bəhs edən kifayət qədər ədəbi əsərlər, o cümlədən rus dilində, o cümlədən akademik D. S. Lixaçovun “Bağların poeziyası” kitabında müəllif sənətin sintezi - şeir, rəssamlıq, memarlıq haqqında danışır. , musiqi və landşaft sənəti, onların qarşılıqlı təsiri və bir-birinə nüfuz etməsi haqqında. Landşaft sənəti, beləliklə, hər hansı bir real sənət kimi, insanın hisslərinə (qoxu, toxunma, dad, görmə, eşitmə) güclü təsir göstərə bilər və insanların emosional əhval-ruhiyyəsinə təsir etmək üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Landşaft dizayn layihələrinin qurulduğu əsas elementlər topoqrafiya, su, planar strukturlar, şaquli strukturlar və bitki örtüyüdür. Bütün bunlar layihənin həyata keçirildiyi ərazinin iqlimi nəzərə alınmaqla tərtib edilib. “Landşaft” anlayışı fəaliyyətin mahiyyətindən, insanın nə ilə işlədiyindən, yəni landşaft obyektləri, relyef, su, ətraf mühit, xarici məkanlar haqqında danışır. "Dizayn" sözü bu insanın necə işlədiyindən, işinin metodologiyasından - yaradıcı yanaşmadan, yaradıcılıqdan, ixtiraçılıqdan, dizayndan, rəsmdən, rəsmxətdən danışır. İ. Moçalovun şərhinə görə, müasir mənada “landşaft” sözü fəaliyyətin mahiyyətindən, insanın nə ilə işlədiyindən (landşaftın altı əsas kompozisiya elementini nəzərdə tutur: relyef, su, müstəvi strukturlar, şaquli strukturlar, şaquli strukturlar, şaquli strukturlar, şaquli strukturlar, s. bitki örtüyü, iqlim). Həvəskar səviyyədə hər kəs landşaft dizaynı sənəti ilə terminologiyaya girmədən məşq edə bilər, lakin insanların yüksək peşəkar fəaliyyətindən, onların əsas məşğuliyyətindən danışırıqsa, onda müəyyən edilmiş dil təcrübəsini nəzərə alaraq, İ. Moçalovun adı çəkilir və mövcud olan aşağıdakı əsas terminləri müəyyən edir:

- ***Landşaft dizaynı*** *- müxtəlif nöqteyi-nəzərdən uğurlu olan tam açıq məkan yaratmaq (layihələndirmək) sənətidir.*
- ***Landşaft memarlığı*** *- landşaft dizaynı, bağ dizaynı, landşaft planlaşdırılması və s. sahəsində çalışan insanların peşəsi, məşğuliyyəti, fəaliyyət sahəsidir.*
- ***Landşaft memarı*** *- gündəlik iş prosesində bu sənət növü ilə məşğul olan şəxsin vəzifəsi, peşəsinin adıdır. Landşaft memarları adətən nəhayət əmlak tikmək istəyən müştərilər üçün işləyirlər. Burada o, həmçinin "landşaft dizaynı və landşaft memarlığı anlayışları ilə tez-tez qarışdırılan bir neçə termini" sitat gətirir.*
- ***Bağ dizaynı*** *- şəxsi istifadə üçün şəxsi sahələr və obyektlərlə məşğul olan landşaft sənətinin ayrıca bölməsidir. Bu sənayelər arasındakı fərq ondan ibarətdir ki, biri şəxsi məkanla, digəri isə ictimai məkanla məşğul olur ("bağ dizaynerinin müştəriləri adətən fərdi şəxslər olur.*
- ***Landşaft planlaşdırılması*** *- torpaqdan istifadənin inkişafı və təbii və mədəni sərvətlərin mühafizəsi ilə bağlı fəaliyyətlər kimi müəyyən edilir. Park sistemləri, yaşıl çərçivələr, velosiped yolları, yaşıl infrastruktur landşaft planlaşdırılmasında əsas anlayışlardır. Landşaft memarları adətən nəhayət əmlak tikmək arzusunda olan müştərilər üçün işləyirlər. Landşaft planlaşdırıcıları daha geniş məsələləri, geniş ərazilərin xüsusiyyətlərini, iqtisadi və inkişaf məsələlərini təhlil edirlər.*

III.24. Landşaft memarlığının elementləri

Rusiya Memarlar İttifaqının və Amerika Landşaft Memarları Assosiasiyasının (ASLA) üzvü İlya Moçalov "Vitruvi prinsiplərinə əsaslanan" nəzəri əsərlərində, digər nəzəriyyəçilərin və dünya təcrübəsində aşağıdakıları müəyyənləşdirir.

Landşaft memarlığının 6 əsas elementi:

- ***relyef;***
- ***su cihazları;***
- ***bitki örtüyü;***
- ***şaquli strukturlar;***
- ***düz strukturlar;***
- ***iqlim***

Markus Vitruvius Pollio (lat. Marcus Vitruvius Pollio; təqribən eramızdan əvvəl 80-70-ci illər - eramızdan əvvəl 13-cü ildən sonra) - qədim Roma memarı və mexaniki, ensiklopedist "Avqust klassikliyi", yaxud hakimiyyətin "qızıl dövrü" İmperator Octavian Augustus. O, tikinti sənəti haqqında o dövrün biliklərini ümumiləşdirdiyi və xüsusən də memarlığın "üç qanununu" - məşhur "Vitruvius Triadasını" əldə etdiyi "Memarlıq haqqında on kitab" traktatı ilə tanınır: güc, faydalılıq, gözəllik (lat. firmitas, utilitas, venustas).

III.25. Vitruviusun memarlıq nəzəriyyəsi

Roma dövründə memarlıq indiki ilə müqayisədə daha geniş praktik problemləri əhatə edirdi, o cümlədən təkcə binaların tikintisi və tikinti prosesinin idarə edilməsi deyil, həm də tikinti materialları və konstruksiyalarının və ya materialşünaslığın öyrənilməsi idi. Vitruvius traktatı, fizika və kimya, təbii mühitin, o cümlədən su və torpağın öyrənilməsi bizim dövrümüzdə: ekologiya, maşınqayırma, hərbi mühəndislik, şəhərsalma, istehkam, körpülərin, su anbarlarının və bəndlərin tikintisi, astrologiya və hava proqnozu və daha çox. Üstəlik, memar universal olmalı və hər şeyi özü həll etməli idi.

III.26. Ərazi dizaynı (landşaft)

Relyef dəyişiklikləri torpaq işlərinin köməyi ilə aparılır, bunun üçün müasir "relyef geoplastikləri" adı da qəbul edilir. Bu, qədim sənətin xüsusi bir növüdür, tipik nümunəsi İngilis Stounxecdir. Əslində, bu, relyefin şaquli strukturlarla ahəngdar şəkildə birləşdirildiyi landşaft kompozisiyasıdır. Bu, bağ dizaynerləri və landşaft memarları tərəfindən fəal şəkildə istifadə olunan ən təəccüblü landşaft elementlərindən biri adlandırılan relyefin formasıdır.

Relyef dizaynının üç əsas üsulu var:

1. *Şaquli planın eskizi (üfüqi xətlər və bölmələrlə işləmə);*
2. *Gil modelləşdirmə və ya prototipləmə;*
3. *Kompüter simulyasiyası.*

Stonehenge

Stonehenge Ümumdünya İrsi siyahısına salınmış daş meqalit quruluşdur. Londondan təqribən 130 km cənub-qərbdə, Eymsberidən təxminən 3,2 km qərbdə və Solsberidən 13 km şimalda yerləşir. Dünyanın ən məşhur arxeoloji abidələrindən biri. Stonehenge böyük menhirlərdən tikilmiş üzük və at nalı formalı strukturlardan ibarətdir. İngiltərədəki Neolit və Tunc dövrü abidələrinin ən sıx kompleksinin mərkəzindədir. Abidə özü və ətrafı Aveberi ilə birlikdə 1986-cı ildə YUNESKO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilmişdir. Stounhenge Britaniya Tacı tərəfindən İngilis İrsinə köçürüldü, yaxın ətrafı isə milli fonda aid edildi.

Su obyektlərinin layihələndirilməsi

Planetdəki həyat proseslərində suyun rolu əsasdır və bu, onun landşaft dizaynında yüksək əhəmiyyətində əks olunur. İ.Moçalovun əsərində deyilir ki, “Landşaft dizaynının elementi kimi suyun rolu bitkilərdən daha yüksəkdir”. Rütubətli iqlim suyun təbii mövcudluğunu, ilk növbədə yağıntı şəklində ehtiva edir və bu nəmlik

adətən bitkilərin böyüməsini və inkişafını dəstəkləmək üçün kifayətdir. Bununla birlikdə, quraq iqlimlərdə süni suvarma sistemlərinin təşkili tələb olunur - "belə bir sistemin elementlərini bütün ən qədim bağ təsvirlərində görmək olar", məsələn, "Qədim Misirdəki bağlar: bu cür obyektlərdə mərkəzi yer tutur. gölməçə". Çində evlərdə və bağlarda əşyalar yerli fəlsəfəyə əsaslanan hərfi mənada "külək və su" kimi tərcümə olunan "feng shui" qaydalarına uyğun yerləşdirilib. Bağda su obyektlərinin yerləşdirilməsinə həsr olunmuş çoxlu müasir kitablar və əsərlər var.

Müasir dövrdə bağlar üçün su əldə etmə növləri aşağıdakılardır:

- *yağış suyu yığılır - bu, bütün növ bağlarda və parklarda edilməlidir;*
- *quyular yeraltı su səviyyəsinə qədər qazılır - bu üsul ərazidəki su anbarını doldurmaq üçün ən yaxşı hesab olunur;*
- *təbii su axını bəndi yaradılır;*
- *Kran suyu istifadə olunur.*

Kran suyu həm sterildir, həm də xlor ehtiva edə bilər, təbii mənbələrdən istifadə edərək bitkilərin qidalanmasına üstünlük vermək daha yaxşıdır.

Bitki icmasının dizaynı

İnsanlar ilk dəfə Qədim Misirdə bağ dizaynının elementləri kimi bitkilər haqqında danışmağa başladılar. Qədim qeydlərdən belə nəticəyə gəlmək olar ki, bitkilər ilk növbədə qida kimi görünürdülər, lakin simvolik məna verən müəyyən növlər də var idi. Bu təcrübə, qırmızı və ağ çiçəklərin xristian təsvirlərini simvollaşdırdığı Avropa Orta əsrlərində sağ qaldı. 19-cu əsrdə sənət və sənətkarlığın ümumi inkişafı nəticəsində çiçəkli bitkilərin seçilməsi fəal şəkildə yayıldı. İ.Moçalovun fikrincə, "gözəl çiçəkli bağ əldə etmək və gözəlliyi və funksionallığı ilə seçilən unikal məkanlar yaratmaq üçün siz: bədii zövqə malik olmalısınız; dendrologiya, botanika və bitki fiziologiyasını bilmək; bir çox sınaq və səhvlər yaradır."

Şaquli strukturlarla işləmək

Şaquli strukturlar, ilk növbədə, utilitar funksionallığı olan və landşaft layihəsinin estetikasına inteqrasiya edilməli olan binaları nəzərdə tutur. Binalar dizaynerlər tərəfindən məkanı müəyyənləşdirmək və təcrid etmək üçün istifadə olunur, memarlar tez-tez unikal bina və ya strukturların yerləşdirilməsi üçün açıq yer seçirlər. Açıq məkanı təcrid etmək üçün istifadə olunan bir çox dizayn var. Tipik olaraq bu məqsədlər üçün istifadə olunur: evlər, anbarlar, gazeboslar, ekranlar, çitlər. Landşaft dizaynında elementləri deyil, həcmli-məkan quruluşunu tərtib etməlisiniz. Onlar açıq sahə artıq müəyyən edildikdə tərtib edilir.

Üfüqi strukturların layihələndirilməsi

Üfüqi strukturlar ilk növbədə asfaltlanmalı olan piyada yollarına aiddir. İ.Moçalov memarların üzləşdiyi aşağıdakı problemləri müəyyən edir: Açıq və qapalı məkan arasında balans tapmaq çətindir. Çox kiçik bir asfaltlanmış sahə yaratmaq kimi, çox böyük olan asfaltlanmış bir sahəyə sahib olmaq asandır. Yaxşı material tapmaq çətindir. Ən ucuz yol səthləri olduqca aşağı güc xüsusiyyətlərinə malikdir. Çox vaxt iş aparıldıqdan sonra kobud əlaqələri və oxunmaz bir nümunəsi olan uğursuz fraqmentlər əldə edilir. Bu nəticənin qarşısını almaq üçün əvvəlcədən hər bir parça üzərində ətraflı düşünmək vacibdir. Bu problemlər səriştəli material seçimi (bunlar həmişə ən bahalı variantlar deyil) və ixtisaslaşmış mütəxəssislərin köməyi ilə yüksək keyfiyyətli səki döşənməsi ilə həll edilə bilər. Yerli materiallara diqqət yetirməlisiniz - "onlar çox vaxt ən yaxşı seçimə çevrilirlər, yerli kimlik təşkil edirlər."

İqlim amilləri

İqlim amillərini nəzərə alaraq obyektin dizaynı rahatlıq nəzərə alınmaqla düşünülmüşdür və dizaynerlər isti günlərdə sərin, çöldə soyuq olanda isə isti olacaq açıq yer yaratmağa çalışırlar. Müasir

şəraitdə landşaft dizaynerləri, memarlar və bağbanlar bitkilərin istifadəsi ilə məhdudlaşmırlar - onlar demək olar ki, hər hansı bir növ əkə və bunun üçün rahat bir mühit təmin edə bilərlər. Bununla belə, iqlim uyğun deyilsə, bu, xərclərin artmasına səbəb olacaq, buna görə növlərin istifadəsi uyğun olmalıdır və dizayn mərhələsində bu məqamı nəzərə almaq vacibdir.

III.27. İnteryerdə yüksək texnologiyalı üslub "Hi-tech": tarix və xüsusiyyətlər

Hi-Tech, yüksək texnologiyadan - funksionallığa, elmiliyə, bahalı sadəliyə (və ya sadə yüksək qiymətə, nə olursa olsun) cəzb edən yüksək texnologiyalı üslub. Bir növ sərvət işarəsi, yüksək texnologiya ən bahalı sahələrdən biridir.

İnteryerdə "Hi-Tech" yüksək texnologiya

Təəccüblü deyil ki, həyatda və biznesdə nüfuzlu vəzifələr tutmağa çalışanlar tərəfindən seçilir.

Yüksək texnologiyalı üslubun tarixi 70-ci illərdə, ekstravaqant bir layihənin həyata keçirildiyi vaxt başladı - fasadda nümayiş olu-

nan parlaq rəngli kommunikasiyalar: liftlər, eskalatorlar, boru kəmərləri, ventilyasiya, elektrik naqilləri ilə şoka salan Georges Pompidou Mərkəzi. Əvvəlcə Mərkəz düşmənçiliklə qarşılandı, lakin 90-cı illərə yaxın mübahisə sona çatdı və memarlıq şah əsəri Parisin vizit kartlarından birinə çevrildi.

Memarlıq hərəkatı tədricən dizaynla birləşdi. İnteryerdəki innovativ yüksək texnologiyalı üslub bir sıra məqbul, lakin təhlükəli həllərdən (məsələn, açıq naqillər və qəribə pilləkənlər) imtina etdi, lakin düz xətləri, sərtliyi, praqmatizmi və funksionallığı saxladı. İndiyə qədər Hi-Tech ən mütərəqqi üslub olaraq qalır.

III.28. Yüksək texnologiya (Hi-Tech) üslubunun xüsusiyyətləri

Yüksək texnologiyalı üslub: tarix və xüsusiyyətlər Hal-hazırda, interyer dizaynında ən populyar üslublardan biri hər il insanların evlərində getdikcə daha çox tapıla bilən yüksək texnologiyadır. Bu yüksək texnologiyalı, funksional, elmi və futuristik üslub ən qabaqcıl və qeyri-adi həllərdən istifadə etdiyi üçün müəyyən mənada zənginliyin simvoludur. Bu yazıda sizi bu maraqlı üslubun tarixi ilə tanış edəcəyik və öz interyerinizi futuristik yüksək texnologiyalı üslubda dizayn etmək üçün faydalı məsləhətlər verəcəyik.

"Yüksək texnologiya" nə deməkdir? Bu üslubun adı ingilis dilində hi-tech adının ümumi transliterasiyasıdır ki, bu da öz növbəsində yüksək texnologiyanın abbreviaturasıdır. Beləliklə, adın özündən bu üslubun mahiyyəti aydındır.

Tarixi arayış:

Bu üslubun tarixi XX əsrin yetmişinci illərində, o dövrdə ekstravaqant bir layihənin reallığa çevrildiyi zaman - Parisdə (Fransa) memarlar Richard Rogers, Renzo Piano və Gianfranco Francini tərəfindən yaradılan Georges Pompidou Milli İncəsənət və Mədəniyyət Mərkəzinin açılışı ilə başladı.

Georges Pompidou Milli İncəsənət və Mədəniyyət Mərkəzi

Paris. Eyfel qülləsi

Tikinti zamanı (hətta indi də) bu binanın bir xüsusiyyəti fasadda müxtəlif rənglərə boyanmış liftlərin, eskalatorların, ventilyasiya və digər kommunikasiyaların nümayiş etdirilməsidir. Eyfel qülləsi və ya Luvr piramidasında olduğu kimi, Paris sakinləri arasında paytaxtda belə bir binanın olmasının zəruriliyi ilə bağlı mübahisələr başlayıb. İnsanlar belə qeyri-adi quruluşun şəhərin üzündə çapıq olacağından qorxurdular. 90-cı illərə qədər bu memarlıq yaradıcılığının Parisin görünüşü üçün əhəmiyyəti haqqında müzakirələr davam etdi, lakin sonda bina Fransa paytaxtının vizit kartlarından birinə çevrildi.

Memarlıq hərəkatı kimi ortaya çıxan yüksək texnologiya sənaye, interyer və qrafik dizaynla rəvan birləşdi. XX əsrin səksəninci illərində ABŞ-da dizaynerlər öz işlərində bu gün yüksək texnologiyalı üslubla əlaqəli elementlərdən istifadə etməyə başladılar: şüşə, polad, süni materiallardan hazırlanmış mebel və dekorasiya və s.

Paris. Luvr muzeyi

Eyni zamanda, dizaynerlər kommunikasiyaları kənara köçürməkdən imtina etdilər, çünki bu, yaşayış binaları üçün təhlükəlidir. Stil həndəsilik, düz xətlər, yığcamlıq və funksionallıqdan istifadəni saxlamışdır. 90-cı illərin sonlarında bu üslub Rusiyaya gəlməyə

başladı və bu gün artan orta gəlir fonunda inamla populyarlıq qazanır.

III.29. Yüksək texnologiyalı üslubun xüsusiyyətləri

Yüksək texnologiya elm və ən qabaqcıl texnologiyaların simbiozudur. Biz bütün maraqlı və qabaqcıl yeni məhsullardan istifadə edirik. Çox fərqli istiqamətlərə baxmayaraq, bu üslubu bir sıra xüsusiyyətlərə görə digərlərindən ayırmaq asandır:

- *Bu üslubda tərtibat pulsuzdur. Binalar bitirmə, çox səviyyəli və yerli işıq, arakəsmələrdən istifadə edərək zonalara bölünür;*
- *Daxili həndəsə aydın və düz olmalıdır Daxili rəng palitrasına ağ, boz (gümüş) və qara daxildir.*
- *İstifadə olunan tərəzi sakit olmalıdır. Bəzi digər rənglərin (sarı, qırmızı, mavi və yaşıl) istifadəsinə də icazə verilir;*
- *Populyar materiallar beton, şüşə, metal, plastik və müxtəlif sintetik materiallardır. Təbii materialların istifadəsi minimuma endirilir;*
- *Dizaynlar mobil, daşınan və dəyişdirilə bilən kimi seçilməlidir;*
- *Saxlama sistemləri onların funksionallığına, tutumuna və gizlədilməsinə əsaslanaraq seçilməlidir. Divar şkafları və ya maraqlı rəflər idealdır;*
- *Pəncərələr böyük və minimalist olmalıdır. Mükəmməl bir seçim tam divarlı panoramik pəncərələrdir, lakin belə bir həll mümkün deyilsə, ən qısa variantları istifadə edin;*
- *Pərdələr əvəzinə tekstil praktiki olaraq istifadə edilmir, pəncərələrdə pərdələr ola bilər;*
- *Qapılar sadə, plastik, şüşə və ya metaldan hazırlanmalıdır. Əla seçim sürüşmə qapılardır, onlar praktikdir, yerə qənaət edir və məkanı vizual olaraq böyüdür.*

Maraqlı fakt: Hamımıza məlum olan asma tavanlar, eləcə də vinil plitələr və fiberglas kimi mütərəqqi elementlər əvvəlcə yüksək texnologiyalı interyerlərdə istifadə edilmişdir.

III.30. Yüksək texnologiyalı üslubda interyer yaratmaq

Texno üslub nədir?

Texno üslubu ***funksional və lakonik interyerdir***. Onu zəmanə ilə ayaqlaşan parlaq şəxsiyyətlər seçir, onların hər zaman öz baxış bucağı, vəziyyətə və ümumən həyata öz baxışı var. Təcrübələrə cəlb olunurlar, onlar öz fərdiliklərini nümayiş etdirməli və potensiallarını reallaşdırmalıdırlar. Əgər təmir vaxtı çatıbsa və siz öz interyerinizi bu üslubda tərtib etmək istəyirsinizsə, o zaman evinizin tərtibatında heç bir əsaslı dəyişiklik etməli olmayacaqsınız.

XXI əsrin yüksək texnologiyası elm və qabaqcıl texnologiyaların ittifaqıdır. Stil qanunları spesifikdir, buna görə də çox sayda variasiyaya baxmayaraq, bu cür interyerləri xarakterik xüsusiyyətləri ilə müəyyən etmək asandır.

- *Palitra: Yüksək texnologiyalı rənglər – boz, ağ, qara; Parlaq rənglərin istifadəsi - qırmızı, yaşıl, sarı - məqbuldur və tövsiyə olunur.*
- *Konturlar - Düz, aydın, təmiz xətlərin üstünlüyü ilə*
- *Atributlar Xromlanmış və laklanmış elementlər*
- *Konstruksiya - Sürüşən, mobil, dəyişdirilə bilən*
- *Materiallar - Şüşə, beton, plastik, metal, kərpic*
- *Pəncərələr - panoramik, düzbucaqlı, yaxşı təbii işıq axını ilə, fitinqlər polad tutacaqlar və qıfıllardır.*
- *Qapılar - Sadə, plastik, metal, rəngli və ya şaxtalı şüşələr*

Yüksək texnologiya ən qabaqcıl materiallardan - vinil plitələrdən, asma tavanlardan, fiberglasdan istifadə edən ilk interyer janrlarından biri oldu. Yüksək texnologiya ilk növbədə mebel və dekorasiya ilə ifadə edilir və sonra ahəngdar və şık bir interyer yaratmaq üçün onları necə düzgün seçəcəyinizi söyləyəcəyik.

Tamamlama (rəngsaz) bitirmə

Yüksək texnologiya bəzəksiz hamar səthlərin olması ilə xarakterizə olunur. Finiş seçərkən əsas və sadə qayda hər şeyin monoxrom olmasıdır. Qara fon rəngi daha az istifadə edildiyi üçün ağ və ya boz seçmək daha yaxşıdır; Taxta panellərin orta istifadəsinə icazə verilir.

"Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda interyer. Sentyabr 2022-ci il.

Elektron soba, müxtəlif müasir məişət texnikası kimi, futuristik mətbəx üçün zəruri elementdir. Masalar və səthlər hamar və cilalanmış olmalıdır. Kaplamalar üçün taxta toxumalara icazə verilir, lakin onlar da hamar və laklı olmalıdır. İnteryerin bəzi hissəsinə diqqət yetirmək lazımdırsa, ziddiyyətli birləşmələrə də icazə verilir. Divar kağızı tamamilə istisna olunur.

Mebel

Xatırlamalı olduğunuz əsas qayda otaqda minimum mebel olmalıdır. Yalnız sizə lazım olanı seçin və sonra müasir sintetik materiallardan hazırlanmış minimalist, sadə və yüngül məhsulları seçin. Vintage mebelləri, dekorativ elementləri olan məhsullar və təbii materiallardan istifadə edilənlər tamamilə istisna olunur.

Dekor

Futuristik interyer mürəkkəb aksessuarlar, antik əşyalar və oxşar elementlər tələb etmir. Yüksək texnologiyalı dekorasiyaya toxunma panelləri və ya plazma ekranları daxil ola bilər. Mühüm dekorativ element hər hansı bir otağı bəzəmək üçün istifadə edilə bilən güzgülərdir. İşıqlı modellər mükəmməldir. Minimalist, sadə heykəllər və ya metal kompozisiyalar maraqlı görünəcək.

"Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda interyer. Sentyabr 2022-ci il.

“Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda interyer. Sentyabr 2022-ci il.

“Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda interyer. Sentyabr 2022-ci il.

İşıqlandırma

İstənilən interyer dizayneri sizə deyəcək ki, üslubdan asılı olmayaraq tavanın ortasında tək asılan çilçıraq və ya lampa dəhşətli

bir həlldir. Yüksək texnologiyalı interyerdə işıqlandırma son dərəcə mühüm rol oynayır. Otaqda tavana quraşdırılmış çoxlu işıqlar olmalıdır. Müxtəlif səviyyələrdə dayandırılmış modellərdən də istifadə edə bilərsiniz. Bu vəziyyətdə, lampalar, əlbəttə ki, lazımsız detallar olmadan olmalıdır. Bundan əlavə, işıqlandırma lampaları və işıqlı panellər geniş istifadə olunur. İşıqlandırma yalnız forma və siluetini deyil, həm də ətrafdakı elementləri müsbət şəkildə vurğulayaraq birbaşa mebel parçalarına tikilə bilər.

Yüksək texnologiyalı dəhliz

Dəhliz aksesuar və mebel seçərkən minimalizm, sadəlik və funksionallığa diqqət yetirin. Bu vəziyyətdə divarda fon və moldinqlər eyni rəngdə olmalıdır. Döşəmədə parlaq keramik lövhələr olaraq, ən çoxu iki rəngdən istifadə olunur. Dəhlizin geniş möhtəşəm görünməsi üçün əşyalardan istifadə demək olar ki, minimum olmalıdır. *Minimalizm əsas götürülür* - dizaynda həcmli mebel və dekorasiya üçün yer yoxdur. Funksional əşyalar məharətlə gizlədilir: məişət texnikası, masalar, rəflər, şkaflar, sürüşmə və geri çəkilə bilən sistemlər, toxunma panelləri, yuxu kapsulları, tropik duşlar istifadə olunur.

"Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda dəhliz. Sentyabr 2022-ci il.

Yüksək texnologiyalı mətbəx

Mətbəx üçün məişət texnikası və mebel seçərkən minimalizm, həndəsilik, sadəlik və funksionallığa diqqət yetirin. Bu vəziyyətdə hər şey eyni üslubda edilməlidir. Elektron soba, müxtəlif müasir məişət texnikası kimi, futuristik mətbəx üçün zəruri elementdir. Masalar və səthlər hamar və cilalanmış olmalıdır. Kaplamalar üçün taxta toxumalara icazə verilir, lakin onlar da hamar və laklı olmalıdır.

"Todar-architektura @ dizayn.
Yüksək texnologiyalı üslubda mətbəx. Sentyabr 2022-ci il.

"Todar-architektura @ dizayn. Yüksək texnologiyalı üslubda mətbəx. Sentyabr 2022-ci il.

Yüksək texnologiyalı yataq otağı

Yataq otağı üçün minimalist çarpayı və bir neçə maraqlı formalı lampa kifayətdir.

"Todar-architektura @ dizayn. Yüksək texnologiyalı üslubda yataq otağı. Sentyabr 2022-ci il.

"Todar-architektura @ dizayn. Yüksək texnologiyalı üslubda yataq otağı. Sentyabr 2022-ci il.

Bir soyunma sahəsi varsa, əla həll ön işıqlandırma ilə tam uzunluqlu bir güzgü asmaq olardı ki, bu da interyeri daha müasir və texnoloji cəhətdən inkişaf etdirəcəkdir. Yüksək texnologiyalı bir evin interyerindəki rəng palitrası 2, ən çoxu 3 rəngdir, ağ və boz, qara və südlü, metal və boz duetləri üstünlük təşkil edir. Rahatlıq üçün tək parlaq vurğular əlavə olunur və ümumi sahə işıqlandırma ilə zonalaşdırılır. Bitirmə sadədir: divarlar rənglənir və ya orijinal şəklində qalır. Tavanda ümumiyyətlə uzanan bir parça var, döşəmə, prinsipcə, hər hansı bir şey; laminat, ağac, daş, çini daş və ya özünü düzəldən 3D işləmə ola bilər.

"Todar-architektura @ dizayn. Yüksək texnologiyalı üslubda yataq otağı. Sentyabr 2022-ci il.

Yüksək texnologiyalı vanna otağı

Minimalist santexnika istənilən yüksək texnologiyalı vanna otağının atributudur. Həm qara, həm də ağ rənglər divarlar üçün yaxşı işləyir. Nişlərdə daş və ya relyef gipsinin təqlidi məqbuldur. İşıqlandırma varsa, bu cür daxili detallar şık və ahəngdar görünəcəkdir.

Hamam üçün ən yaxşı seçim arxa işıqlı güzgüdür. Üstəlik, ya daxili işıqlandırması olan adi bir güzgü, ya da geniş bir güzgü şkafı ola bilər.

Yüksək texnologiyalı üslubda vanna otağının fərqli xüsusiyyətləri hər bir daxili detalın aydın formaları və minimalizm arzusudur. Artıq bir şey yoxdur, funksional yük daşımayan dekorativ elementlər yoxdur. Beton, şüşə, plastik və metaldan hazırlanmış detallar arzusu. Daxili dekorasiyada sərt və soyuq materiallara üstünlük verilir. Daxili təbii daş elementləri ilə bir az sulandıra bilərsiniz və ya divarlardan birində sadə kərpic işlərini tərk edə bilərsiniz. Bu, xrom, nikel və şüşə elementlərin qalan hissəsi ilə böyük bir kontrast olacaq.

"Todar-architektura @ dizayn. Yüksək texnologiyalı üslubda vanna otağı. Sentyabr 2022-ci il.

Yekunda

Yüksək texnologiyalı üslub yeniliklərə və müasir texnologiyalara yad olmayan mütərəqqi və müasir insanlar tərəfindən mənzil üçün seçilir.

III.31. Memarlıqda minimalizm

Nə vaxt və harada ortaya çıxdı?

1920-1930-cu illərdə Avropa və ABŞ-da, lakin 20-21-ci əsrlərin əvvəllərində ən populyar oldu.

Mənbə - www.dnarchitect.ru

Texnoloji tərəqqi 20-ci əsrdə insan həyatını çox dəyişdirdi. O, bizi memarlıq və interyer dizaynında əvvəllər mövcud olan ənənələrə yenidən baxmağa məcbur etdi. Funksionallıq və faydalılıq ön plana çəkildi. Öz dəbdəbəli dəbdəbəsi və həddindən artıq təmtəraqlı tarixi romantik və aristokratik üslublar keçmişdə qaldı. Müasir insan sadəlik, rahatlıq və azadlıq hissi üçün çalışır. Lakonik, sadə və funksional minimalizmin ona verdiyi məhz budur.

Memarlar dekorasiyadan imtina edərək sadə çalarlara və yüngül toxumalara üstünlük verirlər. Əsas elementlərdən biri otaqda işıqdır - bunun çox olması lazımdır. İstifadə olunan əsas materiallar beton, şüşə və ağacdır. Binalar həndəsi formalara əsaslanır, fasadlar sadə, xətlər aydın, bucaqlar düzdür.

Minimalist üslub nəhəng ofis göydələnləri, ticarət və mədəniyyət mərkəzləri, sənaye binaları üçün xarakterikdir. Ancaq şəxsən mənim üçün fərdi evlər memarlıq dizaynı baxımından maraqlıdır, buna görə də onların nümunəsindən istifadə edərək minimalist üslubun xüsusiyyətləri haqqında danışacağam.

"Todar-architektura @ dizayn. Yüksək texnologiyalı üslubda fərdi ev layihəm. Mart 2019.

Memarlıqda minimalizm memarlıq kompozisiyasının son dərəcə sadələşdirilməsinə, dekorun rədd edilməsinə və əsas formalarda ideal nisbətlərin və rəng münasibətlərinin axtarışına çalışan bir istiqamətdir. Çox qısaca deyə bilərik: daha çox yer və işıq, daha az lazımsız detallar. Minimalizm formaların həddindən artıq lakonizmi, kompozisiyanın aydınlığı, monoxrom, qrafik dizayn və böyük səthlərlə işləməsi ilə xarakterizə olunur.

Mənbə - www.dnarchitect.ru

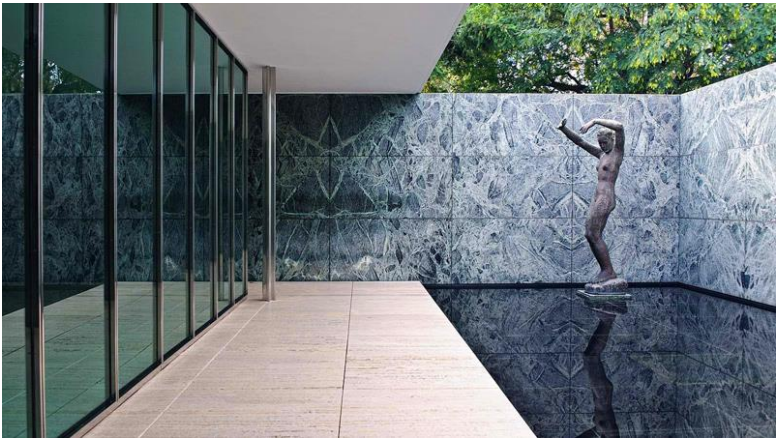
Minimalist üslubda binaların ilk nümunələri XX əsrin 20-30-cu illərində modernizm üslubunun inkişafının başlanğıcında tikilmişdir. Bu üslubun çiçəklənməsi 60-cı illərdə baş verdi. 20-21-ci əsrlərin əvvəllərində minimalizm yenidən populyarlıq qazanmağa başladı. Müasir estetikası, zərif sadəliyi, mükəmməl gözəlliyi və funksionallığı sayəsində minimalizm müasir memarlığın ən mütərəqqi və axtarılan üslublarından biridir. Bundan əlavə, bu universal bir üslubdur: istənilən ölkədə, hər hansı bir mədəniyyətdə aktualdır. Memarlıq dünyasındakı yeni tendensiyalara çevrilməyi və uyğunlaşmağı bacarır.

Alman və Amerikalı memar Lüdviq Mies van der Rohe (1886-1969) minimalizmin ideoloqu hesab olunur. Onun “az daha çox” fəlsəfəsi memarlıqda minimalizm prinsipinə çevrildi.

Nümunələr.

1929-1930-cu illərdə Barselonada keçirilən Ümumdünya Sərgisində Almaniyanın (Veymar Respublikası) sərgi pavilyonu. Van der Rohe dizaynına uyğun olaraq tikilmişdir:

Mənbə - www.dnarchitect.ru

Minimalizmin digər banisi amerikalı memar Frenk Lloyd Rayt-dır. Onun şəlalənin üstündəki məşhur evi minimalizmin parlaq nümunəsidir:

Mənbə - www.dnarchitect.ru

Minimalizmin formalaşmasına İkinci Dünya Müharibəsindən sonra meylləri Avropaya nüfuz edən Yapon ənənəvi memarlığının böyük təsiri olmuşdur. Sadə və zərif, son dərəcə funksional yapon ənənəvi evlərinin xüsusiyyətləri Yaponiya və Avropada memarlığın müharibədən sonrakı inkişafına, minimalist üslubun formalaşmasına böyük təsir göstərmişdir. Onların interyerinin əsası evdə olan kiçik şeylərin daxili gözəlliyini vurğulamaq üçün nəzərdə tutulmuş boşluqdur.

ABŞ-dakı Montauk Evi, İtaliyanın Veneto bölgəsindəki Casa delle Bottere kilsəsi olan fərdi ev, İngiltərədəki məktəb kriket pavilyonu. Bunlar hamısı britaniyalı memar Con Pawsonun əsərləridir.

Ədəbiyyat:

- *Dobritsina I. A. Postmodernizmdən qeyri-xətti arxitekturaya: Müasir fəlsəfə kontekstində memarlıq. - Directmedia, 2013. - 470 s. Kayl Çayka.*
- *Minimalizm axtarışında. Rəssamlıq, memarlıq və musiqidə daha az şeyə can atmaq = Kayl Çayka.*

- *Daha az üçün həsrət: Minimalizmlə yaşamaq / tərcüməçi Tamara Eidelman. - M.: Alpina Publisher, 2020. - 288 s. — ISBN 978-5-9614-3811-6.*

Memarlıqda minimalist üslubun xüsusiyyətləri:

- *Ən müasir texnologiya və materialların tətbiqi. Buna görə də, minimalizm tərzi tez-tez* ***yüksək texnologiyalı üslubla*** *əlaqələndirilir.*
- *Minimalizm rasionalizm ilə xarakterizə olunur. Memarlar bina elementlərinin çoxlu funksiyaları yerinə yetirməsini təmin etməyə çalışırlar və bununla da yığcamlıq və sadəliyə nail olurlar. Məsələn, radiatorlar isti döşəmə ilə əvəz olunur. Bu, minimalizmi başqa bir memarlıq üslubu ilə -* ***funksionalizmlə*** *birləşdirir.*
- *Funksionalizm prinsipinə uyğun olaraq, minimalizm struktur və funksional yük daşımayan hər hansı bəzək və elementlərin olmaması ilə xarakterizə olunur.*

Mənbə - www.dnarchitect.ru

- *Gözəllik kontur və bələdçi kimi materialların və həndəsi formaların teksturasını birləşdirərək yaradılır. Əsas formalar düzbucaqlı və dairədir. Xətlər çox vaxt düzdür (şaquli və üfüqi), daha az tez-tez diaqonaldır. Yumşaq əyilmələrə icazə verilir, lakin spiral deyil.*

Mənbə - www.dnarchitect.ru

- *Fasad ən çox suvaqlanır və açıq rəngə boyanır. Bəzən klinker plitələr və ya təbii taxta lövhələr istifadə olunur. Daha az hallarda, bir anda bir neçə materialın birləşməsi istifadə olunur - məsələn, beton, kompozit panellər və ağac. Əsas struktur materialı monolit dəmir-betondur. Bəzən heç bir bitirmə olmadan qalır.*

Mənbə - www.dnarchitect.ru

- *Minimalist üslubda olan evlərin fərqləndirici xüsusiyyəti, istisnalar olsa da, düz damdır. Bəzən damlarda terraslar və baxış platformaları quraşdırılır.*

Mənbə - www.dnarchitect.ru

- *Daxili bitirmə materialları əksər hallarda təbiidir, xüsusilə daş, mərmər, ağac, şüşə və xromlanmış polad geniş yayılmış materialdır. Materialların keyfiyyətinə, onların emal keyfiyyətinə, həmçinin düşünülmüş erqonomikaya xüsusi diqqət yetirilir.*

- *Rənglər - onların sayı minimaldır. Əsas rənglər tikintidə istifadə olunan təbii materialların neytral, açıq çalarlarıdır. Ən çox istifadə edilən rənglər ağ, boz və qəhvəyi çalarları və qaradır.*

Mənbə - www.dnarchitect.ru

- *İşıq minimalist üslubda çox vacib bir vasitədir. İşıq və kölgə oyunu memarlıq ifadəliliyini yaratmaq üçün əsas texnikadır. İstifadə olunan materialların toxumasını vurğulamağa imkan verən işığın bolluğudur. Buna görə də, minimalist üslubda olan*

evlərdə otaqlara mümkün qədər çox gün işığı daxil olmaq üçün çox böyük pəncərə açılışları edilir. Eyni səbəbdən daxili arakəsmələrin sayı minimuma endirilir. Onlar həmçinin süni işıqla işləyir, fasadlarda və interyerlərdə kontur işıqlandırma yaradırlar.

Mənbə - www.dnarchitect.ru

Mənbə - www.dnarchitect.ru

Minimalizm üslubunun asketizm arzusundan və ya yoxsulluqdan yarandığına dair yanlış fikir var. Lakin bu doğru deyil. Minimalizmin ilk tərəfdarları bahalı evlərə və dəbdəbəli interyerlərə sahib olmağı bacaran varlı insanlar idi. Lakin öz dövrlərinin ruhuna uyğun olaraq, vurğunu kəmiyyətdən keyfiyyətə keçirdilər. Hər bir şey, obyekt və forma müəyyən funksional rol oynamalı və məna qazanmalıdır - əks halda dəyərini itirir. Əsas şeydən yayındıran lazımsız hər şey kəsilir. Yaşayış məkanımızı boşaltmaqla və lazımsız şeylərdən xilas olmaqla, eyni zamanda daxili dünyamızı da azad etmiş oluruq. Minimal vasitələrdən istifadə etməklə yaradılan və daxili harmoniya ilə səsləşən təbii sadəlik, dinclik arzusu - bu minimalizm fəlsəfəsidir.

III.32. Memarlıqda dekonstruktivizm

Dekonstruktivizm nə vaxt və harada ortaya çıxdı?

1980-ci illərin sonlarında Avropada yaranan o, iraqlı britaniyalı memar Zaha Hadidin və kanadalı Frank Qerinin əsərləri sayəsində məşhurlaşdı.

Xüsusiyyətlər. Dekonstruktivizm 1920-ci illərdə məşhur olan sovet konstruktivizmindən yaranmışdır. Yeni istiqamətin nümayəndələri mövcud ənənələri davam etdirmiş, lakin binaların formalarını daha mürəkkəb və mürəkkəb etmişdir. Fasadlar qeyri-adi görünürdü - onlar qırılmış və ya əyilmiş kimi görünürdü. Bəzən binanın uçmaq üzrə olduğu hiss oluna bilər. Çox vaxt binalarda adi simmetriya yoxdur, pilləkən açılışları və divarları bir-birinə qeyri-mütənasibdir və pəncərələr qeyri-adi formadadır. Qəribə görünüşlü, təhrif olunmuş, qeyri-adi binalar sizi heyrətə gətirir ki, hər kəs belə bir şeyi necə dizayn edə bilər, belə bir quruluş tikmək bir yana, əslində dekonstruktivizm adlanan memarlığa çox spesifik, qeyri-xətti yanaşmanın bir hissəsidir.

Torontoda Ontario Kral Qalereyasının müasir qanadı

Funksional narahatlıqlardan daha çox forma azadlığına diqqət yetirən dekonstruktivist arxitektura ziyarətçini çaşdırmağa çalışır, öz məkanında yaşananları yaddaqalan edir, interyer də əksər hal-

larda eksteryer qədər valehedici olur. Parçalanmış fasadlar, əyri divarlar, əyri damlar, burulmuş keçidlər və qəribə formalı interyerlər - bu dekonstruktivizmin idarə olunan xaos anlayışıdır.

Nümunələr. Frank Gehry tərəfindən hazırlanmış Bilbaodakı Quqgenhaym Muzeyi, Praqadakı Rəqs Evi, Almaniyanın Vayl-am Reyn şəhərindəki Vitra Dizayn Muzeyi, Los-Ancelesdəki Walt Disney Konsert Zalı, Zaha Hadidin dizaynı ilə Bakıda Heydər Əliyev Mərkəzi.

Ordos İncəsənət və Çita Muzeyi. MAD Architects

Mütləq Üstlər. MAD Architects

Zaha Hadid - dövrümüzün görkəmli memarıdır. 2004-cü ildə o, Pritzker mükafatını (memarlar üçün Nobel mükafatının ekvivalenti) alan ilk qadın oldu. Onun bürosunun layihələndirdiyi binaları başqa heç nə ilə qarışdırmaq olmaz. Dünyanın müxtəlif yerlərində qurulan onlar hər yerdə yadplanetli olaraq qalır, ətraf mühitlə müxtəlif yollarla əlaqə qururlar.

Dekonstruktivizm və bionik. Bakıda Heydər Əliyev adına mərkəz

Frank Qari tərəfindən hazırlanmış Bilbaodakı Quqgenhaym Muzeyi, Praqadakı Rəqs Evi, Almaniyanın Vayl-am Reyn şəhərindəki Vitra Dizayn Muzeyi, Los-Ancelesdəki Walt Disney nümunələri;

Bilbaoda Guggenheim muzeyi - Bu maddənin mürəkkəb, bükülmüş formalarının heyranedici birləşməsidir. Layihənin arxasında duran memar Frank Gehry təkcə insanların muzeylər haqqında

düşüncə tərzində inqilab yaratmadı, həm də muzeyin heyrətamiz uğurunu nəzərə alaraq, Bilbaonun iqtisadiyyatını istəmədən artırdı. Bu heyrətamiz bina yüzdən çox sərgiyə və on milyondan çox ziyarətçiyə ev sahibliyi etmişdir. Quruluşun möhtəşəm dizaynı, "Bilbao effekti" kimi tanınan bir fenomen olan şəhərin bütün sonrakı çevrilməsinə təsir etdi. Termin Guggenheim Muzeyi kimi dünya səviyyəli bir mədəniyyət qurumunun cəlb edilməsinin bir şəhəri xəritədə yerləşdirəcəyi və investisiyaların, brendlərin, turizmin və mədəni enerjinin artmasına səbəb olacağı fikrini təsvir edir. Guggenheim Bilbao filialı, şübhəsiz ki, şəhərin əsas cazibəsinə çevrildi. Hər il 1 milyondan çox insanın muzeyi ziyarət etdiyi bu cür unikal binanın yaradılması layihəsi öz bəhrəsini verdi.

Bilbaoda Guggenheim muzeyi

Praqada Rəqs edən ev - O, xorvat-çex memar Vlado Miluniç və kanadalı-amerikalı memar Frank Gehri arasında əməkdaşlığın məhsuludur.

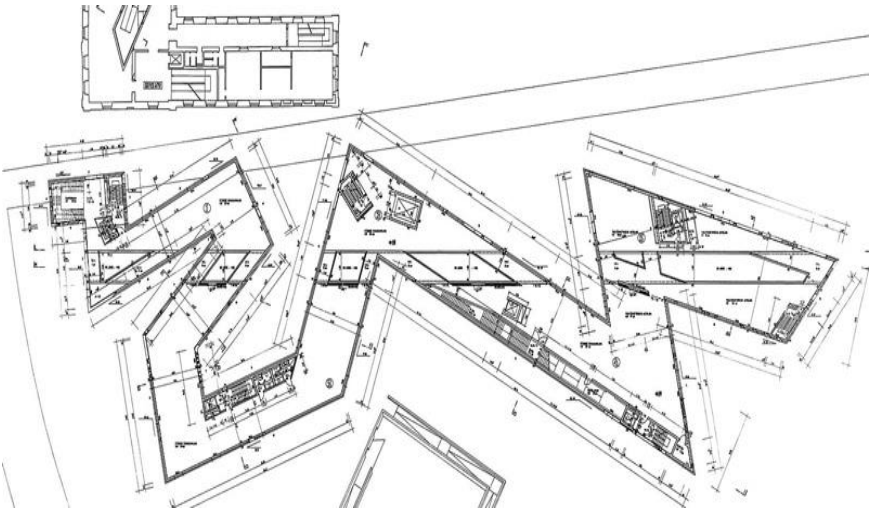
Praqada Rəqs edən ev

Rəqs Evi insanların adətən Praqa ilə əlaqələndirdiyi şey deyil, daha çox köhnə binalar, müharibədən əvvəlki memarlığın parlaq nümunələri və tarixi abidələrdir. Buna görə Rəqs Evi şəhərin infrastrukturu ilə kəskin şəkildə ziddiyyət təşkil edir. Əfsanəvi rəqs dueti Ginger Rogers və Fred Astaire-in şərəfinə Ginger və Fred adlandırılan ev əslində rəqs hərəkətinin ortasında qalmış kimi görünür. İnsanlar çox vaxt binanın qeyri-adi formasını musiqi sədaları altında hətta qolları açıq, ətəkləri yellənən qadınla kişi arasında rəqs kimi təsvir edirlər. Şüşənin əyriliyi həqiqətən yubkadakı rəqəmə bənzəyir.

Daniel Libeskind tərəfindən Yəhudi Muzeyi. Berlinin tarixini, Almaniyanın yəhudi vətəndaşlarının verdiyi böyük intellektual, iqtisadi və mədəni töhfələri və Berlindəki yəhudilərin faciəli keçmişini tanımaq üçün memar Daniel Libeskind heyrətamiz Berlin Yəhudi Muzeyinin layihəsini hazırladı. Layihə mücərrəd Yəhudi Davud Ulduzu şəklini aldı. Daxili məkanlar son dərəcə mürəkkəbdir:

muzeydə gəzinti insanları qalereyalardan, boş yerlərdən və çıxılmaz nöqtələrlə bitən bəzi filiallardan keçir. Pəncərələrin olmaması binaya unikal atmosfer verir. Dəmir-beton boş yerlərin boz daxili hissəsini təşkil edir, içərisinə yalnız nazik bir gümüşü işığın şüası nüfuz edir.

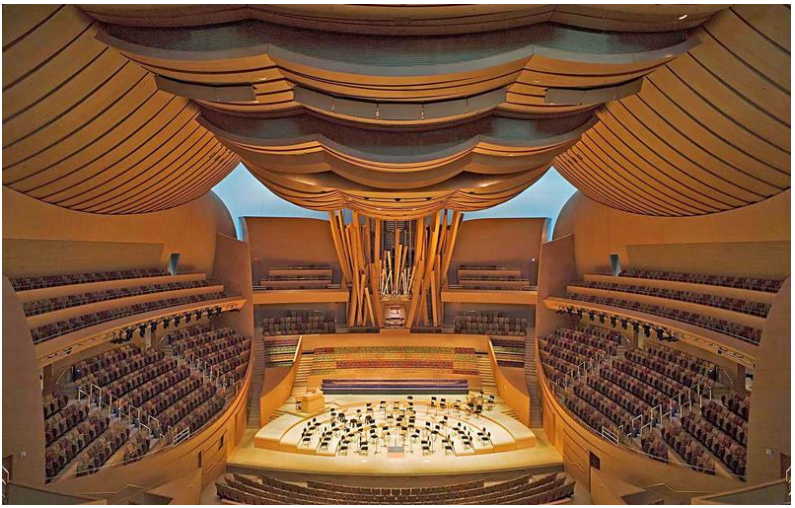

Daniel Libeskind tərəfindən Yəhudi Muzeyi.

Frenk Qeri. Layihələrində o, dağıdıcılıq və deformasiya fəlsəfəsinə əsaslanan, əksər insanlar üçün əlçatmaz olan öz dünyasını ortaya qoyur.

Uolt Disney Konsert Zalı | Frenk Qeri

Uolt Disney Konsert Zalı | Frenk Qeri

Los-Ancelesdəki Uolt Disney Konsert Zalı görkəmli Frenk Qerinin əsəridir. Heyrətləndirici görünüşü ilə yanaşı, məkan əslində dünyanın ən çətin akustik konsert salonlarından biridir. Qeyri-adi forma musiqi hərəkətini və səsin hərəkətini simvollaşdırmaq üçün nəzərdə tutulmuşdu və ilk növbədə dünyanın ən yaxşı səs keçirici məkanını yaratmaq məqsədi ilə qurulmuşdur. Cilalanmış poladdan hazırlanmış binanın təyyarələrinin zərif döngələri, göründüyü kimi, xoşagəlməz bir xüsusiyyətə malikdir. Səthin əks etdiriciliyi konkav sahələrlə birləşərək əks olunan günəş işığının yaxınlıqdakı binalarda cəmləşməsinə səbəb olub, içəridəki otaqları dözülməz dərəcədə qızdırıb. Həmçinin günəş işığının kor edici əks olunması səbəbindən yol-nəqliyyat hadisələri riski də artıb. Problemləri azaltmaq üçün Qeri Partners arzuolunmaz əksləri aradan qaldırmaq üçün panelləri zımparaladı. Bu, belə miqyaslı və cəsarətli dizayn layihələrinin icra və funksionallıq baxımından tez-tez gözlənilməz çətinliklərlə necə üzləşdiyinin gözəl nümunəsidir.

Lou Ruvo Beyin Mərkəzi. Frank Qeri

Bu, Frenk Qenrinin başqa bir heyrətləndirici dizaynıdır.

Seattle Musiqi Təcrübəsi ənənəvi muzeyin təfsir aspektlərini məktəbin təhsil rolu və xüsusi kitabxananın müasir tədqiqat imkanları ilə birləşdirərək, yaradıcılığın və innovasiyanın müxtəlif təcrübələr vasitəsilə qeyd olunduğu unikal məkan yaradır. Bir qrup rəngli əyri elementlər müxtəlif materiallarla işlənmişdir. Bütün konsept və parçalanmış formalar sınıq Fender Stratocaster obrazından ilhamlanıb, çünki o, ABŞ-ın ən yaradıcı, yenilikçi və məşhur musiqiçilərindən birinin - Cimi Hendrixin bir növ xatirəsi kimi qurulub. Damı bənövşəyi, gümüş və qızıldan tutmuş alüminium qırmızı və maviyə qədər dəyişən çalarlarda iyirmi min paslanmayan polad panel təşkil edir və hər panelin özünəməxsus forması və ölçüsü var.

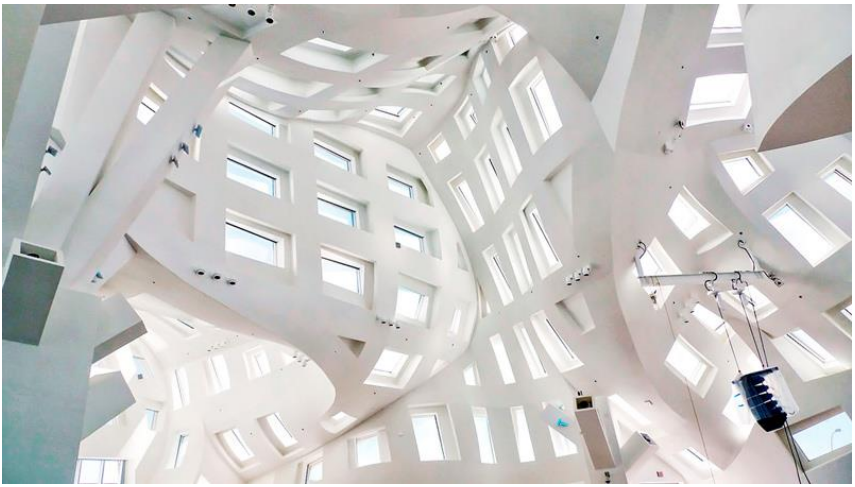
Musiqi Layihələri Muzeyi Təcrübəsi.

Lou Ruvo Tibb Mərkəzi. Mərkəz tədqiqat və beyin sağlamlığı sahəsində ixtisaslaşmışdır. Las-Veqasda yerləşən ikonik landşaft Frank Gehry tərəfindən öz imza üslubunda yaradılmışdır. Gehry insanların xatırlayacağı, danışacağı və həzz alacağı bir bina yaratmaq istəyirdi. Bina yellənir, sanki əriyir, heç biri eyni olmayan 199

pəncərə, hər birinin özünəməxsus ölçüləri olan 18.000 paslanmayan polad lövhələr axıcılıq təəssüratı yaradır.

Lou Ruvo Tibb Mərkəzi.

Lou Ruvo Tibb Mərkəzi.

Pekun milli stadionu **-** dünyanın ən böyük qapalı stadionudur. "Quş yuvası" ləqəbli innovativ struktur Herzog & De Meuron Architekten, Arup Sport və China Architecture Design and Research

Group tərəfindən hazırlanmışdır. Möhtəşəm stadion olimpiya məkanı kimi tikilib və 91.000 ziyarətçini qəbul edə bilir. Damı meydana gətirən burulma polad hissələr konstruksiyanı zəlzələyə davamlı edir və ona quş yuvası görüntüsü verir.

Pekun milli stadionu

Pekun milli stadionu

Dekonstruktivizm 1980-ci illərdə ortaya çıxan postmodern memarlığın hərəkatıdır. 1982-ci ildə dekonstruktivizmin aparıcı nümayəndələrindən biri olan Bernard Tschumi-nin innovativ dizaynı ilə qalib gəldiyi Parc de la Villette memarlıq müsabiqəsində ictimaiyyətin diqqətini çəkdi. 1988-ci ildə Nyu Yorkdakı Müasir İncəsənət Muzeyi üslubun ən məşhur adlarından bəzilərini əks etdirən "Dekonstruktivist Arxitektura" adlı sərgi keçirdi. Frank Gehry, Daniel Libeskind, Zaha Hadid, Bernard Tschumi, Peter Eisenman, Rem Kohas və başqaları dekonstruktivizm hərəkatının qabaqcılları idi.

III.33. Memarlıqda skandinaviya üslubu

Nə vaxt və harada ortaya çıxdı? 18-ci əsrdə İsveç, Fransa və ya İtaliyadan olan ustaların prinsiplərinə etibar etmədən, orijinal binalar yaratmağa qərar verəndə. Skandinaviya üslubu müasir memarlığın cərəyanlarından biridir. Skandinaviya ölkələrində: İsveç, Danimarka, Finlandiya və Norveçdə ortaya çıxdı və 20-ci əsrin ikinci yarısından etibarən hüdudlarından kənarda populyarlıq qazandı. Bu gün Rusiyanın sərt iqliminə uyğunlaşması sayəsində o, memarlıq və dizaynın ən məşhur müasir üslublarından biridir. İqlim və coğrafiyanın xüsusiyyətləri, eləcə də bu ölkələrin sosial həyatı Skandinaviya üslubunun əsas xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirdi. O, iddialı təmtəraqdan və əzəmətli əzəmətdən məhrumdur. Təmkin, praktiklik, funksionallıq və mürəkkəb gözəllik Skandinaviya müasir memarlığının əsas xüsusiyyətləridir.

Xüsusiyyətlər.

Bir qayda olaraq, binalar, əsasən yaşayış binaları, ağacdan, əsasən laminatlı şpondan tikilmişdir. Çox vaxt evlər kiçik, lakin funksional idi, dam örtüyü maili idi. Skandinaviya üslublu binalar tamamilə bəzəkdən məhrumdur, fasadlar adətən siding və ya gips ilə örtülmüşdür; Təbii fakturalar, məsələn, ağac boyanmadı, amma emalsız saxlandı.

Nümunələr.

Sanden + Hodnekvam tərəfindən işlər: Norveçin Innerey bələdiyyəsində forda baxan kiçik bir ev.

Sığınacaq layihəsi. Şəkil: Sanden + Nodnekvam

Memarlıqda Skandinaviya üslubunun əsas xüsusiyyətlərini qeyd edə bilərik:

- *düz və aydın xətlər, sadə formalar;*
- *yamaclı dam;*
- *böyük şüşələr;*
- *təbii materiallar və təbii rənglər;*
- *praktiki olmayan dekorativ elementlərin olmaması.*

Skandinaviya üslubunda evlərin tikintisi üçün ənənəvi və ən çox yayılmış material ağacdır. Taxta toxumanın gözəlliyini qorumağa və vurğulamağa çalışırlar, bunun üçün şəffaf və ya bir qədər rəngli birləşmələrlə qorunur.

Zaman keçdikcə evlərin fasadlarında ağac qaralır və sahiblərini heç narahat etməyən gümüşü-boz rəng əldə edir. Binalar tamamilə

taxta ola bilər (ən çox profilli və ya laminatlı ağacdan) və ya birləşdirilmiş - kərpic, daş, beton, metal istifadə edərək. Ancaq yenə də ağac ən populyar materialdır.

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Fasadlar praktiki minimalizm ilə xarakterizə olunur. Gözəllik nisbətlərin dəqiqliyi və harmoniyası, bütün elementlərdən hərtərəfli düşünülmüş, faktura və çalarların mükəmməl birləşməsi ilə əldə edilir. Kontrast ən çox yayılmış üsullardan biridir. Buna müxtəlif materialları birləşdirməklə və ya binanın ayrı-ayrı elementlərini parlaq, zəngin rənglərlə rəngləməklə nail olmaq olar.

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Dam həmişə bir və ya iki yamaclıdır - bu iqlimlə bağlıdır (nadir yağışlar və güclü qar yükü). Dam örtüyü üslubdan asılıdır - klassik evlərdə ən çox plitələr, müasir evlərdə isə metaldır (tikiş polad, büzməli təbəqə). Damın rəngi adətən tünd (qara, tünd boz, tünd qəhvəyi) olur. Belə bir dam günəşdən daha sürətli qızdırılır və üzərindəki qar daha sürətli əriyir və bununla da strukturun yükünü azaldır.

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Bəzən shingles dam örtüyü kimi istifadə olunur - larch, aspen və ya sidrdən hazırlanmış doğranmış taxtalar. Fasadı da bununla bitirmək olar. Bu cür bitirmə, təbiiliyi və təbiiliyi, eləcə də ənənəni vurğulayır, çünki bu material çox uzun müddət əvvəl istifadə olunmağa başlamışdır. Başqa bir örtük variantı yaşıl dam örtüyüdür:

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Tipik olaraq Skandinaviya evləri bir və ya iki mərtəbədən ibarətdir. Dizayn həmişə çox praktik və rahatdır, ən kiçik detallara qədər düşünülmüşdür.

Skandinaviyada təbii işığın olmaması onun memarlığının başqa bir xüsusiyyətinə - böyük pəncərələrin olmasına səbəb oldu. Bəzən panoramik, bütün divarın ölçüsü və ya 2 mərtəbə hündürlüyü var. Müasir üçqat şüşələr bu cür şüşələr vasitəsilə minimal istilik itkisini təmin edir. Bundan əlavə, pəncərələr də fasad dizaynının vacib elementidir - onların formasına, ölçüsünə və nisbətlərinə çox diqqət yetirilir.

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Soyuq iqlim və günəşin olmaması kamini Skandinaviya ölkələrində şəxsi evlərin ayrılmaz hissəsinə və Skandinaviya üslubunun başqa bir xüsusiyyətinə çevirir. Skandinaviya memarlığının başqa bir xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, binalar ətraf məkana mümkün qədər üzvi şəkildə uyğunlaşmağa çalışır - istər şəhər, istərsə də təbiət.

Evlər mürəkkəb topoqrafiyada tikilə bilər və ya ətrafdakı mənzərəni öz formasında təkrarlaya və ya ətrafdakı rəng sxeminin rənginə mümkün qədər uyğunlaşa bilər. Bütün bunlar eyni vaxtda birləşirsə, o zaman evlər o qədər üzvi görünür ki, sanki burada təbiətin özü tərəfindən yaradılıb.

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Memarlıqda Skandinaviya üslubunun ən populyar rəngləri:

- *Ağ. Hər hansı digər rənglərlə yaxşı gedir və istənilən mühitə uyğundur. Binalara vizual yüngüllük verir.*
- *Qara. Bəzən əsas rəng kimi istifadə olunur, yüngül və ya parlaq doymuş vurğularla birləşir. Və ya əksinə, ayrı-ayrı elementlər kontrast yaratmaq üçün qara rəngə boyanır.*
- *Bej. Tikinti üçün istifadə olunan ağacın gözəlliyini vurğulayır. Rahatlıq və ev istiliyi atmosferi yaradır.*
- *Boz. Bu üslubun hər hansı digər rəngləri ilə yaxşı birləşir. Dizaynı sərt və müasir edir (texnoloji dövr üçün xarakterikdir).*

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

III.34. Blob memarlığı

Nə vaxt və harada ortaya çıxdı? 1990-cı illərin ortalarında bütün dünyada qeyri-adi maye formalı binalar görünməyə başladı. Termin özü amerikalı jurnalist və yazıçı Uilyam Safirin "The New York Times" jurnalında dilin inkişafı və orada yeni sözlərin yaranması haqqında öz əksini tapdığı köşə yazısından sonra kök salıb.

Xüsusiyyətlər. Stil adını ingiliscə "damla" və ya "top" kimi tərcümə olunan blob sözündən almışdır. Binaların fasadları axır, divarları əyri, strukturlarında isə iti küncləri yoxdur.

Nümunələr. İngiltərənin Birmingem şəhərində Selfridges Binası, İngiltərənin Gateshead şəhərindəki Sage Gateshead Mərkəzi.

Sage Gateschad. Şəkil: DavidGraham86 / Shutterstock

Selfirdges binası. Şəkil: Bs0u10e0 / Flickr

Burada hər şey sadədir: bionikanın yaranması təbii formaların borclanması ilə bağlıdır. Qədim memarlar qeyd etdilər ki, təbii forma təkcə gözəl görünmür, həm də yaxşı işləyir - yəni konstruktiv rolu mükəmməl yerinə yetirir. Məsələn, bir ağac gövdəsi əla bir sütundur və onu yuxarıdan daraltsanız, materiallara da qənaət edə bilərsiniz. Və bir papirus gövdəsi şəklində və ya bir çiçək qönçəsi şəklində bitən kapital ilə də gözəldir. Belə sütunlar eramızdan bir yarım min il əvvəl Qədim Misirdə meydana çıxdı. Təbii formalar bütün dövrlərdə memarlıq strukturlarının inkişafına təkan vermişdir. Ancaq modernizmdən danışdığımız üçün bionik memarlığın yaranmasının səbəbi təbii "boşluqları" sözün əsl mənasında tərcümə edən fərdi elementlərin istifadəsindən memarlıq obyektinin ümumi həcmli-məkan həllinə keçid idi.

Erix Mendelsonun Eynşteyn Qülləsi (1924). www.prostranstvo.media

Bu keçid erkən müasirliyin rasionalist və irrasionalist cərəyanlarının qovşağında aydın görünür və nəticədə başqa hərəkat - ekspressionizm meydana çıxır. O dövrün parlaq nümunələri Qaudinin Sagrada Familia (1892–1923) və Erix Mendelsonun Eynşteyn Qülləsi (1924) əsəridir.

www.prostranstvo.media

Bionik memarlığın apoloqları Darvinin "Növlərin mənşəyi" əsərini oxuyurlar - yeni, praktiki maraqla, bitkilərin quruluşuna, əzələ funksiyasına, hüceyrə formasına və s. Owen Jones tərəfindən "Ornament qrammatikası" hətta təbiətə qayıdışın tərəfdarıdır - o zaman buxarı tükənən ilhamın növbəti mərhələsi üçün. Botanika atlaslarına əsaslanan bu əsər modernist hərəkatın bir növ manifestinə çevrildi.

III.35. Memarlıqda biotexnika

Bununla belə, bionik memarlığın əsas konsepsiyası mühəndis dizaynı kimi memarlıq formasıdır. Təsadüfi deyil ki, yeni istiqamətin yaradıcıları sırasında memarlarla yanaşı, mühəndislər də var. Vladimir Şuxov (1853–1939) onlardan biridir. 1894-1896-cı illərdə Onun hiperboloid dizaynları patentləşdirilmişdir, bunlar

hələ də aparıcı memarlar tərəfindən istifadə olunur və dövrümüzün bir çox dini binalarının əsasını təşkil edir.

www.prostranstvo.media

Jorn Utzon tərəfindən yelkənvari qabıqları ilə Sidney Opera Evinin (1959-1973) dizaynı da bionik memarlığın simvoluna çevrildi.

Sidney Opera Evinin Harbor-Birdj körpüsündən görüntü
Авторство: Thomas Adams. Собственная работа, CC BY-SA 4.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=62941151

Kanatlı, yelkənli və hiperbolik strukturların inkişafı memarlığın üzvi istiqamətində (onun hazırkı tendensiyası biotexnoloji adlanır) demək olar ki, bütün məşhur müasir yüksək texnologiyalı, yüksək texnologiyalı strukturların yaranmasına səbəb olmuşdur. Norman Foster tərəfindən məşhur London "Gherkin" (Müqəddəs Məryəm Balta 30 göydələni) və Xavyer Senosian tərəfindən Nautilus evi (milyus qabığı şəklində) bütün formalaşma şöhrəti ilə təbiətə hörmətdir. Yeri gəlmişkən, "Xiyar" Şuxovun "hiperboloidlərindən" ilhamlanıb. Bununla belə, təkcə estetika deyil - bu tip binalar ətraf mühitə uyğunluq və enerji muxtariyyətinin nümunələridir və burada müəyyən dərəcədə təbiəti təqlid edir.

III.36. "Biotexnika" termin yaranması

Beləliklə, blobizm biotexnologiyadan nə ilə fərqlənir - axı, ilk baxışdan onlar bir və eynidir?

Əvvəlcə terminologiyanı anlayaq. Blobarchitecture (blobizm) - amorf formalı binalar üçün termin, 2002-ci ildə ortaya çıxdı. Onun müəllifi, New York Times qəzetinin jurnalisti Uilyam Safir amöbaya bənzər strukturların çılğınlığını ironiya edərək, ona xeyli miqdarda zəhər qoydu. Konsepsiya dərhal tutuldu - uyğun və qısa, lakin kostik tonları olmadan.

2004-cü ildə memarlıq tənqidçisi Con Uoters ondan akademik olaraq "əyri", vizual olaraq qeyri-sabit səthləri təsvir etmək üçün istifadə etdi. Hansı - ən əsası - yalnız CAD (kompüter dəstəkli dizayn) istifadə edərək yaradılmışdır. Belə dizayn azadlığı və inanılmaz incəlik son dərəcə dəqiq riyazi hesablamalarla təmin edilir. Estetikanın yüksək texnologiya ilə hərtərəfli dəstəklənməsi halı, göründüyü kimi, bütün görünüşü ilə bunu (davamlılığı) inkar edən blob binaların davamlılığının əla zəmanətidir.

Dizayner Kərim Rəşid "B.L.O.B" – Binary Large OBject akronimini işlətməklə bu termini daha da rəqəmsal zirvələrə çatdırdı.

2008-ci ildə hesablama dizaynının yayılması ilə əlaqədar olaraq, memar və nəzəriyyəçi Patrik Şumaxer (Zaha Hadidin əməkdaşı) belə memarlıq üçün yeni bir termin - parametrizm təqdim etdi. Bunlar konseptual kompüter modelləşdirməsindən istifadə etməklə yaradılmış eyni hamar, axan səthlərdir. O, müvafiq manifestdə əsas postulatları qeyd etdi. Bu gün bu termin ən çox yaxşı, və nəhayət, özümüzü "baloncukların" "rəqəmsal orqanikləri" (blobları) Raytın "üzvi arxitekturası" ilə qarışdırmamaq üçün (tamamilə fərqli bir prinsip) ayırmaq üçün qeyri-müəyyənliyindən üstünlük təşkil edir.

Yapon orkide günəş yarpağı. Müəllif: © 2016 Larisa Klyueva

Qlobal istiləşmə və iqlim dəyişikliyi ilə bağlı artan narahatlıqlar, eləcə də texnoloji təkmilləşdirmələrin yüksəlməsi səbəbindən memarlıq bionikası ilk növbədə müasir davamlılığa nail olmaq üçün daha səmərəli yollara diqqət yetirir. qəfəsəbənzər ekzoskelet

və su axınlarından qüvvəni dağıtan yuvarlaq forma. Binanın dizaynı alüminium örtüklü polad diaqrid quruluşa malikdir. Bu, passiv soyutma, isitmə, ventilyasiya və işıqlandırmaya imkan verir. Nicholas Grimshaw's, The Eden Project (2001) bir neçə təbii qabarcıqla birləşdirilmiş geosmetalarla birləşdirilmişdir. birlikdə. Bunlar daha yüngül polad çərçivə təmin edən və günəş enerjisi yaratmaq üçün binaya daha çox günəş işığının daxil olmasına imkan verən plastik forma olan Etilen Tetrafloroetilenin (ETFE) üç qatından hazırlanır. Gələcəkdə daha səmərəli material aşkar edilərsə, onun yastıqları da polad çərçivədən asanlıqla ayrıla biləcək şəkildə qurulub.

Jurgen Matern tərəfindən - öz işi (JMatern_060812_1822-1828_WP.jpg), CC BY-SA 2.5, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1117755

III.37. Bionik memarlıq və dizayn: təbiətlə texnologiya necə əlaqələnir?

Bionik memarlıq necə yarandı?

"Bionik memarlıq" termini ilk dəfə 1890-cı illərdə "göydələnlərin atası" olan amerikalı memar Lui Henri Sallivan tərəfindən istifadə edilmişdir. O, öz fəlsəfəsini yaratmışdır: binanın hər bir hissəsinin funksiyası orada o qədər aydın şəkildə ifadə edilməlidir ki, bütün bina bu hissədən asanlıqla oxunsun. Təbiətdə də belədir: damarları olan yarpaq ağacın formasına bənzəyir.

Sallivanın ideyaları 1920-1950-ci illərdə tələbəsi Frenk Lloyd Rayt üçün maraq mövzusuna çevrildi. Rayt inanırdı ki, binalar təbii mühitə uyğun olmalıdır. Memarlıq tədricən canlı təbiət prinsiplərinin tətbiqi fəlsəfəsinin - bionika elminin bir hissəsinə çevrildi. Sonuncuların vəzifəsi təbii proseslərə arxalanaraq firavan insan həyatı üçün yeni imkanlar yaratmaqdır.

Müasir memarlıqda bionikanın üç əsas səbəbi:

1) Resurslara qənaət,

2) Ekoloji təmizlik,

3) Təbiətlə təmas

Mənzərədə ev **-** Layihə ətraf mühitlə insanın daxili mühiti arasındakı əlaqəyə əsaslanır və emosiyaların sabitləşdirilməsi vasitəsi kimi bionik formalar seçilir. İçəridəki beton örtük bir qabığın daxili hissini yaradır və damdakı səma pəncərələri evi təbii işıqla təmin edir. Təbiətlə təmas fasadın və daxili divarların bitirmə materiallarının vahidliyi ilə dəstəklənir; mənzərə ilə əlaqəyə heç nə mane olmur.

Raytın şəlalə üzərində məşhur evi

Mənzərədə ev
Mənbə: avaho.ru, interyer.ru image wellton-towers.ru, factroom.ru, archi-story.ru, architecturaldigest.com, designdautore.blogspot.com, tehfloor.ru, newatlas.com, curbed.com, archi.ru, marmol-radziner.com, bates,armasiellecit.com, bates,armasielleiect.com corpuscoli.com, interior.ru, interior.ru, krost.ru, archinavi.ru, msk.restate.ru, donstroy.com,

III.38. Memarlar bionikada, bionikada memarlıqda

Dizaynda bionik arxitektura və bionika mövzusu beyinləri tutur. Hətta memarlıq məsələlərindən uzaq olan insanlar da həmişə bu mövzulara maraqla yanaşır və müzakirə edirlər - uşaq oyuncaqları kimi böyük qeyri-adi formalar maraqlıdır. Və təsəvvür edə bilsəniz ki, real insanlar bir nağıl evində yaşayırdılar və ya bəlkə də oraya gündəlik ofisə və ya kitabxanaya gəlirlər və ya eyni zamanda bionika və ya orqanik memarlıq birdən çox memarı birləşdirən və onları çox şərti birləşdirən bir anlayışdır. Əgər ətraflı baxsanız, bütün bu ustadlar çox fərqlidirlər və onların yaratdığı və yaratdıqları memarlıq formalarının təbiəti də fərqlidir.

Zaha Hadidin memarlığı - vacib və xarakterik olan - həm də parametrik memarlıqdır; Hadidin bir çox binaları proqramlarda riyazi alqoritmlər baxımından dəqiq hesablanır. Bunun sayəsində fiziki həyata keçirmək üçün ən mürəkkəb formalar mövcuddur. Eyni

zamanda, Hadidin binaları çox heykəltəraşdır, formanın böyük bir faizi birbaşa istifadə üçün deyil, vizual effekt yaratmaq üçün verilir, bu da bu binaları çox baha edir. Buna baxmayaraq, bu, mütləq gələcəyin arxitekturasıdır – layihələrə daxil edilmiş enerji çox irəlidə işə salınır, bu binalar bir ildən çox müddətə "yüklənir".

Müəllif: Elena Alabuzheva Memar, Architectural Workshop 1.618 MMC-nin təsisçisi

Müəllif: Elena Alabuzheva Memar, Architectural Workshop 1.618 MMC-nin təsisçisi

Hadidin binalarının formaları bir növ biomexanikanı xatırladır. Onları statik təbii orqanizmlər kimi qəbul etmək çətindir, onlar çox zərif və düşüncəlidirlər - memarlıqda əks olunan casus təbii forma deyil, maddiləşdirilmiş dəqiq düşüncə hissi var. Böyük qadın memarlar az olduğu üçün avtomatik olaraq sual yaranır: bu memarlıq nə dərəcədə qadına xasdır? Hamar, yastı formaların daha çox qadın prinsipi ilə əlaqəli olduğuna inanılır və Hədidə xas olan da məhz budur. Əgər formaların bucaq dərəcəsi və istiqaməti ilə ölçsək, bəli, bu binalarda qadına xas bir şey var. Lakin Hadidin memarlığında yumşaqlıq, üzvilik və istiliyi nəzərdə tutan ənənəvi qadın prinsipinə istinad etməyən ciddi düşüncə, nəzarət və ciddi aydınlıq hissi var.

III.39. Calatrava

Zaha Hadiddən sonra başqa bir çox təsir edici memar haqqında danışmaq istərdim. Santiago Calatrava dizayner-memardır, o, binanın çərçivəsini estetikasına çevirib, adətən içəridə gizlənən hərəkəti ortaya çıxarıb.

Müəllif: Elena Alabuzheva Memar, Architectural Workshop 1.618 MMC-nin təsisçisi

Müəllif: Elena Alabuzheva Memar, Architectural Workshop 1.618 MMC-nin təsisçisi

Müəllif: Elena Alabuzheva Memar, Architectural Workshop 1.618 MMC-nin təsisçisi

Onun binaları çox dinamikdir, onların bir çoxu müəyyən bir hərəkət anına - quşun, insanın hərəkətinə əsaslanır. Calatravanın memarlığı zərif və təsir edici, futuristik, canlılarla əlaqəli, bəzən antropomorfikdir.

Müəllif: Elena Alabuzheva Memar, Architectural Workshop 1.618 MMC-nin təsisçisi

Kalatravanın həm heykəltəraş, həm də mühəndis olması ona mürəkkəb əyrilər boyunca yaradılmış bir çox mürəkkəb formaları canlandırmağa imkan verir. İsveçdəki "Twisted Torso" spiral göydələni binada Calatravanın özünün daha futuristik heykəltəraşlıq

təfsiri ilə təcəssüm etdirilən qədim "Discobolus"un yenidən işlənməsidir. Bu, memarın insan bədəninə etdiyi yeganə istinad deyil - Valensiyadakı kompleksdəki binalardan biri insan gözünün forması ilə birbaşa əlaqəli şəkildə dizayn edilmişdir.

ABŞ-da Kalatrava Milwaukee İncəsənət Muzeyinin qanadlı Quadracci Pavilyonunu dizayn etdi. Bu, təkcə bionik deyil, həm də kinetik memarlıqdır: hava şəraitindən asılı olaraq hərəkətə gətirilən mürəkkəb, çevik binanın üzərində 110 ton ağırlığında nəhəng qanadlar uçur. Muzey gündə bir neçə dəfə qanadlarını "çatır", içəridə rahat mikroiqlim yaradır, kölgə salır və ya əksinə, daxili məkanı işığa açır.

III.40. Qaudi

Ən çox futuristik olan bionik memarlıq haqqında danışarkən, biz tamamilə fərqli, lakin mütləq bionik istiqaməti təmsil edən başqa bir Ustadı əldən verə bilmərik. Antonio Qaudinin memarlığı orqanik memarlıqdır, o, yaradıcılığında təbiəti sanki təqlid etmişdir. Onun bütün binaları və dekorasiyası yer üzündəki təbii formaları əks etdirir və binalar sanki yerdən böyüyür. Bu həm Qaudinin dünyəvi binalarına, həm də Sagrada Familia-ya aiddir.

Müəllif: Elena Alabuzheva Memar, Architectural Workshop 1.618 MMC-nin təsisçisi

Müəllif: Elena Alabuzheva Memar, Architectural Workshop 1.618 MMC-nin təsisçisi

Müəllif: Elena Alabuzheva Memar, Architectural Workshop 1.618 MMC-nin təsisçisi

Memar təbiətdən dekorativliyi və cizgilərin mürəkkəbliyini çəkir. Qaudinin yaradıcılığının əyri-xətti formaları da Hadidinki kimi çox mürəkkəb və dəqiqdir, lakin onlar yüksək texnologiyalı qeyri-adi yaradıcılıqların "dadı"na malik deyillər. Həm binalar, həm də Qaudi tərəfindən hazırlanmış kiçik memarlıq formaları çox isti bir atmosfer yaradır və eyni zamanda həyatla doludur, ancaq yuxuya getmiş kimi görünən bir həyatdır. Binalar dekorasiya ilə doludur, sanki onlar tamamilə ondan yaradılmışdır. Eyni zamanda, onlar Kalatrava və ya Zaha Hadid kimi aydın ifadə edilmiş hərəkətə malik deyillər - Kalatravanın binaları qaxacdan əvvəl donmuş və sıxılmış enerji ilə doldurulmuş bədən kimidir. Hadidin binalarında isə enerji axır və Kalatravanın irili-xırdalı strukturları yerdən böyüyüb, açılma zamanı donub qalır. Onlar inkişafın tamamlanmasında statikdirlər. Eyni zamanda, Qaudi öz memarlığının süni təbiətini gizlətmir; müxtəlif dövrlərə və dünyanın müxtəlif bölgələrinə aid bir çox memarlıq elementlərindən istifadə edir, onları bitki formaları ilə qarışdırır. O, rütubətli torpağa sehrli toxum əkərək sehrli evlər yetişdirən sehrbaz kimidir.

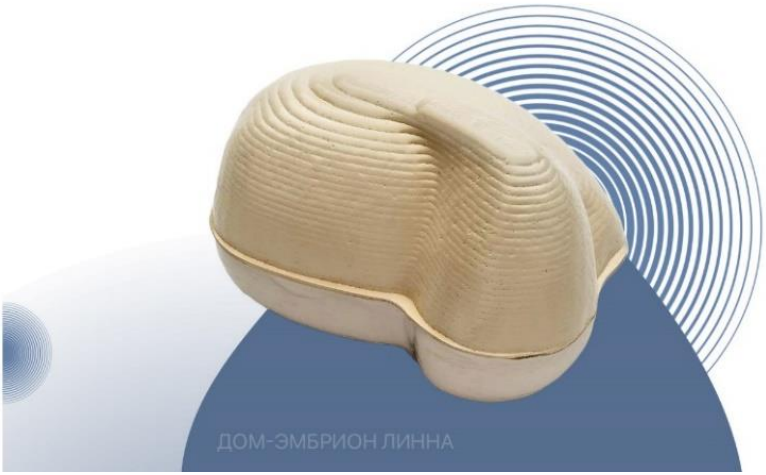
Qreg Linnin ənənəvi "Xəyal"ı - Yenə də, əksər memarların proqramlaşdırmanın nə olduğunu bilməyən bir vaxtda bütün bu yeniliyin arxasında dizaynın rəqəmsal prinsipini bannerə qaldıran konkret bir şəxs dayanır. Qreg Linn memarlığa innovativ yanaşması və dizaynda rəqəmsal texnologiyalardan fəal istifadə etməsi ilə tanınan görkəmli Amerika memarıdır. 1964-cü ildə anadan olub, mürəkkəb və qeyri-adi formalar yaratmaq üçün kompüter texnikasından istifadə edən ilk memarlardan biri olub, memarlıqda "blobitektura" kimi tanınan yeni istiqamətə gətirib çıxarıb. Linn 1992-ci ildə "Greg Lynn FORM" adlı memarlıq firmasını qurdu və o vaxtdan müasir texnologiya və proqram təminatının imkanlarını nümayiş etdirən çoxsaylı layihələri tamamladı. 1995-ci ildə amerikalı memar və filosof Qreq Linn kompüterin sadəcə hesablamalar

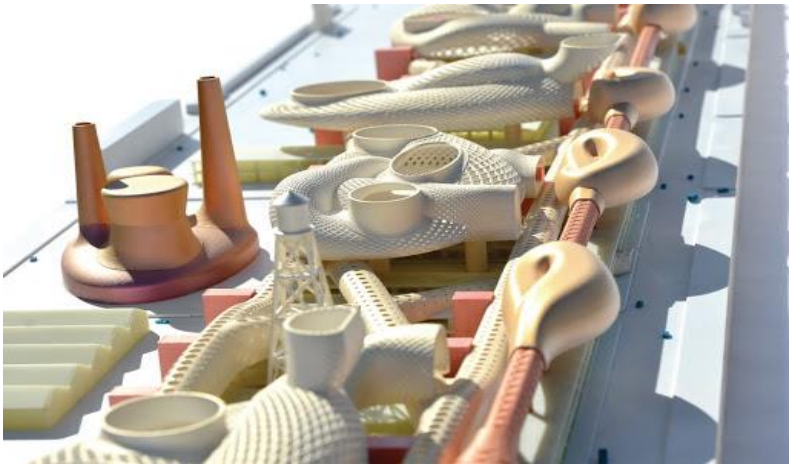
üçün alət olmadığını başa düşdü. Onun köməyi ilə əvvəllər əlçatmaz olan mürəkkəblik dərəcəsinə malik formaları tərtib etmək mümkündür. Hökmdarlar və rəsm lövhəsi proqram təminatını belə dəyişdi. Ancaq 90-cı illərin sonlarında. bu, memarlıq ənənəsinə açıq çağırış idi və az qala şarlatanizm kimi qəbul edilirdi.

ru.ruwiki.ru/wiki/Линн,_Грег

Detroitdə Packard zavodunun yenidən qurulması - Təsvir: Microsoft Hololens əlavə reallıq eynəklərindən istifadə edərək, Lynn tərk edilmiş sənaye saytını yüksək texnologiyalı mərkəzə çevirmək üçün bir konsepsiya hazırladı.

softculture.cc/blog/entries/articles/chetyre-istorii-tsifrovoy-epochi

"Blobitecture" anlayışı Linn, əyri formalar və kəskin bucaqların olmaması ilə xarakterizə olunan memarlıq üslubunu təsvir edən "blobitecture" terminin yaradıcısıdır. Bu üslub biomorfik forma-

ların yaradılmasına imkan verən yeni dizayn texnologiyaları sayəsində mümkün olmuşdur. Lin hesab edir ki, bu cür formalar ətraf mühitə daha yaxşı uyğunlaşa və istifadəçilərin ehtiyaclarını ödəyə bilər.

Performativlik və funksionallıq İkonik binalar yaratmağa diqqət yetirən bir çox müasir memarlardan fərqli olaraq, Linn öz layihələrinin performansını vurğulayır. O, istifadəçilərin konkret tələblərinə cavab verən və məkandan səmərəli istifadəni təmin edən binalar yaratmağı qarşısına məqsəd qoyub.

III.41. Blob memarlığı

Uzun memarlıq tarixində təbiətin yaradıcılığını təqlid edən, düz xətlərin və düz bucaqların qayda deyil, istisna olduğu strukturların yaradılmasında heç vaxt bu qədər sərbəstlik olmamışdır. Kompüter texnologiyası çoxlarının memarlıq küfr, digərlərinin isə böyük sənət hesab etdiyi şeylərə qapı açdı, lakin hamı etiraf edir ki, belə memarlıq son dərəcə heyrətamiz görünür.

Koreya Presviterian Kilsəsi, Queens, New York. Greg Lynn 1999
www.interior.ru/video/763-greg-linn-greg-lynn-ochki-hololens-kak-novyj-instrument-arkhitektora.html

"Bloblar" əsasən şüşə və metaldan hazırlanmış ictimai və sənaye binalarıdır, miqyası bu formatda oynamağa imkan verir, çünki nəhənglik bu çox vay effekti üçün şərtdir. İlk blob nümunəsi, Hollandiyadakı H2OExpo şirin su pavilyonu 1993-cü ildə hollandiyalı Lars Spybroek tərəfindən dizayn edilmişdir. Və bu layihə hələ də nəfəs kəsicidir - yerdə və suda fırlanan nəhəng "hidra" interaktiv obyekt kimi işləyir. Çöldə baş verən hər şey müxtəlif səs, optik və rəngli təsvirlər şəklində daxilə ötürülür. Gözlənilməz daxili əyilmələr də sinir sistemini sarsıdır, oriyentasiyanı pozur və kosmosda "asılır", ətraf mühitlə ritmik şəkildə pulsasiya olunur.

Blob arxitekturası nədir və necə yaranıb?

Blobizm və ya blob arxitekturası kimi də tanınan Blob arxitekturası, üzvi formalara can atan bir memarlıq məktəbi üçün bir termindir və onun ifadəsi qabarıq, tor kimi, amöbaya bənzər binalardır. Bu memarlıq üslubu kompüter modelləşdirməsinin məhsulu hesab olunur, çünki formaları əldə etmək üçün tələb olunan alqoritmlərin manipulyasiyasını kağız üzərində yerinə yetirmək demək olar ki, mümkün deyil. Biz əvvəllər oxşar üslub, parametrik arxitektura haqqında yazmışdıq, onun layihələri də kompüter texnologiyasından istifadə edilməklə yaradılmışdır.

Blob memarlığının ən erkən nümunələrindən biri 1960-cı illərdə şişmə və plastik konstruksiyalarla işləyən Peter Cook və Ron Herron da daxil olmaqla Archigram kimi tanınan bir qrup İngilis memarları tərəfindən yaradılmışdır. Burada həmçinin geodeziya qübbələri ilə tanınan Buckminster Fullerin sonradan blob arxitekturası ilə əlaqəli üslub və quruluşa malik olan layihələrini qeyd etmək lazımdır.

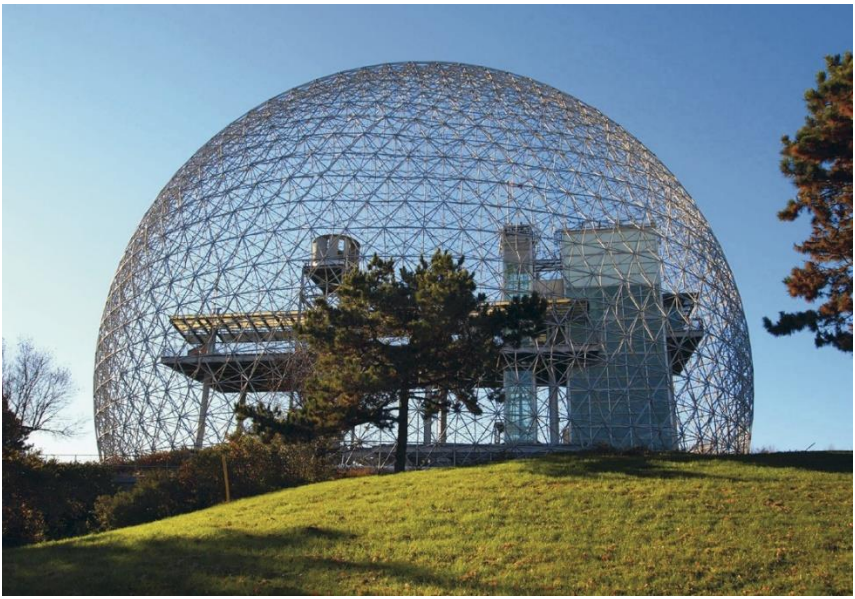

Foto Leo Qonzales / flickr.com R.B.Fuller. Geodeziya Qübbəsi - 1967-ci il Monreal Ümumdünya Sərgisindəki ABŞ Pavilyonu (indiki Biosfer Muzeyi).

"Blob memarlığı" termini 1995-ci ildə memar Greg Lynn tərəfindən rəqəmsal dizayndakı təcrübələrini müəyyən etmək üçün istifadə edilmişdir. O, 1980-ci illərin əvvəllərində NASA kompüter alimi Jim Blinn tərəfindən icad edilmiş metabol proqramından istifadə etdi. Bu blobby modelləşdirmə (əsl termin) üzvi görünüşlü n ölçülü obyektlərin yaradılmasına imkan verdi, burada n ölçülərin sayıdır, adətən 2 və ya 3.

Bununla belə, "blob arxitekturası" termini ilk dəfə William Safire tərəfindən 2002-ci ildə New York Times jurnalındakı məqaləsində istifadə edilmişdir. Və bu, iltifatdan daha çox yeni memarlıq formalarını təhqir etmək üçün nəzərdə tutulmuşdu. Lakin, blob arxitekturasının bu cür mənfi rəylərinə baxmayaraq, bu qeyri-adi üslub kompüter və tikinti texnologiyaları sahəsində irəliləyişlə birlikdə inkişaf etməyə davam etdi.

Blobitekturada istifadə olunan materiallar

Qəribədir ki, ağac, daş və s. kimi ənənəvi təbii materiallar üzvi blobformalar yaratmaq üçün uyğun deyil. Burada nəhəng strukturu etibarlı şəkildə saxlayacaq və eyni zamanda yüngül və çevik olacaq güclü material lazımdır.

Polad və şüşə, günəş panelləri, rəngini dəyişən plastik bloklar, inteqrasiya olunmuş LED zolaqlı şüşə panellər və blob evlərin tikintisində mühüm elementlər olan digər yeni nəsil materiallar və texnologiyalar hazırda müntəzəm olaraq yaradılır və təkmilləşdirilir.

1997-ci ildə həqiqətən əlamətdar bir obyekt - Bilbaoda (İspaniya) "biomorfik" Guggenheim Muzeyi doğuldu. Onun müəllifi Frank Gehry, karyerası boyunca (bu, nənəsinin yəhudi mətbəxinə olan ehtirasından yaranan) balıq imicindən "istifadə etdi". Parıldayan titan lövhələrlə örtülmüş muzey binası da bu mövzudan ilhamlanıb, baxmayaraq ki, o, sahildə sürünən balıqqulağı, qızılgül, quş və təyyarə və ya gəmi kimi "insan istehsalı" obyektlərlə müqayisə edilir. Bu assosiasiya diapazonu blobitektura üçün çox xarakterikdir.

Dizayn edərkən Gehry təyyarə tikintisi üçün proqram təminatından istifadə edirdi, çünki həyata keçirilən formalar aerodinamik hesablamalar tələb edirdi. Sanki başqalarının təxəyyülünü ortaya qoymuşdu - memarlar ilan evləri, ilbizlər və digər "bükülən" strukturlar yaradaraq "zoomorf" ifratlara tələsdilər. Onun özünəməxsus və artıq "markalı" həlləri var. Məsələn, parlaq memar və heykəltəraş Santyaqo Kalatrava uzanmış quş qanadı formasında damların layihələndirilməsini həyata keçirir - və bu dizaynlar öz çəkisizliyi, demək olar ki, fiziki imkansızlığı ilə təxəyyülü heyran edir (Nyu Yorkdakı Dəmiryol Vağzalı, Milwaukeedəki İncəsənət Muzeyi). Total "blob" - Birmingemdəki Selfridges univermağı, 2003, (Jan Kaplitsky, bio-texnoloji apoloq və David Nixon, Future Systems Design). 15 min köpüklü disklər quruluşun əyrilərini tərəzi kimi əhatə edir.

www.interior.ru/video/763-greg-linn-greg-lynn-ochki-hololens-kak-novyj-instrument-arkhitektora.html

Elə həmin il Qrazda (Avstriya) - müasir incəsənət qalereyası (Peter Cook və Colin Fournier) üzərində qeyri-real sərin "biomorf", "mehriban yadplanetli" (fasad örtüyünün mavi rənginə görə) göründü.

Norman Fosterin “Sage Gateshead” konsert zalı, Zaha Hadidin “Galaxy SOHO” kompleksi, Frank Gehrinin “Experience Music Project” layihəsi, Massimiliano və Doriana Fuksas tərəfindən “Admirant Entrance Building” ticarət mərkəzinə giriş blobizm/parametrizmin ən parlaq nümunələridir.

Parametrik arxitekturanın prinsipləri

Parametrik memarlıq bir neçə əsas prinsipə əsaslanır: Generativ dizayn: Memarlar parametrləri (ölçülər, materiallar, funksional tələblər) müəyyənləşdirirlər və alqoritmlər çoxlu dizayn variantları yaradır. Bu, müxtəlif vəzifələr üçün optimal həllər tapmağa imkan verir.

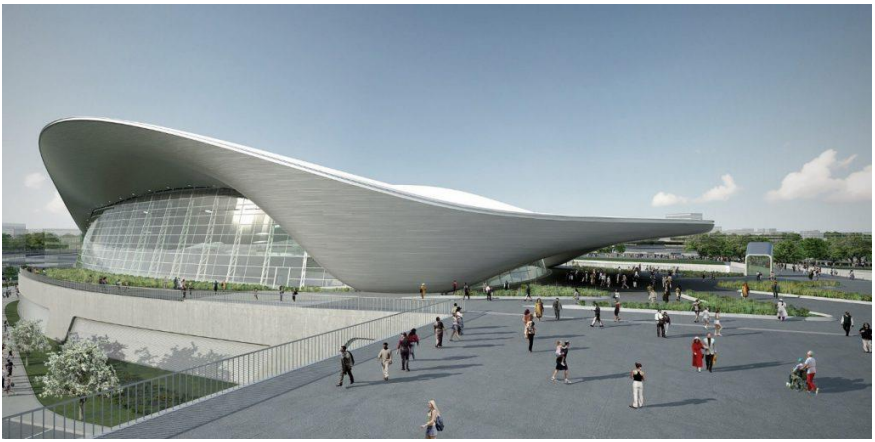

Cloud 9, Villa Nurbs, Enric Ruiz Geli
www.interior.ru/video/763-greg-linn-greg-lynn-ochki-hololens-kak-novyj-instrument-arkhitektora.html

Üzvi formalar: Parametrizm təbii strukturlara bənzəyən formalar yaratmağa çalışır. Bunlar vizual olaraq cəlbedici boşluqlar yaradan hamar xətlər və mürəkkəb həndəsi formalar ola bilər. İnteraktivlik və uyğunlaşma: Parametrik modellər layihələri iqlim və ya ərazi kimi xüsusi şərtlərə uyğunlaşdırmağa imkan verir. Bu, binaları daha funksional və istifadəçi dostu edir. İnnovativ materiallar və texnologiyalar: Parametrizm unikal dizaynların yaradılmasına imkan verən 3D çap və kompozit materiallar kimi yeni materiallar və texnologiyalardan fəal şəkildə istifadə edir.

Blob memarlığın müasir memarlığa təsiri

Parametrizm müasir memarlıq və dizayna əhəmiyyətli təsir göstərmişdir. Bir çox məşhur memar və büro öz layihələrində bu üslubdan istifadə edir. Məsələn: Zaha Hadid: Onun əsərləri parametrizmin simvoluna çevrilib. 2012-ci il Olimpiya Oyunları üçün tikilmiş London Su İdmanı Mərkəzi axan formalara və üzvi dizayna malikdir.

Zaha Hadid. London Su İdmanı Mərkəzi. 2012
www.interior.ru/video/763-greg-linn-greg-lynn-ochki-hololens-kak-novyj-instrument-arkhitektora.html

Sevilyadakı Metropol Parasol: Memar Jurgen Mayer tərəfindən dizayn edilmiş, dalğavari formalı bu böyük taxta konstruksiya həm tədbir məkanı, həm də yoldan keçənlər üçün kölgə rolunu oynayır.

Yurgen Mayer. Sevilyadakı Metropol Parasol. 2011
www.interior.ru/video/763-greg-linn-greg-lynn-ochki-hololens-kak-novyj-instrument-arkhitektora.html

III.42. Yaşıl-davamlı memarlıq və ya eko-memarlıq

Nə vaxt və harada ortaya çıxdı? 1970-ci illərdən bəri 21-ci əsrdə populyarlaşdı.

Xüsusiyyətlər. Memarlar binanı ətraf məkana inteqrasiya etməyə çalışırlar. Belə obyektlər üçün təbii və ya təkrar emal edilmiş materiallardan istifadə edilir və enerji bərpa olunan mənbələrdən əldə edilir. İçəridə təbii ventilyasiya üçün şərait yaradılıb və xüsusi yağış sularının yığılması sistemləri qurulub. Bitkilər fasadın əsas

elementidir, onlar üçün sahələr divarlarda və damlarda tikilir. Bu yaşıl kətanın illüziyasını yaradır.

Nümunələr. Sinqapurdakı 280 metrlik CapitaSpring göydələni, Kopenhagendəki Mountain Dwellings yaşayış kompleksi və Danimarkanın Amager adasındakı birləşmiş istilik və elektrik stansiyası.

Kombinə edilmiş istilik və elektrik stansiyası
http://www.zinco.ru/

Amager Bakke Tullantılarının Təkrar Emalı Zavodu və Kombinə İstilik və Elektrik Stansiyası (ARC) – CopenHill Danimarka, Kopenhagen
Foto © Ehrhorn Hummerston. ZinCo-nun izni ilə

Kopenhagen sakinləri artıq il boyu xizək sürə bilərlər Foto © Ehrhorn Hummerston. ZinCo-nun izni ilə
Foto © Ehrhorn Hummerston. ZinCo-nun izni ilə

Burada xizək enişləri, təbii mənzərədə gəzinti yolları və ən hündür dırmaşma - 90 metrdən bir qədər az divarı var. Danimarkanın paytaxtı Kopenhagen öz sakinlərinə dünyanın ən yaxşı həyat keyfiyyətini təmin edən şəhərlər sırasındadır. Kopenhagenin

mərkəzində yeni tullantı yandırma zavodunun tikintisi zərurəti qlobal memarlıq ictimaiyyəti üçün əsl problemə çevrilib. Heç kim belə bir obyektin, obrazlı desək, "öz həyətində" olmasını istəməz, eyni zamanda 100 min ailənin istiliyə və elektrik enerjisinə ehtiyacı var.

Byarke İngels qrupunun uzaqgörən memarları orijinal ideya ilə çıxış edə bildilər və bir bina çərçivəsində həm tullantıların yandırılması zavodunu, həm də... aktiv istirahət mərkəzini birləşdirə bildilər. Bu konsepsiya zavodu birbaşa sosial kontekstdə birləşdirməyə imkan verdi. Seçilmiş yer – sənaye keçmişi ilə Amager adasının keçmiş Şimali Limanı – artıq su xizək sürmə, yelkənli idman, kartinq və qayayadırmanma kimi idman növləri üçün əla yerdir.

Amager Resurs Mərkəzinin tullantı yandırma zavodu texnologiya, ekologiya və idmanı maraqlı şəkildə birləşdirən layihədir. Adi bir dağ kimi təbii formasiyaya bənzəyir, amma içərisində müasir elektrik stansiyası, xaricində alüminium kasetlərdən hazırlanmış fasad, təxminən 16.000 kvadratmetr sahəsi olan damda idman üçün təbii mənzərə var. Yerli sakinlər yeni "dağ"ı Kopenhill adlandırdılar.

Ot xizək enişində sintetik döşəklər vasitəsilə böyüyür Foto © Malmos A/S/ZinCo. ZinCo-nun izni ilə

Binanın planlaşdırılan hündürlüyünü - demək olar ki, 90 metri nəzərə alsaq, 60 metr eni və 200 metr uzunluğunda xizək enişinin ideyası sözün səthində idi. İndi müxtəlif relyefli cığır həm yeni başlayanlar, həm də təcrübəli xizəkçilər və snoubordçular üçün əla əyləncədir. Bundan əlavə, Copenhill-də zirvəyə qalxmaq istəyənlər üçün yürüyüş yolları və pilləkənlər var.

Protectodrain® PD 250 drenaj elementləri beton dayaqların ətrafında, dağlıq dağ yollarının yanında quraşdırılmışdır Foto © Malmos A/S/ZinCo. ZinCo-nun izni ilə

ZinCo Elastodrain® və Protectodrain® binanın mühafizəsi və drenaj elementləri etibarlı dam bazası təmin edir. 30 ° -ə qədər yamaclı bir dam, xüsusilə güclü yağış və dəniz küləyi şəraitində eroziyaya davamlı olmalıdır. Bu səbəbdən, beton bazada suyu aşağıya deyil, yamacın kənarlarına doğru yönəldən diaqonal maneələr möhürlənmişdir. Böyük ağacların əkilməsi yerləri vintli ankerlərlə bərkidilmiş dayaqlarla möhkəmləndirilmişdir.

Yamacın hər tərəfində müxtəlif hündürlükdə pilləkənlər və təxminən 3000 m² ərazini əhatə edən turistlər üçün dolama yollar şəbəkəsi var. Tam vulkanlaşdırılmış rezindən hazırlanmış son dərəcə

davamlı Elastodrain® EL 200 qoruyucu təbəqə burada quraşdırılmışdır. Bunun ardınca PV sistem filtri və sinklənmiş möhkəmləndirici mesh tətbiq olundu. Daşların təbii formalarını təqlid etmək üçün beton görünən şəkildə qaldı. Ən böyük ağacın 2,5 ton ağırlığında 300 ağacın əkilməsi, onların külək və eroziyadan qorunması xüsusilə çətin idi. Damcı suvarma süni dağın hər zaman yaşıl qalmasını təmin edir.

©Vikipediya / Müəllif: Anastasiya Kozhevnikova

Şaquli bağları olan universitet şəhərciyi layihəsi

Vyetnam memarlıq firması Vo Trong Nghia Architects şaquli bağları olan universitet şəhərciyi dizayn edib.

Vyetnam memarlıq firması Vo Trong Nghia Architects FPT Universiteti üçün fasadında yaşıllıq olan kampus layihələndirib. Ho Şimin şəhərinin cənubunda damında, eyvanlarında və həyətin-

də ağacların olduğu qeyri-adi tikili tikiləcək. Yeni universitet şəhərciyi 22,5 min kvadratmetr sahədə tikiləcək. Ərazidə hazırda bir çox hündürmərtəbəli binalar yerləşir və layihənin memarları ümid edirlər ki, kampusun fasadı qeyri-adi şəhər mənzərəsinə bir az rəng qatacaq. Bundan əlavə, bu tip struktur son illərdə ciddi şəkildə pisləşən Ho Şi Min şəhərində ekoloji vəziyyəti yaxşılaşdırmalıdır. Aşağıdakı təsvirlərdə göstərildiyi kimi, FPT şəhərciyi bir-birini əvəz edən iki "qatdan" – beton və bitki örtüyündən ibarət olacaqdır. Binanın həyətində tələbələrin gəzmək, dərs oxumaq, dincəlmək və əylənmək üçün bir neçə "yaşıl" sahə olacaq.

©Vo Trong Nghia Architects

©Vo Trong Nghia Architects

III.43. Yaşıl memarlıq həqiqətən nədir?

EcoArchitecture ətraf mühitə minimal təsir göstərən insanlar üçün bir məkandır.

Binanın enerji səmərəliliyi "yaşıl" standartların bütün digər tələbləri ilə yanaşı nəzərə alınır. Bununla belə, bu, həyata keçirmək üçün ən çətin nöqtədir, çünki real enerji səmərəliliyinə nail olmaq üçün binanı sadəcə izolyasiya etmək və bütün işıq lampalarını dəyişdirmək kifayət deyil. Müasir binaların enerji səmərəliliyi bütün bina strukturunun tam yenidən nəzərdən keçirilməsi ilə təmin edilir və dizayn komandası üçün ən böyük səy tələb olunur.

Binanın enerji istehlakı əsas CO_2 emissiyaları ilə əlaqələndirilir, çünki enerji əsasən karbon mənbələrindən alınır. Enerji istehsalı ilə CO_2 emissiyaları arasında əlaqə çoxdan aşkar edilmişdir. Bu prinsip Passive House standartı, Leed, Bream və s. kimi davamlı dizayn standartlarına çevrilir.

III.44. Memarlıqda biotexnika

Biotexnologiya

Biotexnologiya memarlıqda yüksək texnologiyalardan fərqli olaraq konstruktivizm və kubizm elementlərinə deyil, təbii formalara istinad edən bir istiqamətdir. Eyni zamanda, biotexnoloji yüksək texnologiya kimi (orqanik memarlıq üslubundan fərqli olaraq) tikintidə ən son texnologiyaların və mühəndis həllərinin istifadəsi ilə xarakterizə olunur. Bionika yunan sözündən olub "həyat elementi" deməkdir. Bu üslubun davamçıları qeyri-adi dizaynda "yaşıl" binanın prinsiplərini təcəssüm etdirməyə çalışırlar. Bio-texnoloji üslub bionikadan, tətbiqi elmdən yaranıb, onun tərəfdarları mürəkkəb texniki problemləri həll etmək üçün təbiətdən ilham axtarırlar. Leonardo da Vinçi quşları müşahidə edərək təyyarə dizayn edərkən oxşar prinsiplərdən istifadə edirdi.

Biotexnoloji və ya memarlıq bionikası - təbii elementlərin və formaların təqlidinə əsaslanan memarlıq və dizaynda üslub. “Bionika” termini ilk dəfə 1960-cı ildə Deytonda (ABŞ) keçirilən simpoziumda “Yaşayan prototiplər – yeni texnologiyanın açarı” şüarının səsləndirildiyi simpoziumda təqdim edilib.

Avaho.ru. elima.ru.
root@elima.ru, root.elima.ru@gmail.com.

Avaho.ru. elima.ru.
root@elima.ru, root.elima.ru@gmail.com.

Avaho.ru
root@elima.ru, root.elima.ru@gmail.com.

Avaho.ru
root@elima.ru, root.elima.ru@gmail.com.

Buna baxmayaraq, bioloji prototipləri götürmək üçün ilk cəhdlər Leonardo da Vinçi tərəfindən əzələ ilə işləyən təyyarələrin yaradılması zamanı edildi. В переводе с древнеческого «бионика» «canlı element» deməkdir. Bu elm biologiya və mühəndisliyin kəsişməsində yaranmışdır.

Müasir dövrdə biotexnoloji konsepsiyanın inkişafı istiqamətində ilk addımı 1939-cu ildə memar Frank Lloyd Rayt atdığı güman edilir. Onun fikrincə, memarlıq quruluşu təbiət qanunlarına uyğun, ətraf mühitlə harmoniyada böyüyən canlı orqanizmə bənzəməlidir. O, bu sənət, elm və din vəhdətini üzvi memarlıq adlandırıb. Neoklassizmin sərt formalarının hökmranlığı dövründə bu tezislər tamamilə gözlənilməz və yeni səslənirdi.

Dünya memarlıq praktikasında son 40 ildə canlı təbiətin formalaşması qanunlarından istifadə yeni keyfiyyət almışdır və memar-

lıq-bionik proses adlanaraq yüksək texnologiyalı memarlığın istiqamətlərindən birinə çevrilmişdir. Müasir mənada biotexnika 20-ci əsrin sonu - 21-ci əsrin əvvəllərində yaranıb və hələ də formalaşma mərhələsindədir.

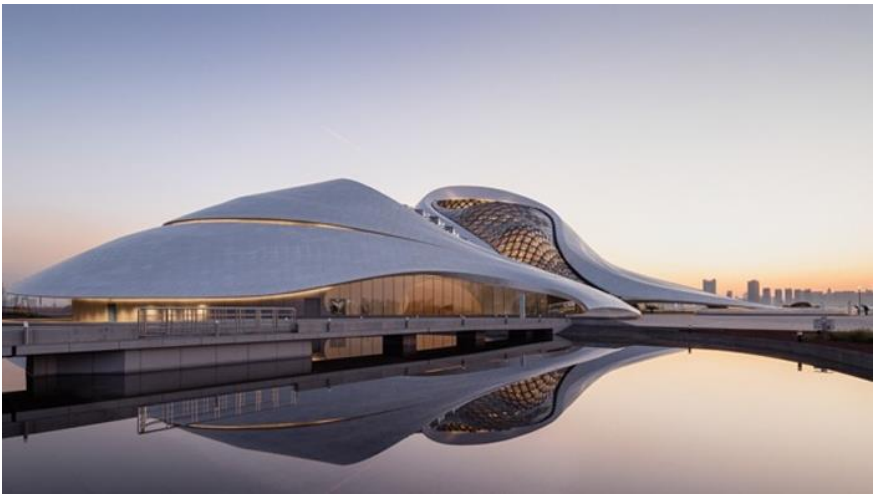
Harbin Böyük Teatrının panoramik görünüşü.
Müəllif: Los Ancelesdən, Kaliforniyadan Ceremi Tompson. Harbin, CC BY 2.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=61666910

Dizaynı təbiətin özü tərəfindən diktə edilmiş futuristik opera evi.

Qış festivalları ilə məşhur olan Şimali Çinin Harbin şəhərində heyrətamiz opera binası var. Onun rasional forması bataqlıq ərazidə dolama hovuzları ilə dolu ətraf mənzərənin heykəltəraşlıq əksidir. Tərtibatçılar ümid edirlər ki, futuristik bina şəhərin mədəni həyatında inciyə çevriləcək.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/171215/34197/

Çinin Harbin şəhərində futuristik opera binası açılıb.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/171215/34197/

Dizaynı təbiətin özü tərəfindən diktə edilmiş futuristik opera evi.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/171215/34197/

"MAD Architects" firması Çinin Harbin şəhərində Harbin Opera Evinin tikintisi üçün 5 illik layihəni tamamlayıb. Memarlar binanın dalğavari formasını yaradan zaman dolama Sunqari çayından və opera evinin yerləşdiyi bataqlıq ərazidən ilhamlanıb.

Memarlar binanın "rahatlaşdırılmış" eksteryerini tərtib edərkən fasadda təbii elementlərin: su, külək birləşməsinin hissinə nail olmaq istəyirdilər. Hamar alüminium panellər istənilən effekti əldə etməyə imkan verən material idi. Binaya daxil olanda ziyarətçilər əvvəlcə parlaq atriumla qarşılaşırlar. Əyri şüşə dam diaqrid (diaqonal şəbəkə konstruksiyası) texnologiyasından istifadə etməklə həyata keçirilib. Hamar və üzlü səthlər yerli iqlim üçün xarakterik olan qar və buzu təcəssüm etdirərək bir-biri ilə növbələşir.

Biotexnoloji üslubda layihələr yaradan ən məşhur memarlar:

- *Greg Lynn,*
- *Ken Young,*
- *Michael Sorkin,*
- *Frei Otto,*
- *Zaha Hadid,*
- *Yan Kaplitski,*
- *Nicholas Grimshaw,*
- *Santiago Calatrava,*
- *Norman Foster.*

Onların biotexnoloji üslubda olan işləri arasında binaların əksəriyyəti ictimai binalardır, məsələn, Böyük Britaniya Milli Kosmik Mərkəzi, Valensiyadakı İncəsənət və Elmlər Şəhəri, Milwaukee İncəsənət Muzeyi və London Gherkin. Yaşayış binaları da var, məsələn, Meksikada "Nautilus".

Biotexnoloji üslubun memarlıq xüsusiyyətləri:

Biotexnoloji üslubda olan binalar çox vaxt asimmetrikdir, barama, ağac, hörümçək torları şəklində - canlı təbiətdə olan hər şeydir.

novikov-architect@mail.ru

Siz mollyuska qabıqlarına bənzəyən evlər və ya yumurtanın konturlarını izləyən binalar tapa bilərsiniz. Eyni zamanda, təbii formalar müxtəlif yollarla götürülə bilər:

- *Kosmos cansız təbiətdə müşahidə olunan formalar şəklində təşkil olunur. Buna misal olaraq Belçika memarlıq studiyası dmvA tərəfindən layihələndirilmiş yumurta formalı evi göstərmək olar. Binalar yuva və ya mağara şəklində də ola bilər. (Aşağıdakı şəkil Norman Fosterin Londondakı layihəsidir)*

Ötən əsrin 90-cı illərində üzvi yüksək texnologiyalı və ya biotexnoloji üslub inkişaf etməyə başladı. Erkən yüksək texnologiyalardan fərqli olaraq, biotexnologiya təbiətlə yenidən əlaqə yaratmağa çalışırdı. Onun vəzifəsi canlı orqanizmlərin fəaliyyət prinsiplərindən istifadə etmək və qeyri-funksional və dekorativ zonalardan qaçaraq oxşar strukturlar yaratmaq idi.

Biotexnologiyanın ən məşhur nümunəsi Londonun mərkəzində göydələn.
Müəllif: Valentina Labodina

Biotexnoloji binalar çox vaxt asimmetrikdir, əyri xətlərə malikdir və təbiətdə olan hər şeyə bənzəyir. Ənənəvi olaraq, bioteka binaları dəmir-betondan tikilir və bəzək üçün alüminium və titan istifadə olunur. Binaların yüngül və havadar görünməsi üçün onlar ağ rəngə boyanır və ya fasad şüşələri ilə örtülür.

Santiago Calatrava tərəfindən layihələndirilən Manhetten metro stansiyası
Müəllif: Valentina Labodina

Tokioda sahilyanı ərazidə villa yuvası.
Müəllif: Valentina Labodina

Memarlıqda bio-texnologiya / Memar Dmitri Novikovun bloqu

Biotexnologiyanın ən məşhur nümunəsi Londonun mərkəzində memar Norman Foster tərəfindən layihələndirilmiş 40 mərtəbəli, 180 metr yüksəklikdəki göydələndir. Yerli sakinlər uzunsov formasına və şüşəsinin yaşıl rənginə görə binaya "kornişon" ləqəbi veriblər. Göydələnin strukturu mərkəzi dayaq bazası olan tor qabıq şəklində hazırlanır.

Şəxsi arxitekturada biotexnologiya praktiki olaraq həyata keçirilmənin mürəkkəbliyi və yüksək qiyməti səbəbindən yoxdur. Məsələn, Santiago Calatrava tərəfindən layihələndirilmiş Manhetten metro stansiyasının tikintisi 5 il əvəzinə 12 il çəkdi və müştərilərin hətta layihədə nəzərdə tutulan qatlanan damı həyata keçirməkdən imtina edərək pula qənaət etmələrinə baxmayaraq, 4 milyard dollara başa gəldi.

Biotexnologiya fəlsəfi konsepsiyanı təcəssüm etdirir, onun mənası biologiya, mühəndislik və memarlıq prinsiplərini özündə birləş-

dirən təbiətin yaradılması kimi insan həyatı üçün yeni məkan yaratmaqdır. Buna görə bu üslubda olan evlər ən çox ekoloji cəhətdən təmiz olur. Bionik memarlıq təbiətin təbii davamı olan və onunla ziddiyyət təşkil etməyən evlərin yaradılmasını nəzərdə tutur.

- *Binalar heyvanların, insanların və ya onların bədən hissələrinin (zoomorfizm, antropomorfizm), eləcə də bitkilərin (fitomorfizm) formalarını təkrarlayır. Misal olaraq, Michael Sorkin tərəfindən hazırlanmış meduza oteli və ya Calatrava tərəfindən hazırlanmış Oculus layihəsidir:*
- *Təbii strukturlara oxşar materiallar (bal pətəkləri, qabarcıqlar, liflər, hörümçək torları, laylı strukturlar şəklində) istehsal olunur.*

Artyhomes.ru

Bionik arxitektura öz gələcək inkişafında eko-evlər - müstəqil həyat təminatı sistemləri olan enerjiyə qənaətcil və rahat binalar yaratmağa çalışır. Belə bir evin dizaynı mühəndislik avadanlığı kompleksini əhatə edir. Binalarda günəş panelləri, yağış sularının toplanması üçün kollektorlar quraşdırılır, yaşıllıqları olan terraslar təşkil edilir, təbii işıqlandırmaya və havalandırmaya üstünlük veri-

lir. Tikinti zamanı insanlar üçün ekoloji cəhətdən uyğun olan materiallardan və tikinti konstruksiyalarından istifadə olunur. İdeal olaraq, gələcəyin evi təbii mənzərəyə mükəmməl uyğunlaşan və təbiətlə harmoniyada mövcud olan avtonom, özünü təmin edən bir sistemdir.

III.45. Memarlıqda biotexnoloji üslubda futuristik layihələr

Futuristik memarlıq 20-ci əsrin əvvəllərində İtaliyada estetika, poeziya, rəssamlıq və heykəltəraşlıqda futurizm ideyalarının təsiri altında meydana çıxan memarlıqda üslub hərəkatıdır. Futurist hərəkat 1909-cu ildə ilk Futurist manifestini yazan şair Filippo Tommaso Marinetti tərəfindən təsis edilib. Hərəkat bir sıra memarları da cəlb etdi. Futuristlərin mövzuları arasında maşın əsrinin kultu, müharibə və zorakılığın tərənnümü idi.

Memarlıqda Antonio Sant'Elia futurizmin banisi hesab olunur. 1912-ci ildə Milanda dizayn bürosu təşkil etdi və Amerika göydələnlərinin hündürmərtəbəli memarlığından ilhamlanaraq (bunu yalnız jurnallardan tanıyırdı) bir sıra məşhur "Yeni Şəhər" (İtalyanca: Città Nuova) dizayn rəsmlərinə başlayıb, yeni texniki əsr haqqında öz fikirlərini əks etdirmişdir.

Bu rəsmlərin əksəriyyəti “Yeni tendensiyalar” qrupunun ilk və yeganə sərgisində (İtalyanca: Nuove Tendenze) təqdim olunub. Sərgi 1914-cü ilin may-iyun aylarında Milanda baş tutdu. Məşhur “Futurist Memarlıq Manifesti” (İtalyanca: Manifesto dell’architettura futurista) 1914-cü ilin avqustunda Sant’Elia tərəfindən nəşr edilmişdir. Memarın rəsmlərində təqdim olunan manifestdə təsvir olunan memarlıq futuristik ifadələrlə doludur. Müəllif müasir şəhəri keçidlər, qalereyalar və körpülər, futuristik fabriklər və elektrik stansiyaları ilə bir-birinə bağlı olan nəhəng pilləli çoxsəviyyəli binaların, terrasların və tunellərin mürəkkəb sistemi kimi təsəvvür edirdi.

1920-ci illərdə insan fəaliyyətinin bir çox sahələrinə aid olan yeni bir termin - "futurizm" meydana çıxdı və memarlıq da istisna deyildi. Futuristik memarlıq bir çox çeşiddə gəlir, bəzi fikirlər yüz il əvvəl məşhur olanlardan köklü şəkildə fərqlənir. Bunu başa düşmək üçün tarixin müxtəlif dövrləri və əsas istiqamətləri üçün xarakterik olan maraqlı konsepsiyalara və tamamlanmış layihələrə nəzər salaq ki, onların əksəriyyəti hətta mürəkkəb müasirləri belə təəccübləndirməyə qadirdir.

Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

Futurizm nədir?

Futurizm ideyası ilk dəfə 1920-ci illərin əvvəllərində ortaya çıxdı. Onun tərəfdarları ədəbiyyat, rəssamlıq, heykəltəraşlıq və əlbəttə ki, memarlıq da daxil olmaqla incəsənətin müxtəlif növlərinə yeni prioritetlər təqdim etməyə çalışırdılar. Əsas məqsəd əsrlər boyu inkişaf etdirilən ənənəvi qayda və qanunlardan tamamilə imtina etməklə, maşın dövrünü vurğulamaq və qeyd etmək idi. Futuristik

memarlıq kifayət qədər geniş məna kəsb etsə də, həm də bir çox amillərdən və hətta siyasi vəziyyətdən asılı olaraq dəyişən moda meyllərinə cavab verən əhəmiyyətli dəyişikliklərə məruz qalmışdır. Sonuncu memarlıqda sənətdən daha az dərəcədə əks olunur.

Futuristik memarlıq hər kəsi təəccübləndirə bilən heyrətamiz bir estetikadır.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

Tarixi fakt: 1920-1930-cu illərdə futurizmin bəzi tərəfdarları müharibəni fəal şəkildə tərifləməyə başladılar. Mussolininin Milli Faşist Partiyasını və dünyanın ilk faşistlərini tərifləyən italyanlar bu sahədə xüsusilə fərqlənirdilər. Təbii ki, hamı belə bir ideologiyanın tərəfdarı deyildi, amma hərəkat tarixin bu fəsli ilə çirklənmişdi, onu yuyub-yaxmaq o qədər də asan deyildi.

"Futuristik memarlıq" kimi geniş miqyaslı konsepsiyanın xüsusiyyətlərini müəyyən etmək olduqca çətindir, lakin tikintidə yeni sözün əsas ideyası bina və tikililərin forma və quruluşuna əsaslı şəkildə təsir göstərən texnologiyalardan istifadə idi. Bu hərəkat neoklassizm və ya İntibah memarlığı kimi ənənəvi üslublarla tamamilə ziddiyyət təşkil edirdi və onun tərəfdarları tikinti və dizaynda innovasiyaları canfəşanlıqla müdafiə edirdilər.

Futuristik memarlığın əsas ideyaları

Futuristik ideyalar çiçəklənməkdə davam edir, bəzi hallarda isə sözün əsl mənasında. | Foto: artfilemagazine.com.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

Qeyd etmək lazımdır ki, bu məsələdə yenilik qısa müddət ərzində müəyyən edilir, çünki təcrübələr yalnız dəmir-beton konstruksiyaların görünüşü ilə məhdudlaşmırdı. Əlbəttə, 1920-ci illərdə keçmişin təqlidindən uzaqlaşmaq istəyi. radikal və yeni bir şey, polad çərçivələr isə yenilikçi və futuristik görünürdü. On ildən sonra onlar artıq o qədər də qeyri-adi və heyrətamiz deyildilər, çünki tikinti sənayesi və texnologiyası daim irəliləyirdi.

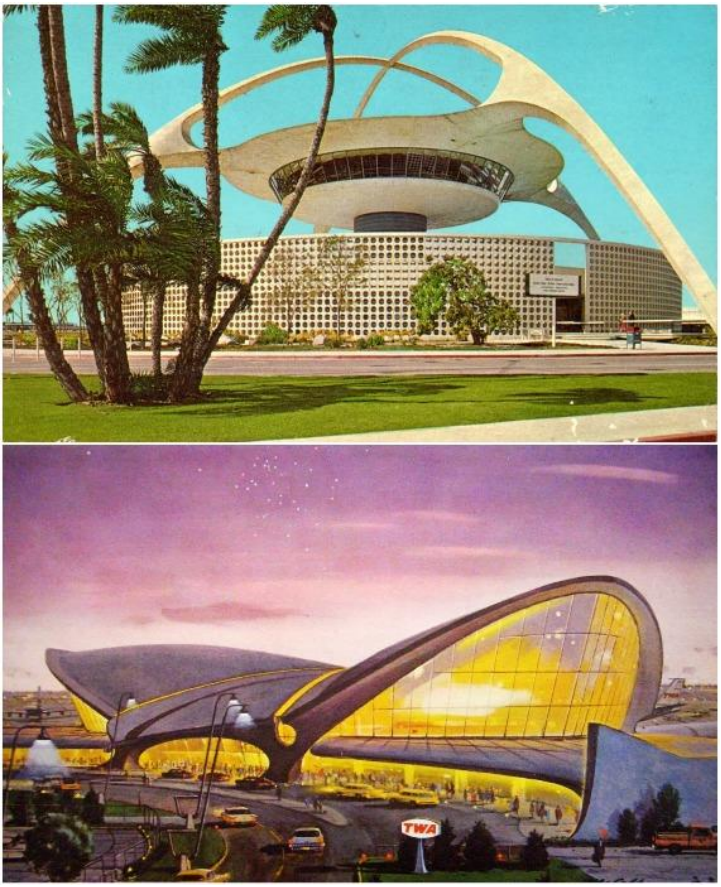
Futuristik memarlığın müxtəlifliyi

Şəxsi evlər enerjiyə qənaətcil və özünü təmin edə bilər.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

Hazırda ekspertlər futuristik memarlığın yeddi müxtəlif növünü ayırırlar. Onlardan bəziləri 1920-ci illərə aiddir, digərləri isə yalnız bəşəriyyətin varlığının son 20 ilində öz varlığını bildirmişdir. Burada futuristik hərəkatın ən əhəmiyyətli və populyar növlərindən bəziləri var.

• ***Art Deco janrı*** Futurist memarlıq üslubunun ən erkən formalarından biridir.

Hərəkatın şıltaq adı binaların formalarına uyğun gəlir ("Quqi").
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

• ***Quqi arxitekturası*** nəinki olduqca qeyri-adi bir ada malikdir, həm də incəsənətdə ən az tanınan istiqamətdir. Bu memarlıq janrının ideyası, avtomobillərin və əlaqəli formaların yayılması və ən erkən reaktiv təyyarələrin və raketlərin konturları kimi elmi nailiyyətlərin birləşməsinə əsaslanır. Atom və kosmik dövrlər memarlığa əhəmiyyətli təsir göstərmişdir. Googie'nin üslubu cizgi filmlərində və elmi fantastika filmlərində təkrarlanan gələcəyə bənzərsiz bir baxışla əlaqələndirildi.

Quqi memarlığı indi retro-futurizm hesab olunur.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

Bu tendensiyanın əsas xüsusiyyətləri bunlardır: qeyri-təbii şəkildə "şişirilmiş" həndəsi formalar, yüksək damlar, bina və tikililərin əyri strukturları. Googie-nin izləyiciləri neon, xrom, polad və şüşədən geniş istifadə edirdilər. Bu gün bu üslub artıq retro-futurizm hesab olunur, çünki keçən əsrin ortalarında heyran qalan inanılmaz şəkillər ümidsizcə köhnəlmişdir.

Hətta ən parlaq memar belə bir quruluşu əl ilə hesablaya bilməz.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

• ***Parametrik dizayn*** özlüyündə üslub və ya memarlıq deyil, lakin son onilliklər ərzində onun prinsipləri bu sahədə də tətbiq tapmışdır. Parametrik obyektlərin əsas xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, onları tez-tez əl adlanan ənənəvi üsulla hesablamaq və ya layihələndirmək praktiki olaraq qeyri-mümkündür. Binaların və hər bir memarlıq elementinin dizaynı yalnız alqoritmlərdən istifadə etməklə hazırlanır. İlk inanılmaz dizaynlar 1980-ci illərdə ortaya çıxdı, lakin onlar yalnız kompüter texnologiyası təkmilləşdikdən sonra geniş istifadə olundu və bu, riyaziyyat və fizikanın bütün ağlasığmaz və ağlasığmaz qanunlarını pozan ağlasığmaz formalar yaratmağa imkan verdi.

Parametrik dizayn tikinti sənayesinin gələcəyidir.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

Parametrik dizaynları hətta həvəskar üçün də tanımaq asandır; onlar əyri formalar və havadar görünərkən xüsusilə güclü olan nano-materiallar tələb edən içi boş hissələrlə verilir. Autodesk Maya, GenerativeComponents və Marionette kimi xüsusi proqram təminatı olmadan heç bir irimiqyaslı struktur təhlükəsiz və dayanıqlı ola bilməz. Məhz bu səbəbdən parametrik dizayndan istifadə etməklə tikilmiş binalar haqlı olaraq futurizmlə əlaqələndirilir.

Yüksək texnologiya və estetikanın birləşməsinin heyrətamiz nəticəsi.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

• ***Neo-futuristik arxitektura*** ardıcılları dizayn və tikintidə yenilikləri yüksək estetika ilə birləşdirməyə çalışan hərəkatdır. Neo-futurist memarlıq tez-tez yeni fəlsəfə daxilində estetika və funksionallığı birləşdirməyə çalışan avanqard hərəkatın bir forması kimi qəbul edilir.

"Ağıllı" tətbiqlər və yüksək bədii üslub neo-futuristik üslubda tikilmiş binaları fərqləndirir.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

Janrın əsas xüsusiyyətlərindən biri ən son texnologiya, sənətkarlıq və yüksək həyat keyfiyyətinin bir dam altında birləşməsi idi. Eyni zamanda, onlar unutmadılar ki, istənilən memarlıq obyekti həm iqtisadi cəhətdən səmərəli, həm də ekoloji cəhətdən davamlı olmalıdır.

Bol şüşə, polad və cilovsuz formalar.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

• ***Yüksək texnologiyalı*** memarlıq ən son texnologiyanı alüminium, polad və şüşə kimi müasir materiallardan tikilmiş binanın strukturuna daxil etmək cəhdidir. Üstəlik, yalnız yüksək texnoloji üsullarla istehsal olunan materiallardan istifadə olunur (bərkləşdirmə, möhkəmləndirmə, xüsusi örtük və s.).

Blobitecture amoeba bənzər postmodernist hərəkat hesab olunur.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

Qeyd etmək lazımdır ki, yüksək texnologiyalı üslubda tikilmiş binalarda ənənəvi detallar və materiallar azdır. Burada daha qədim və köklü memarlıq janrlarından əsər-əlamət belə yoxdur. Bir qayda olaraq, onların daxili daşıyıcı divarları yoxdur, boşluqlar maksimum çevikdir, bu da ehtiyaclardan asılı olaraq zonaları çevirməyə imkan verir. Onlar da parlaqlıqdan, sürpriz effektindən və valehedici estetikadan məhrum deyillər.

İri miqyaslı binalar, sənaye müəssisələri və fabriklər tikilərkən davamlılıq prioritet məsələdir.
Mənbə: https://novate.ru/blogs/090724/70187/

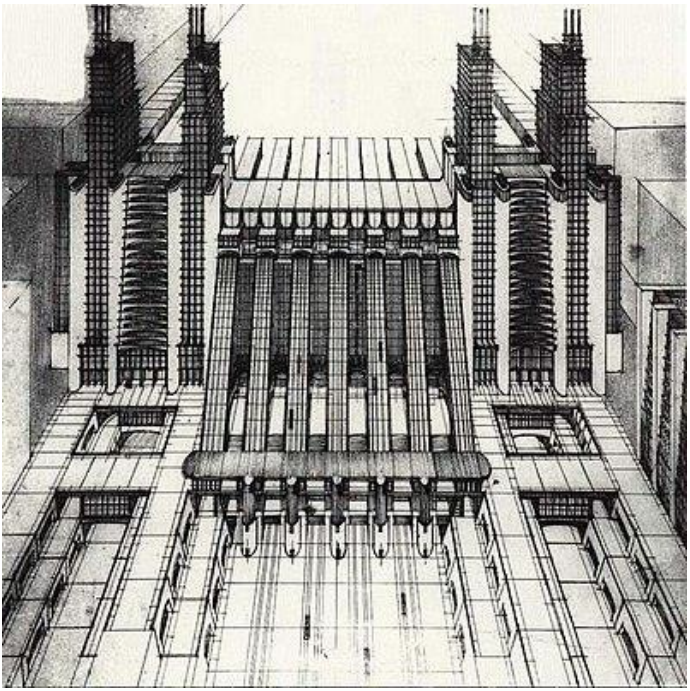
• ***Blobitektura*** adı təbiətin özündən götürülmüş üzvi formalarla qırılmaz şəkildə bağlı olan bir janrdır. Binaları daha ahəngdar konturlar alan, elə damcı şəklini təkrarlayan "damla memarlığının" ümumi ideyasını ifadə edir. Bu binalar ilk dəfə 1990-cı illərin ortalarında görünməyə başladı, lakin nəhayət 2000-ci illərdə üzə çıxdı. Qeyri-ənənəvi formaları və rasional dizaynı nəzərə alaraq, bu janr qabaqcıl kompüter proqramlarının köməyi olmadan hesablamaq qətiyyən qeyri-mümkündür.

• ***Davamlı memarlıq*** son iki onillikdə son dərəcə populyarlaşan ən son formalardan biridir. Planetimiz iqlim dəyişikliyi ilə üzləşdiyindən, memarlıq yerin qorunmasına töhfə verməkdə kənarda qala bilməz. Son illərdə davamlı tikinti təcrübələri sadəcə bir moda meylindən daha çox, həm də həyati bir zərurətə çevrilmişdir. Bu səbəbdən, özünə hörmət edən hər bir tərtibatçı ekoloji cəhətdən təmiz, bəzən təkrar emal edilmiş materiallardan istifadə etməyə çalışır, muxtar həyatı təmin edən sistemlər tətbiq edir, daha qənaətcil və təhlükəsiz istilik və soyutma formalarından, həmçinin təbii ehtiyatların qorunmasına imkan verən çirkab suların təmizlənməsi və təkrar istifadəsi sistemindən istifadə edir.

Futurizm göydələnlər və interyer dizaynından tutmuş moda, mebel və ilkin məişət texnikasına qədər müxtəlif sənaye sahələrində məşhur idi. Bu üslub Fransada yaranıb, lakin ABŞ-da geniş yayılmış və inkişaf etdirilmişdir. Xüsusilə Nyu Yorkda və Empire State Building onun ilk əlaməti idi. Novate.ru-nun müəllifləri onun əsas xüsusiyyətlərinə diqqəti cəlb etmək istəyirlər: açıq-aydın stilizə edilmiş ikonoqrafiya (günəş şüaları, şevronlar), pilləli strukturlar, qapı və pəncərələr ətrafındakı yivli elementlər, dekorativ panellər, hamar divar səthləri və xətti strukturlara ümumi meyl.

Mühəndis və memar Angiolo Mazzoni futurizmə yaxın idi. 27 yanvar 1934-cü ildə Gazzetta del Popolo-da Mazzoni "Hava Me-

marlığının Futurist Manifestini" (Manifesto Futurista dell'Architettura Aerea) nəşr etdi. Elə həmin il Mazzoni Futurismo-Sant'Elia memarlıq tənqidi jurnalının redaksiya heyətinə qatıldı. Bu hadisələr "memarlıqda İtalyan futurizminin ikinci dalğası" kimi qiymətləndirilir. Futurizm elementləri İtalyan Novesento memarlarının işində mövcuddur: Adalberto Libera, Cüzeppe Terraqni, Ubaldo Castaglioni, Luici Figini, Guido Frette, Cüzeppe Paqano, Gino Pollini, Carlo Enrico Rava və Sebastiano Larco) 1926-cı ildə. Sonradan futurizmin inkişafı paradoksal şəkildə memarlıqda ekspressionizm və rasionalizmin formalaşmasına kömək etdi

La Città Nuova seriyasında Sant'Elia tərəfindən təyyarələr və qatarlar üçün bir stansiyanın eskizi, 1914.
Müəllif: Antonio Sant'Elia. La città nuovadan, İctimai sahə,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=226056

Lingottodakı avtomobil zavodu, 1928-ci il.
Attribution: Bu fayl əvvəlcə Dgtmedia üzvü - İtalyan Vikipediyasından Simone tərəfindən yüklənib. it.wikipedia-dan Wikimedia Commons-a köçürülüb, CC BY 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4343156

Futuroloqlar şəhərləri keçidlər, qalereyalar və körpülərlə bir-birinə bağlı olan nəhəng çoxsəviyyəli binaların, magistral yolların, fabriklərin və sənaye müəssisələrinin terrasların və tunellərin mürəkkəb elektrikləşdirilmiş və mexanikləşdirilmiş sistemi kimi təsəvvür edirdilər. Bu baxışlar memarlığın inkişafını qabaqlayırdı - və bir çox ideyalar sonrakı üslublarda təcəssüm olunurdu. Ancaq eyni zamanda, futuroloqlar bütün klassik memarlığın məhv edilməsinə və köklü yenilənməyə çağırdılar. Onlar özlərini yeni bir dünyanın yaradıcıları kimi görürdülər - çərçivələr və məhdudiyyətlər olmadan.

Futurizmin əlamətləri:

- *Eksteryer dizaynda metal, ağ, gümüş rənglər.*
- *Binalarda texniki və sənaye elementlərinin bol istifadəsi. Memarlar o vaxtlar fantastik görünən avtomatik qapılar, daşınan masalar və mebellər, robot sistemləri və digər texnoloji yeniliklərdən istifadə etməyi təklif etdilər.*
- *Hərəkət effekti: formanın maksimum dinamizmi, transformasiya və ya hərəkət zamanı bina donmuş kimi vizual təəssürat.*

III.46. GƏLƏCƏYİN MEMARLIĞI

Mənbə: https://www.admagazine.ru/architecture/arhitektura-buduschego

Gələcəyin arxitekturası sadəcə Zaha Hadidin ruhunda düzülmüş squiggles deyil. AD son illərdən təkcə görünüşcə deyil, mahiyyətcə də futuristik olan bir neçə layihə seçib. Raket təyyarəsi Dizaynerlər və memarlar özlərini çoxdan yer üzündə dar hiss ediblər. Onlar da kosmonavtlar kimi kosmosu fəth etmək arzusundadırlar. "Astrium" aerokosmik korporasiyası və avstraliyalı dizayner Mark Nyuson tərəfindən hazırlanmış təyyarə haqqında 2006-cı ildən danışılır. Belə görünürdü ki, layihə utopiya olaraq qalacaq, amma yox: bu yaxınlarda Sinqapurun "Hope Technik" şirkəti ilə prototipin istehsalı üçün müqavilə imzalanıb. 2017-ci ildə kommersiya uçuşları vəd edilir.

III.47. Futuristlər. Başqa planetlərdə koloniya şəhərləri

Mars koloniyası səhnəsi
Mars Colony Scene - Daz Content by AzulUtak

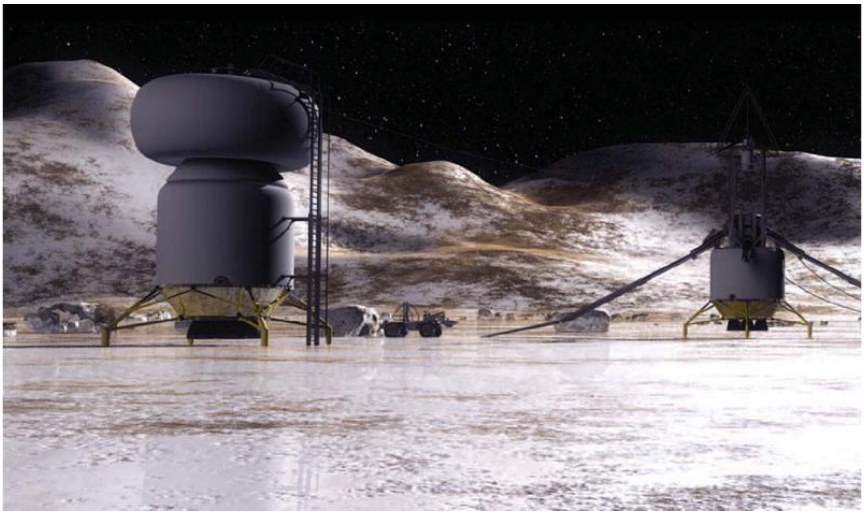

Müəllif: Jems Vormald

Futuristikt memarlıq

- *20-ci əsrin sonlarına doğru elmi fantastika filmlərində görünməyə başlayan kosmos və fantaziya anlayışları.*
- *Futuristlər başqa planetlərdə koloniya şəhərləri, bir-birinə bağlı çoxlu göydələnlərdən ibarət nəhəng mikrorayonlar, kompüterləşdirilmiş evlər təsəvvür edirdilər - bu gün biz onları ağıllı, dəyişdirilə bilən evlər, gəzinti, asma, uçan və sualtı binalar adlandırırıq. Texnoloji tərəqqi ideyasını əsas götürərək, onu memarlıqda qroteskə gətirdilər, sürreal texnoloji dünyalar yaratdılar.*

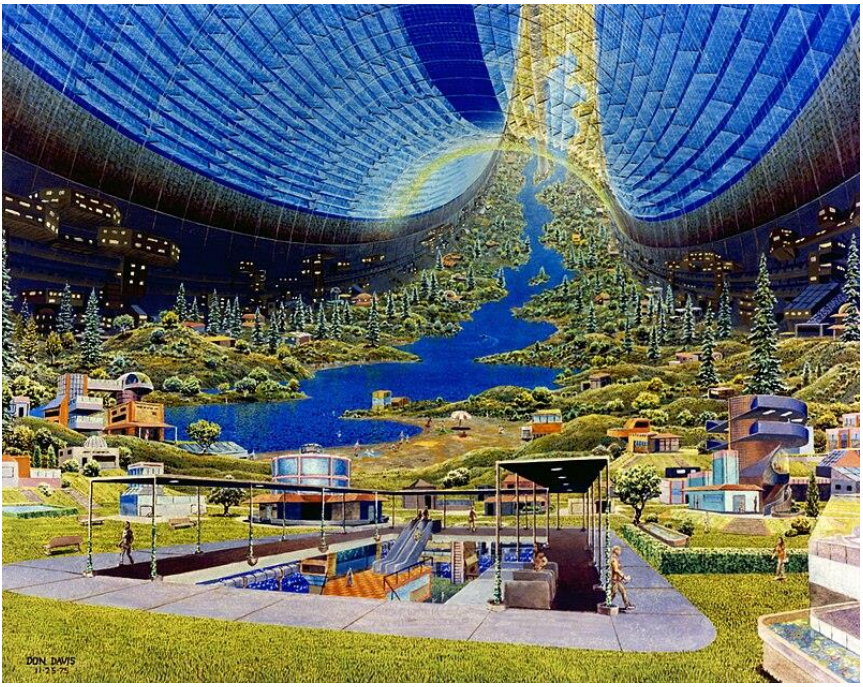

Müəllif: NASA.
http://www.nasa.gov/pdf/55583main_vision_space_exploration2.pdf, İctimai sahə, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=2031252

Günəş sisteminin müstəmləkələşdirilməsi Günəş sistemi daxilində Yerdən kənarda avtonom insan məskənlərinin hipotetik yaradılmasıdır.

Stanford Torus Orbital Koloniyası Layihəsi diametri 1,6 km və en kəsiyinin diametri təxminən 150 m olan bir torusdur. Tədqiqatçılar hesab edirlər ki, Ay və Yerə ən yaxın olan planetlər, məsələn, robotlaşdırılmış 3D çap texnologiyalarından istifadə etməklə belə

yaşayış məntəqəsini yaratmaq üçün kifayət qədər resurslara malikdir. Günəş enerjisi orada çox asanlıqla mövcuddur. Müasir elmin nailiyyətləri müstəmləkəçiliyə başlamaq üçün kifayət qədərdir, lakin çoxlu mühəndislik işləri tələb olunur. Yaşayış məntəqələri təkcə planetlərdə deyil, həm də kosmosda, məsələn, Space Donut Cities şəklində yerləşdirilə bilər. Müstəmləkəçilik bəşəriyyətin qlobal yer fəlakətlərindən sağ çıxması ehtimalını artırır və bununla da kosmosda bəşəriyyətin bir növ ehtiyat nüsxəsini yaradır. Kosmik müstəmləkəçilik elmi fantastikanın əsas mövzularından biridir.

Kredit: NASA/Donald Davis. NASA Ames Tədqiqat Mərkəzihttp://settlement.arc.nasa.gov/70sArtHiRes/70sArt/art.htmlRəssamın saytında təsvir və ictimai domen şəkli http://www.donaldedavis.com/PARTS/allyours.html, Public Domain, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?

III.48. Funksionalizm

Funksionalizm 20-ci əsrin memarlığında bina və tikililərin onlarda baş verən istehsal və məişət proseslərinə (funksiyalarına) ciddi uyğunluğunu tələb edən bir istiqamətdir. Funksionalizm Almaniyada (Bauhaus məktəbi) və Hollandiyada (Jacobs Johannes Oud) yaranıb və 20-ci əsrin əvvəllərində Sovet Avanqardında daha ümumi "modernizm" anlayışının əsas elementlərindən biri kimi inkişaf etdirilib. əks halda "müasir memarlıq". Bu, təkcə sənətin deyil, həm də maddi dünyanın inkişafında ən radikal və əsaslı dönüş oldu. Tikinti texnologiyasının nailiyyətlərindən istifadə edərək funksionalizm yaşayış komplekslərinin (standart bölmələr və mənzillər, küçəyə baxan binaların ucları ilə blokların "xətti" inkişafı) planlaşdırılması üçün əsaslandırılmış üsul və normaları təmin etdi.

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Memarlığa funksional yanaşmanın ilk təzahürləri 19-cu əsrin sonlarında ABŞ-da memar Lui Sallivan forma və funksiya arasında

aydın əlaqəni dərk etdikdə ortaya çıxdı. Onun innovativ çoxmərtəbəli ofis binaları (Buffalodakı Zəmanət Binası, 1894) memarlığa funksional yanaşmaya öncülük etdi.

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

1910-1940-cı illərdə funksionalizmin yaranması Almaniyada Bauhaus tikinti və bədii dizayn məktəbinə və xüsusən də onun direktoru Valter Qropiusa aid edilir. O hesab edirdi ki, memarlıq funksional olmalı və kütləvi istehsala yönəldilməlidir. Bu dövrün ikonik siması "Ev yaşamaq üçün maşındır" ifadəsini işlədən fransız memarı Le Korbuzye idi.

Walter Grop

Fransız memarı Le Corbusier (müasir memarlığın qabaqcıllarından biri) funksionallığın beş prinsipini müəyyən etdi (bununla belə, bəzi filiallar ondan yayına bilər):

- *Təmiz həndəsi fiqurlardan istifadə, adətən düzbucaqlı.*
- *Bir materialın, adətən monolit və prefabrik dəmir-beton, şüşə və daha az kərpicdən ibarət iri, bölünməmiş müstəvilərin istifadəsi. Beləliklə, üstünlük təşkil edən rəng sxemi: boz (suvaqsız betonun rəngi), sarı (Le Corbusier-in sevimli rəngi) və ağ.*
- *Ornamentasiyanın olmaması və funksional məqsədi olmayan çıxıntılı detallar. Mümkünsə düz, istismar edilə bilən damlar. Le Corbusier-in bu fikri tez-tez çətin hava şəraitinə tab gətirə bilən binalar tikən "şimal" funksionalistlər tərəfindən rədd edildi (məsələn, Şimali Kareliyanın Mərkəzi Xəstəxanasına baxın).*
- *Sənaye və qismən yaşayış və ictimai binalar fasadda pəncərələrin fasiləsiz üfüqi zolaqlar şəklində (“lent şüşəsi” adlanan) yerləşdirilməsi ilə xarakterizə olunur.*
- *Aşağı mərtəbələrin divarlardan tamamilə və ya qismən azad edilməsindən və binanın altındakı boşluqdan ictimai funksiyalar üçün istifadə edilməsindən ibarət olan “ayaqlı ev” təsvirinin geniş yayılması.*

Functionalism. Walter Grop
Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Şakir Məmmədov

Le Korbuzye unikal şəxsiyyətdir.

Le Corbusier

Memar, Dizayner Le Karbuze. "Ev yaşamaq üçün maşındır"
Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Le Korbuzenin (Charles-Edouard Jeanneret) müasir dövrün ən mühüm memarı hesab olunur. O, müasir memarlıq və müasirliyin özü haqqında təsəvvürləri formalaşdırıb.

Le Korbuzenin həyatındakı işlərinə baxanda insan ancaq onun bolluğuna heyran qala bilər. Le Korbuze dünya üzrə bir çox təməlqoyma binaları tikdi və çoxsaylı mühüm şəhərsalma planlarını tərtib etdi. O, rəsmlər, heykəllər, rəsmlər və kollajlar, minalar, qobelenlər, eləcə də qravüralarla təsirli sənət əsərləri yaratmışdır. Və o, zamansız mebel ikonalarını inkişaf etdirdi. İnanılmaz dərəcədə vaxtından əvvəl. Le Korbuze misilsiz təcrübələrinə əsaslanaraq, şedevr kimi əbədi etibarlı rəng nəzəriyyəsini inkişaf etdirdi: Memarlıq Polixromiyası. Hal-hazırda Parisdəki Fondation Le Korbuze, Le Korbuzenin həyat fəaliyyətini idarə edir. Memarlıqda modernizmin böyük öncülü olan Le Korbuze bütün dünyada - Fransadan Almaniyaya, Hindistandan ABŞ və Cənubi Amerikaya qədər təsir edici binalar yaratmışdır. Le Korbuzenin memarlıq işinə 1920-ci illərin əvvəllərindən 1960-cı illərin ortalarına qədər olan dizayn və binalar daxildir. Le Korbuzenin memarlıq işi bilavasitə müasirlik ideyaları ilə bağlıdır və yeni ruhu, "Esprit Nouveau"nu təcəssüm etdirir. Le Korbuzenin bənzərsiz binalarından bəziləri memarlığı standartlaşdırmaq məqsədi daşıyır, digərləri isə prototiplərdir və ya gələcəyi düşünərkən o dövrün bir çox fərqli konsepsiyalarını bir araya gətirir. İsveçrə-Fransız memar Le Korbuzenin 17 müxtəlif layihəsi 2016-cı ildə YUNESKO-nun beynəlxalq tanınmış memarlıq obyektlərinin Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib.

Stillərin əlamətləri:

- *Ənənəvi maili dam yerinə düz dam terrasları istifadəyə yararlı sahəni artırır.*
- *Evi yerdən yuxarı qaldıran dayaqlar.*
- *Binanın fasadı boyunca uzanan lentli pəncərələr.*
- *Məkanı daha səmərəli təşkil etməyə imkan verən pulsuz layout.*
- *Pilləkənlər yerinə rampalar.*

- *Fasadın dəyişkənliyi. Evin içərisində dayaqların quraşdırılması sayəsində fasadın təyyarəsi yük daşımağı dayandırır, buna görə də hər hansı bir materialdan hazırlana bilər və istənilən formaya sahib ola bilər.*

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

Funksionalizmin ideologiyası və tənqidi. Stilin qısaldılmış fəlsəfəsi “forma funksiyanı izləyir” (Louis Sullivan). Yaşayış memarlığı sahəsində Le Corbusierin məşhur postulatında yer alır: "Ev yaşayış üçün maşındır." Funksionalizm anlayışının tənqidçiləri adətən “sifətsizlik”, “serializm”, “mənəvilik”, betonun bozluğu və süniliyi, paralelepipedlərin bucaqlılığı, xarici dekorasiyanın kobudluğu və minimalizmi, plitələrin sterilliyi və qeyri-insani soyuqluğu haqqında danışırlar. Siklopsik xarici ölçülər və mikroskopik daxili boşluqlar və pəncərələr arasındakı ziddiyyət bu üslubda olan evləri tez-tez arı pətəklərinə bənzədir.

Funksionalizmin ən mühüm nailiyyətləri Qərbi Avropa və Rusiyadadır. Funksionalizmin əsas ideoloji və praktiki mərkəzi olan Almaniyadakı Bauhaus yaradıcılıq mərkəzi 1930-cu illərdən nəzəri tədqiqatlar və tətbiqi dizayn işləri aparır. Bauhausun yaradıcısı və rəhbəri, funksionalizmin ən böyük fiquru V. Qropius bu inqilabi üslubun çoxsaylı abidələrinin müəllifi olmuşdur. Funksionalizmin ikonası Almaniyanın Dessau şəhərində 1928-ci ildə V. Qropius tərəfindən layihələndirilmiş Bauhaus binasıdır. Lakonik və aydın struktur, müasir strukturların və elmi-istehsalat müəssisəsinin (Bauhaus - dizayn üçün dizayn və tədqiqat mərkəzi) birləşməsi funksiya ilə müəyyən edilmiş formanı və funksionalizm üçün xarakterik olan formal seriyanı nümayiş etdirir - düz damlar, böyük şüşə təyyarələr, strukturlar üçün lazım olmayan hər şeyin tam olmaması.

Funksionalizmin ən məşhur yaradıcısı olan fransız memarı Le Corbusier bu üslubun nəzəriyyəsi və praktikasına həlledici töhfə verdi. Onun şəhərsalma, kütləvi sənaye evləri nəzəriyyəsi, əsasən binalar və layihələr tərəfindən həyata keçirilən ideyaları bu gün də aktualdır. Dövrümüzün bu həqiqətən də ən böyük memarı funksionalizm nəzəriyyəsini ideoloji və praktik olaraq doyurmuşdur.

Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru

III.49. Konstruktivizm

Konstruktivist memarlıq nədir? 1920-ci illərin sovet memarlığının texnoloji tərəqqidən ilhamlanaraq avanqard hərəkatı. Əsas postulat: bədii obraz dizayn və funksionallığa əsaslanır Konstruktivist funksiya, struktur və materialın qarşılıqlı əlaqəsinə əsaslanaraq memarlıq dizaynını hazırlayır.

Sovet memarları funksionalizm ideyalarını götürdülər və proletar asketizmini təbliğ etmək üçün memarlıqdan istifadə etməyə başladılar. Konstruktiv binalar fabrik istehsalının sürətli inkişafından və fəhlə sinfinin sənaye həyatından ilhamlanır. Bu zaman mülki və sənaye memarlığının birləşməsi baş verdi, Mədəniyyət və Əmək sarayları, işçi mətbəxlər, kommunal evlər, iaşə müəssisələri yaranmağa başladı. Memarların fikrincə, tikililər insanlara insan həyatının əsasının dövlət rifahı naminə əmək olması fikrini aşılayıb.

Stilin yaradıcıları Vladimir Tatlin, Vesnin qardaşları və İlya Qolosovdur. Sonuncu konstruktivizmin ən bariz nümunələrindən birini - Moskvada Zuev Mədəniyyət Evini tikdi. Nəhəng binada böyük pəncərələr və strukturun mərkəzindəki qüllənin ətrafı boyunca uzanan şüşə fasad var.

Müasir memarlıqda konstruktivizm
Leninqradda Xalq Maliyyə Komissarlığının binası.

Konstruktivizm ilk növbədə memarlıqla əlaqəli bir cərəyandır, lakin onun prinsipləri dolayısı ilə qrafik dizaynda tətbiq edilmişdir. Konstruktivizm bəzən Beynəlxalq Tipoqrafiya Üslubunun prototipi, eləcə də İsveçrə Qrafik Dizayn Məktəbinin əsası kimi qəbul edilir.

Stillərin əlamətləri:

- *Fabrikal elementlərin əvəzlənməsi: metal konstruksiyalar, tirlər, pilləkənlər, eskalatorlar, şəffaf fasadlar, geniş qapılar, hündür tavanlar və açıq daxili məkanlar.*
- *Ciddi üfüqi və şaquli xətlər.*
- *Binaların içərisində çoxlu boş yer.*
- *Dekor və bəzəklərdən imtina.*
- *Möhkəmlik və miqyas.*

III.50. MEMARLIQ İNQILABININ TARİXİ

Memarlıqda konstruktivizm Rusiyadan Avropaya “uçdu”. Məhz burada, Oktyabr İnqilabından sonra köhnə hər şeydən, xüsusən də "sənət naminə sənətdən" imtina etmək qərarı verildi. Proletariat dağıntıdan sonra ölkəni yeni qanunlara uyğun olaraq yenidən qurmaq niyyətində idi. İdeya Moskvada Əmək Sarayı üçün layihənin öz variantını təqdim edən Vesnin qardaşları tərəfindən irəli sürülüb. Layihə binaların tərtibatında yeniliklər, binanın özünün estetik görünüşü və tikinti materiallarından istifadə ilə fərqlənirdi. “Memarlıq sıçrayışı” adlandırılan layihənin üslubu innovativ sənətin dogmasına uyğundur. İnsanların həyatını asanlaşdıran orqanik şeylər gündəlik istifadə üçün yaradılmışdır.

Memarlıqda konstruktivizm tərzi - svarokmaster.by

Konstruktivizm və dövrün digər innovativ meylləri üslubda dizayna - sənətin bütün sahələrinə toxunan kubizm, futurizm və pu-

izmə təsir etdi. Memarlar orta təbəqə üçün nəzərdə tutulmuş standart mənzillər tikərək insanları şəhərlərdə iqtisadi cəhətdən məskunlaşdırmağın yollarını axtarmağa başladılar. Bundan əvvəl Qustav Eyfel Parisdə Eyfel qülləsini yaratdı və bu, memarlıqda yeni bir cərəyanın yaranmasının xəbərçisi oldu. Eyni zamanda, divarları asılmış göydələnlər üçün layihələr hazırlanmağa başlayan Amerikada yeni tendensiyanın ilkin şərtləri yaradılır.

Bina memarlığında konstruktivizm təkcə funksionallıqla deyil, həm də ifadəliliklə özünü göstərir. Effekt dekorasiya ilə deyil, müasir materialların köməyi ilə əldə edilir. Binaların xüsusiyyətlərinə aşağıdakılar daxildir:

- ***Monolit.*** *Ev bir bütöv kimi qəbul edilir.*
- ***Ölçmək.*** *Binalar yeni, əvvəllər kəşf edilməmiş texnologiyaların istifadəsi nəticəsində əldə edilmiş ölçüləri ilə diqqəti çəkir.*
- ***Seqmentasiya.*** *Binaların ayrı-ayrı fiqurlara aydın bölünməsi görünür.*
- ***Beton, şüşə və plastik.*** *Ev memarlığında konstruktivizm təkcə bu materiallardan istifadə etmir, həm də bədii ifadəliliyə nail olmaq üçün onlarla işləyir.*
- ***"Düzgün"*** *formalarla oynamaq. Xarakterik xüsusiyyət bir formadan digərinə hamar bir keçiddir.*
- ***Səssiz rənglər.*** *Bina fasadlarının əsas palitrası boz, ağ və bejdir, müxtəliflik şüşə və metaldan istifadə etməklə əldə edilir.*

III.51. İNTERYER ÜSTLÜ KONSTRUKTİVİZMİ NECƏ MÜƏYYƏN ETMƏK

İnteryer dizaynında konstruktivizm əsasən təmkinliliyi, rəngarəng elementlərin olmaması və sistemliliyi ilə digər tendensiyalardan fərqlənir. Dizayn yeni yaranan mənzil növü - kiçik mənzillər üçün nəzərdə tutulmuşdur. Buna görə də, otaqlar aksesuarlar, işıqlandırma cihazları (əlavə döşəmə lampaları, apliklər) və lazımsız əşyalarla dolu deyildi. Burada onlara yer yox idi.

Memarlıqda konstruktvizm stili
Şəkil: AGN "Moskva" Narkomfin Evi

III.52. Memarlıqda Metabolizm

Metabolizm keçən əsrin 50-ci illərinin sonlarında təbiət qanunlarına həmişə xüsusi diqqət yetirildiyi Yaponiyada yaranmışdır. Memarlıq eyni bioloji qanunlara uyğun inkişaf etməlidir, metabolizm ideoloqları iddia edirdilər. Onlardan biri Kiyonori Kikutake hesab edirdi ki, bina həm daimi, həm də müvəqqəti elementlərdən ibarət olmalıdır. O, onun komponentlərinin yenidən qurulması və dəyişdirilməsi imkanlarını təmin etməlidir. Buna görə də üslubun əsas xüsusiyyəti daha da inkişaf üçün perspektivlər açan həll olunmazlığı və natamamlığıdır.

1960-cı illərdə dünya memarlığında böyük dəyişikliklər baş verdi ki, bu da onun gələcək uzun müddət üçün inkişaf yolunu mü-

əyyən etdi. Əgər 1950-ci illərdə dünyada vahid beynəlxalq memarlıq modernist üslubu hökm sürürdüsə, 1960-cı illərdə bir neçə cərəyan meydana çıxdı - brutalizm, strukturalizm, metabolizm.

Metabolizm - "çevrilmə, dəyişiklik" 20-ci əsrin ortalarında memarlıq və şəhərsalmada bir hərəkatdır, o dövrdə memarlıqda üstünlük təşkil edən funksionalizm ideologiyasına alternativdir. XX əsrin 50-ci illərinin sonlarında Yaponiyada yaranmışdır. Yusaku Kamekura - 1960-cı illər, dizayner, 1964-cü ildə isə Tokio Olimpiya Oyunlarının loqosunun müəllifi. İkinci Dünya Müharibəsindən sonra Yaponiya ölkə iqtisadiyyatını bərpa etmək və sənayeni inkişaf etdirmək üçün böyük miqdarda pul və səy sərf etməyə başlayır. Memarlar və dizaynerlər özlərini kommersiya korporativ təşkilatlarının heyətində tapırlar.

1960-cı ildə Tokioda Ümumdünya Dizayn Konfransı keçirilir. Bir qrup gənc memar "Dəniz şəhəri", "Kosmos şəhəri", "Qrupun formasına doğru" və "İnsan və material" bölmələrindən ibarət "Metabolizm: yeni urbanizm üçün təkliflər" adlı manifestin nəşrini hazırlayıb. Hər bir memar manifestin öz bölməsini təqdim etdi.

Metabolistlər böyümə və bərpanı təşviq etmək üçün nəzərdə tutulmuş ortaq məxrəcə malik layihələr təqdim etdilər. Onlar metabolik inkişaf və tikilmiş mühit arasında birbaşa bənzətmə çəkdilər. Bu istiqamətin nümayəndələri memarlıq və tikintinin inkişafını heç də statik mahiyyətə deyil, ardıcıl dəyişən dövrələri ilə öz-özünə inkişaf edən üzvi dünyanın proseslərinə bənzədirdilər. Şəhər orqanizminin elementləri, onların fikrincə, təbiətdə baş verənlərə bənzər prosesləri yaşaya bilər, məsələn: doğuş, yetkinləşmə, qocalma, ölüm və yenidən doğulma...

Metabolistlərin niyə ənənəvi memarlıq meyllərini tərk edərək taxılın əleyhinə getdiklərini və o dövrdə tikiləndən fərqli olaraq bu qədər qeyri-ənənəvi bir şey hazırladıqlarını başa düşmək üçün ilk

növbədə bu ideyanın mövcud olduğu ölkənin mədəniyyətinin kontekstini və inkişafını başa düşmək lazımdır. Metabolizm yarandı.

Tokiodakı Şizuoka Çap və Yayım Mərkəzi, memar Kenzo Tange. Müəllif: Cənub yarımkürəsi. Öz işi, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=118421333

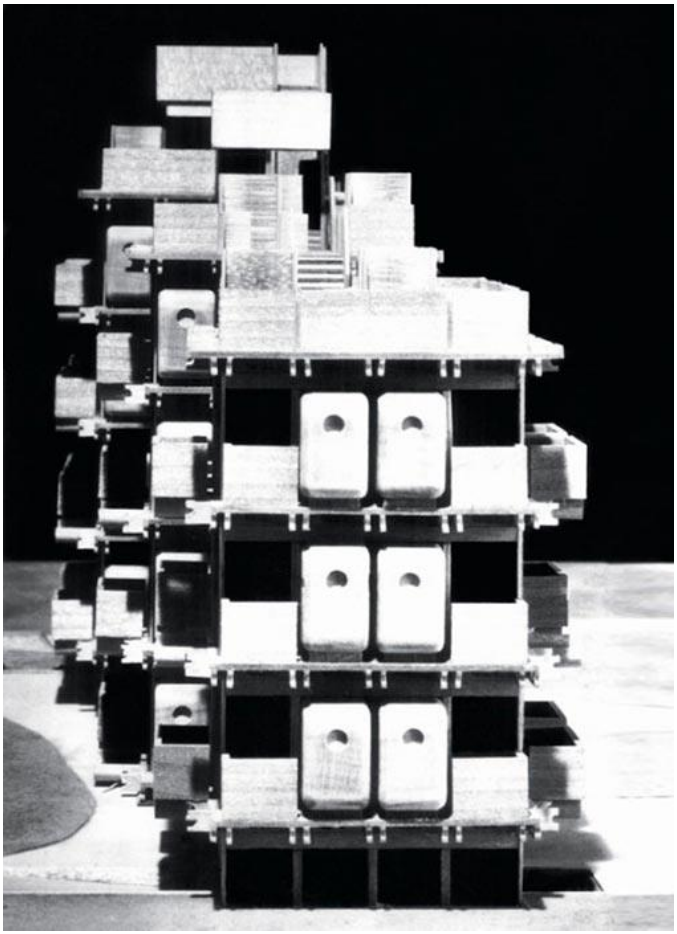
Müharibə bitdikdən dərhal sonra Yaponiya bir neçə onilliklər davam edən böyük iqtisadi bum yaşadı. Böyük şəhərlərdə əhali pul qazanmaq istəyən əməkçi miqrantların, eləcə də müharibədən qayıdan əsgərlərin axını səbəbindən kəskin şəkildə artdı. Müharibədən sonra şəhərin yenidən qurulması tələb olundu və torpaq hüquqlarını əldə etmək çətin olduğu üçün geri qayıdan hərbi qulluqçuların yerləşdirilməsi üçün qeyri-qanuni müvəqqəti yaşayış binaları tikildi. 1923-cü ildə baş verən böyük zəlzələdən sonra 30 metr hündürlük həddinə çatan binalar xaotik və çaşqın bir şəhər mühitində dayanmışdı və yenilənməyə çox ehtiyac duyurdu.

Yamanaşi Çap və Yayım Mərkəzi, memar Kenzo Tange.
Müəllif: Romantika həvəskarı. Öz işi, CC BY-SA 3.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1737227

Yaponiyanın mədəni irsinin ölkənin yeni memarlıq təsvirləri axtarışında yenidən tədqiqi dövrü bir çox səbəblərdən başlandı. Məsələn, bir çox yapon üçün məcburi ənənəvi kafel dam örtüyü ilə müharibədən əvvəl məşhur olan "İmperator tacı stili" dam formasının indi xoşagəlməz bir millətçiliyə sahib olması xarakterik idi. 1950-ci illərdən Yaponiyada iqtisadiyyatın köklü şəkildə yenidən qurulması və ictimai həyatın demokratikləşməsi başlandı. Bu, tikintidə yeni bədii üslubun formalaşmasına kömək etdi. Ölkə müharibədən sonrakı müasir memarlığın inkişafında mühüm rol oynamağa başladı. Metabolik memarlar üçün şəhər böhranını həll etməyin ən yaxşı yolu binaların dizaynını yenidən müəyyənləşdirmək idi. Bu gənc rəssamlar, memar və dizaynerlər qrupunun ən görkəmli nümayəndəsi Kişo Kurokava idi və o, kapsul memarlığı üzərində işi ilə məşhurdur. O, insanların ev, paltar və maşın kimi mal-dövlət arzusunu tədricən itirəcəklərinə, azadlığa və hərəkətliliyə dəyər verməyə başlayacağına inanırdı. Kisho bunu Yapon fəlsəfəsi ilə efemerlik və qeyri-müəyyənlik fəlsəfəsi ilə birləşdirdi və bunu daha da öz memarlıq kapsul dizaynına yerləşdirdi. Şəhər maddələr mübadiləsi nəzəriyyəsinə dair araşdırmasına başlamaq üçün Kurokava yaşayış yerlərinin bütün müxtəlif sahələrini öz funksiyaları olan xüsusi kapsullara bölmək üzərində işləmişdir.

O, bu təcrübəni 1962-ci ildə dizayn etdiyi prefabrik yaşayış binasında, Prefabrik Mənzildə apardı. Hər bir mənzilə açıq pilləkənlə daxil olub, əsas mənzil yaşayış evinin mərkəzində yerləşdirilib və daha kiçik xidmət bölmələri əsas mənzilin kənarlarına birləşdirilib, burada əsas otaq əsas yaşayış sahəsi, xidmət bölmələri isə çıxış edir. mətbəx, hamam və s.

Prefabrik mənzil, 1962
Memarlıqda maddələr mübadiləsi — cih.ru bloqu

Konsepsiya memarlığın dinamik dəyişkənliyə, həm məskunlaşma sistemlərinin, həm də memarlıq ansambllarının və strukturlarının üzvi artımına, uzunmüddətli strukturların qısamüddətli dəyişdirilə bilən elementlərlə birləşməsinə tabe olması prinsipinə əsaslanırdı.

Takara Beautilion Pavilion, 1970
Memarlıqda maddələr mübadiləsi — cih.ru bloqu

Kurokava başa düşdü ki, yataq otağından daha tez köhnələn və daha çox baxım tələb edən mətbəx və ya vanna otağı kimi bina və ya strukturu təşkil edən müəyyən komponentlərin istifadə müddəti arasında uyğunsuzluq var. Buna görə də, strukturun mərkəzində yerləşən əsas bölmə xaricdən əlavə və sökülə bilən xidmət bölmələri üçün əlaqə rolunu oynayır, onları vaxtaşırı yeniləməyə və bütün binanın ömrünü uzatmağa imkan verir. Lakin bu layihə heç vaxt həyata keçirilməyib. 1970-ci ildə Yaponiya Osakada Expo '70 sərgisini keçirdi, bu, metabolistlər üçün sərgidə nümayiş olunan

digər ölkələrə öz ideologiyalarını nümayiş etdirmək üçün əla fürsət idi. Kişo Kurokava "Takara Beauutilion Pavilion" adlı pavilyon dizayn edib, burada yuxarı hissənin dördmərtəbəli çərçivəsi polad borulardan hazırlanır.

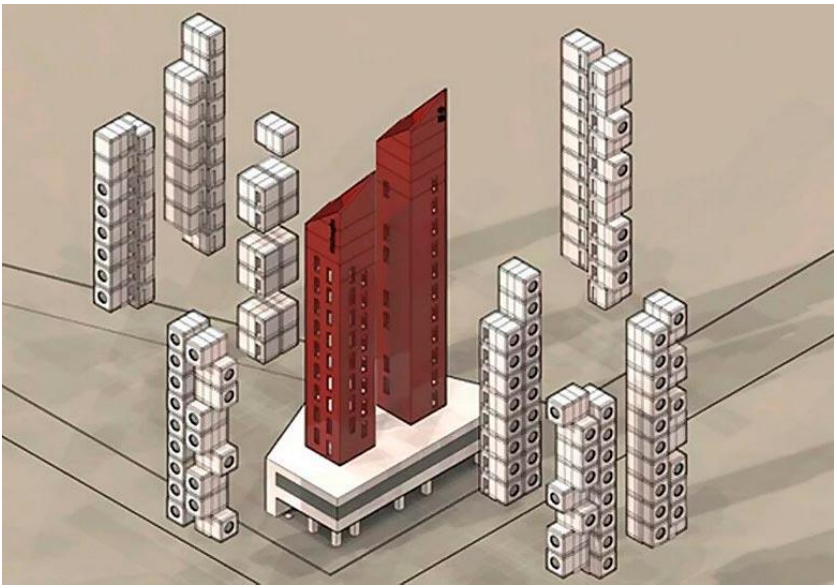
Nəticə bütün istiqamətlərdə inkişaf edən bir ağac quruluşudur. Bu struktur konsepsiya və ehtiyacdan asılı olaraq, üfüqi və şaquli olaraq genişləndirilməyə və ya təkrarlanmağa potensial olaraq hazırdır. Dizayn məhdudiyyətlərinə görə, prefabrik çərçivə elementləri yalnız dörd mərtəbəyə qədər yığıla bilər, lakin genişlənmə və lütfün metabolik konsepsiyasını artırmaq üçün hündürlükdə bir neçə əlavə bölmə və yanlarda qismən çərçivələr var.

Sərgidən iki il sonra Kurokava bu memarlığın şəhər mühitində reallaşa biləcəyini sübut etmək üçün metabolik hərəkatın ən görkəmli nümunəsini - Tokiodakı Nakagin Kapsul Qülləsini dizayn etdi. Qüllə kapsul memarlığının ilk nümunəsi idi. Struktur iş adamlarını, müvəqqəti qalmağa ehtiyacı olan xaricdən gələn insanları, eləcə də Yaponiyada ofis işçilərini yerləşdirmək üçün yaradılmışdır: iş mədəniyyətinə görə bura tez bir zamanda yatıb istirahət edə biləcəyiniz yerdir. Bu, davamlılıq və təkrar emal üçün prototipik bir arxitekturadır, çünki hər bir modul lazım olduqda dəyişdirilə və ya dəyişdirilə bilər.

Quruluş baxımından iki əsas əsas element, lift, pilləkən qəfəsi və əsas xidmət sahələrini ehtiva edən iki dəmir-beton şaft, həmçinin 140 kapsul modul var.

Memarlıqda metabolizm. Nakagin kapsul qülləsi,1972, memar K. Kurokava
Müəllif: Jordy Meow. Öz işi, CC BY-SA 3.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=31395049

Nakagin kapsul qülləsi, montaj diaqramı

Kurokava Yapon tarixi boyu təbii materiallardan tikilmiş Yapon şəhərlərinin müvəqqəti və gözlənilməz ömür sürdüyünü müşahidə etmişdir. Bütün binalar zamanın sınağına dözmür, lakin Nakagin Kapsul Qülləsində həyat miqyası dərhal görünür. Əvvəlcə onun tamamilə uzun bir xidmət müddəti üçün nəzərdə tutulmadığı güman edilirdi. Buna görə fərdi hissələrin dəyişdirilməsi nəzərdə tutulurdu ki, bu da onu demək olar ki, əbədi edə bilər.

2007-ci ildə kapsulların sakinləri qüllənin sökülməsini müdafiə etməyə başladılar. Podlar dəyişdirilə bilən şəkildə dizayn edilsə də, bina təxminən 35 ildir ki, yenilənməyib. Bu, drenaj borularının köhnəlməsinə səbəb oldu. Yaradıcılığını qorumaq üçün Kurokava binanın yenidən qurulmasını təklif etdi. Nəticədə layihənin büdcəsi yüksək olduğu üçün heç vaxt iş başlamadı. Sakinlərin əksəriyyəti köçüb və 2012-ci ilin oktyabrında 140 mənzildən 110-u qəzalı vəziyyətə düşüb. 12 aprel 2022-ci ildə 50 ildir ziyarətçilərin diqqətini

çəkən Tokionun simvolik müasir memarlığının sökülməsi üzrə işlərə başlanıldı.

Şizuoka Mətbuat və Yayım Mərkəzi

Nakagin Qülləsinin yerindən qısa bir məsafədə Şizuoka Mətbuat və Yayım Mərkəzi yerləşir. Yaponiyanın ən məşhur memarlarından biri olan Kenzo Tange tərəfindən layihələndirilməsinə və maddələr mübadiləsinin ilk nümunələrindən olmasına baxmayaraq, əvvəlki binadan çox az diqqət çəkib. Şizuoka Mətbuat Mərkəzi 1967-ci ildə Nakagin Qülləsi ilə eyni prinsiplə tikilib, lakin bu

dəfə yalnız bir sütun nüvəsindən istifadə edilib. 189 m2 sahə qatar stansiyasının düz yanında idi, ona görə də ən təsirli üsul şaquli qüllə tikmək idi. Ehtiyac yaranarsa, asanlıqla yeni modulların əlavə edilməsinin mümkün olacağı güman edilirdi. Bununla birlikdə, əksər Metabolist layihələrində olduğu kimi, binanın təbii böyüməsi və inkişafı ideyası tədricən söndü və indi orijinal formasında dayanır.

Şizuoka Yayım Mərkəzi, 1967

Kenzo Tange-nin maddələr mübadiləsi prinsipləri əsasında həyata keçirilən digər layihəsi 1967-ci ildə tikilmiş Şizuoka Yayım Mərkəzidir. Üç media şirkəti, qəzet çap planı, radio stansiyası və televiziya studiyası üçün nəzərdə tutulmuşdur. Vizual olaraq mürəkkəb və ağır görünə bilər, lakin bina onun əvvəlki layihəsi ilə

eyni struktur konsepsiyasını paylaşır. Liftlər, pilləkənlər, kommunal sistemlər və sanitar qovşaqlar bütün binanın konstruksiya çərçivəsi kimi xidmət edən 16 dəmir-beton qüllədə qruplaşdırılıb. Gələcəkdə mümkün genişlənmənin göstəricisi ofislər arasındakı boşluqlarda görünə bilər. Lakin bina dəyişdirilməyib və hazırda azmərtəbəli yaşayış binaları arasında təkdir.

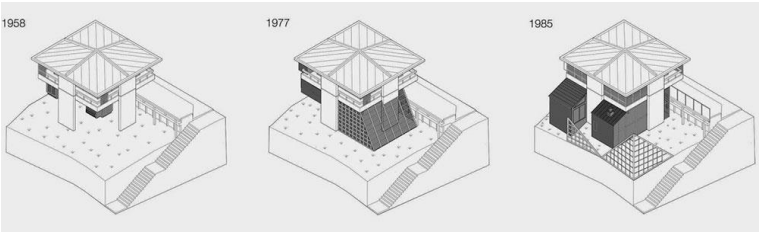

Göydəki ev, 1958

Maddələr mübadiləsi istiqamətinin növbəti nümayəndəsi Kiyonori Kikutakedir. O, 1958-ci ildə Otsukada tikilmiş "Göydəki ev" adlı şəxsi iqamətgahının dizaynı ilə məşhurdur. 10 ilə 10 metr ölçülü beton plitədən hazırlanmışdır, hər tərəfdən mərkəzi ox boyunca yerləşdirilmiş dörd beton sütunla qaldırılmışdır, bu da

damı dəstəkləyir və planı heç bir sabit element olmadan açıq qoyur. Mətbəx və vanna otağı döşəmədən tavana qədər şüşəli periferiyada yerləşir.

Vaflli grid (reşotkalı) döşəmə plitəsi gələcək genişlənmə üçün birləşdirici element kimi xidmət edir. Kurokavanın dizaynlarından fərqli olaraq, səma evinin sakinləri dəyişən ailə strukturlarına və yeni məkanlara ehtiyaca uyğunlaşmaq üçün bir neçə genişlənməyə məruz qalıblar.

Göydəki ev, əməliyyat diaqramı

Daikanyama, Fumihiko Maki üçün layihə

Metabolik memarı və Kenzo Tange-nin tələbəsi - Fumihiko Maki (Fumihiko Maki) yuxarıdakı layihələr kimi futuristik görünməyən bir bina dizayn etdi, lakin layihənin özü əla tikildi və bu günə qədər də müasir görünür. Bu, 31 il ərzində - 1967-ci ildən 1998-ci ilə qədər - Daikanyama Hillside Terrace - mərhələlərlə inşa edilmiş miniatür şəhərdir. İnfrastruktur və memarlıq arasındakı əlaqə konsepsiyasına uyğun olaraq inşa edilmişdir. Konsepsiya memarlıqdan daha çox şəhərsalma ilə bağlıdır. Yamacda terrası var - insanların oradan keçməsi üçün boşluqlarla mükəmməl uyğunlaşan çoxməqsədli kompleks. Beton konstruksiyada açıq yer və azadlıq hissi yaradan böyük pəncərələr var.

Metabolik arxitektura canlıdırmı? - Hal-hazırda, tikilmiş ətraf mühitdən karbon emissiyaları qlobal istehsalın böyük bir hissəsini təşkil edir, buna görə də biz binanın bütün strukturunu yalnız yeniləməyə ehtiyacı olan komponentləri əvəz etməklə, toxunulmaz saxlamaq üçün bir yol tapa bilsək, o zaman böyük həcmdə emissiyaları azalda bilərik. şəhər sektoru. Buna görə də, bina komponentlərinin ayrılması və onların xidmət müddətinə görə qruplaşdırılması resurslara qənaət etmək üçün effektiv həll yolu ola bilər. Bununla birlikdə, memarlıq meylləri və oriyentasiya ilə əlaqədar olaraq, maddələr mübadiləsi ideyaları yapon memarlarının bütün sonrakı nəsillərinə böyük təsir göstərdi, bəlkə də onları öz layihələrində birbaşa davam etdirməmişlər, lakin həmişə onların qarşılıqlı təsirinə diqqət yetirmişlər və etməyə davam edirlər. ətraf mühitlə dizayn edilmiş strukturlar və onların ətraf mühitdəki mümkün dəyişikliklərə uyğunlaşmasını asanlaşdıran çeviklik. Yarımçıq dizayn mərhələsində qalan və heç vaxt reallaşa bilməyən saysız-hesabsız irimiqyaslı layihələr var. Təəssüf ki, bu layihələrin niyə tikilmədiyi həmişə aydın deyil, amma bir şey aydındır ki, memarlığa təkcə memar deyil, həm də iqtisadi, etnoqrafik və siyasi şərait təsir edir. Son nəticədə memarlıq üslubunun uyğunluğu onun tələbindən asılıdır. Buna görə də, əgər o, effektiv, faydalı və funksionaldırsa, insanlar

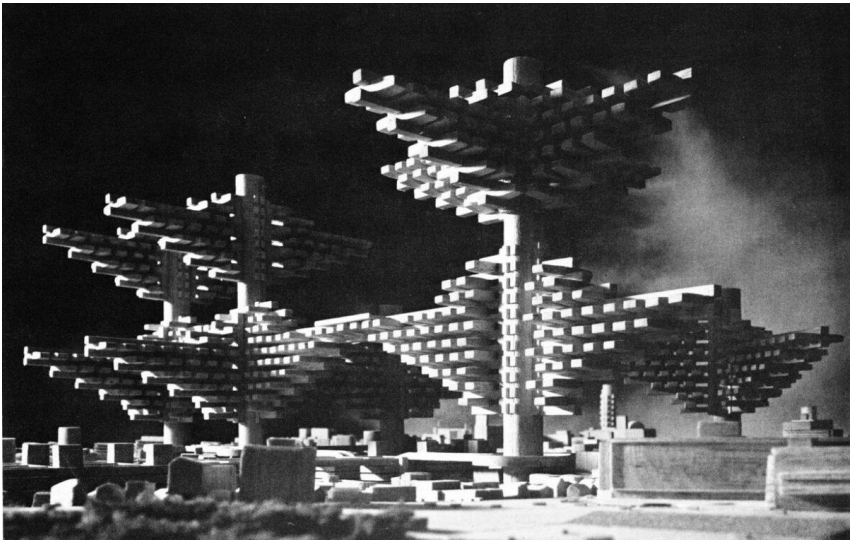
bunu, məsələn, memar Kiyonori Kikutakenin “göydəki evin” sakinləri kimi, nəticədə qəbul edəcəklər.

İstifadə olunan mənbələr:

1. tehlib.com/arhitektura/metabolizm/
2. www.hisour.com/ru/metabolism-in-architecture-29379/
3. cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-razvitiya-yaponskoy
4. arhitektury-v-dvadtsatom-stoletii-1/viewer
5. konnichiwa.ru/3741/ humus.livejournal.com/8338573.html
6. cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-razvitiya-yaponskoy
7. arhitektury-v-dvadtsatom-stoletii-1/viewer
8. cyberleninka.ru/article/n/demonstratsiya-imidzha
9. gosudarstv-na-vsemirnyh-vystavkah

III.53. Metabolik arxitektura niyə uğursuz oldu?

Yapon metabolik arxitekturasının ilkin uğursuzluğu, yəqin ki, onun dövrü üçün çox radikal və uzaqgörən olması ilə əlaqədar idi. 1970-1980-ci illər həm də fəlsəfəyə müxtəlif problemlər gətirdi.

Memarlıqda metabolism

Metabolistlərin memarlıq dilinin xüsusiyyətləri şəhər mühitinin dəyişən memarlıq, mədəni və texnoloji konteksti ilə "dialoq" üçün binaların strukturunun natamamlığı, "aşağı", nisbi "dağıdıcılığı" və açıqlığı idi. Ümumi bir texnika, simvolik məkan strukturlarının köməyi ilə inkişaf etməmiş və inkişaf etdirilməmiş məkanları vizual şəkildə birləşdirərək "diqqətin maddiləşdirilməsi" effektini yaratmaq məqsədi ilə diqqəti boşluğa yönəltməkdir. Həm ayrı-ayrı tikililərin, həm də onların komplekslərinin, hətta bütöv şəhərlərin maddələr mübadiləsi ideyalarının təsiri altında inkişaf etmiş strukturunda müvəqqəti və daimi komponentlər həmişə aydın görünür. Bu tip memarlığın başqa bir xüsusiyyəti onun modulluğu və mobilliyidir ki, bu da Nakagin Kapsul Qülləsinin (memar K. Kurokava) misalında ən yaxşı şəkildə təsvir olunur.

IV fəsil.
"EKO" ÜSLUB

IV.1. İnteryerdə eko-stil nədir?

Eko dizayn: ahəngdar interyer yaratmaq qaydaları

Eko-üslub təbii səthlərlə birlikdə müasir interyer üslubları ideyasına əsaslanır: ağac, daş, gil, təbii parçalar. Eko üslubun üstünlüyü ondan ibarətdir ki, o, bütün üslub tendensiyalarına - loft, yüksək texnologiyalı, minimalizm və ya hər hansı digər müasir dizaynlara asanlıqla uyğun gəlir. Təbii motivlər, yumşaq rəng çalarları və "canlı" dekorasiya evinizdə sülh və rahatlıq hissi yaratmağa kömək edəcəkdir. Bu dizayn istiqamətinin bir adı var - interyerdə eko-üslub. Onu seçməklə siz mənzildən kənarda hökm sürən şəhər səsküyünü unudacaqsınız.

İnteryerdəki eko-üslub təbiətə yaxınlıq hissi və yaşayış məkanında həyata keçirilən şüurlu istehlak fəlsəfəsidir. Düzgün yanaşma ilə bu müasir stilistik istiqamət əsl harmoniyanın hökm sürəcəyi bir mühit yaratmağa imkan verir.

Eko-üslubun xarakterik xüsusiyyətləri

Eko üsluba gəldikdə, insanların çoxu müasir bir bungalovu təsəvvür edir və qismən bu tamamilə real bir görüntüdür. Ancaq praktikada hər şey daha mürəkkəbdir və eko-üslubun xarakterik xüsusiyyətləri arasında:

1. *Təbiətlə tam birləşmə həm təbii çalarları özündə birləşdirən rəng sxemi seçimində, həm ağac və daşın üstünlük təşkil etdiyi materiallarda, həm də sadə formalarda, lakonik tərtibatda və maksimum məkanda özünü göstərir.*
2. *Təkmilləşdirilmiş erqonomika - tərtibat mebellərin sayını minimuma endirəcək, lakin yüksək səviyyədə istifadəni təmin edəcək şəkildə düşünülmüşdür. İnteryer isə kiçik* dekorasiya *və ya göz oxşayan fitinqlər olmadan sadə formalı əsasən* minimalist *mebellərlə*

tamamlanır - bu texnika materialın fakturasına diqqət yetirməyə imkan verir.

3. *Mütləq harmoniya - mebelin bütün detalları bir-biri ilə üzvi şəkildə birləşməli, rahat, rahat və vizual və toxunma baxımından xoş bir məkan yaratmalıdır.*
4. *Canlı yaşıllıqlar - ekoloji cəhətdən təmiz layihələrdəki bitkilər insanlarla xarici dünya arasında birləşdirici element rolunu oynayır, buna görə də onların ətraf mühitdə mövcudluğu tamamilə haqlıdır. Eyni zamanda, yaşıl "komponentlərin" formatı hər hansı bir şey ola bilər: döşəmə əkinlərindəki böyük ölçülülərdən dizayner tavan fitobokslarına qədər.*

Canlı yaşıllıqlar - ekoloji cəhətdən təmiz layihələrdəki bitkilər insanlarla xarici dünya arasında birləşdirici element rolunu oynayır, buna görə də onların ətraf mühitdə mövcudluğu tamamilə haqlıdır. Eyni zamanda, yaşıl "komponentlərin" formatı hər hansı bir şey ola bilər: döşəmə əkinlərindəki böyük ölçülülərdən dizayner tavan fitobokslarına qədər. Eko dizayn öz mənzilinizdə, kottecinizdə və ya ofisinizdə təbii mühitin atmosferini qismən yenidən yaratmağa imkan verir. Eko kottec daxili dizaynı kifayət qədər geniş bir anlayışdır. Hər kəs fərqli bir şeyi başa düşür: təbii rənglər, ekoloji cəhətdən təmiz materiallar, təbii ehtiyatlara qənaət vasitələri, resursların təbii təmizliyini və rütubətini qoruyan texnologiyalar, interyerə təbii dekorativ elementlər daxil etmək. və s. Əgər bunun 75%-i interyerdədirsə, o zaman bunu eko adlandırmaq olar.

IV.2. Eko stil kottec

Eko üslubun xarakterik xüsusiyyəti nədir?

Eko-stil dizaynı bir sıra üstünlüklərə malikdir: ətraf mühitə uyğunluq - təbii və təkrar emal edilmiş materialların istifadəsi; təbiətlə harmoniya - mənzildə eko-üslub sakitlik və rahatlıq mühiti yaradır; sağlam mikroiqlim - sintetik materialların olmaması daxili havanın keyfiyyətini yaxşılaşdırmağa kömək edir.

Eko stilin faydalı təsirləri

Bir kottecin eko daxili dizaynı özünüzü tamamilə təbiətə batırmaq üçün bir fürsətdir, çünki ev təbiətin qoynunda yerləşir. Amma gəlin elementlərin səlahiyyətləri haqqında danışaq.

Eko-stil kottec dizaynı bu gün təbiətlə birliyi hiss etmək üçün meşəyə girmək qətiyyən lazım deyil.

"Todar-architektura @ dizayn. Eko-stil kottec. 18 sentyabr 2022-ci il.

"Todar-architektura @ dizayn. Eko-stil kottec. 18 sentyabr 2022-ci il.

Dizaynerin eko üslubu, təkmilləşdirilmiş hava keyfiyyətini təcəssüm etdirməyə çalışdığı otaqda. Ona görə də orada qalan adamın nəfəsi normal olur, sağlamlığı və əhvalı yaxşılaşır.

"Todar-architektura @ dizayn. Eko-stil kottec. 20 mart 2022-ci il.

Rahatlaşdıran və yorğunluq hissini aradan qaldıran suya xüsusi diqqət yetirmək istərdim. Kottecinizə bir az su əlavə etmək üçün sadəcə bir akvarium və ya dekorativ fəvvarə quraşdırın. Od elementi insanın zehni fəaliyyəti və enerjisi üçün faydalıdır. Təbii yanğın kamin və ya soba tikməklə kottecə gətirilə bilər. Eko üslub yaradıcı insanların seçimidir. Səbəbsiz deyil ki, bir çox sənətkarlar, söz ustaları öz şah əsərlərini təbiət qoynunda yaratmışlar. Və "dünyəvi" peşələrin nümayəndələri bu istiqaməti qiymətləndirə biləcəklər. Çox sayda materiallar, rənglər və toxumalar bir çox ideyaları həyata keçirməyə və insanın mahiyyətini və onun əhval-ruhiyyəsini əks etdirə biləcək "öz" dizaynınızı seçməyə imkan verir. İnteryerdəki təbii element pəncərədən kənarda səs-küylü şəhərdə baş verənlərdən mücərrəd olmağa imkan verir.

Buna görə meqapolislərin bir çox sakinləri ən azı bir otaqda və ya bütöv bir evdə ekoloji cəhətdən təmiz bir dünya yaratmağa sadiqdirlər.

Düzgün qayğı və işıqlandırma ilə bitkilər havanı təmizləyir

IV.3. Mənzillərdə müxtəlif üslublu interyerlər

Fərqli mənzil dizayn üslubları hansılardır?

- *Eko stil*
- *Ölkə tərzi*
- *Boho*
- *Grunge üslubu*
- *Provence*
- *Klassik üslub*
- *Art Nouveau tərzi*
- *Yüksək texnologiyalı*

Otaqlarınız insanın təbiətlə tək qaldığı zaman keçirdiyi hisslərlə dolacaq.

MƏZMUN:

1. Eko dizaynlı interyerin xüsusiyyətləri
2. 2. Eko üslublu interyer kimə uyğundur?
3. 3. Eko üslubda təmirin üstünlükləri və mənfi cəhətləri
4. 4. Eko üslubda otaqlar üçün materiallar və dekorasiya
5. 4.1. İnteryerdəki təbiət
6. 4.2. Mebel
7. 4.3. İşıq mənbələri
8. 4.4. Dekorativ elementlər
9. 5. Müxtəlif otaqların interyerində eko-üslub
10.5.1. Mətbəx
11.5.2. Qonaq otağı
12.5.3. Yataq otağı
13.5.4. Koridor
14.5.5. uşaq
15.5.6. Vanna otağı
16.6. Unikal eko-üslub yaratmaq üçün dizaynerlərin tövsiyələri

Eko dizaynlı interyerin xüsusiyyətləri

Ekostili başqa bir şeylə qarışdırmaq çətindir - o qədər orijinal, canlı və yaradıcıdır. İstiqamətin parlaq əlamətləri:

- *Təbii çalarların rəng diapazonu: bej, qəhvəyi, yaşıl, mavi, qum. Parlaq parlaq çalarlar eko üslubda yer tutmur - bu istiqamətdə təmkin hökm sürür.*
- *Minimum parlaq dekorasiya. Otağı bitkilər, taxta aksesuarlar, daş heykəlciklər, qabıqlar və təbiətin digər hədiyyələri ilə bəzəmək daha yaxşıdır.*
- *Təbii bitirmə materialları: ağac, daş, pambıq, eko-dəri, şüşə, kərpic, kətan, pambıq.*
- *Maksimum boş yer. Otaqları çox sayda obyektlə qarışdırmayın.*
- *Yaxşı işıqlandırma. Gün ərzində otaqlarda bol təbii işıq olmalıdır. Axşamlar günəş işığının çatışmazlığını stol və döşəmə lampaları, apliklər və çilçıraqlarla kompensasiya edə bilərsiniz.*

Mənziliniz üçün xüsusi interyer üslubu yaratmaqla siz heç vaxt səhv etməyəcəksiniz. Axı stil, nə olursa olsun, həmişə orijinallığınızı vurğulayan, unikallığı göstərən və həmişə diqqət mərkəzində olan bir şeydir. Əvvəlcə eko-stil dizaynı əsasən interyerdə yalnız ekoloji cəhətdən təmiz materialların istifadəsini nəzərdə tuturdu. Bu üslubda irəliləyiş üçün növbəti addım təkrar emal oluna bilən və sonra təkrar istifadə edilə bilən materialların istifadəsi idi. Bu gün eko-dizayn təkcə ekoloji cəhətdən təmiz və təbii materiallardan hazırlanmış dekorasiya və mebel deyil, həm də sahibləri təbiətə yaxınlaşdıran dekordur. Eko üslublu dekorasiya həmçinin düzgün seçilmiş işıqlandırma və ümumi görünüş yaradan kiçik detalları ehtiva edir.

Eko-üslub interyeri kimə uyğundur? Təyinat şəhərin səs-küyündə çox vaxt keçirməli olan insanları cəlb edir. Təbii motivlər emosional vəziyyəti sabitləşdirməyə və rahatlamağa kömək edir. Ekostyle tez-tez eksperimentçilər tərəfindən seçilir. Onlar təmtəraqlı dekorasiyadan yorulur və asketizmə cəlb olunurlar. Üstəlik, atipik daxili dizayn meylləri həmişə populyarlığın zirvəsindədir.

IV.4. Eko üslubda təmirin üstünlükləri və mənfi cəhətləri

Eko üslubu kəşf edən hər kəs azadlıq və əmin-amanlığın birləşməsinə aşiq olur. Bunun obyektiv səbəbləri var: Əhval-ruhiyyəyə müsbət təsir. Səssiz təbii tonlar, təmkinli dekorasiya, boş yer rahatlıq hissi verən amillərdir. Təhlükəsiz materiallar. Otaqlarda həmişə gözəl mikroiqlim olacaq, çünki bitirmə təbiidir, yəni zəhərli maddələr yoxdur. Təcrübə etmək imkanı. Eko-stil dekorunu heç kimdə olmayan eksklüziv elementlərlə sulandıra bilərsiniz.

Eko üslubun bəzi mənfi cəhətləri də var.
Budur üç əsas:

- *Təmizləmə ilə bağlı çətinliklər. Eko-materiallar düzgün və müntəzəm qulluq tələb edir. Bitkilərin, taxta və daş səthlərin tozunu yaxşıca silmək lazımdır. Təbii materialların xüsusiyyətləri aqressiv təmizləyici maddələrin istifadəsinə imkan vermir, buna görə də təmizliyə kifayət qədər çox vaxt sərf etməli olacaqsınız.*
- *Avadanlıqları gizlətmək ehtiyacı. Mənziliniz eko-üslubda bəzədilmişdirsə, məişət texnikasını mümkün qədər gizlətməlisiniz: onları içəri tikin, görünməz yerlərdə yerləşdirin və bəzəyin. Tapşırıq sadə görünür, ancaq cihazların harada və necə qoyulacağını əvvəlcədən düşünməlisiniz ki, onlar əlçatan olsun, lakin nəzərə çarpmasın.*
- *Materialların yüksək qiyməti. Təbii ucuz ola bilməz. Milyonlarla dəyərində eko-stil dizayn layihəsi yaratmaq lazım deyil, lakin çox büdcə həlləri də işləməyəcək.*

Eko üslubun xüsusiyyətləri nələrdir? İnteryerdə bu üslubun müsbət və mənfi cəhətləri nələrdir?

İndi insanların çoxu tipik mənzillərdə yaşayır. Bununla belə, bəzi şəhər sakinləri təbiətə daha yaxın olmaqdan çəkinməzdilər. Məhz bu səbəbdən interyerdə populyar üslublardan biri təbii materialların, eləcə də təbii çalarların istifadəsi ilə xarakterizə olunan eko-üslub halına gəldi.

Bununla belə, mənzilinizdə eko-üslub yaratmağa qərar verməzdən əvvəl, bu üslubun hansı üstünlükləri və mənfi cəhətləri olduğunu yaxşı bilməlisiniz.

Eko üslubda otaqlar üçün materiallar və dekorasiya

Bütün daxili elementlər tapmaca parçaları kimi bir-birinə uyğun gələrsə, eko-dizayn üzvi görünəcəkdir. Hansı əşyaların istifadə oluna biləcəyini və hansıları almamağın daha yaxşı olduğunu anlayaq. İnteryerdəki təbiət Eco-üslub, materiallara xüsusi diqqət yetirildiyi bir istiqamətdir. Biz variantları təklif edirik:

- *Ağac. Dekorasiya üçün təbii ağacdan istifadə etmək daha yaxşıdır. Təbii naxışlar eko istiqamətdə tamamilə uyğun olmayan çaplardan daha gözəl görünür. Divarlar taxta görünüşlü panellərlə tamamlana bilər. Şüşə. Bu material köməkçi material kimi uyğundur.*
- *Şüşə arakəsmələr və rəflər otaqlarda əla görünür.*
- *Daş. Qranit və mərmər plitələr döşəmə və divarları bitirmək üçün uygundur. Çox vaxt dizaynerlər tutqun səthi olan məhsullardan istifadə edirlər - interyerdə daha təbii görünürlər.*
- *Dəri. Material mebeldə üzlük kimi əla görünür. Ancaq onlar divarları bəzəmək üçün də istifadə edilə bilər. Dəri örtüklü divar panelləri şık və təmkinli görünür.*

- *Parçalar. Dizaynerlər təbii interyeri bəzəyərkən toxuculuq məhsullarına həvəs göstərmirlər. Divanlara yastıq qoymaq və ya pəncərələrə pərdə asmaq istəyirsinizsə, kətan və ya pambıqdan hazırlanmış məhsulları seçin. Bu materiallar zaman keçdikcə vizual cazibəsini itirmir və "nəfəs alır".*
- *Metal. Bu materialın istifadəsi minimuma endirilməlidir. Bununla belə, köməkçi dekorativ elementlər şəklində mövcud olmaq hüququna malikdir.*

Eko-üslubda mənzil dizaynı üçün plastik tamamilə uyğun deyil. Həm də təkcə sintetik material olduğuna görə deyil. Plastik daxili əşyalar dekorun dəyərini azaldır və üslub qanunlarını pozur.

Eko üslubda mənzilin daxili dizaynı

Eko mebel

Eko üslublu mebel əsas element deyil, lakin təbii ansambldan fərqlənməməsi vacibdir. Orijinal formaları olan parlaq modellər işləməyəcəkdir. Neytral rənglərdə yumşaq döşəmələrdə lakonik

məhsullara üstünlük vermək daha yaxşıdır. Qonaq otağında taxta sandıq, sallanan stullar və geniş divan yerləşdirə bilərsiniz. Hörmə kreslolar mətbəxə aiddir. Onlar yuvarlaq bir taxta masa ətrafında mükəmməl uyğunlaşırlar. Mətbəx dəsti də oxşar rəng sxemində təmkinli dizaynda olmalıdır. Klassik üslubda şkaf və paltar masalarına qəti "yox" demək lazımdır. Onlar təbii materiallardan hazırlansalar da, istiqamət konsepsiyasına uyğun gəlmirlər. Əsas qayda hər şeydə qısalıqdır.

Eko üslubda mənzilin daxili mebel

Otaqda böyük pəncərələr varsa idealdır. Onları dəbdəbəli pərdələrlə bəzəmək lazım deyil - pərdələri və ya Roma pərdələrini seçmək daha yaxşıdır. Dizaynerlər otaqların eko üslubda bəzədilməsinin digər sirlərini də açıblar.

İşıq mənbələri

Mürəkkəb buynuzlu çilçıraqlar istiqamətinə baxmayın - onlar ekoloji cəhətdən təmiz interyerə üzvi şəkildə uyğunlaşa bilmirlər.

Nöqtəli işıq mənbələrini və ya kölgələri olan asma lampaları seçmək daha yaxşıdır. Yerli işıqlandırma döşəmə lampaları və ya döşəmə lampaları ilə təmin edilə bilər. Dekoru işıqlandırmaq üçün LED zolaqlar və ya çələnglər uyğun gəlir.

Eko üslubda mənzilin daxili işıqlanma dizaynı

Eko üslubda tamamlama-bitirmə

Artıq qeyd edildiyi kimi, eko-dizayn interyerdə təbii materialların istifadəsini nəzərdə tutur. Taxta, daş və ya onları təqlid edən materiallar döşəməni bitirmək üçün mükəmməldir. Bu o demək deyil ki, eko stil mütləq sadə taxta döşəmə tələb edir. Müasir dizaynerlər dizayna ləzzət qatacaq, onun ətraf mühitə uyğunluğunu vurğulayan qeyri-adi və gözəl döşəmə taxtalarının müxtəlif konsepsiyalarını inkişaf etdirirlər. Büdcə seçimi olaraq, taxta təqlid edən laminat döşəmə qoya bilərsiniz. Bununla belə, lövhələr arasındakı tikişlərin görünməməsi üçün bu işi peşəkarlara həvalə etməyə dəyər. Sonra mərtəbə bahalı görünəcək və otağın ümumi üslubuna uyğunlaşa biləcək.

Yerdəki otlar eko üslub üçün mükəmməldir

Dizaynerlər də eko otaqlarda divarları bəzəmək üçün fikirlərə qənaət etmirlər. Bu gün ən parlaq və qeyri-adi ideyalardan biri otağın bir divarını təbii yaşıllıqlarla bəzəməkdir. Doğrudur, bitirmə materialının özünə əlavə olaraq, divarda suvarma və drenaj sistemi qurmalısınız, bu, əlbəttə ki, ucuz deyil. Başqa bir oxşar fikir, divarı sabitləşdirilmiş yosun ilə bəzəməkdir. Çox vaxt dizaynerlər, eko-üslublu bir otaq yaratarkən, bəzəyin özünün mahiyyətinə deyil, dekora diqqət yetirərək qismən divar bəzəklərində mamırdan istifadə edirlər.

Şaquli bağçılıq ideyası ucuz deyil, lakin cəlbedicidir. Bir çox insanlar yalnız qonaqların diqqətini cəlb etdiyinə və sahiblərinin zənginliyini nümayiş etdirdiyinə görə deyil. Bitkilər, düzgün qulluq və düzgün işıqlandırma ilə havanı təmizləyəcək, yəni bu, ev təsərrüfatlarının üzvlərinin sağlamlığına müsbət təsir göstərəcəkdir. Eko üslubda bir otağı yaşıllaşdırmaq üçün daha qənaətcil bir seçim otağın ətrafında yerləşdirilən adi saksı bitkilərindən istifadə etməkdir. Bu vəziyyətdə, sərhədləri bilmək və otağı istixana və ya qış bağçasına çevirməmək lazımdır. Bağlı bitkilər üçün qablar seçərkən üsluba riayət etmək də vacibdir. Sonra üslub müşahidə edilə bilər. Bitkilərə əlavə olaraq, onu təqlid edən daş və ya materiallar divar bəzəyi kimi gözəl görünəcəkdir. Xüsusi işıqlandırma təşkil edərkən, daşın qabarıqlarına diqqət yetirə və olduqca qeyri-adi bir effekt əldə edə bilərsiniz. Eko-üslubda bir otağın divarlarının bəzədilməsində ağac haqqında da eyni şeyi söyləmək olar. Seçiminiz daha çox büdcəyə uyğundursa, adi rənglənə bilən divar kağızı istifadə edə və neytral işıqlı təbii tonları saxlayaraq divarları düz qoya bilərsiniz. Bu vəziyyətdə, dekorativ əşyalar və mebellərdən istifadə edərək üslub yaratmaq lazımdır.

Dekorativ elementlər

Ən yaxşı dekor qapalı bitkilərdir. Otaqda nə qədər çox yaşıllıq varsa, dizayn daha üzvi görünür. "Canlı" divar heyrətamiz görünür.

Bu, ot və ya mini kolların əkildiyi kiçik daş modullardan hazırlanmış bir quruluşdur. Uzaqdan belə bir divar möhkəm görünür - əkinləri olan hüceyrələr praktiki olaraq görünməzdir. "Canlı" divara büdcə alternativi eko üslubda real foto divar kağızıdır. Şəkillər üçün fikirlər: meşə, ot, ağaclar, gölməçələr, dağlar. Rəsm nə qədər real olsa, eko-üslubda bir o qədər üzvi görünəcəkdir. Taxta və ya

daş heykəlciklər rəflərə və raflara yerləşdirilə bilər. Öz əlinizlə təbii materiallardan hazırlanmış dekorasiya yaxşı görünür. Eko-üslub ağac kəsiklərindən və taxta çərçivələrdə güzgülərdən hazırlanmış divar kompozisiyaları ilə xarakterizə olunur. Rəngli plakatlar və rəsmlər otaqları bəzəmək üçün nadir hallarda istifadə olunur.

IV.5. Eko-stil interyeri nədir?

Eko-üslubun minimalist üslubla bir çox oxşarlığı var: minimum kiçik dekorasiya, formaların sadəliyi, bol hava və işıq, açıq çalarlar, qarışıqlığın olmaması, lazımsız əşyalar və hündür mebel. Bununla belə, minimalist üslubdan fərqli olaraq, eko üslublu interyerlərdə təbii materiallar və ya onların imitasiyaları süni olanlara üstünlük verir. Mebel və divar bəzəklərində ağacın bolluğu, daşın olması, təbii bitki materialından hazırlanmış hər cür toxuculuq - kətan, çintz, atlaz və yun, bambuk, jüt və s. Bütün rənglər səssizdir, gözlərə sərt deyil: torpağın rəngləri, otların, çiçəklərin və s. təbiətdə tapıla bilənlərin və təbii ki, bitkilərin bolluğu hamısı var. Burada siz ev bitkilərinə olan sevginizi və bütün mənzildə onları təşkil etmək üçün təsəvvürünüzü həqiqətən göstərə bilərsiniz. Onlar ən gözlənilməz yerlərdə ola bilər: hamamda, tualetdə, sevimli çay fincanında və s.

Evdəki bitki örtüyünün pərəstişkarı deyilsinizsə və ya sadəcə ona necə qulluq edəcəyinizi bilmirsinizsə, o zaman bitki mövzusunda divar kağızı seçin, divarları ağac gövdələrinin konturları şəklində rəngləyin və ya sadəcə evə loglar gətirin. - bu kifayət qədər olacaq!

Düyü kağızı əla ekoloji cəhətdən təmiz materialdır. Mövzuya uyğun interyerlərdə dekorativ əşyaların istehsalında fəal şəkildə istifadə olunur. Lampalar da düyü kağızında "geyinir". Onların sadə forması və neytral çalarları otağa təbii üslubda yüngüllük və havadarlıq verir və ətraf mühitə uyğunluq ideyasını dəstəkləyir. Ancaq bu, olduqca kövrək bir zərif quruluşdur və təbii ki, qısa ömürlüdür. Bu lampalara yaxşı alternativ Mantra lampa fabrikinin Bamboo lampası seriyasıdır. O, şaxtalı şüşədən hazırlanır, lakin strukturu və forması düyü kağızı fənərlərinə bənzəyir. Eko üslubda interyerin işıqlandırılması üçün əla həll Afrika üslublu lampalar, məsələn, WOK və MONGU kimi Eglo fabrikinin lampaları ola bilər. Təbii materialdan - rattandan hazırlanmışdır, onlar interyerdə eko-üslub ideyasına mükəmməl uyğun gəlir. Bununla belə, eko-stil interyerlərində onlarla çox da məşğul olmamalısınız. Yaratdığınız yaşayış məkanında etnik üsluba girməyin böyük təhlükəsi var. Məsələn, artıq hörmə mebeliniz, çoxlu qurudulmuş çiçəkləriniz, dekorativ budaqlarınız varsa, eko üslubda bir interyer yaratmaq üçün bu lampalardan imtina etmək daha yaxşıdır. Ancaq yuxarıda göstərilənlərin hamısı yoxdursa və interyerdə minimalizm üstünlük təşkil edirsə, o zaman lampalarda Afrika motivlərindən etibarlı şəkildə istifadə edə bilərsiniz. Bu, ECO interyerinə ekzotik bir ləzzət gətirəcək. Sonda biz sizə təbii gözəlliyi ilə gülməli və gözəl olan divar lampalarını eko üslubda Orion WA 2-1235/1 Cotto, Baruss BS777/1W-01 və L51422.38 HORN chalet üslubunda L'Arte Luce lampa təklif edirik. Baxmaq istədiyiniz, toxunmaq istədiyiniz lampalar məhz bunlardır, interyeriniz bununla yadda qalacaq.

Deyə bilərik ki, eko-stil lampaları, sanki onları yaradan insan əllərinin istiliyini saxlayır; İsti və rahat, onlar bizim beton cəngəllikdə canlı təbiətin əks-sədasını verir.

Müxtəlif otaqların interyerində eko-üslub

Əsas məsələyə - otaqların dizaynına keçək. Dissonansın qarşısını almaq üçün bütün otaqlar üçün eko-üslub seçmək daha yaxşıdır.

Mətbəx

Eko üslubda mətbəx

Eko üslubda mətbəx - minimum mebel və maksimum rahatlıq. Məkanı elə təşkil etmək vacibdir ki, bütün əşyalar əlinizdə olsun, eyni zamanda otaq dağınıq görünmür. Döşəmə taxta və daşı təqlid edən plitələr ilə tamamlana bilər. Laminat da bu tip interyer üçün mükəmməldir. Ancaq linoleumdan istifadə etməmək daha yaxşıdır - bu material təbiilik anlayışına uyğun gəlmir. Mətbəx dəsti əvəzinə taxta lamellərdən hazırlanmış rəflər quraşdıra bilərsiniz. Hörmə zənbillər qablar və yemək saxlamaq üçün qablar kimi uyğundur.

Yemək qrupu üçün kifayət qədər mebel, bar sayğacı və yemək bişirmək üçün iş səthi var. İdeal rənglər: açıq qəhvəyi, yaşıl, bej. Təxminən eyni nisbətdə eyni anda bir neçə kölgə istifadə edə bilərsiniz.

IV.6. Eko üslublu interyer kimə uyğundur?

Eko-stil interyeri kimə uyğundur? Eko üslubda bəzədilmiş interyeri təbiətə daha yaxın olmaq, xarici aləmlə harmoniyada yaşamaq istəyən, metropolun səs-küyündən yorulmuş insanlar seçir. Eko-stil dizaynını ən çox müasir fərdi evlərdə görmək olar.

- *Müasir interyerdə eko-stil*
- *Niyə ekostyle seçməlisiniz*
- *Davamlı dizaynın xüsusiyyətləri*
- *Eko-stil necə yarandı?*
- *Evin eko üslubda bəzədilməsinin xüsusiyyətləri*
- *İtalyan mebelində eko dizayn*

Müasir interyerdə eko-stil

Eko-stil daxili dizaynda sürətlə inkişaf edən bir tendensiyadır. Təbii motivlər, bol ağac, bitkilər, su əsaslı boyalar və laklar burada aktualdır. Eko-dizayn prinsiplərini həyata keçirməklə siz təravətli və ahəngdar görünən rahat, enerji verən interyer yarada bilərsiniz. Bu yazıda eko-üslubun əsaslarını və fərqli xüsusiyyətlərini, harada istifadə edildiyini və kimə uyğun olduğunu nəzərdən keçirəcəyik. Siz həmçinin təbii üslubda müasir mənzillərin bəzədilməsi ilə bağlı məsləhətlər və orijinal ideyaların həyata keçirilməsi nümunələrini tapa bilərsiniz.

Eko-stil təkcə şəhərdən kənar evləri üçün uyğun deyil, həm də şəhər mənzillərində, otellərdə, yataqxanalarda, kafelərdə, ofislərdə və yaradıcı məkanlarda yaxşı görünür.

Maraqlıdır ki, eko dizayn asanlıqla loft, Skandinaviya, dəniz, tropik, etno, yüksək texnologiyalı və ya minimalizm üslublarının xüsusiyyətləri ilə birləşir. Anlamaq lazımdır ki, eko-üslub yalnız daxili dizayn deyil, bu, bütöv bir fəlsəfə, həyat tərzi, evin təkmilləşdirilməsinə inteqrasiya olunmuş bir yanaşmadır.

Təbiətlə birliyi, ekoloji təmiz həyat tərzini dəyərləndirən və ətraf mühitə mənfi təsirləri minimuma endirməyə çalışanlar tərəfindən seçilir. Sıx məskunlaşan şəhərlər və həyatın sürətlənmiş tempi dövründə bu üslub populyarlıq zirvəsindədir. Klassiklər kimi, ekodizayn həmişə aktual olacaq, çünki o, bütün canlıların təbii mənşəyini əks etdirir.

Niyə ekostyle seçməlisiniz

Ekoloji cəhətdən təmiz dizayn onu bu qədər populyar edən bir sıra üstünlüklərə malikdir: Müsbət enerji və rahat atmosfer: belə bir mühitdə insan rahatlıq hiss edir və müsbət dalğaya köklənir. Təbii estetika: lakonik formalar, sakit yumşaq çalarlar, cəlbedici ağac toxuması nəcib və ahəngdar görünür. Yaradıcı ideyaları həyata keçirmək imkanı: ciddi sərhədlərin olmaması səbəbindən bu istiqamət daha böyük yaradıcılıq azadlığı təmin edir. Dizaynerlər daima tanış olan şeylərə təzə baxışı təcəssüm etdirərək yeni ideyalarla təəccübləndirirlər. Materialların təhlükəsizliyi: Tərkibində zərərli maddələr olmayan materiallara üstünlük verməklə, yaxınlarınızın sağlamlığından narahat olmayacaqsınız. Funksionallıq və

praktiklik: mebel fabrikləri bu gün modul çoxfunksiyalı dizaynlar və dəyişdirilə bilən əşyalar təqdim edir. Baza ilə təcrübə edərək, daxili ehtiyaclarınıza uyğun dəyişə bilərsiniz. İnteryerdə sakinlərin fərdiliyini əks etdirən psixodizayn da ola bilər. Eko-stil dizaynı psixo-emosional vəziyyətə faydalı təsir göstərir, bu, sürətlənmiş həyat tempi və sinir yüklənməsi şəraitində xüsusilə vacibdir.

Davamlı dizaynın xüsusiyyətləri

Bəs, eko-üslub nə ilə ifadə olunur? Burada əsas fikir interyerin ətraf mühitlə harmoniyasıdır. İstifadə olunan əsas materiallar: kobud işlənmiş ağac, mantar, bambuk, rattan, keramika, daş, təbii parçalar, şüşə, eko-dəri. Vurğu materialın təbii fakturasıdır, süni şəkildə köhnəlmiş səthlər üzvi şəkildə uyğunlaşır; Skandinaviya və Yapon dizaynerləri təbii xammalın gözəlliyinə ilk diqqət yetirdilər. Rəng sxemində odunlu, pastel tonlara, yaşıl, su və daş çalarlarına üstünlük verilir. Baza kimi ağ, südlü, qumlu, boz, tozlu mavi, açıq mavi rənglər uyğun gəlir. Açıq təbii çalarlar sakitləşdirir və ahəngdar bir atmosfer yaradır. Parlaq vurğular və tünd rənglər sakit bitirmə tonları fonunda təsir edici görünür. Kölgələri birləşdirərkən təbii mənzərələrə diqqət yetirin.

Ətrafdakı mənzərələrdə hansı rənglərin birləşdiyinə baxın. Meşə, tropik cəngəllik, dəniz sahili, ağcaqayın bağı mövzusunu seçə bilərsiniz.

Cattelan Italia Bora Bora masası Rəng sxemində odunlu, pastel tonlara, yaşıl, su və daş çalarlarına üstünlük verilir. Baza kimi ağ, südlü, qumlu, boz, tozlu mavi, açıq mavi rənglər uyğun gəlir. Açıq təbii çalarlar sakitləşdirir və ahəngdar bir atmosfer yaradır. Parlaq vurğular və tünd rənglər sakit bitirmə tonları fonunda təsir edici görünür.

Bu üslub ətraf mühitin qorunmasına xüsusi diqqət yetirir. Bu, xammalın mənşəyinin, ehtiyatlardan rasional istifadənin, əmtəənin istehsalı üçün şəraitin, təkrar emal imkanlarının nəzərə alınması deməkdir. İtalyan fabriklərinin əksəriyyəti ekoloji cəhətdən təmiz istehsala keçdi: istehsalçılar ekoloji cəhətdən məsuliyyətli mənbələrdən materiallardan istifadə edir, qapalı təkrar emal dövrü həyata keçirir və mebelləri yalnız zərərsiz birləşmələrlə rəngləyir. Materiallar sağlamlıq üçün təhlükəsiz və hipoalerjenik olmalıdır. Təkrar emal edilmiş materiallardan və enerjiyə qənaət edən texnologiyalardan hazırlanmış məhsullar qəbul edilir. Şəxsi evlərdə tez-tez günəş panelləri, külək generatorları və ayrıca tullantıların toplanması üçün konteynerlər quraşdırılır.

Enerjiyə qənaət etməyin yaxşı nümunəsi banyoda və ya tualetdə bir pəncərədir. Bu həll estetik baxımdan xoş və təzə görünür. Enerjiyə qənaət etmək üçün siz lampalar üçün hərəkət sensorları, döşəmə qızdırıcıları, LED və ya enerji qənaət edən lampalar quraşdıra bilərsiniz. Banyolar və mətbəxlər üçün santexnika istehsalçıları toxunuşa həssas kranlar, kranlar və ya duşlar üçün aeratorlar və həddindən artıq su istehlakını göstərən görünən mesajları olan güzgülər təklif edirlər. Daş, ağac, rəngli keramika və ya şüşədən hazırlanmış bir qab şəklində bir lavabo banyonun ekoloji interyerinə üzvi şəkildə uyğunlaşacaqdır.

Eko-dizayn minimalizmi, həddindən artıqlıqdan qaçınmağı və məkanın darmadağın edilməsini nəzərdə tutur. Eko-stil dizaynerləri evləri lazımsız şeylərdən azad etməyə, düşünülməmiş istehlak prosesini dayandırmağa və təbiətlə əlaqəni bərpa etməyə çağırır. Belə bir interyerdəki bütün atmosfer meditasiya, düşünmə və istirahət üçün əhval-ruhiyyə yaradır. Buna görə də, Zen üslubuna xas olan elementlər tez-tez dizayna: bambuk döşəmə, çınqıllar, yapon tatamisi əlavə olunur.

Digər vacib məqam yaşıllıqların bolluğu və ya binaların fitodizaynıdır. Evdəki canlı bitkilər təbiətə yaxınlıq hissi verir, havanı təmizləyir, sağlam mikroiqlim yaradır. Otaqlar qablarda, qablarda və ya qutularda çiçəklər, florariumlar və çiçək kompozisiyaları ilə bəzədilib. Tencere, qutu və ya mamır və dırmaşan bitkilərdə çiçəklərlə yaşıl divarlar təsir edici görünür.

Bu cür dekorasiya kafedə, ofisdə, gözəllik salonunda, fitness mərkəzində, mənzildə həyata keçirilə bilər. Bunun üçün drenaj, əkin qabları, suvarma və işıqlandırma sistemlərini təchiz etmək lazımdır. Mətbəxdə və ya lojiqada salatlar və çay hazırlamaq üçün yeməli otlar əkmək olar. Su mövzusu daha az populyar deyil. İçəridə qapalı şəlalələr, akvariumlar, dalğa proyeksiyası olan lampalar və su divarları quraşdıra bilərsiniz. Yeri gəlmişkən, Feng Shui fəlsəfəsi də eyni şeydən danışır.

Dizaynda təbii motivlər aktualdır. Divarlarda, mebellərdə və toxuculuqda çiçək və heyvan təsvirləri, botanika mövzulu rəsmlər və herbariumlar məşhurdur.

Çox vaxt təbii təsvirlər şəklində mebel parçaları, dekorasiya və qablar var: ağac budaqları, pətəklər, heyvanların siluetləri, yuvalar, yarpaqlar, driftwood. Seramik çiçək qabları, hörmə çiçək qabları və təbii materiallardan hazırlanmış dekor dekora yaxşı uyğun gəlir.

Materialların təhlükəsizliyi:

Tərkibində zərərli maddələr olmayan materiallara üstünlük verməklə, yaxınlarınızın sağlamlığından narahat olmayacaqsınız. Funksionallıq və praktiklik: mebel fabrikləri bu gün modul çoxfunksiyalı dizaynlar və dəyişdirilə bilən əşyalar təqdim edir. Baza ilə təcrübə edərək, daxili ehtiyaclarınıza uyğun dəyişə bilərsiniz. İnteryerdə sakinlərin fərdiliyini əks etdirən psixodizayn da ola bilər. Eko-stil dizaynı psixo-emosional vəziyyətə faydalı təsir göstərir, bu, sürətlənmiş həyat tempi və sinir yüklənməsi şəraitində xüsusilə vacibdir.

IV.7. Eko-stil necə yarandı?

İlk dəfə olaraq, yaşayış mühitinin dizaynını təbii formalarla şüurlu formada, istiqamətləndirilmiş addım kimi birləşdirmək ideyaları 20-ci əsrin əvvəllərində ortaya çıxdı. Nəticədə daxili həllərdə

davam etdirilən Art Nouveau memarlıq üslubunun doğulması oldu. Bu, müasir mənada hələ eko-dizayn deyildi. Sonra vəzifə ətraf mühitə və bu interyerdə yaşayan insanlara zərər verməyəcək bərpa olunan materiallardan istifadə etməmək idi. Lakin təbii xətlərin harmoniya verən və məkanın təbii gözəlliyini qoruyan memarlıq formaları ilə sintez etmək ideyası artıq rəssamların, memarların və istehlakçıların şüurunda möhkəm kök salmışdır. Müasir müştərilərin müasir texnoloji cəhətdən qabaqcıl və təhlükəsiz materiallardan istifadə edərək Art Nouveau üslubunda interyer və ev tikməkdən məmnun olması xoşdur. Və kim deyə bilər ki, bu eko-dizaynın müasir təzahürlərindən biri deyil.

Müasir ekodizaynın əsasları 20-ci əsrin sonlarında yaranmışdır. Bu zaman ekoloji problemlər və həddindən artıq istehlak kəskin şəkildə hiss olunurdu və insanlar öz evlərində təbiətin bir guşəsini yenidən yaratmağa çalışırdılar. "Plastik bum" və parlaq turşu rənglərindən sonra dizaynerlər yenidən təbii materiallara və çalarlara müraciət etdilər.

Üslubun mənşəyini memarlıqda axtarmaq lazımdır. Fransız memar Le Corbusier yaşayış sahəsinin ekoloji təhlükəsizliyi haqqında ilk danışan oldu. Onun "sərbəst fasadlarla" görünən açıq memarlıq prinsipləri, daxili məkanların açıq planları, "çatı bağları" innovativ idi. İndi biz bu cür qərarları təbii hal hesab edirik.

Yaranmış eko-üslubun başqa bir ideoloqu, bizim anlayışımıza görə, 20-ci əsrin 30-cu illərinin ortalarında məşhur Şəlalə üzərində Evini yaradan amerikalı memar Frank Lloyd Wright idi. Taliesin Residence adlı Raytın öz evi ilə birlikdə bu layihə onun yaratdığı Organik memarlıq üslubunun "ilk əlamətləri" oldu.

Eko-dizayn müəyyən üsulları və həlləri digər üslublardan götürür, ona görə də onu unikal adlandırmaq olmaz. Oxşar prinsipləri Loft-da tapmaq olar: burada təbii materiallardan da istifadə olunur, lakin bu üslub minimalizmə əsaslanır.

Təbii materiallar da ölkə üçün xarakterikdir, lakin bu üslubları qarışdırmaq olmaz. Eko dizayn təbii materiallar və innovativ məişət texnikası, elektronika və ən son texnoloji həlləri mükəmməl şəkildə birləşdirir. Ölkədə və ya məsələn, rustik üslubda biz texnologiyanın və həyatın özünün sadələşdirilməsini görürük. Buna görə də, bu cür qərarları xüsusi olaraq ekodizayna aid etmək tamamilə adət deyil.

IV.8. Evin eko üslubda bəzədilməsinin xüsusiyyətləri

Eko-dizayn istənilən otaqda həyata keçirilə bilər: yataq otağı, qonaq otağı, uşaq baöçası, dəhlizdə. Mətbəx və vanna otağında xüsusilə təsir edici görünür.

Layout təbii işığın evə asanlıqla nüfuz etməsi üçün otaqlarda boş yer buraxmaq vacibdir. Belə bir otaqda asanlıqla nəfəs ala və xəyal edə bilərsiniz; İnsolyasiya nəzərə alınmaqla ən uğurlu layout dizayn mərhələsində seçilməlidir. İdeal seçim yüksək tavanlı otaqlar, taxta çərçivəli panoramik pəncərələrdir.

Pəncərə silləsini genişləndirərək pəncərənin yanında oxumaq və ya işləmək üçün rahat bir künc yarada bilərsiniz. Yaşayış otaqlarında və yemək otaqlarında açıq planlara və geniş açılışlara üstünlük verilir. Otaqlar tez-tez birləşdirilir və funksional sahələrə ayrılır. Otaqları ayırmaq üçün sürüşmə qapılar, qarderoblar, vitrajlar, tağlar, rəflər, dekorativ arakəsmələr istifadə olunur.

Tamamlama bitirmə işi

İnteryer şüaları ilə Vahid bir səthə malik materialların və açıq bir toxuması olan obyektlərin birləşməsi cəlbedici görünür. Divarlar taxta panellər, mantar, parça divar kağızı, bitirmə daşı, gips və ya su əsaslı boya ilə örtülə bilər. Foto divar kağızları, daş, çınqıl, taxta panellər və freskalardan hazırlanmış əlavələr qəbul edilir. Ağ divarlar, ağacın qaranlıq çalarları, qara və parlaq yeşilliklərlə etibarlı şəkildə birləşdirilə bilər. Divarın bir hissəsini döşəmə ilə eyni lövhələrlə bəzəyərək, vahid harmonik məkan yaradacaqsınız.

Populyar dizayn texnikası - divara üfüqi sıralarla düzülmüş və müxtəlif rənglərlə bəzədilmiş anbar taxtası. Minimum miqdarda zərərli maddələr olan süni materiallardan istifadə etməyə icazə verilir. Bu yanaşma bizə canlı təbiəti qorumağa imkan verir ki, bu da indi xüsusilə vacibdir. Döşəmə üçün təbii bərk ağacdan, parketdən, işlənmiş ağacdan, daşdan, təbii çalarlarda keramik plitələr istifadə olunur. Həsirlər, həsirlər, tüklü xovlu xalçalar və etnik üslubda parça kilimlər interyerə mükəmməl uyğun gəlir. Mən bu mərtəbədə ayaqyalın gəzmək istəyirəm.

Ekoloji cəhətdən təmiz bir interyer üçün yaxşı bir fikir, diqqəti kətana yönəltməkdir. Bitirmə üçün taxta panellərdən, şüalardan istifadə edə bilərsiniz və ya tutqun ağ və ya yüngül bir kölgə ilə sadə bir rəngləmə də uyğun gəlir. Dartma və çox səviyyəli strukturlardan imtina edilməlidir. Qapı ilə örtülmüş bərk ağacdan hazırlanmış daxili qapılar uyğundur və şüşə arakəsmələr də uyğundur. Açılışda

qapıların yerinə iplik pərdələri, qabıqlardan, boncuklardan, bambukdan və ya digər materiallardan hazırlanmış orijinal pərdələr asmaq olar.

Tekstil

Təbii parçalar ev bəzəyi üçün uyğundur: kətan, pambıq, mat, yun, kətan. Ən tez-tez boyanmamış və ya əl ilə bəzədilmiş tekstil istifadə olunur. Pəncərələr üçün Roma və ya roller pərdələri ala bilərsiniz. Parça təbii işıq çalarları olmalıdır və yüngül naxışlar və ya ştamplarla bəzədilə bilər. Ağır qalın pərdələr, lambrequins və ruffles uyğun deyil.

İşıqlandırma

Eko-üslubda mənzil dizayn edərkən, təbii işığın maksimum miqdarı istifadə olunur. Əlavə işıqlandırma üçün LED komponentlərində tətbiq olunan spot və ya gizli işıqlandırma yaxşı uyğun gəlir. Daxili taxta, metal, parça, düyü kağızı orijinal lampalarla, lava lampaları və duz lampalarla bəzədilir.

Mebel

Mebeldə əsas qayda minimalizm və funksionallıqdır. Eko üslubda mebel sadəlik, düzgün forma və erqonomika ilə xarakterizə olunur. Relyef dekorasiyasının, mürəkkəb dizaynların, oymaların olmaması ilə xarakterizə olunur.

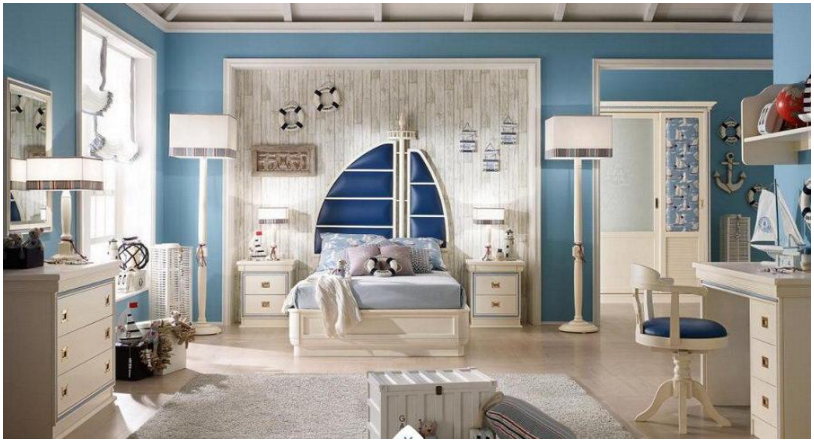

Açıq rənglərdə təbii ağacdan hazırlanmış dizaynlara üstünlük verilir. Tezgahlar və masalar mişar kəsiklərindən, bərk ağacdan, mərmərdən, daşdan, emallı və ya emalsız hazırlana bilər. Eko-interyerin orijinal elementi ağac budaqları və bütöv gövdələrdir. Onlardan şaquli və üfüqi asılqanlar, lampaların əsası, çarpayıların başlıqları hazırlanır.

Təbii və ya minimal işlənmiş səthi olan sadə, kobud formalı məhsullar uyğun gəlir. Başqa bir seçim təbiətdə tapılan hamar siluetləri olan mebeldir. Belə məhsullar üçün diqqətlə emal və cilalama məqbuldur. Mebelin rəngi və forması ümumi rəng və üslub konsepsiyasına uyğun seçilir. Ekspressiv teksturaya malik fərdi daxili əşyalar da rəng vurğuya çevrilə bilər.

Yumşaq mebel tez-tez taxta qoltuqlarla təchiz edilmişdir. Döşəmədə təbii və ya yarı təbii mənşəli parçalar da üstünlük təşkil edir. Divan və ya kreslolar parlaq örtüklü yastıqlarla canlandırılacaq. Hörmə mebel terraslar, verandalar, bağlar və mətbəxlər üçün aktualdır. Sallanan stullar və asma modellər dekora mükəmməl uyğun

gəlir. Ölkənin daxili hissəsi real və bio-kaminlər, odun sobaları və odun yığınları ilə tamamlanacaq. Köhnə şərab qutuları və altlıqlar şkaflar, masalar, rəflər, rəflər və hətta yataq çərçivələri hazırlamaq üçün istifadə olunur.

Köhnə şərab qutuları və altlıqlar şkaflar, masalar, rəflər, rəflər və hətta yataq çərçivələri hazırlamaq üçün istifadə olunur. Mebel ağacdan əlavə, ekoloji cəhətdən təmiz süni materiallardan və təkrar emal edilmiş materiallardan hazırlanır. Təbii bir obyekt kimi stilizə edilə bilər və ya ağac, daş, ot səthini təqlid edə bilər. Təkrar emal edilmiş materiallardan istehsal ətraf mühitə təsirləri minimuma endirir və təbii resurslara qənaət edir ki, bu da üslub konsepsiyasını tam əks etdirir. Avropa istehsalçılarının kataloqunda uşaqla birlikdə "böyüyən" uşaq mebellərini tapa bilərsiniz.

Ekoloji cəhətdən təmiz yanaşmanın parlaq nümunəsi 100% bərk ağacdan hazırlanmış Caroti mebelidir. Burada uşaq yalnız təbii materiallarla toxunma ilə təmasda olmur. həm də ekoloji cəhətdən təhlükəsiz mebellərlə əhatə olunub.

İtalyan Tonin Casa fabrikinin Bal sandığı, əşyanın eko üslubda, lakin müasir materiallardan hazırlanmasının parlaq nümunəsini göstərir. Komodinin ön tərəfləri bal pətəyi şəklində hazırlanır. Bu məhsulda həm təbii materiallardan istifadə olunur: bərk ağac, şpon MDF, şüşə, metal və müasir materialları.

Divar güzgüləri damcıları və ya daşları xatırladan maraqlı rasional formaya malikdir.

Həcmli dekorasiya ilə heyrətamiz Orion qarderob. Səthdəki naxış yarpağın damarlarına, eləcə də Orion bürcünə bənzəyir.

Balıq pulcuqları şəklində mis əsaslı KOI çıxıntıları.

Brabbu fabrikinin kataloqundan başqa bir nümunə - təbii şpon və latunla örtülmüş Sequoia qəhvə masasıdır.

Tonin Casa fabrikindən cücərtilər və ya yosunlar şəklində döşəmə metal asılqan Alga.

Angelo Tomaiuolonun, Tonin Casa fabrikindən saplax şəklində orijinal Spiga asılqanı.

Dalğa bazası və şüşə üstü ilə dalğavari yemək masası. Masa dayağı Baydur texnoloji materialdan - yüksək təzyiq altında preslənmiş poliuretandan hazırlanır. Nümunələrdən göründüyü kimi, bu mövzunun interyeri yalnız təbii materiallardan hazırlanmalı deyil. Bu variantlar təzə ideyaları sevən və sınaqdan keçirməyə hazır olanlara müraciət edəcəkdir.

Aksesuarlar

OSEVER emalatxanasından Maya divar paneli Eko-stil dekoru təmkinli, funksional, lakin yüngül və cəlbedicidir. Binaları bəzəmək üçün şüşə və ya keramika vazaları, qapalı və kəsilmiş çiçəklər, qurudulmuş çiçəklərin kompozisiyaları, dekorativ çərçivələrdə güzgülər və foto çərçivələrdən istifadə edin. Dekor kimi tez-tez ağac kəsikləri, mamır və budaqlar istifadə olunur. Qəşəng dizayn elementi təbii liflərdən hazırlanmış hörmə səbətlər, çiçək qabları-

dır: jüt, çətənə, hörmə, çuval bezi dekorasiyası, iplik. Yataq otağında, uşaq otağında, vanna otağında, soyunma otağında saxlama səbətləri yerləşdirə bilərsiniz. Həm funksional, həm də dekorativ elementdir.

Qəşəng dizayn elementi təbii liflərdən hazırlanmış hörmə səbətlər, çiçək qablarıdır: jüt, çətənə, hörmə, çuval bezi dekorasiyası, iplik. Yataq otağında, uşaq otağında, vanna otağında, soyunma otağında saxlama səbətləri yerləşdirə bilərsiniz. Həm funksional, həm də dekorativ elementdir. Yeməklər üçün yumşaq rənglər və sadə naxışlar da istifadə olunur. Kuboklar, qablar, çömçələr və yemək qabları dizaynın bir hissəsi kimi açıq rəflərə və qarmaqlara yerləş-

dirilir. Evi özünüz bəzəyə bilərsiniz, yaradıcı qabiliyyətlərinizi ifadə etmək üçün bir çox variant var: tikmə, makrome, pərdələr üçün parça üzərində çap, salfetlər, süfrələr, dəsmallar, taxta səthləri bəzəmək, bitki yetişdirmək; Mətbəxdə taxta lövhələr, nimçələr, hörmə meyvə vazaları, əl istehsalı keramika qablar cəlbedici görünür. Fotoda OSEVER (Sankt-Peterburq) yaradıcılıq emalatxanasından Maya divar paneli göstərilir.

IV.9. İtalyan mebelində eko dizayn

İtaliya mebel sənayesi qlobal bazarın liderlərindən biri kimi təkcə ekodizayn kimi deyil, həm də öz məhsullarının ekoloji təhlükəsizliyinə xüsusi qayğı ilə yanaşır. Təbii ki, təbii sərvətlərdən ağlabatan və səmərəli istifadə məsələləri də diqqətdən kənarda qalmır. Ən böyük italyan fabriklərinin təkliflərində biz eko-stil interyer yaratmaq üçün mebel tapacağıq. Bu sırada lüks mebel istehsalçıları, kütləvi istehsal fabrikləri və sərfəli qiymətlərlə kiçik ailə emalatxanaları var.

Sizi eko üslubda italyan fabriklərinin bəzi məşhur kolleksiyaları ilə tanış olmağa dəvət edirik: Stilema Zen: bu seriyadakı çekmeceler, çarpayılar və şkaflar 60-cı illərin ruhunda meylli, daralmış ayaqları ilə xarakterizə olunur. Divarlar dalğa formasında relyef dizaynları ilə bəzədilib.

Volpi Sunrise: isti ağac tonunda müasir kolleksiya.

Taxta üstü ilə yemək masaları yüksək texnologiyalı və ya klassik üslubda interyerə istədiyiniz intonasiya əlavə etməyin sadə və praktik yollarından biridir. Cattelan Italia fabriki bu sahədə liderlərdən biridir.

MIDJ fabriki bizə müasir konstruktiv materiallardan istifadə etməklə ətraf mühit obyektlərinin necə yaradıla biləcəyinə dair bir nümunə göstərir.

Alta Corte fabrikinin EcoLab kolleksiyası loft, eko-üslub və minimalizm astanasında tarazlaşır.

IV.10. İnteryerdə eko-üslubun üstünlükləri

Eko-stil çoxlarına müraciət edəcək bir sıra üstünlüklərə malikdir.

Təbii materiallar

Təbii materiallar daha çox ekoloji cəhətdən təmiz və faydalıdır, heç bir evdə gözəl və təbii görünmələrini qeyd etmək olmaz. Həmçinin, ekoloji cəhətdən təmiz materiallar mənzildə yaşamaq üçün sağlam və əlverişli atmosfer yaratmağa kömək edir. Həmçinin, təbii materialların istifadəsi sizi müxtəlif kimyəvi üsullarla yaradılmış materialları ehtiva edən zərərli birləşmələrlə təmasdan qoruyacaqdır. Bundan əlavə, təbii materiallar mikroiqlimə müsbət təsir göstərə bilər.

Ətraf mühitin qorunmasına kömək edir

Bütün təbii materiallar, bir qayda olaraq, ətraf mühitə atılan ən az miqdarda zərərli maddələrlə istehsal olunur ki, bu da qeyri-təbii

materialların istehsalı haqqında deyilə bilməz. Bundan əlavə, təbii və ekoloji cəhətdən təmiz materiallardan hazırlanmış mebel yararsız hala düşərsə, təkrar emal etmək və gələcəkdə təkrar istifadə etmək daha asandır.

Psixoloji vəziyyətə müsbət təsir göstərir

Eko-üslub üçün xarakterik olan təbii çalarlar, günün sonunda sakitləşməyə və daha yaxşı istirahət etməyə kömək edir. Bundan əlavə, təbii materialların (məsələn, ağac, rattan, kətan) toxumaları qeyri-təbii materiallardan daha çox toxunma qabiliyyətinə malikdir.

İnteryerdə minimalizm

Eko-üslubun fərqli bir xüsusiyyəti müxtəlif dokuların üstünlük təşkil etməsidir, lakin bu üslub dekorasiya baxımından artıqlığı aradan qaldırır. Eko-stil minimalizm ilə xarakterizə olunur, lakin həddindən artıq boşluq hissi və heç bir rahatlıq olmamasıdır. Eko üslublu bir mənzildə çoxlu müxtəlif bitkilər olmalıdır ki, bunlar yalnız interyerə mükəmməl uyğunlaşmır və evin ümumi mikroiqlimini qorumağa kömək edir. Qeyri-təbii materiallardan hazırlanmış əşyalar da minimum olmalıdır.

Eko üslublu bir mənzildə çoxlu müxtəlif bitkilər olmalıdır ki, bunlar yalnız interyerə mükəmməl uyğunlaşmır və evin ümumi mikroiqlimini qorumağa kömək edir.

IV.11. Eko-üslubun çatışmazlıqları

İnteryerdəki eko-üslubun əsas çatışmazlıqlarına aşağıdakı xüsusiyyətlər daxildir:

Bahalı materiallar *- Bir qayda olaraq, təbii materiallar süni olanlardan daha yüksək qiymətə malikdir. Bu səbəbdən, eko-üslub yaratarkən, həm mənzili bitirmək, həm də mebel və digər dekorasiyalara çox pul qoymalı olacaqsınız. Baxmayaraq ki, bahalı bərk*

ağac əvəzinə təkrar emal edilmiş ağacdan və ya elit dərəcəli olmayan bərk ağacdan istifadə etsəniz, burada pula qənaət edə bilərsiniz.

Bahalıdır və təmiri çətindir - *İnteryerdə tam eko-üslub yaratmağı planlaşdırırsınızsa, o zaman hərtərəfli dizayn yanaşması olmadan edə bilməzsiniz. Həmçinin daha minimalist eko-üslub variantları (eko-minimalizm) və interyerdə daha çox tekstura və hamar xətlərə malik interyerlər var ki, bu da təmir işlərini nəinki daha mürəkkəb və vaxt aparan, həm də daha bahalı edə bilər. Və bu vəziyyətdə, xidmətləri də ödəniş tələb edən bir dizaynerin köməyinə ehtiyacınız olacaq.*

Təmizləmə ilə bağlı çətinliklər - *Eko-üslub dekorasiya baxımından minimalizmə yönəldilsə də, belə bir interyerin təmizlənməsi, xüsusən də tozun təmizlənməsi baxımından asan olmayacaq. Çox sayda bitki varsa, onları tozdan təmizləmək üçün çox vaxt və səy sərf etməli olacaqsınız. Müxtəlif teksturalı səthləri (məsələn, hörgü) silərkən də çətinliklər yarana bilər. Bununla belə, üstünlük*

ondan ibarətdir ki, tozun olması fakturalarda və təbii çalarlarda çox nəzərə çarpmır.

Avadanlıqların yerləşdirilməsi ilə bağlı çətinliklər - *Eko-üslub texnologiyanın istifadəsini xüsusilə alqışlamır, lakin müasir dünyada onsuz edə bilməz. Və bu vəziyyətdə yeganə çıxış yolu bütün avadanlıqları maksimum dərəcədə gizlətmək və bəzəməkdir ki, bu da bir çox çətinliklər yaradır.*

IV.12. Eko-üslubun əsas komponentləri

Dekorasiyada zəhərli maddələr buraxmayan təbii materiallar, yəni kağız və ya tekstil divar kağızı, taxta panellər, keramika, bambuk, daş və ya onun uğurlu təqlidi üstünlük təşkil edir. Daxili mebel və lazımsız elementlərlə çox yüklənməməlidir. Dekorasiya və bəzək texnikası Yapon və ya Skandinaviya üslubuna meyllidir. İstiqamət bağ evlərini, şəhər mənzillərini, ofisləri, dövlət müəssisələrini və hər hansı bir yaradıcı məkanı bəzəmək üçün uygundur.

Ekostyle nəzərdə tutur:

- *asket dizaynı;*
- *rahat bir mühit yaratmaq;*
- *maksimum boş yer;*
- *təbii rənglər;*
- *təbii işığın bolluğu;*
- *minimum parlaq dekorasiya.*

Dekorasiyada zəhərli maddələr buraxmayan təbii materiallar üstünlük təşkil edir, yəni: kağız və ya tekstil divar kağızı, taxta panellər, keramika, bambuk, daş və ya onun uğurlu təqlidi. Daxili mebel və lazımsız elementlərlə çox yüklənməməlidir. Dekorasiya və bəzək texnikası Yapon və ya Skandinaviya üslubuna meyllidir. İstiqamət bağ evlərini, şəhər mənzillərini, ofisləri, dövlət müəssisələrini və hər hansı bir yaradıcı məkanı bəzəmək üçün uygundur.

IV.13. Ekostil rəng sxemi

Təbii mənzərəyə mümkün qədər yaxın olan bütün səssiz çalarlar qəbul edilir:

- *bej;*
- *qum;*
- *yaşıl;*
- *mavi;*
- *mavi;*
- *boz;*
- *qəhvəyi;*
- *sarı;*
- *ağ;*
- *terakota;*

Əsas şərt təbiiliyə vurğu ilə parlaq tonların olmamasıdır. İnteryerin təmkinini parlaq vurğularla kompensasiya etmək olar - çəlləklərdəki çiçəkli bitkilər, yaşıl qazonu xatırladan hündür xovlu xalçalar, yun yorğanlar və ya təbii dünyanın digər elementləri.

Xüsusi bir mövzu, məsələn, dəniz sahili, tropik cəngəllik, meşə və ya ağcaqayın bağı seçməklə unikal ahəngdar atmosfer yaradıla bilər. Rəng həlləri seçilmiş mövzuya uyğun olaraq seçilir.

IV.14. Divarların, döşəmələrin, tavanların bitirilməsi

Yaşayış prinsipi əsasında qurulur, nə qədər təbii olsa, bir o qədər yaxşıdır. Divar dekorasiyası iki şəkildə edilə bilər: bütün səthlərin monoxrom rəngi və ya birləşdirilmiş həllər. Birinci halda, bütün məkan tək bir bütöv kimi görünür. Sərgidə teksturalı gips və ya tutqun boya ilə çəkilmiş maye divar kağızı yaxşı görünür.

İkinci halda, bəzi səthlər kərpic və ya daş hörgü şəklində hazırlana bilər, təmkinli bir naxışlı kağız divar kağızı, taxta panellər, düz plitələr və ya praktik bitirmə daşı ilə tamamlanır. Tavan örtüyü

otağın ölçüsündən asılı olaraq seçilir. Kiçik otaqlarda sadəcə ağartmaq, rəngləmək və ya uzanan bir film quraşdıra bilərsiniz. Geniş mənzillərdə tavan şüaları və ya taxta panelləri istifadə edərək çox səviyyəli bir quruluş şəklində təşkil edilə bilər. Perimetr ətrafında tavanın işıqlandırılması xoşdur.

Mantar və ya taxta örtüklər və ya çini daş örtüklər təbii dizaynı vurğulamağa kömək edəcəkdir. Yaxşı bir seçim qaranlıq və açıq ağacdan hazırlanmış parket lövhələrinin birləşməsidir. Stilistik olaraq interyeri şüşə arakəsmələr, divar panellərinin dəri üzlükləri, təbii materiallardan (yun, həsir, çətənə, hindistan cevizi, saman və s.) hazırlanmış xalçalarla tamamlaya bilərsiniz. Plastik və metal kimi sintetik və sənaye materiallarının istifadəsi qəti qadağandır.

IV.15. Eko üslubda mebel

Mebel seçiminə xüsusi diqqət yetirilir. İdeal həll təbii materiallardan hazırlanmış sadə, sadə və qəsdən kobud formalı funksional daxili əşyalardır. İstehsalçılar enerjiyə qənaət edən texnologiyalara

riayət edir, xammaldan, o cümlədən təkrar emaldan rasional istifadə etməyə çalışırlar və hazır məhsulları insan sağlamlığı üçün təhlükəsiz olan rəngləyici və ya qoruyucu birləşmələrlə müalicə edirlər. Bu cür mebellər təbiətə zərər vermədən məhv edilə bilər:

- *vizual sadəlik;*
- *lakonik forma;*
- *təbii quruluşlar və nisbətlər.*

İnteryeri həddindən artıq yükləyən kütləvi məhsullardan qaçınmaq lazımdır. DSP və metaldan hazırlanmış konstruksiyalardan da çəkinməlisiniz. Bu vəziyyətdə canlı təbiətdən saxta çarpayılara və hissələrə icazə verilir. Məsələn, çətənə və ya driftwood sehpa kimi şüşə üstü və ya metal çərçivəyə quraşdırılmış cilalanmış köhnə lövhələr.

Ən yaxşı seçimlər rattan, hörmə və ya bambukdan hörmə kreslolar və stullar, dəri, eko-dəri və ya kobud parça ilə örtülmüş həcmli divan, stolun üstündə köhnəlmə əlamətləri olan klassik masalar, sallanan stullar və taxta sandıqlardır. Əsas qayda ekoloji cəhətdən təmiz daxili dizayn konsepsiyasına uyğun gələn təmkinli dizayndır.

IV.16. Eko üslubda işıqlandırma

Eko-üslubun prinsipi təbii işıq və təbiətə qayğıdır. Evin panoramik və ya böyük pəncərələri varsa əladır. Onlar Roma pərdələri və ya pərdələri ilə bəzədilməlidir. Lambrequinlərlə ağır strukturlar yoxdur.

Gecədə işığın olmaması çilçıraqlar, apliklər, döşəmə lampaları və lakonik dizaynlı stolüstü lampalarla kompensasiya edilir. Abajurlar buzlu şüşədən hazırlana bilər, abajurlar isə təbii elementləri - taxta budaqlar, giləmeyvə dəstələri, buynuzlar və s. İddialı formalı işıqlandırma qurğuları istisna olunur. İşıqlandırma üçün işıqforlar, çələnglər və ya LED zolaqlar istifadə olunur.

Digər vacib qayda: təbii ehtiyatların ağlabatan istehlakı. Enerjiyə qənaət etmək üçün divarlar izolyasiya edilir, üçqat şüşəli pəncərələr quraşdırılır, "isti döşəmə" sistemi quraşdırılır. Evin elektrik

təchizatı diaqramını tərtib edərkən effektiv mühəndislik həlləri də istifadə olunur.

IV.17. Yaşıllıq və dekorasiya

Canlı bitkilər sağlam mikroiqlim yaratmağa, daxili havanı təmizləməyə və təbiətə yaxınlıq hissi bəxş etməyə imkan verir. Saxsılarda, florariumlarda, yeşiklərdə və dibçəklərdə çiçəklər və dırmaşan bitkilər əkilir, onlardan gül kompozisiyaları hazırlanır.

Orijinal bir həll, mini kolların və ya otların böyüdüyü daş modullardan hazırlanmış canlı divardır. Bu dekorasiya drenaj, suvarma və işıqlandırma sistemlərinin təşkilini nəzərdə tutur. Daha büdcəli seçim eko-üslubda real çap ilə foto divar kağızıdır.

Parlaq dekorasiya istisna olunur. Ancaq interyerdə əla görünürlər:

- *daş heykəlciklər;*
- *qabıqlar, çınqıllar və digər dəniz bəzəkləri;*
- *evdə hazırlanmış suvenirlər;*
- *mürəkkəb bir taxta çərçivədə güzgülər;*
- *hörmə səbətləri;*
- *ev xalçaları;*
- *abajurlar, stolüstü lampalar;*
- *sandıqlar;*
- *şüşə, gil vazalar;*
- *dekorativ şəlalələr;*
- *akvarium və ya florarium;*
- *qurudulmuş çiçək buketləri.*

Şüşə və ya keramika qabları, rəsmlər və ya üç ölçülü naxışlar olmadan seçmək daha yaxşıdır. Pəncərələrə həsir və ya həsirdən hazırlanmış hörmə jalüzləri asa və ya onları yüngül çintz və ya kətan pərdələrlə bəzəyə bilərsiniz. Qapılar şpon, bambuk çubuqlarla örtülmüş yüngül qapılarla bəzədilə bilər və ya işığa imkan verən şüşə elementlərlə bəzədilə bilər.

Binaların interyerində eko-üslub Mənzil bir-birinə bağlı bir məkan olmalıdır, lakin fərdi otaqların dizaynını seçərkən müəyyən qaydalara əməl edilməlidir.

Eko üslublu mətbəx Mətbəx sahəsi minimum mebel ilə maksimum rahatlıq təklif edir. Klassik dəsti gözəl rəflərlə əvəz etmək, çekmece əvəzinə hörmə səbətlərdən istifadə etmək daha yaxşıdır. Məcburi atributlar yemək masası və stullar, iş səthi və bar sayğacıdır.

Şüşə və ya keramika qabları, rəsmlər və ya üç ölçülü naxışlar olmadan seçmək daha yaxşıdır. Pəncərələrə həsir və ya həsirdən hazırlanmış hörmə jalüzləri asa və ya onları yüngül çintz və ya kətan pərdələrlə bəzəyə bilərsiniz. Qapılar şpon, bambuk çubuqlarla

örtülmüş yüngül qapılarla bəzədilə bilər və ya işığa imkan verən şüşə elementlərlə bəzədilə bilər.

IV.18. Binaların interyerində eko-üslub

Mənzil bir-birinə bağlı bir məkan olmalıdır, lakin fərdi otaqların dizaynını seçərkən müəyyən qaydalara əməl edilməlidir.

Mətbəxdə eko üslubu

Mətbəx sahəsi minimum mebel ilə maksimum rahatlıq təklif edir.

Klassik dəsti gözəl rəflərlə əvəz etmək, çekmece əvəzinə hörmə səbətlərdən istifadə etmək daha yaxşıdır. Məcburi atributlar yemək masası və stullar, iş səthi və bar sayğacıdır.

Rəng sxemi qum, bej, bütün açıq çalarlarda qəhvəyi, təzə yaşıllıq və ya göy səma rəngidir. Döşəməni bitirmək üçün imitasiya daş və ya taxta örtüklü plitələrdən istifadə etməlisiniz.

Eko üslubda qonaq otağı

Təbiilik anlayışını qorumaq üçün salonlarda həqiqi və ya yalançı kamin, hörmə və ya asma stullar, çətənə kreslolar və hamar xətləri olan yumşaq həcmli mebel quraşdırılmışdır. Heç bir ciddi tələblər yoxdur, əsas odur ki, məhsullar təbiətə mümkün qədər yaxın görünsün. Nə qədər az emal o qədər yaxşıdır.

Müasir süni materiallar şık görünür və trenddədir. Ancaq ekoloji təmizlik və təbiət həmişə insanları cəlb edib. Yeni, lakin artıq çox populyar olan eko üslub bunu öz təbii imicində fəal şəkildə çatdırır. İnteryerin bu istiqaməti ətrafda yalnız beton cəngəlliyin olduğu bir mənzildə və ya evdə təbii bir oazisdir. Eko üslubun gətirdiyi rahatlıq və rahatlığa əlavə olaraq siz dəbli interyer əldə edirsiniz.

Eko üslubda yataq otağı

Taxta başlıqlı rahat çarpayı, şaquli taxta görünüşlü jalüzlər, şəffaf tül və tüklü xalça yataq otağında rahat atmosfer yarada bilər.

Həyatın müasir ritmi öz qaydalarını müəyyən edir. Ediləcək çox şey, az vaxtdır. İndi insanların evdə belə istirahət etmək imkanı yoxdur, çünki gündəlik tələş toplanır və əsəb gərginliyinə çevrilir. İnsanların çoxu illərlə bu vəziyyətdə yaşayır, fikirləşir ki, belə olmalıdır. Yalnız təbiət, onun sakitliyi və sarsılmaz inamı istilik, rahatlıq və rahatlıq hissi verir. Bəs niyə onun bir parçasını yataq otağınıza qoymayasınız, orada gücünüzü bərpa etməli və tam istirahət etməlisiniz.

Bitirmə-tamamlama materialları və dizayn konsepsiyalarını seçərkən, otağın ölçüsünü nəzərə alın. Eko üslub həddindən artıq yüklənməyə dözmür. Ona boşluq, çoxlu hava və işıq lazımdır. Buna görə də, fanatik şəkildə divarları və döşəmələri müxtəlif materiallar və dokularla bəzəməməlisiniz. Hər şey mülayim olmalıdır. Yataq otağının səthlərinin hər birini bitirmək məsələsini daha ətraflı nəzərdən keçirək.

Eko üslubda giriş zalı

Eko üslublu bir koridorda, bir asılqan qoymaq və ya təmizlənməmiş ağacdan hazırlanmış paltar qarmaqlarını asmaq, ayaqqabı çarxı və sadə bir dəzgah quraşdırmaq daha yaxşıdır. Orijinal bir həll, koridorda bir ficus və ya xurma ağacı ilə bir mərtəbə qazanı yerləşdirməkdir.

İnsanlar həmişə təbiətə can atıblar. İnsanları texnoloji tərəqqinin elementləri nə qədər əhatə edirsə belə, lakin adi, canlı yaşıllıqlara ehtiyac bir o qədər çox olur. Təmiz hava və təbiətin sakit atmosferi maqnit kimi cəlb edir. Beton divarlar və gündəlik mühitin cansızlığı şəraitində təbiətə olan həvəs hər gün daha çox artır. Buna görə də, bir çoxları dəhlizdə ekoloji cəhətdən təmiz bir interyerin bütün üstünlüklərini artıq qiymətləndirdilər. Dəhlizdə eko üslubun üstünlükləri şəhər sakinləri üçün antidepresan olan rahatlıq və istirahət atmosferidir. Dekorasiya, -dekorasiya və mebelin bütün elementlərində təbii materiallar insan sağlamlığına faydalı təsir göstərir. Sərhədsiz fantaziya. Bu, həqiqətən açа biləcəyiniz yerdir.

Axı, yalnız bir qayda var - təbii materiallar. Əks təqdirdə, təsəvvürünüz məhdud deyil.

Eko üslublu vanna otağı

Səthləri bitirmək üçün mat bir səthə malik keramik plitələrdən istifadə etməlisiniz. Təəccüblüdür ki, eko dizaynla bəzədilmiş vanna otağında dəniz mənzərəsi yersizdir. Asket məkanı, daş lavabo və minimum dekorasiya xoş gəlir.

Eko üslublu vanna otağı: təbiət sivilizasiyanın gözü ilə

Məzmun

- *Təbii çalarlar*
- *Təbii teksturalar*
- *Bitkilər*
- *Hamam seçmək*
- *Ekoloji vəziyyət*

Eko üslubda uşaq otağı

Uşaq otağını eko üslubda bəzəyərkən təhlükəsizliyə diqqət yetirməlisiniz. Üslubunu qorumaq üçün çiçəklərlə qablar asmaq, divarlardan birini təbii mənzərə ilə foto divar kağızı ilə örtmək, tavan

və yan səthlərə 3D stikerlər yapışdırmaq olar. Mebel zədələnməyə davamlı olmalıdır.

IV.19. Eko üslubun üstünlükləri

Eko üslubu seçməyin bir neçə səbəbi var.

- *Onun köməyi ilə siz: müsbət enerji ilə rahat bir tətil üçün sakit və əlverişli mühit yaratmaq;*
- *sintetik materialların zərərli təsirləri istisna olunduğu üçün sağlamlıq üçün təhlükəsizliyi təmin edin;*
- *interyeri unikal üslubda bəzəmək;*
- *ekoloji cəhətdən təmiz hipoalerjenik bitirmə və bol bitkilərin istifadəsi ilə rahat mikroiqlim yaratmaq.*

Eko-üslubun çatışmazlıqları Tamamilə obyektiv olmaq üçün eko-üslubun çatışmazlıqlarını qeyd etməliyik: təbii ehtiyatlardan və taxta mebeldən bitirmə materialları, tərifinə görə, ucuz ola bilməz, buna görə də təmir və ev abadlaşdırılması üçün yüksək xərclərə hazır olmalısınız; belə otaqları təmizləmək asan deyil, eko-materiallar daimi və düzgün qulluq tələb edir, səthləri

təmizləmək üçün aqressiv kimyəvi maddələrdən istifadə edə bilməzsiniz və bitkilərin yaxşı böyüməsi üçün otaqlarda müəyyən bir rütubət səviyyəsini saxlamaq lazımdır; Məişət cihazlarının yerləşdiyi yer haqqında əvvəlcədən düşünməli və onları gözə çarpan, ideal şəkildə quraşdırılmış məişət texnikası və mətbəx avadanlığı olmaması üçün quraşdırmalı olacaqsınız. İlkin xərclər orijinal interyer dizaynı, sakinlərin əla rifahı və ətraf mühitə faydaları barədə məlumatlılıq hesabına kompensasiya olunmur.

Eko üslubda otaqlar üçün materiallar və dekorasiya

Bir mənzili eko üslubda bitirmək üçün populyar materiallar:

- *kütləvi lövhə;*
- *laminat;*
- *çini daş məmulatları;*
- *keramik plitələr;*
- *təbii daş;*
- *keramika;*
- *bambuk və s.*

Eko üslubda interyer və materiallar

Ekoloji cəhətdən təmiz interyer çox yaxınlarda ortaya çıxan, lakin artıq bütün dünyada populyarlaşan dizayn tendensiyasıdır. Hər il daha çox insan ekoloji cəhətdən təmiz həyat tərzinə və təbiətə hörmət etməyə çalışır. Bu, təkcə gündəlik vərdişlərimizdə deyil, həm də evimizin dizaynında özünü göstərir.

Eko üslublu daxili dizayn təbii materiallardan, minimum dekorativ elementlərdən və maksimum işıqdan istifadəni nəzərdə tutur:

- *Mozaika lampaları*
- *Memarlıq işıqlandırması*
- *İçəridə quraşdırılmış lampalar*
- *KINK Light aksesuarları Lampalar*
- *Skandinaviya üslubunda çilçıraqlar*

- *Tavan lampaları*
- *Şəkillər/güzgülər üçün işıqlar*
- *Lampalar LOFT üslubunda*
- *lampalar Uşaq otaqları üçün lampalar*
- *Fanatları olan lampalar*
- *LED lampalar*
- *Döşəmə lampaları və stolüstü lampalar*
- *Track işıqları*

Bu yazıda müasir eko-interyerin necə görünməsi barədə məlumat verəcəyik və evinizi təbii harmoniya ilə dolu rahat və şık bir yerə çevirməyə kömək edəcək ən yaxşı materiallar haqqında məlumat verəcəyik. Təbii ağacdan ekoloji təmiz parçalara qədər, gəlin birlikdə ekostil interyerlərin sirlərini kəşf edək və təkcə gözəl deyil, həm də ətraf mühitə hörmətlə yanaşan məkan yaratmağı öyrənək.

İnteryerdə ekoloji materiallar Eko üsluba riayət etmək təmir işləri mərhələsindən başlamalıdır. İnteryerdə eko-üslub konsepsiyasına uyğun ekoloji cəhətdən təmiz materialları seçmək xüsusilə vacibdir. Eko-dizaynın yalnız təbii materiallardan istifadəni tələb etdi-

yini düşünmək səhvdir. İlk növbədə, onlar ətraf mühitə minimum zərər verməlidirlər. Buna görə də formaldehid, uçucu üzvi birləşmələr və digər zərərli kimyəvi maddələr olmayan yüksək keyfiyyətli ekoloji təmiz daxili dizayn materialları almaq xüsusilə vacibdir.

Bir mənzili eko üslubda bitirmək üçün populyar materiallar:

- *kütləvi lövhə;*
- *laminat;*
- *çini daş məmulatları;*
- *keramik plitələr;*
- *təbii daş;*
- *keramika;*
- *bambuk və s.*

Yaşayış sahəsindəki döşəmə üçün möhkəm lövhələr və ya parket ən uyğun gəlir. Ancaq döşəmə örtüyü kimi daha qənaətcil bir variantdan da istifadə edə bilərsiniz - taxta teksturalı laminat. Taxta evinizə istilik, təbii tekstura və təbii hiss qatacaq.

Son illərdə ən ekoloji cəhətdən təmiz və davamlı örtüklərdən biri daş-plastik əsaslı kvars laminat hesab olunur. SPC laminat taxta, daş və ya kafel təqlid edir, zərərli maddələr ehtiva etmir və baxım üçün məişət kimyəvi maddələrin istifadəsini tələb etmir. Döşəmə həm də nəmə, aşınmaya, zərbələrə və cızıqlara qarşı yüksək davamlıdır. Kaplamaların dəyişdirilməsinə və əlavə emalına ehtiyac olmadan materialların uzun xidmət müddəti ekoloji üslub anlayışına uyğundur.

Yumşaq döşəməyə üstünlük verirsinizsə, yun, pambıq və ya kətan kimi üzvi parçalardan hazırlanmış kilimləri seçin. Bu, rahatlıq və rahatlıq əlavə edəcək və eko-dizayn üçün də uyğun olacaq. Koridorda, mətbəxdə, vanna otağında və kommunal otaqlarda ən yaxşı döşəmə materialları çini daş, keramik plitələr və təbii daş olacaqdır.

Döşəməni təbiətə yaxın təbii rənglərdə seçin. Taxta çərçivələri olan pəncərələri quraşdırmaq lazım deyil. Ancaq daha yaxşı istilik izolyasiyasına malik bir yarım və ya üçqat şüşəli ikiqat şüşəli pəncərələrə üstünlük verin, bu da istilik və kondisioner üçün enerji istehlakını azaltmağa imkan verir. Ekoloji təmiz daxili dizayna tam riayət etmək istəyirsinizsə, pəncərələri qalın tül və pərdələrlə örtməməyə çalışın ki, otağa daha çox təbii işıq daxil olsun.

Divarları və tavanları rəngləmək üçün tərkibində zəhərli maddələr və həlledicilər olmayan təbii piqmentlər və yağlar əsasında boyalardan istifadə edin. Bundan əlavə, təbii materiallardan - bambuk, pambıq, kətandan hazırlanmış ekoloji cəhətdən təmiz divar kağızlarına diqqət yetirin. Həmçinin, interyerdə ekoloji cəhətdən təmiz üslub divarları və tavanı taxta ilə bitirməyə imkan verir. Ağacın taxılları görünən şəkildə qalmalıdır.

Mebel və dekorativ elementlər

Təbiiliyi vurğulayan və otağa təbiətin bir parçasını gətirən mebel eko-interyer üçün uyğundur. Yüksək keyfiyyətli, məkanı darmadağın etməyən və üslubunuza uyğun yüngül dizaynlı mebelləri seçin. Eko-dizayn üçün sadə həndəsi formalar və açıq çalarları olan Skandinaviya üslubunda mebel də uyğundur. Belə mebel otağa

yüngüllük və incəlik əlavə edəcək və onun ekoloji cəhətdən təmiz xüsusiyyətlərini tamamlayacaqdır. Təbii materiallara üstünlük verin, təhlükəsiz yapışqan və zəhərli maddələr olmayan yağların istifadəsinə diqqət yetirin.

Eko-stil üçün ağacdan, rattandan və bambukdan hazırlanmış mebel uyğun gəlir. Daha əlverişli bir seçim yüksək keyfiyyətli MDF ola bilər. MDF-dəki ağac lifləri qurudulur, parafin və liqnin kimi təbii maddələrlə birləşdirilir və yüksək təzyiq və temperatur altında emal olunan lövhələrə çevrilir. Bu, MDF-ni kifayət qədər ekoloji cəhətdən təmiz bir material edir.

Ekoloji təmiz daxili dizaynın ayrılmaz hissəsi canlı bitkilərdir. Pəncərələrə qapalı çiçəklər qoyun və təravət və təbii canlılıq əlavə etmək üçün dekorativ qablarla yaşıl künclər yaradın. Dekorasiya olaraq taxta, daş və ya gil elementlərdən istifadə edə bilərsiniz - şamlar, şamdanlar, vazalar, çiçək qabları, heykəlciklər. Mənzərələr də divarlarda ahəngdar görünəcək.

Eko üslublu interyer yaratmaq yalnız ilk addımdır ekoloji təmiz həyat tərzinə gedən yolda. Bacardığımızı dərk etmək də vacibdir gündəlik həyatda ətraf mühitin qorunmasına töhfə verir. Saxlanılır enerji və su, enerjiyə qənaət edən cihazların istifadəsi, tullantıların

çeşidlənməsi və təkrar emal zərərləri azaltmaq üçün sadə, lakin güclü üsullardır insanın ətraf mühitə təsiri.

IV.20. İnteryerdəki təbiət
TƏBİƏTİN ÖZÜNÜN TƏKLİF ETDİYİ İNTERYERLƏR

Çoxumuz zamanın təzyiqi altında yaşayırıq, sadəcə olaraq təbiətin gözəlliyindən zövq almaq üçün kifayət qədər vaxtımız yoxdur. Buna görə bir çox müasir dizaynerlər interyeri bəzəyərkən bəzi ekoloji qaydaları qəbul etməyi məsləhət görürlər. Təbiəti müşahidə edin, çünki o, təxəyyülü ilhamlandıra və inkişaf etdirə bilər və sonra mütləq həm rəng palitrasında, həm də dokularda harmoniya əldə edəcəksiniz.

Mövsümi rənglər

Boz qışdan sonra yenilənmə vaxtı gəlir, ətrafdakı hər şey rənglərlə doludur. Yazda çəhrayı, sarı və bənövşəyi rənglərin müxtəlif çalarlarını görmək istəyirsən.

Yaz günəşli tonları, səmavi maviləri və gur yaşıllığı ilə parlaq yayla əvəz olunur. Yazdan sonra ilin ən rəngarəng vaxtı - payız

gəlir. Narıncı, qırmızı, sarı ilə doludur. Və qış yenidən gəlir, bu da monoxrom çalarları sayəsində ilham mənbəyi ola bilər. Qış rəngləri - ağ və boz - mətbəx və vanna otağı bəzəmək üçün idealdır.

Təbiətin milyonlarla çalarları var

Divarların və döşəmələrin dizaynı haqqında düşünərkən, həmçinin pərdələri asmağı planlaşdırarkən, ilk növbədə pəncərədən baxın. Bunun arxasında əvvəllər düşünmədiyiniz milyonlarla çalarları görəcəksiniz. Məsələn, yaşıl yarpaq götürək. Sizcə o, sadəcə yaşıldır? Buna daha ətraflı baxın və tonal keçidləri görəcəksiniz. Kənarları açıq olan yarpaq ortada tündləşə bilər. İnteryerinizi bəzəyərkən bu fikirdən istifadə edin. Aşağıdakı divarı tünd rənglə rəngləyin, sonra daha açıq çalarları və ya əksinə istifadə edin.

Yaşıl, qəhvəyi və digər çalarlar

Təbii rənglərə gəldikdə, bir qayda olaraq, təsəvvür yaşıl mənzərələri və qəhvəyi ağacları çəkir. Ancaq təbiət ilk baxışdan göründüyündən daha müxtəlifdir.

Yaşıl və qəhvəyi rənglərdən başqa, əlbəttə ki, başqa rənglər də var. Bundan əlavə, bir otağı bəzəyərkən yalnız bitki motivlərindən deyil, həm də heyvan izlərindən istifadə edə bilərsiniz.

Məsələn, keramik plitələr kəpənək qanadlarını və zebra dərisini təqlid edə bilər. Qarlı zirvələri olan dağlara diqqət yetirin, onlar vanna otağınızın dizaynına ilham verə bilərlər.

Müxtəlif tərəfdən təbiət Ətraf mühitə birtərəfli deyil, fərqli bucaqlardan baxsanız, o, sizə bacarıqlı və effektiv şəkildə bəzəməyi öyrədə bilər. Dizaynda, ölçüdə müəyyən nisbətlərə riayət edərək tarazlığı qorumaq vacibdir. Müxtəlif formatları və formaları birləşdirməkdən qorxmayın.

Təbiət hərəkətdir

Bir otaqda oturarkən pəncərədən bayıra baxanda hər şeyin çöldə hərəkət etdiyini görürük. Bir meh əsdi və ağaclar yelləndi, bir quş uçdu, birdən buludlar yuvarlandı və yağış yağmağa başladı.

Dizaynerlər bu prinsipi bəzəkdə tətbiq etməyə çalışmağı məsləhət görürlər. Bu o demək deyil ki, içəri hərəkət edən obyektlərlə doldurulmalıdır.

Ancaq ən kiçik nəfəslə yellənən pəncərələrdəki uzun, yüngül pərdələr, fırlanan modullar, böyük rəsmlər burada mükəmməldir. Bu cür texnikalar məkanı canlandırmağa kömək edəcəkdir.

Qarşı tərəflər cəlb edir

Təbiətdə daş və ağac, od və su, göy qurşağının rəngləri və s. kimi gündəlik həyatda etibarlı şəkildə istifadə edilə bilən birləşmələr var.

Məsələn, sarı və bənövşəyi, narıncı və mavi, qırmızı və yaşıl rənglərin birləşməsi bir rəng yaradır. gözəl diapazon. Müxtəlif təbii materiallardan hazırlanmış bir çox element birlikdə gözəl görünür.

Tekstura mühüm dekorativ elementdir. Bildiyiniz kimi, təbiət üç ölçülüdür, buna görə də daxili dizaynda fakturalar böyük rol oynayır. Ağacın pürüzlülüyünün yumşaq otla ideal şəkildə birləşməsi prinsipinə əsaslanaraq, mətbəxdə və ya qonaq otağında böyük bir taxta masanın yumşaq toxumalarla qurulmasını təklif edirik: divan yastıqları və ya trikotaj kilimlər. Ancaq unutmayın ki, yalnız kobud elementlərin olması tez-tez otağı soyuq və narahat edir.

Fərqli formalar

Təbiətdə eyni formalara çox nadir hallarda rast gəlinir, sadəcə ətrafa baxmaq lazımdır.

Məsələn, düzbucaqlı şəklində bir ağac gövdəsi, dairə şəklində kol, oval şəklində gölməçə, üçbucaq şəklində şam ağacını təsəvvür edək. Razılaşın ki, hər şey təkrarlansa, dünya çox monoton görünəcək. Otağın ortasına dəyirmi qəhvə stolu və kvadrat formalı stereo qoya bilərsiniz, lakin divandakı yastıqların da yuvarlaq olmasına diqqət yetirin. Bu şəkildə harmoniyanı qoruyacaqsınız.

Təbiətdə və əhval-ruhiyyədə dəyişikliklər

Daha çox gec payız və ya qışla əlaqəli olan boz rəngin depressiyaya səbəb ola biləcəyi ümumiyyətlə qəbul edilir, ona görə də kosmosda çox aktiv istifadə etməməlisiniz. Mütəxəssislər məsləhət görürlər ki, interyer üçün rənglər seçərkən ən əlverişli atmosferi yaratmaq üçün müəyyən çalarların hansı hissləri doğurduğunu düşün.

IV.21. Təbiət və duyğular arasındakı əlaqə

Biz tez-tez müəyyən qoxuları keçmiş hadisələrlə əlaqələndiririk. Eynilə, rənglər və dokular tətil və ya romantik bir tarixlə bağlı xoş xatirələri geri qaytara bilər. Parlaq mavi və ya sarı sizə çimərlikdə günəşli bir günü xatırladacaq, çəhrayı rəngin yumşaq tonları isə incə hissləri oyadır. Bütün bunlar, şübhəsiz ki, xoşbəxtliklə bağlı olan, həyatımızı yaxşılaşdıran duyğulardır.

IV.22. İnteryerin bahalı görünməsini necə etmək olar?

İnteryerinizi bahalı göstərməyin 7 sadə yolu:

- *İnteryerinizi bahalı göstərməyin 7 sadə yolu*
- *Neytral tonlarda bitirməyə üstünlük verin...*
- *Yaxşı kreslo al...*
- *Dekorativ yastıq seçərkən seçici olun...*
- *Tarixçə ilə çoxlu elementlərdən istifadə edin...*
- *Güzgülərdən istifadə edin...*
- *Televizoru gizlədin...*
- *Otağınızı səliqəli saxlayın*

Sərvət qoyulmuş interyerlər həmişə hörmətli və şık görünmür. Və bu dissonansın səbəbi xırda şeylərdədir. Dekorunuzu bahalı göstərəcək və ailə büdcənizə böyük ziyan vurmayacaq bir neçə sadə bəzək texnikası hazırlamışıq.

1. Neytral tonlarda bitirməyə üstünlük verin

Klassik neytral çalarlarda interyerlər demək olar ki, həmişə sakit, səliqəli və bahalı görünür. Boz, ağ, bej və qəhvəyi çalarları demək olar ki, hər hansı bir mebel üçün əla fon yaradır. Bundan əlavə, belə bir interyerdə vurğu yerləşdirmək və lazım olduqda onları dəyişdirmək asan olacaq.

2. Yaxşı kreslo alın

Qəşəng bir dizayner kreslosu bütün interyerə dəyər əlavə edə bilər. Egg, CH445, Barcelona və Wingback kimi modellər bu işin öhdəsindən yaxşı gəlir. Qara dəri ilə üzlənmiş klassik kreslolar çox hörmətli görünür: hər hansı digər mebelin fonunda effektiv şəkildə fərqlənirlər. PK20 və Star Trek kreslolarının köməyi ilə dizayna ləzzət əlavə etmək və müştərinin xoş zövqünü vurğulamaq asandır. Bir sözlə, dəbli və rahat kreslo interyerinizə qəşənglik əlavə etməyin asan yoludur.

3. Dekorativ yastıqları seçərkən seçici olun

Yumşaq mebelin üzərinə qoyulmuş dekorativ yastıqlar otağa daha canlılıq bəxş edir, lakin çox vaxt dekoru köntöy və əlçatan saxlayır.

Bu problemin kifayət qədər sadə həlli var: keyfiyyətli materiallardan hazırlanmış və mövzuya uyğun naxışlar və ya çaplar olan orta ölçülü yastıqları seçin. Yastıqlarınızın səliqəli görünməsinə əmin olun, mütəmadi olaraq təmizləyin və örtüklərdən qranulları çıxarın.

4. Müxtəlif əntik və çoxlu elementlərdən istifadə edin.

Antik güzgü, sehpa və ya dekorativ əşyalar istənilən interyeri dəyişdirə bilər. Ola bilsin ki, onlar bir zamanlar hansısa məşhur qədim ailəyə mənsub olublar. Avropa ölkələrində dizaynerlər tez-tez məkanları bit bazarlarında tapılan əşyalarla bəzəyir və əksər hallarda bu, çox təsir edici görünür. Əsas odur ki, onu aşmamaq, tarixi olan yalnız bir, maksimum iki şey var, əks halda qəşəng interyer muzey salonuna çevriləcək.

5. Güzgülərdən istifadə edin

Qəşəng bir interyerin əlamətlərindən biri işıq və havanın bolluğudur. Güzgülər məkanı vizual olaraq genişləndirməyə kömək edir. Bu sehrli əşyalar dekorasiyanı daha zərif və eleqant edir.

6. Televizoru gizlədin

Müasir dizaynın trendlərindən biri də gizli televizorlardır.

Onlar xüsusi şkaflarda gizlədilir, panjurlar və dekorativ panellərlə örtülür və söndürüldükdə güzgü və ya rəsm kimi görünən quraşdırılmış televizorlardan istifadə olunur. Böyük bir qara ekranı gizlədə bilmirsinizsə, onun arxasındakı divara afişalar asın, onlar birlikdə ardıcıl bir kompozisiya yaradacaqlar və televizor o qədər də fərqlənməyəcək.

7. Otağınızı səliqəli saxlayın

İnteryeri təmizlik və nizamdan başqa heç nə bəzəmir. Əşyalar səpələnmiş və rəflərdə toz olanda ən bahalı dayanacaq belə hörmətli görünməyəcək. Şeyi mütəşəkkil saxlamaq, interyerinizi şık göstərməyin ən sərfəli yoludur.

IV.23. İnteryerinizi necə bahalı göstərmək olar?

6 sadə məsləhət

Bu məsləhətlər istənilən üslubda və istənilən büdcədə təmir üçün uyğundur. İki ümumi problem var. Elə olur ki, bahalı brendlər üçün büdcə kifayət etmir, amma siz interyerin bahalı görünməsini istəyirsiniz. Və elə olur ki, interyer tamamilə bahalı əşyalardan ibarətdir, amma elə bil ki, ona çox qənaət etmişdilər. Hər iki problemdən necə qaçınmaq olar? Sadəcə bu altı məsləhətə əməl edin və sonra hər şey sizin üçün işləyəcək.

1.Neytral çalarlar

Parlaq rənglər əladır, lakin onlarla səhv getmək asandır. Bütün qüsurlar, təmir qüsurları, aşağı keyfiyyətli materiallar və qeyri-bərabərlik, parlaq izlər, zəngin rənglər və nəzərə çarpan bəzəklərlə vurğulandıqda xüsusilə nəzərə çarpır. Boz-bej-qəhvəyi rəng sxemini seçin və sonra ən azı təcrübələr üçün əla bir fon əldə edəcəksiniz.

2.Sifarişi tamamlayın

Geyimlər, kitablar, kosmetika, sənədlər - bütün bu xırda şeylər birlikdə adətən xaotik görünür, onlarda çox az detal var, yorucudur. Sıxlıq qəşəng və ya bahalı görünmür, buna görə də ən yaxşı həll lazımsız hər şeyi gizlətməkdir. Qapalı anbar, qeyri-şəffaf fasadlar, minimum dekorasiya və təmizliyin daimi monitorinqi istənilən interyerin dəbdəbəli görünməsinə kömək edəcəkdir.

3.Çətin işıqlandırma

Pis işıq daxili gözəlliyi öldürür. Nə qədər yaxşı düşünülmüş olsa da, tavanın altındakı beş işıqdan ibarət adi bir çilçıraq hər şeyi düz, narahat edəcək və rəngləri təhrif edəcək. Buna görə bütün bu

apliklər, lampalar, döşəmə lampaları və işıq lampaları çox vacibdir. Onları almaq kifayət deyil - onları düzgün təşkil etmək vacibdir. Ən gözəl sahələri vurğulayın, diqqəti uğursuz olanlardan yayındırın, lazım olduqda həcm əlavə edin. Və yumşaq yayılmış işıqdan istifadə edin, tercihen lampanın görünməməsi üçün.

4.Texnologiya yoxdur

Təbii ki, bu gün televizor, soba və kompütersiz yaşamaq demək olar ki, mümkün deyil. Ancaq bütün bunlar üçün gizli saxlama sistemləri ilə qarşılaşa, quraşdırılmış avadanlıqdan istifadə edə və ya ətraf mühitə ən uyğun olanı seçə bilərsiniz. Ancaq əsas odur ki, heç bir tel görünməməlidir və yuvaları divarların rənginə uyğunlaşdırmaq və ya ən gizli künclərə yerləşdirmək daha yaxşıdır.

5.Yüksək keyfiyyətli fitinqlər

Ucuz, lakin yüksək keyfiyyətli müasir şkaf bir neçə ildən sonra çatlayacaq çox rəngli çiçək formalı tutacaqlarla asanlıqla xarab ola bilər. Ancaq ağır, bahalı, təmkinli tutacaqları seçsəniz, o zaman kabinet dərhal olduğundan daha bahalı görünəcəkdir. Sonda heç kim ilk baxışdan onun taxta və ya DSP olduğunu deyə bilməz, ancaq detallar dərhal görünür.

6.İncəsənət

Biz üz qabığından bahalı interyerlərdə rəsm, heykəltəraşlıq və əntiq əşyaları görməyə öyrəşmişik. Əslində dəbli, keyfiyyətli, yaxşı sənət əsərlərinin heç də hamısı hədsiz pula başa gəlmir. Onlarla afişa və foto çərçivələrə pul xərcləməkdənsə, bir şəkil seçib ən sərfəli yerdə asmaq daha yaxşıdır.

Eko-üslublu Mebel

Eko-üslubda mebel. Gəlin təbiətə yaxınlaşaq!

21-ci əsrdə insanlar təbiətdəki yerlərini və planetin ekosistemini anlamağa başlayırlar. Bu, Bəşəriyyətin həyat və fəaliyyətinin bir

çox sahələrində öz əksini tapmış mühüm məqamdır. Təbii ki, mebel də bu konsepsiyadan kənarda qalmır.

Plastik stullar və ağır şkaflar yuva stulları və çətənə yataq masaları ilə əvəz olundu. Eko-üslub yaratmaq üçün əsas şüarı aşağıdakı ifadə ilə ifadə etmək olar: "Siz təbiətin yaratdığı hər şeydən ilham almalı və onu hər cür təqlid etməlisiniz." Eko-üslub üçün mebel seçməyə gəldikdə, üç əsas prinsipi bilməlisiniz: sadəlik, havadar yüngüllük, təbiilik. Boyalı stul və stollar almağa ehtiyac yoxdur. Eko-stil kimyəvi maddələrin təsiri olmadan tamamilə təbii məhsulu əhatə edir. Boya yoxdur! Yəni yaxşı seçim pambıq və kətan parçalarla üzlənmiş divanlar, yüngül ağacdan hazırlanmış stul və masalar, açıq rəflər, əllə toxunmuş rattan və bambukdan hazırlanmış məmulatlar olardı. Malayziya mebeli, eko-stil interyeri nə olursa olsun, istənilən vəziyyətə uyğun olacaq. Alış-veriş etmək qərarına gəlsəniz, rattan əsaslı seçim ideal həll olacaqdır. Unutmayın ki, mebel formasını seçməkdə tamamilə heç bir məhdudiyyət

yoxdur. Burada alıcı Skandinaviya dizaynında və ya Yapon üslubunda məhsul ala bilər. Otağı driftwood, müxtəlif kötüklərlə bəzəməyə cəhd edə bilərsiniz və ya, məsələn, barama və hətta yuva şəklində mebel seçə bilərsiniz.

Bir şəxs bu cür təmirə çox pul xərcləmək istəmirsə, o zaman həmişə köhnə abajuru ağcaqayın və ya çınqıllarla bəzəyə bilərsiniz. Bu yolla siz çoxlu pula qənaət edə və özünüzü maraqlı işlə məşğul edə bilərsiniz. Təbiətlə yaşayın, onu sevin və o sizə sağlamlıq və qeyri-adi mebel interyeri ilə cavab verəcək!

IV.24. Eko üslubda işıq mənbələri

Eko üslublu lampalar Eko-stil lampaları - onlar hansı lampalardır, hansı xarakterik xüsusiyyətlər onları birləşdirir, eləcə də onlayn mağazamızda eko-stil lampalarına keçidləri bu məqalədə tapa bilərsiniz!

Eko-stil lampaları təbii üslubda interyerlərin ayrılmaz hissəsidir. Onların köməyi ilə siz təbiətin bir parçasını gündəlik həyatınıza gətirərək, hazırda populyar olan bu ev dekorasiya tərzini asanlıqla yenidən yarada bilərsiniz.

Eko-üslub üçün lampalar da vacib və hətta demək olar ki, xüsusi bir şeydir. Yuxarıda qeyd edildiyi kimi, eko-üslub təbii materialları sevir və bu üslubun sevimli materiallarından biri ağacdır. Bu tip lampanın parlaq nümunəsi kulondur.

Ağacın tangesial teksturalı şiponun rənginin və ya neytral qumlu palıdın örtülmüş səthi bu lampanın sadə forması ilə birləşərək bu təbii üslubda interyerə mükəmməl uyğun gəlir.

Asma lampa interyeri çox yükləmir; o, zebra ağacı rəngli taxta divar panellərini ahəngdar şəkildə əks etdirir, bu da eko-stil interyerləri üçün çox xarakterikdir. İşığın bolluğu, təbii materialların istiliyi və formaların sadəliyi - bunlar təbii üslublu interyerlərin komponentləridir.

Taxta, hətta kiçik miqdarda olsa da, bu üslubun lampalarında xoş gəlir. Məsələn, Mantra fabrikinin Looker seriyalı lampaları kimi. Təbii işıq kölgəsinin taxta elementləri bu qonaq otağının dekorativ divarlarının taxta lövhələri ilə yaxşı uyğunlaşır. Və interyerin bütün rəng sxemi bu lampaların seriyasının rəng sxemi ilə səsləşir: fil sümüyü rəngi təbii bej kölgəsi ilə birləşir. Çox yüngül, zərif birləşmə və bu lampaların texno üslubunda sərt formaya baxmayaraq. Looker seriyası dizaynındakı taxta elementlər sayəsində eko üslublu interyerə mükəmməl uyğunlaşır.

Odeon 2628/1A ALAMO asma lampası ECO prefiksi ilə interyerdə asanlıqla yerləşdirilə bilər. Bambukdan hazırlanmış, zahirən söyüd tənəyini xatırladan bu lampa, deyəsən, əl işidir. Bambuk budaqları sayəsində yandırıldıqda işıq yayılır, divarlara və tavana maraqlı kölgələr verir.

Qeyd etmək lazımdır ki, əl istehsalı üslubda olan əşyalar eko üslublu interyerlərdə çox uyğundur. Hər növ hörmə səbətlər, hörmə mebellər və təbii ki, hörmə abajurlu lampalar, məsələn, rattandan hazırlanmış Odeon 2490/3 BUTA asma lampalar və ya soyuq çalarlarda hazırlanmış eko üslublu interyerlər üçün lampaların bu versiyası - Eglo 93768 CAMPILO.

İki rəngdə - boz və yumurta qabığında tülkü ağacdan hazırlanmış bu kulon minimalizmin üstünlük təşkil etdiyi təbii üslubda interyerlər üçün uyğundur. Minimalizmə meylli interyerlərdə ekolampanın başqa bir nümunəsi ola bilər Kristal işıq P193-1, fiksasiya tərkibi ilə hopdurulmuş pambıq sapının bir-birinə toxunması ilə birlikdə topun sadə və eyni zamanda mükəmməl forması cəlbedici olacaqdır. eko-üslub notları ilə minimalizm həvəskarları.

IV.25. İnteryerdə eko-üslubun əsas xüsusiyyətləri

Təbiətə nə qədər tez-tez çıxırsan? Yaşıl otlara heyran olursan, yarpaqların səsinə qulaq asırsan, məkandan, işığın və havanın bolluğundan həzz alırsan?

Bəlkə gündəlik marşrutunuz beton cəngəlliklərin labirintlərindən, siması olmayan ofislərdən, həzin oyadan dar otaqlardan ibarətdir və siz beton səltənəti arasında özünə yer, oazis tapmaq arzusundasınız? Bəlkə siz ekoloji məsələlərə biganə deyilsiniz və özünüzü təbii mənşəli, sintetik və kimyəvi maddələr olmayan şeylərlə əhatə etmək istəyirsiniz? Yoxsa evinizdə canlı bitkilər yetişdirməyi və onlara qulluq etməyi xoşlayırsınız? Ən azı bir ifadə sizə aiddirsə, eko üslubda ev interyeri tam olaraq sizə lazım olan şeydir!

Stress və ya təbiətlə ünsiyyətin olmaması kimi yuxarıda göstərilənlərin bir çoxu eko-stil interyerlərini son vaxtlar belə məşhur etmişdir. Bu, metropolis sakinləri üçün bir növ antidepresandır - şüşə və metalın bolluğundan yorulan və sürətini azaltmaq və istirahət etmək istəyənlərin hamısı üçündür. Eko-stil daha çox sözün ümumi mənasında bir üslub deyil, interyerdəki tematik dizayndır. Belə interyerlərdə, bir qayda olaraq, hər hansı bir üslubun açıq xüsusiyyətləri yoxdur, əsas şey ideya və onun həyata keçirilməsidir.

IV.26. Eko-üslubda dekorativ elementlər

Dekor:

Düzgün eko üslublu dekorasiya təbiətdən götürülmüş əşyaların istifadəsini nəzərdə tutur. Bunlar driftwood, uzun müddət suda qalmış ağac budaqları (dəniz, çay üzənləri), çınqıllar, hörmə zənbillər, bambuk məhsulları, taxta qablar, qabıqlar ola bilər.

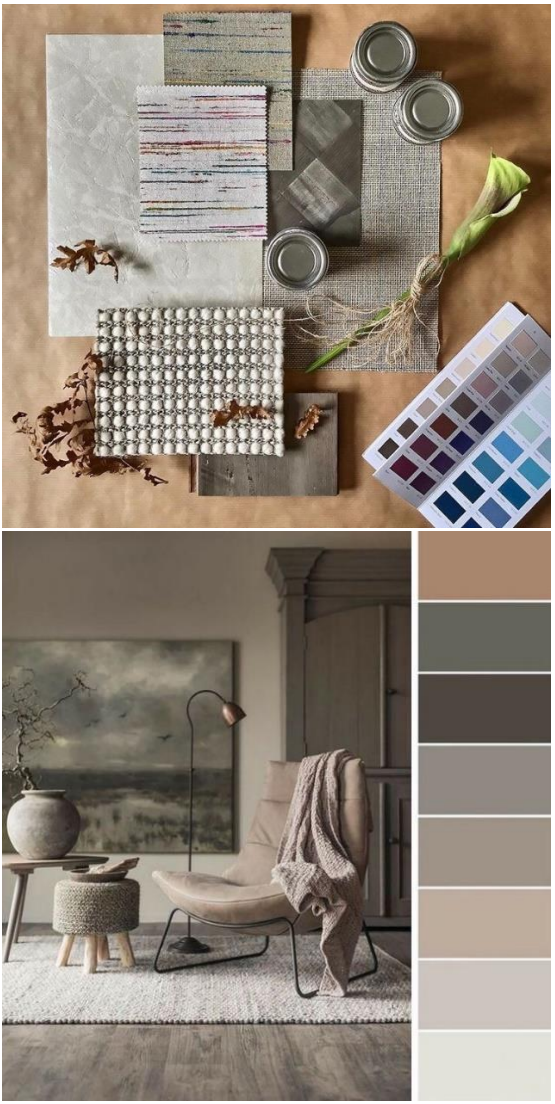
Eko-stil dizaynı daxili dizaynda və bəzəkdə istifadə etdiyimiz təbii, ekoloji cəhətdən təmiz materiallardır: ağac, şüşə, kafel, gil, daş. Onlar havanın keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq və istifadə və utilizasiya zamanı ətraf mühitə təsiri azaltmaq məqsədi daşıyır.

Evinizin interyerini ekoloji cəhətdən təmiz edə bilərsiniz!

İnteryerdəki eko-üslub təbiətə toxunmağa imkan verir, insanlara faydalı təsir göstərir və evdə rahat atmosfer yaradır! İndi eko-stil interyer dizaynının və dekorasiyasının xüsusiyyətləri haqqında, interyer və dekorun heyrətamiz nümunələrinə baxaq.

Rəng palitrası

Eko üslublu interyer üçün rəng sxemi təbii tonlarda, sakitləşdirici, çox parlaq deyil, təbii rənglərdə olmalıdır: mavi, qum, ağ, yaşıl, zərif çalarlar!

Bitkilər

Bitkilər havanı oksigenlə təmin edir və zərərli kimyəvi maddələri süzür. Bundan əlavə, onlar evinizə təbii gözəllik, atmosfer və təravət gətirir.

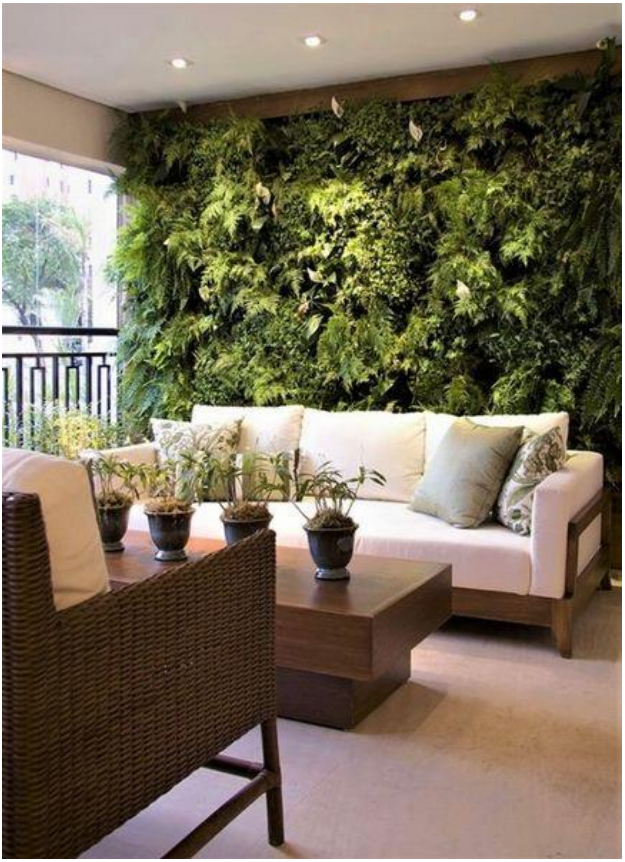

Nanə və ya şam ağacının təravətləndirici aromasını və ya digər sevimli çiçək qoxularınızı düşünün. Bambuk xurma, gerbera və qı-jı xüsusilə havanın keyfiyyətini yaxşılaşdırmağa kömək edir. Canlı bitkilərin bolluğu sizi təbiət aləminə, yaşıl çəmənliklərə və meşə sərinliyinə aparacaq!

Təbii mebel

Eko üslublu interyer üçün biz ən rahat və təbii mebelləri seçirik! Tərkibində zərərli kimyəvi maddələr və ya süni materiallar olma-yan sərt ağac məhsulları.

Plastikdən hazırlanmış stul və masaları unudun. Evinizin daxili hissəsini ekoloji cəhətdən təmiz etmək üçün təbii ağacdan və digər ekoloji cəhətdən təmiz materiallardan hazırlanmış mebel lazımdır.

IV.27. Təbii toxuculuq və bitirmə

Həmçinin eko-üslubda biz təbii parçalara üstünlük veririk və interyerdə təbiət elementlərindən istifadə edirik! Otağı təbii materiallardan bitirmək: ağac, plitələr və su əsaslı boyalar. Yastıqlar, döşəklər, üzlüklər və yataq dəstləri üçün yun əsaslı materiallar artıq zibilxanalarda sönən sintetik materialların istehsalını azaldır. Döşəmənin neft əsaslı materiallardan hazırlanmaması və alov gecikdiricilərlə hopdurulmaması da vacibdir ki, bu da sonsuzluq və İQ kimi ciddi sağlamlıq problemlərinə, həmçinin uşaqlarda inkişaf pozuntularına səbəb ola bilər.

Mükəmməl material olan yun hipoalerjenik, bioloji parçalana bilən və təkrar emal edilə bilən, qoxuya və toz gənəsinə davamlı, nəm uducu və antibakterialdır. O, həmçinin odadavamlı tekstil lifi hesab olunur. Digər yaxşı üzlük materialı rezin ağaclarının toplanmış şirəsindən hazırlanmış təbii lateksdir. Xalça və kilimlər sintetik materiallardan deyil, yun, pambıq, jüt kimi təbii liflərdən hazırlanmalıdır! Hər hansı bir divar bəzəyi ağacdan, keramikadan və ya mantardan hazırlana bilər. Döşəmələr daş və ya ağacdan hazırlanmalıdır. Vinil döşəmə yerinə, məsələn, ağac, mantar və ya linoleum istifadə edin.

IV.28. Daha çox təbii işıq

Düzgün işıqlandırma məkanda böyük fərq yaradır. Soyuq bir iqlimdə yaşayırsınızsa, həmişə pəncərələrinizi ağır pərdələrdən və jalüzlərdən uzaq tutaraq, məkanınızdakı təbii günəş işığından maksimum yararlanmağa çalışın - sadəcə olaraq istiliyin qaçmaması və arzuolunmaz soyuqluğa səbəb olmamaq üçün pəncərələrinizin tam izolyasiya edildiyinə əmin olun.

Çoxfunksiyalı eynəklər böyük kömək ola bilər, bu məqalədə onlar haqqında daha çox məlumat əldə edə bilərsiniz! “Çoxfunksiyalı şüşəli ikiqat şüşəli pəncərə istilik güzgü kimi işləyir, istilik hər iki istiqamətdə əks olunur: istilik cihazlarından otaqdakı istilik enerjisi yenidən otağa əks olunur və əksinə, günəş şüaları dəf edilir; şüşədən küçəyə qədər. Bu ikiqat şüşəli pəncərəni iqlim nəzarət sisteminə bərabərləşdirmək olar. Çünki multi-şüşə otağın daxilində istiliyi saxlayır və onun küçədən isinməsinə imkan vermir”.

Əvvəlki məqalədə məkanınızı mümkün qədər işıqla necə doldura biləcəyinizi öyrənə bilərsiniz! İstənilən qaranlıq otağa dərhal parlaqlıq qatacaq və məkanı işıqla dolduracaq bəzək hiylələrini və bəzi sadə şeyləri paylaşıram. Xoşbəxtlikdən, otaqlarınızı işıqla doldurmaq üçün edə biləcəyiniz bir neçə sadə şey var. Məkanınızda qaranlıq otaqların olması əhvalınıza və məhsuldarlığınıza ciddi təsir göstərə bilər.

IV.29. Eko üslubda dekorasiya

Hörmə zənbillər əşyaların, təbii fırçaların, plastik torbaları mükəmməl əvəz edən və ətraf mühiti çirkləndirməyən tərəvəz və meyvələrin saxlanması üçün toxunmuş ekoloji təmiz təkrar istifadə edilə bilən çantaların saxlanması üçün əladır! Şüşə, ağac və hörmə saxlama qabları interyerdə gözəl görünür, onu həyat və təbii atmosferlə doldurur. Əvvəllər istifadə olunan ağac kimi, şifrəni açan güzgü kimi yeni bir həyat tapdı.

Bu gün eko-üslub təkcə ekoloji materiallar deyil, həm də onların emal edildikdən sonra utilizasiyası və ya sonrakı istifadəsinin mümkünlüyü, tikinti və istismar zamanı təbiətə minimal zərər vurmaq və insanlar üçün ən rahat yaşayış mühitini yaratmaqdır. İnteryerdə boho üslubunu da bəyənə bilərsiniz.

Bu, köhnə və yenini birləşdirən, çoxlu təbii vurğular və təsəvvür edə biləcəyinizdən daha çox qapalı bitki ilə gözəl və sərbəst üslubdur! Çoxlu sayda müxtəlif əşyalar, mebel parçaları, dekorativ elementlər, müxtəlif yastıqlar və adyallar, əl işləri, təbii materiallar! Anarxik və rahat üslub. Tez-tez bu üslubu cəsarətlə qərar verən yaradıcı, açıq və parlaq insanlarda görmək olar! Bu məqalədə daha çox məlumat əldə edə və qonaq otağı, yataq otağı, mətbəx və uşaq bağçası nümunələrinə baxa bilərsiniz!

Müxtəlif otaqların interyerində eko-üslub

Təbii motivlər, yumşaq rəng çalarları və "canlı" dekor evinizdə sülh və rahatlıq hissi yaratmağa kömək edəcəkdir. Bu dizayn istiqamətinin bir adı var - interyerdə eko-üslub. Onu seçməklə siz mənzildən kənarda hökm sürən şəhər səs-küyünü unudacaqsınız. Otaqlarınız insanın təbiətlə tək qaldığı zaman keçirdiyi hisslərlə dolacaq.

Eko üsluba nə daxildir?
Qısaca "Eko-stil" - bu nədir?

- *Təbii materiallardan istifadə.*
- *Təmtəraqsız və lazımsız dekorasiya olmadan minimalist interyerlər.*
- *Əl işi aksesuarlar və mebellər qiymətlidir.*
- *Daxili rahat olmalıdır.*
- *Rənglər sakit təbii çalarlardır.*

Eko-üslub ən ekoloji cəhətdən təmiz və təhlükəsiz örtüklərə və obyektlərə yönəlmiş daxili tendensiyadır. Dünyanın hər yerindən gələn təbii yerlər ilham mənbəyi kimi istifadə olunur.
Eko-üslubun əsas prinsipləri sadəlik, rahatlıq, təbiət sevgisi, minimalizm hesab edilə bilər.

Eko-üslub - bu nədir?

Gəlin bunu anlayaq. Özünüzü ekoloji cəhətdən təmiz və təhlükəsiz əşyalarla əhatə etmək bu konsepsiyanın davamçılarını istiqamətləndirən əsas prinsipdir.

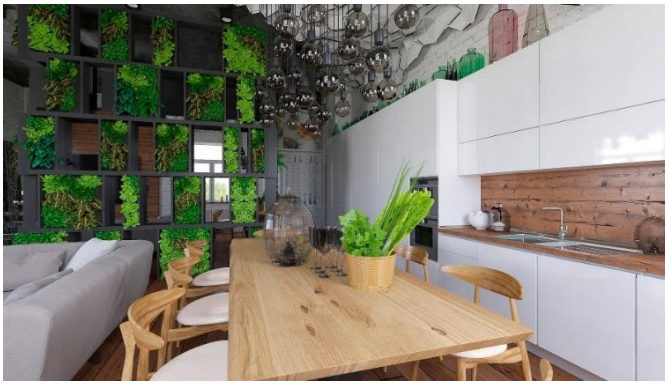
Eko-üslubun əsas prinsipləri sadəlik, rahatlıq, təbiət sevgisi və minimalizm hesab edilə bilər. Təbii materiallar və əl işi bu hərəkətin əsasını təşkil edir.

IV.30. İnteryerdə eko-üslub

Eko-üslub sakit rəng sxemi və sahiblərinə sülh və müsbət enerji vermək üçün nəzərdə tutulmuş təbii materialları nəzərdə tutur. Bu mühit rahatladır və şəhər ritmlərindən qaçmağa imkan verir.

Kanserogenlər buraxmayan təbii tikinti materiallarına üstünlük verməyə dəyər.

Divarlar bambuk, mantar və s.-dən hazırlanmış təbii ekoloji təmiz divar kağızı ilə bəzədilməlidir. Döşəmə parket lövhələri ola bilər, tavan su əsaslı boya ilə örtülmüşdür. Əhəmiyyətli bir cəhət enerji istehlakına ağıllı qənaət etməyə imkan verən üçqat şüşəli panoramik pəncərələrin olmasıdır. Otağı üsluba uyğun olaraq tamamilə yenidən qurmağa hazır deyilsinizsə, daxili hissənin qismən tənzimlənməsi və orijinal hissələrin, aksesuarların və mebellərin istifadəsi məqbuldur.

İnteryerdəki eko-üslub təbiətə yaxınlıq hissi və yaşayış məkanında həyata keçirilən şüurlu istehlak fəlsəfəsidir. Düzgün

yanaşma ilə bu müasir stilistik istiqamət əsl harmoniyanın hökm sürəcəyi bir mühit yaratmağa imkan verir.

IV.31. Unikal eko-üslub yaratmaq üçün tövsiyələr

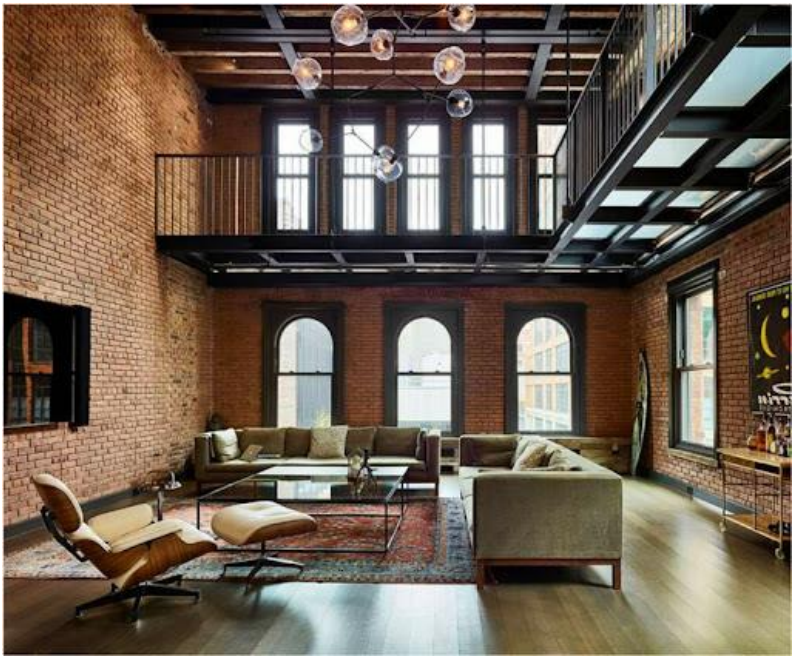
Təbii motivlər, yumşaq rəng çalarları və "canlı" dekor evinizdə sakitlik və rahatlıq hissi yaratmağa kömək edir. Bu dizayn istiqamətinin bir adı var - interyerdə eko-üslub. Onu seçməklə siz mənzildən kənarda hökm sürən şəhər səs-küyünü unudacaqsınız. Otaqlarınız insanın təbiətlə tək qaldığı zaman keçirdiyi hisslərlə dolacaq. Eko-dizaynın fərqləndirici xüsusiyyətləri təbii rənglər, yumşaq rəng keçidləri və gözə çarpmayan canlı dekorasiyadır. Binaların bu vizual dizaynı son illərdə xüsusi populyarlıq qazanmış ağlabatan istehlak və ətraf mühitə qayğı anlayışına mükəmməl uyğun gəlir.

Eko-stil dizaynı bir sıra üstünlüklərə malikdir: ətraf mühitə uyğunluq - təbii və təkrar emal edilmiş materialların istifadəsi; təbiətlə harmoniya - mənzildə eko-üslub sakitlik və rahatlıq mühiti yaradır; sağlam mikroiqlim - sintetik materialların olmaması daxili havanın keyfiyyətini yaxşılaşdırmağa kömək edir.

V fəsil.
LOFT ÜSLUBUNUN TARIXI. LOFT TƏRZI - BU NƏDIR?

ABŞ-dan bizə gələn daxili dizayn seçimi getdikcə daha çox populyarlıq qazanır. Loft üslubu interyerdə özünəməxsus minimalizm, bol boş yer, otaqlar və sənaye elementlərinin mövcudluğu ilə daxili dizayn tərzidir. Loftun tarixi (ingilis dilində - çardaq) ABŞ-da keçən əsrin ortalarına təsadüf edir. Şəhərin mərkəzi ərazilərində yerləşən fabrik və müəssisələr artan torpaq icarə haqqını ödəyə bilmədiyindən istehsal müəssisələrini şəhərdən kənara köçürməyə məcbur oldular. Boş qalan binalar isə qəpik-quruşlara satılıb. Belə binalarda yaradıcı gənclər daha sonra qeyri-adi şəhər üslubu sayəsində inanılmaz dərəcədə populyarlaşan yaşayış yerləri təşkil etdilər.

Köhnə fabriklər mənzillərə çevrildiyindən, açıq kərpic divarlar, geniş ərazilər və hündür tavanlar, görünən keçid kommunikasiyaları və taxta şüalar üslubun ayrılmaz elementlərinə çevrildi.

Bənzər bir yolda bu üslub daha sonra keçən əsrdə Avropanın kapitalist ölkələrində geniş yayılmışdır. Ölkəmizdə loft moda meylləri son zamanlarda bu əsrdə populyarlıq qazanmağa başladı.

Müasir loft tərzi - bu nədir?

Bütün qaydalara uyğun bəzədilmiş loft üslubunda bir mənzil həqiqətən sənaye atelyesində və ya yardım otağında olmaq hissi yaradır. Fərqli xüsusiyyətlər böyük bir otaqdır, minimal arakəsmələr və antik elementlərin olmasıdır. Stil minimalizm ilə xarakterizə edilsə də, loft dizaynı ən bahalı interyer dizayn variantlarından biridir.

V.1. Loft nədir?

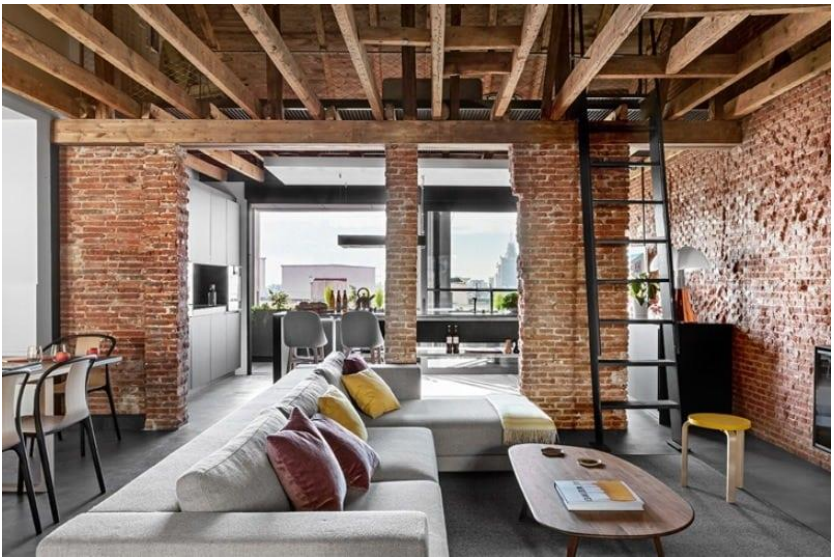
Stilin əsas elementləri:

- *Lazımsız divarlar və arakəsmələr olmadan geniş ərazinin pulsuz planlaşdırılması.*
- *Hündür tavanlar.*
- *Diqqətsiz və ya bitməmiş divar bəzəkləri, görünən tikinti strukturlarının bolluğu - kərpic, beton.*
- *Antik dövrə aid qeydlər. Loftun içərisinə aşağıdakılar daxil edilməlidir: şömine, sənaye üslubunda hazırlanmış pilləkənlər, keçən əsrin xarakterik detalları olan mebel, lampalar.*
- *Parlaq rənglərin olmaması. Mağazalar və emalatxanalar heç vaxt dizayn baxımından xüsusilə parlaq olmamışdır. Ancaq açıq rənglər həmişə tünd rənglərə üstünlük verir. Otaq yaxşı işıqlandırılmalıdır.*
- *Təbii materiallardan istifadə - ağac, metal, şüşə, kərpic, beton, parça. Plastik, film və ya digər kimyəvi maddələr yoxdur. Bütün binalar planlaşdırılan layihənin həyata keçirilməsi üçün uyğun deyil. Ölkəmizdə mənzil fondunun tikintisi fərdilik yox, kütləvi istehsal gözləntiləri ilə həyata keçirilirdi. Buna görə bir çardaq otağı və ya penthaus və ya öz şəxsi evinizə ehtiyacınız var. İndi "loft nədir?" Sualının cavabını bilirsiniz.*

V.2. Loft üslubunda interyer dizayn

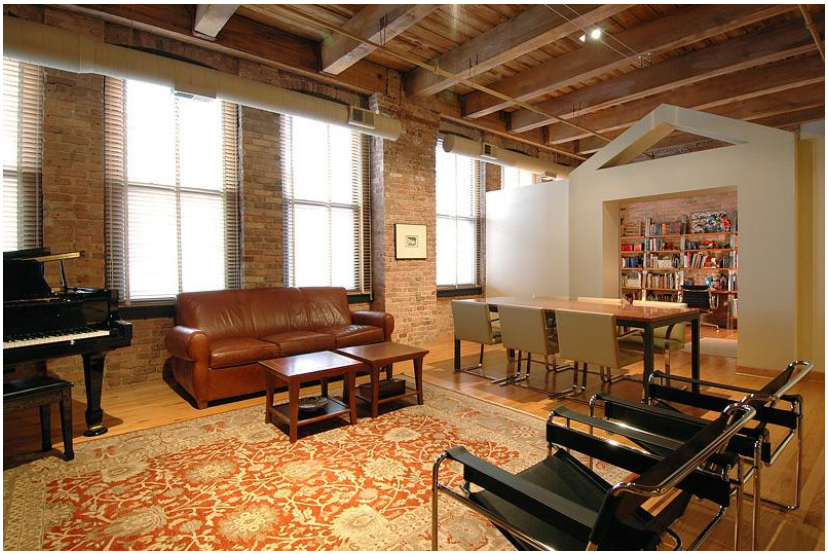
İnteryerdə müasir loft:

- *Loft üslubu necə yarandı?*
- *İnteryerdəki müasir loftun əsas xüsusiyyətləri hansılardır?*
- *Müasir bir interyeri loft üslubunda necə yaratmaq olar?*
- *İnteryerdə müasir loft növləri hansılardır?*
- *Loft üslubunda daxili bəzək xüsusiyyətləri hansılardır?*

Loft üslubu, çoxlu boş yer və otaqda sənaye detallarının, məsələn, açıq şüaların və kommunikasiya borularının qorunması ilə fərqlənən nisbətən gənc sənaye daxili dizaynıdır. ABŞ-da, daha sonra isə Avropada belə populyarlaşan bu cərəyanın əsas xüsusiyyətləri hündür tavanlar, kərpic divarlar, sement döşəmələr və minimalist mühit və s.

Jennifer D. Ames tərəfindən. Öz işi, CC BY-SA 3.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4918400

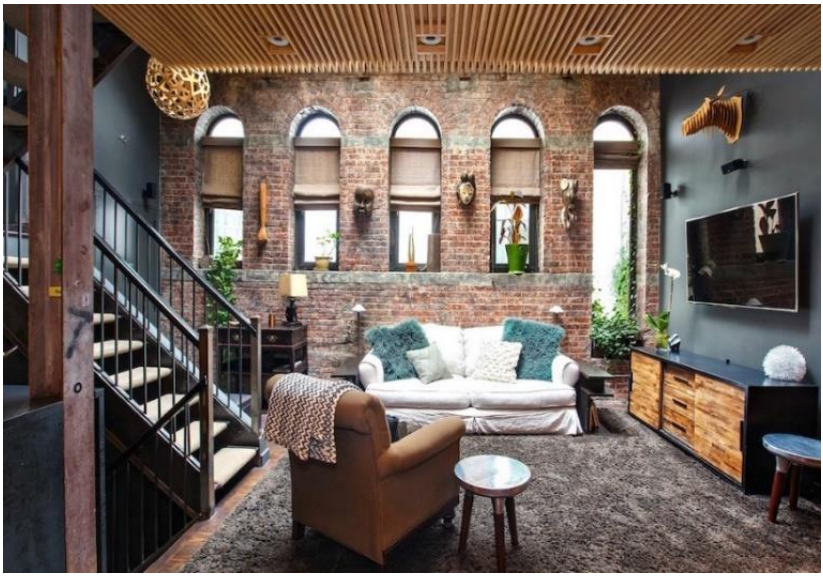
Loft üslubunun yaranma tarixi İngilis dilindən "loft" sözünün mənşəyini olaraq, loft – çardaq deməkdir. 20-ci əsrin ortalarında yaranan bu memarlıq cərəyanının əsas ideyasını başa düşmək çətin deyil, yəni binaların çardaqları və tərk edilmiş sənaye müəssisələri: fabriklər, sexlər, anbarlar və ofis binaları yaşayış yerinə çevrildi.

Müasir loft dedikdə, ilk növbədə onun penthausların avanqard dizaynına tətbiqini nəzərdə tuturuq. Dizaynerlər üçün bu üslub fabrik və ya fabrik binalarının təqlidi deməkdir. Sənaye müəssisələrinin binaları ikinci həyat alır və onların nəhəng sahələri yaşayış mənzillərinə çevrilir, o cümlədən restoranların, sərgi salonlarının, incəsənət kafelərinin, ofislərin və konsert meydançalarının yerləşdiyi çoxfunksiyalı mədəniyyət kompleksləri.

Bu üslubun bir neçə alt növü var:

- *"Hard lofts" köhnə sənaye sahəsinin yeni sahibinin ehtiyaclarını ödəmək üçün çevrildiyi zaman sərt loft növüdür.*
- *"Soft lofts" – yumşaq tipli loft. Bu termin üslubu həyata keçirmək üçün binaların layihələndirilməsi və tikintisi prosesini ifadə edir.*
- *Kommersiya növü - kommersiya layihələrinin təşkili üçün tavan hündürlüyü 5 m-dən aşağı olmayan sənaye binalarından istifadə olunur.*
- *"Life Loft" – bu dizaynda yaşayış sahələri yaradır.*

Loft üslubunun Amerika kökləri var, o, böhran zamanı, sənaye obyektlərinin bağlandığı və ya başqa ərazilərə köçürüldüyü zaman yaranıb. Zavod binalarını yaşayış binalarına çevirmək ideyası keçən əsrin qırxıncı illərində Manhettenin sənaye ərazilərində həyata keçirilməyə başlandı. Həmin illərdə torpağın qiymətinin qalxması ilə əlaqədar şəhərin mərkəzi müəssisələrdən azad edilməyə başlandı, onlar kənarda daha ucuz torpaqlara köçürüldülər.

Binalar uzun müddət boş idi: onları funksionallığı, yəni mənzilin hündür tavanı və yaxşı işıqlandırılması, habelə şəhər mənzillərindən daha aşağı kirayə haqqı cəlb edən yaradıcı şəxslər tərəfindən seçilib. Seminarların şık məkanlara çevrilməsi keçən əsrin 50-ci illərində loft populyarlığının zirvəsinə çatdı. Nyu-Yorkun bədii həyatının mərkəzi indi orada yerləşir. Belə binalarda dəbli rəssamın sənət qalereyası və ya studiyası açmaq prestijli oldu. Ən məşhur nümunə Endi Uorholun "Fabrika" əsəridir.

Tədricən bu orijinal mənzil elit status qazandı və gənc rəssamların artıq bunun üçün pul ödəyə bilməyəcəyi vaxt gəldi. Hüquq peşəsinin nümayəndələri və maliyyəçilər artıq memarlıq abidəsi kimi tanınmaq üzrə olan binaları olan tarixi rayonlarda binaları icarəyə götürməyə başlayıblar.

1960-cı illər Avropa ölkələrində loftların artan populyarlığı ilə yadda qaldı. Bu gün London, Mançester, Amsterdam, Helsinki və digər şəhərlərdə yenidən qurulan fabriklərdə mənzillər ən bahalı və prestijlilər kateqoriyasına daxil olub.

V.3. İnteryerdə müasir bir loftun əsas xüsusiyyətləri

Sənaye üslubu aşağıdakılarla xarakterizə olunur:

- *divarların kərpic işləri qorunub saxlanılır və ya təqlid edilir və xüsusi emprenye köməyi ilə beton divarlara daha cəlbedici bir görünüş verilir;*
- *bina konstruksiyalarının hissələri, kommunikasiyaların məftilləri və boruları gizlədilmir, onlar dizayn elementinə çevrilir;*
- *böyük boşluqlar bloklanmır, lakin zonalara bölünür;*
- *otağın bəzi hissələrində kobud bitirməyə qəsdən diqqət yetirilir;*
- *sənaye görünüşünü müasir texnologiyalardan istifadə etməklə vurğulamaq olar;*
- *mənzillər zavod mərtəbəsinin xüsusiyyətlərini aydın şəkildə göstərir;*
- *otaqlarda mümkün olan ən böyük pəncərələr olmalıdır, pərdələr nadir hallarda istifadə olunur, dəmir barmaqlıqların və ya jalüzlərin quraşdırılmasına icazə verilir.*

Müasir loft kimə uyğundur? Seminar və ya əsərlərini nümayiş etdirmək üçün yerə ehtiyacı olan yaradıcı insanlar. Kiçik bir maliyyə sərmayəsi ilə müasir bir interyer yaratmaq istəyənlər üçün bu halda pul çatışmazlığı üstünlük təşkil edə bilər. Sərbəst mühitə üstünlük verən və evi mebellə qarışdırmaq istəməyənlər üçün. Yeni və qeyri-standart hər şeyin gənc və yaradıcı həvəskarları üçün.

V.4. Müasir loft üslubunda bir daxili interyei necə yaratmaq olar?

Açıq plan.

Loft, məkanın vahid qalması üçün divarların və arakəsmələrin tərk edilməsi ilə xarakterizə olunur. Bölgələşdirmə rasional və effektiv texnikalardan istifadə etməklə həyata keçirilir. Əlbəttə ki, yaşayış yerindəki bəzi yerlər, məsələn, hamam və ya tualet kimi hasarlanmalıdır. Ancaq hamamın açıq şəkildə yerləşdiyi qeyri-adi bir insan üçün uyğun olan daxili seçimlər var, o, tək yaşaması şərtilə. Banyoların təşkili məsələsini həll etmək üçün müxtəlif variantlar hazırlanmışdır, məsələn, ayrı bir otağın avadanlığı qeyri-şəffaf divarları olan bir duş kabininin quraşdırılması ilə əvəz edilə bilər.

Loft tipli interyerlərdə şkafların əsas hissəsi nişlərdə gizlənir və ya maskalanır. Nəticədə funksionallıq və boş yer əldə edirsiniz. Digər standart mebellər: divan, stol, rəf - təyinatına uyğun olaraq təşkil edilir. Məkanı ayrı-ayrı zonalara bölmək üçün, onların köməyi ilə yüngül mobil arakəsmələrdən istifadə edə bilərsiniz, onları birbirindən ayıraraq və lazım olduqda onları çıxararaq asanlıqla dəyişdirə bilərsiniz.

Çox praktik bir seçim dəyişdirilə bilən mebeldən istifadə etməkdir:

- *Transformasiya edən modellər, məsələn, gün ərzində adi görünən bir qarderob, rəflər, çekmecelər kompleksi kimi görünə bilər və hətta içərisində gizlənmiş bir çarpayı ola bilər.*
- *Eyni şey sirrli qutu kimi lazım olanda açılan gözə dəyməyən görünən şkafda gizlənən televizora da aiddir.*
- *Rəflər müxtəlif rolları oynaya bilər - bu, bir qapı və ya zonaları ayıran mobil arakəsmə ola bilər. Təkərlərdəki bir neçə rəf bölməsi məkanı dəyişə bilər və rəflərin olması onları əvəzsiz mebel parçasına çevirir.*

Çox praktik bir seçim dəyişdirilə bilən mebeldən istifadə etməkdir:

- *Transformasiya edən modellər, məsələn, gün ərzində adi görünən bir qarderob, rəflər, çekmecelər kompleksi kimi görünə bilər və hətta içərisində gizlənmiş bir çarpayı ola bilər.*
- *Eyni şey sirrli qutu kimi lazım olanda açılan gözə dəyməyən görünən şkafda gizlənən televizora da aiddir.*
- *Rəflər müxtəlif rolları oynaya bilər - bu, bir qapı və ya zonaları ayıran mobil arakəsmə ola bilər. Təkərlərdəki bir neçə rəf bölməsi məkanı dəyişə bilər və rəflərin olması onları əvəzsiz mebel parçasına çevirir.*

Materiallar və fakturalar.

Sənaye üslubu unikal dizayner əşyaları və kobud bitirmə detallarının birliyidir. İnteryerdə təzadlar oyunu olmalıdır və ilk növbədə, bir loft təmizlənməmiş və ya kobud işlənmiş sahələrin olması ilə tanınır. Beton, kərpic işləri, təmizlənməmiş gipsi xatırladan örtüklər - bu dekorativ üsullar ən çox istifadə olunur. Ənənəvi elementlər bəzi yerlərdə istifadə edilməlidir, lakin bütün divar və ya döşəmə sahəsinə deyil. Dizaynerlər tez-tez bir vurğu kimi işlənməmiş və ya köhnə kərpiclərlə divar parçasını tərk edirlər.

Ancaq bu vəziyyətdə onları lak və ya küf və ya küflə infeksiyadan qoruyan xüsusi vasitələrlə örtmək lazımdır. Yüksək keyfiyyətli bitirmə sahələri ilə kobud teksturalar arasındakı ziddiyyət, loftda insanları cəlb edən effekt verir.

Dizaynda ən son moda çox qeyri-adi görünən oksidləşmiş metalları təqlid edən dekorativ dokuların istifadəsidir. Özünü düzəldən qarışıqların müxtəlif növləri bitirmədə özünü sübut etdi və sərtləşdikdə, zavod döşəməsinə bənzəyirlər. Yüksək tavanlar adətən tamamilə yarımçıq qalır və interyerin fərqli hissələri - döşəmə şüaları və digər struktur elementləri laklanmış və ya rənglənmişdir.

Açıq kommunikasiyalar müxtəlif yollarla həyata keçirilir: bir boru və ya hava kanalı bir pilləkənin, dəstəyin və ya rafın bir hissəsi ola bilər. Sənaye başlıqları və ya lift müasir sənət obyektinə çevrilir.

Pəncərə tərtibatı.

Loft üslubuna uyğun pəncərələr böyük və panoramik olmalıdır. Onların pərdələrlə örtülməməsi və bəzədilməməsi tamamilə məntiqlidir. Günəş işığının qarşısını almaq lazımdırsa, sadə pərdələr quraşdıra bilərsiniz. Sonuncu üçün uyğun bir rəng boz və ya başqa bir neytral kölgə olacaqdır; parlaq rənglər tamamilə uyğun deyil.

İşıqlandırma.

İşıqlandırmanın düzgün təşkili dizaynerin vacib vəzifələrindən biridir. Loft tipli bir otaq divarlarla bölünmür və tək bir məkanda lampaları bir zonada işığın mənzilin digər hissələrinə yayılmaması üçün quraşdırmaq olduqca çətindir. Müasir loftların əsasən bakalavrlar tərəfindən seçilməsinin səbəblərindən biri də budur. Axı, biri yatmağa gedəndə, digəri isə bir az daha çox işləməli olduqda, cütlükdə tez-tez baş verdiyi kimi, işığın yanması istirahət üçün bir maneə olacaq.

Adətən tək işıqlandırma sistemi hazırlanır. Lampalar müxtəlif səviyyələrdə quraşdırılır: birincisi, evin ətrafında hərəkət edərkən yandırılan otaq boyunca bir neçə tünd apliklərdir; ikinci - ayrı bir ərazini işıqlandırmaq üçün tavandakı mərkəzi mənbələr; üçüncüsü əlavə mərtəbə lampaları və ya yerli istifadə üçün lampalardır.

Müasir interyerlərdə işıqlandırmanı dəyişdirə bilmək üçün tez-tez gücü və intensivliyi tənzimlənən lampalar quraşdırılır.

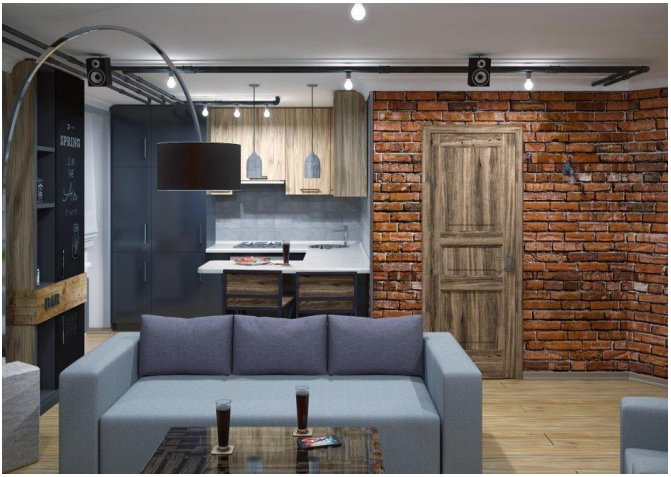

İşıqlandırma sisteminin təşkili aşağıdakı texnikaların istifadəsini nəzərdə tutur:

- *Lampalar tək stilistik dizaynda, tercihen şüşə və ya metal çalarlarla seçilməlidir. Sadə formalara və aydın həndəsəyə üstünlük verin və neytral rənglərə sadiq qalın.*
- *Klassik mərtəbə lampalarının burada yeri yoxdur; Bu gün zəmində dayanan, divara və ya mebelə yapışdırılan bir çox növ istehsal olunur.*
- *Loft elementləri olan müasir bir interyerin yüksək tavanları uzun kulonları olan lampaların quraşdırılmasını tələb edir.*
- *Maraqlı bir həll asma şüalardan istifadə etmək olardı. Dəst yerə quraşdırılmış texnoloji modellərlə tamamlana bilər. İşıq dirəkləri, eləcə də ona bərkidilmiş lampaları olan şaquli boru interyerdə orijinal və praktik görünəcək. Bu həll xüsusilə otaq iki səviyyəli olduqda uyğundur.*

Loftun dekorasiyası və funksional avadanlıqları.

Üslubun qorunması otaq sahibləri üçün yeganə məqsəd deyil, bu, yalnız funksional və rahat yaşayış sahəsi yaratmaq üçün bir vasitədir. Şüşə və metaldan hazırlanmış mebel və dekorativ elementlər interyeri orijinal şəkildə tamamlayır. Unikal afişa və ya quraşdırma stilistik olaraq bohem əhval-ruhiyyəsini dəstəkləyəcəkdir.

Loft məkanı təşkil etmək üçün müasir bir üsuldur və praktikliyə və rahatlığa yad deyil, yəni yaşayış mənzillərində bütün zəruri məişət texnikası, televiziya sistemləri və digər yüksək texnologiyalı avadanlıq quraşdırılmışdır. Müasir "ağıllı ev"in bütün elementləri, yəni monitorinq, nəzarət və təhlükəsizlik sistemləri ilə texniki avadanlığı da bu üsluba üzvi şəkildə inteqrasiya olunub.

Müasir dizaynerlər sənaye interyeri yaratmaq üçün heç bir ciddi çərçivə müəyyənləşdirmirlər. Çox güman ki, öz ideyalarınızdan bir çox modelləri və dizayn həllərini özündə birləşdirən unikal dizayn doğulacaq. Səyahətdən gətirilən sənət əşyaları və ekzotik suvenirlər mənzilinizi xüsusi və mükəmməl bir şeyə çevirəcək və ya əksinə, heç bir xüsusi fırıldaq olmadan, böyük pəncərələri və boş sahəsi olan adi bir studiyanı ən son texniki yeniliklər və funksional mebellərlə təchiz edilmiş rahat və rahat bir evə çevirə bilərsiniz.

V.5. İnteryerdə müasir loft növləri

Minimalist loft tərzi.

Mürəkkəblik və üsluba dəqiq riayət - bu məşhur dizayn növünü belə təsvir edə bilərsiniz. Belə bir interyer, zəngin bəzəkləri laqeyd qoyaraq, loftun əsl təbiəti vacib olan incə estetikaların mənzillərində tapıla bilər. Minimalizm ruhunda bitirmə təbii materialların istifadəsidir: ağac, daş, kətan və pambıq döşəmə. Əsas odur ki, yüksək tavanlı tək bir məkan prinsipinə riayət etməkdir. İnteryerdə müxtəlif növ bitirmələrdən istifadə edərək yaşayış sahələri formalaşır və mebel və parlaq rəng vurğuları ümumi mənzərəni tamamlayır.

Art Deco üslubunda loft.

Bu halda üslubun ilkin mənbəyinə qayıtdığını söyləyə bilərik. Əvvəlcə rəssamlar keçmiş fabriklərin yerlərini ələ keçirdilər və onları salonlar və sərgilər, habelə bohemlər üçün emalatxanalar və görüş yerləri təşkil etmək üçün çevirdilər. O illərdə dəbdə olan Art Deco hərəkatı loft üslubunda unudulmaz iz buraxdı.

Bu üslubun ifadəli nümayəndələri, şübhəsiz ki, binaların dizaynında əks olunan sənətə köhnəlmiş fikirlərə qarşı mübarizə aparırdılar. Loft növü kimi Art Deco bədii xaosu, geniş rəng palitrasını və unikal aksesuarları birləşdirən interyerdir. Belə bir evə gəlsəniz, əsl sənət əsərlərini görəcəksiniz: rəsmlər, heykəltəraşlıq kompozisiyaları, müasir qurğular. Zonalar mürəkkəb həndəsi şəkillər və asimmetriyadan istifadə edərək vurğulanır. Dizayndakı bəzi təsadüfilik nəticədə ahəngdar və orijinal görünür. Bitirmə materialları olaraq, mantar və bambuk ilə işləyə bilərsiniz, həmçinin digər ekzotik variantlardan istifadə edə bilərsiniz.

Loft interyerində qlamur üslub.

Bir mənzilin daxili hissəsindəki müasir loft bu tip dizayn üçün fotoşəkildə görünə bilər, materialları və mebelləri parlaq bir səthlə birləşdirmək variantları və üsulları, parlaq aksesuarlar və əlavə olaraq sulu əşyalar istifadə olunur; hətta kitsch də səhnəyə çıxır.

Ənənəvi olaraq, plastik, şüşə, parlaq lövhə və dəridən hazırlanmış əşyalar tapa bilərsiniz.

Yüksək texnoloji üslubda loft.

Yüksək texnologiya birbaşa interyerdə yüksək texnologiyalı cihazların istifadəsi ilə bağlıdır və buna görə də həmişə evlərimizdə mövcuddur. Bu istiqamətdə elementlər funksionallıq və estetika ilə xarakterizə olunur və onlar loftun içərisinə mükəmməl uyğun gəlir. Bu dizayn parlaq metal teksturalardan və ən son nəsil məişət texnikası, səs və uzaqdan idarəetmə və mühafizə sistemləri, nəzarət və videomüşahidə cihazları kimi yüksək texnologiyalar üçün ənənəvi olan müxtəlif texniki yeniliklərdən istifadə edir.

Məhdudiyyətlərin və yaradıcılığın olmaması - bunlar müasir loft üslubunun əsaslandığı sütunlardır.

V.6. Loft üslubunda daxili bəzək

Loft üslubunda bir otağı bəzəmək mürəkkəb adlandırıla bilməz. Ənənəyə görə, döşəmə beton olmalıdır. Bəzi hallarda bu uyğundur, lakin yaşayış yerlərində özünü düzəldən döşəmə sistemindən istifadə etmək daha rahatdır və üstünə lövhələr qoymaq, keramik plitələr, süni və ya təbii daşdan istifadə etmək daha rahatdır. Stildən ayrılma parket və laminat döşəmənin quraşdırılması olacaqdır. Ancaq yenə də özünü düzəldən döşəmələrə üstünlük verməlisiniz, çünki onlar sənaye atelyelərində beton və daş örtüklərə bənzəyirlər. "İsti mərtəbələrin" quraşdırılması yerli istilik problemini həll edəcək, çünki böyük yerləri yalnız divar radiatorları ilə istiləşdirmək çətindir. İlkin maliyyə xərcləri sonradan rahatlıq və qənaət gətirir.

- *Ənənəyə görə, döşəmə beton olmalıdır. Bəzi hallarda bu uyğundur, lakin yaşayış yerlərində özünü düzəldən döşəmə sistemindən istifadə etmək daha rahatdır və üstünə lövhələr qoymaq, keramik plitələr, süni və ya təbii daşdan istifadə etmək daha rahatdır. Stildən ayrılma parket və laminat döşəmənin quraşdırılması olacaqdır. Ancaq yenə də özünü düzəldən döşəmələrə üstünlük verməlisiniz, çünki onlar sənaye atelyelərində beton və daş örtüklərə bənzəyirlər. "İsti mərtəbələrin" quraşdırılması yerli istilik problemini həll edəcək, çünki böyük yerləri yalnız divar radiatorları ilə istiləşdirmək çətindir. İlkin maliyyə xərcləri sonradan rahatlıq və qənaət gətirir.*
- *Loft üslubunda divar bəzəyi çox sadədir - kərpic və ya beton divarlar orijinal formada qalır. Səthlərin ağardılması, rənglənməsi və ya laklanmasına icazə verilir. Divar kağızı və plastik panellər qəbuledilməzdir. Müxtəliflik üçün divarların bir hissəsi kontrplak, metal və ya taxta panellər təbəqələri ilə örtülə bilər. Müxtəlif hissələri və dizayn elementlərini hazırlamaq üçün dizaynerlər qablaşdırma qutularından lövhələrdən istifadə edirlər. Evin hər yerində bu divar bəzəyi təsirli və şık görünür.*

- *Tavanların bitirilməsi də minimaldır - ağardılmış və ya rənglənmişdir. Burada uzanan tavanlar və stükko qəliblərə yer yoxdur. Əksinə, boru kəmərini, hava kanalını və elektrik naqillərini təhlükəsiz tərk edə bilərsiniz, sadəcə onları qoruyucu qutulara yığın.*

Loft üslubunda mebel

Loft interyerinin yaradıldığı yerlərdə, məkanın bohem, cazibədar və ya sənaye olmasından asılı olaraq, ultra müasir və ya antik ola bilən minimum mebel ilə məşğul olmaq adətdir. Yeraltının iz-

ləyiciləri müxtəlif dövrlərə aid mebelləri bir ərazidə harmonik şəkildə birləşdirir. Belə bir interyerdəki mebellər funksionallıq və lakoniklik ilə xarakterizə olunur. Bir çox əşyaların təkərləri var, bu cür rəflərin, stolların və stulların köməyi ilə onları istədiyiniz yerə köçürərək yerini asanlıqla dəyişə bilərsiniz. Və ya hər şeyi köçürə və bir növ tədbir keçirmək üçün daha geniş ərazini azad edə bilərsiniz. Mebel materiallarına ağac, dəri, plastik, polad və xrom əlavəli alüminium daxildir.

Mətbəx mebeli bir neçə faktura və materialı birləşdirərək hazırlanır. Şüşə önlük, kobud ağacdan hazırlanmış rəflər və parlaq fasadlar, qəribə də olsa, harmoniya hissi yaradır. Mətbəx iş yerini yemək otağından ayırmaq üçün onların arasında bar sayğacı, "ada" və ya divan quraşdırın.

V.7. İnteryerdəki müasir loftun rəngləri

Loft üslubunun palitrası müxtəlif rəngləri ehtiva edir, baxmayaraq ki, ümumi şəkil əsasən bitirmə materiallarının çalarlarından ibarətdir və əsasən bunlar ağac, metal, kərpic və betonun, yəni boz, qəhvəyi və digər neytralların rənglərdir. Ancaq interyeri canlandırmaq üçün bəzi parlaq detallar lazımdır.

Beləliklə, loftda əsas olanlar bunlardır:

- *boz və qara çalarları;*
- *ağ tonlar;*
- *qəhvəyi.*

Bu rənglər ağac, metal və təbii daşlara aid ola bilər. Monoxrom müxtəlif kərpic çalarları ilə seyreltilə bilər: terakota, tünd qırmızı, qara-narıncı, bozumtul. Yaşlı bir kərpic divarının təqlidinin istifadəsi bu otağın sənaye keçmişini xatırladır. Böyük bir yer parlaq və

cəlbedici vurğular olmadan darıxdırıcı olacaq. Aksessuarlar və ya fərdi əşyalar üçün qırmızı, mavi, narıncı və sarı seçin. Qonaq otağında parlaq bir divan, kamində atəş oyunu, xalçalar, böyük bir lampa və ya hətta divarın bir hissəsində qraffiti çəkə bilərsiniz.

V.8. Müasir mənzillərdə interyer

loft Keçmiş emalatxanalarda tikilmiş mənzillər böyük xərc tələb etmir, çünki bu yerlər əsaslı yenidənqurma tələb etmir. Ancaq bir otaqlı mənzildə müasir loft dizaynının yaradıcıları, məsələn, daha çətin bir vəzifədir. Üslubun əsas tələblərinə cavab vermək üçün, yük daşımayan strukturları tamamilə və ya qismən sökmək lazımdır.

Əvvəla, onlar mətbəx və oturma otağını birləşdirməyə qərar verirlər, qapıları əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirirlər. Pəncərələr mümkün qədər böyüdülür ki, mümkün qədər çox işıq daxil olsun. Dərhal otağın genişləndiyini hiss edəcəksiniz.

Üzlük materiallarının seçimi üsluba uyğun olmalıdır. Qonaq otağının ərazisində döşəmə parketlə örtülə bilər və mətbəx üçün böyük plitələr uyğundur. Divarlar qismən yarımçıq qala bilər, digər hissəsi isə ağ rəngə boyanmış və ya hörgü təqlid edən plitələrlə tamamlana bilər. Bu halda, biz kommunikasiyaları gizlətmirik, amma məharətlə bəzəyirik ki, heç kim bunun əsl loft olduğuna şübhə etməsin.

Qonaq otağının interyerində müasir loft.

Qonaq otağınız böyük pəncərəsi, taxta döşəmələri, kobud yonulmuş divarları və dəri və ya qalın toxuculuqla üzlənmiş ağır divanı varsa üslubda görünəcək.

Divanın yanında parlaq osmanlılar və ya kreslolar və qəhvə masası yerləşdirə bilərsiniz. Otaqda lazımsız mebel olmamalıdır; Açıq rəflər və nişlər kitab və suvenirlərin yerləşdirilməsinə xidmət edəcəkdir. Müasir soyuducu, qabyuyan maşın, soba və qəhvə maşınının quraşdırılması mətbəx dizaynında vacib addımdır. Avadan-

lıqların rəngi dəstin fasadlarının rənginə uyğun olmalıdır. Minimalizm yemək otağını təchiz etmək üçün optimal həlldir. Əntiq bufet və ya oyma taxta stul dəsti alsanız yaxşı olardı.

Loft üslubunda yataq otağının interyeri.

Ancaq yenə də yataq otağını ən tənha yerdə təchiz etmək istəyirəm. Onu divarla ayırmaq və ya qeyri-şəffaf arakəsmələr quraşdırmaq daha yaxşıdır. İdeal seçim yüksək sənaye sahəsinin yuxarı mərtəbəsidir.

Bu sahədə rahatlıq yaratmaq üçün divarları sakit, yüngül tonda rəngləyin. Və bölmələrdən birinin işlənməmiş beton və ya kərpic divarına bənzəməsinə icazə verin. Şöminənin (kaminin) olması da artıq olmaz. Panoramik pəncərələrin və ya güzgülərlə parlaq bir qarderobun quraşdırılması kiçik bir yataq otağının yerini vizual olaraq artıracaqdır.

Yataq otağında sərt bir loft parlaq toxuculuq və saksı bitkiləri ilə seyreltilə bilər. Ancaq bu detallar yalnız ümumi əhval-ruhiyyəni vurğulamalıdır. Yataq otağının yaxınlığında yerləşən vanna otağı qeyri-şəffaf şüşə ilə ayrıla bilər və ya sadəcə döşəmə örtüyü kimi təyin edilə bilər.

Uşaq otağının interyerində müasir loft.

Uşaq otağında həmişə xüsusi bir atmosfer hökm sürür; Valideynlərin uşaq avadanlığı üçün əsas tələbi rahatlıq və təhlükəsizlikdir.

Loft olduqca sərt bir üslubdur, buna görə də bu otaq üçün bəzi istisnalar edə və dizayna daha parlaq rənglər əlavə edə bilərsiniz.

Buradakı yer vahid olaraq qalır və ekran və ya açıq rəf yataq və iş yerlərini ayıra bilər. Otağın hündürlüyü imkan verirsə, uşağın yataq otağı yuxarıya göndərilə bilər. Dekorasiya üçün neytral rənglər seçməlisiniz və orijinal bir xalça, lobya çantası kreslosu və ya qeyri-adi bir sənət obyekti vurğu kimi mükəmməl olacaqdır.

Loft üslubunda dəhliz.

Mənzilinizin dəhlizinə girərkən qonaqlar dərhal bir loft atmosferini hiss etməlidirlər. Yüngül bitirmə və parlaq işıqlandırma düzgün təəssürat yaradacaqdır. Dəhlizdə hərəkət etməyi asanlaşdırmaq üçün qarderoblar quraşdırın və ya paltar üçün mövcud nişdən istifadə edin.

İstifadə olunan mənbələr:

Vikipediyadan material - pulsuz sərbəst ensiklopediya
V.V. Bolonina,
* IAID Postmodernizm haqqında daha çox məlumatı Corpus jurnalından

1. tehlib.com/arhitektura/metabolizm/
2. www.hisour.com/ru/metabolism-in-architecture-29379/
3. cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-razvitiya-yaponskoy-arhitektury-v-dvadtsatom-stoletii-1/viewer
4. konnichiwa.ru/3741/
5. humus.livejournal.com/8338573.html
6. cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-razvitiya-yaponskoy-arhitektury-v-dvadtsatom-stoletii-1/viewer
7. cyberleninka.ru/article/n/demonstratsiya-imidzha-gosudarstv-na-vsemirnyh-vystavkah
8. https://delovoy-kvartal.ru/marselskiy-zhiloy-kompleks/
9. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4680606
10. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=117753
11. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=39978232
12. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=54782250
13. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=357866
14. http://www.guenterschneider.de/index_x.php, CC BY 3.0,
15. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4428433
16. http://www.lightmatter.net/gallery/Night/disneyhall5, CC BY 3.0,
17. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=117602
18. my.clevelandclinic.org/locations/directions/205-clevela...
19. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6528097
20. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=15782250
21. https://www.flickr.com/photos/bs0u10e0/6783635687/, CC BY-SA 2.0,
22. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=54529663
23. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=633860
24. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6716237
25. https://www.flickr.com/photos/105105658@N03/50149678998/

26. https://commons.wikimedrg/w/indeia.ox.php?curid=44713615
27. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=90009803
28. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=44955181
29. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=44955176
30. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=44654544
31. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=44955753
32. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=10275484
33. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=48620428
34. https://en.wikipedia.org/w/index.php?curid=40114325
35. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=63893543
36. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=81322534
37. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=148177889
38. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=153324664
39. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=155020227
40. https://ru.wikipedia.org/w/index.php?curid=10872408
41. https://ru.wikipedia.org/w/index.php?curid=4664269
42. https://ru.wikipedia.org/w/index.php?curid=10247770
43. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=144164858
44. https://en.wikipedia.org/w/index.php?curid=78349047
45. https://en.wikipedia.org/w/index.php?curid=77454656
46. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=65601237
47. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=94734117
48. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=158092239
49. https://az.wikipedia.org/w/index.php?curid=453798
50. https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/
51. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=49316366
52. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=52442521
53. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1117755
54. www.interior.ru/video/763-greg-linn-greg-lynn-ochki-hololens-kak-novyj-instrument-arkhitektora.html
55. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=61666910
56. https://novate.ru/blogs/171215/34197/
57. https://novate.ru/blogs/090724/70187/
58. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=226056
59. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4343156

60. https://www.admagazine.ru/architecture/arhitektura-buduschego
61. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=2031252
62. http://www.donaldedavis.com/PARTS/allyours.html,
63. https://commons.wikimedia.org/w/index.php
64. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=31395049
65. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=118421333
66. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1737227
67. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4918400
68. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=9162534
69. http://commons.wikimedia.org/index.php?corrid=635062
70. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=62941151
71. https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=73810354

Ədəbiyyat:

- *Dobritsina I. A. Postmodernizmdən qeyri-xətti arxitekturaya: Müasir fəlsəfə kontekstində memarlıq. - Directmedia, 2013. - 470 s. Kayl Çayka.*
- *Minimalizm axtarışında. Rəssamlıq, memarlıq və musiqidə daha az şeyə can atmaq = Kayl Çayka.*
- *Daha az üçün həsrət: Minimalizmlə yaşamaq / tərcüməçi Tamara Eidelman. - M.: Alpina Publisher, 2020. - 288 s. — ISBN 978-5-9614-3811-6.*
- Mənbə: - www.dnarchitect.ru
- Mənbə: Dmitri Novikov. novikov-architect@mail.ru
- Müəllif: Thomas Adams. Sobstvennaya iş, CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=62941151
- www.ourbaku.com
- www.prostranstvo.media
- http://www.zinco.ru/
- Novate.ru
- novikov-architect@mail.ru

- Artyhomes.ru

tehlib.com/arhitektura/metabolizm/
www.hisour.com/ru/metabolism-in-architecture-29379/
cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-razvitiya-yaponskoy-arhitektury-v-dvadtsatom-stoletii-1/viewer
konnichiwa.ru/3741/ humus.livejournal.com/8338573.html
cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-razvitiya-yaponskoy-arhitektury-v-dvadtsatom-stoletii-1/viewer
cyberleninka.ru/article/n/demonstratsiya-imidzha-gosudarstv-na-vsemirnyh-vystavkah

Mənbə: (memarlıqda bionika)
avaho.ru, interyer.ru изображение wellton-towers.ru, factroom.ru, archi-story.ru, architecturaldigest.com, blogspot.com, tehfloor.ru, newatlas.com, curbed.com, archi.ru, marmol-radziner.com, batesmasi.com, moserarchitect.com, archilovelles.com, corpuscoli.com, interior.ru, interior.ru, krost.ru, archinavi.ru, msk.restate.ru, donstroy.com,
softculture.cc/blog/entries/articles/chetyre-istorii-tsifrovoy-epochi
ru.ruwiki.ru/wiki/Линн,_Грег

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ƏQLİ MÜLKİYYƏT AGENTLİYİ

Intellectual Property Agency of the
Republic of Azerbaijan

ƏSƏRİN QEYDİYYATI HAQQINDA

ŞƏHADƏTNAMƏ

№ 14858

BAKI

Əsərin adı *"Müasir dünya memarlığı"*

Obyektiv forması *rəqəm yazısı*

Növü *elmi əsər (memarlıq sahəsi üzrə)*

Açıqlanması *açıqlanmamışdır*

Qeydiyyat nömrəsi *04/C-14394-25*

Qeydiyyat tarixi *10.03.2025*

Müstəsna müəlliflik hüquqlarının sahib(lər)i

Şakir İbrahimxəlil oğlu Məmmədov

Sifariş № *Q-05.03.2025/140-8e*

Şöbə müdiri **Nadirə Bədəlbəyli**

Mübahisə yaranan hallarda, digər sübutlar olmadıqda, qeydiyyat haqqında Şəhadətnamə məhkəmə tərəfindən müəlliflik prezumpsiyası kimi tanınır ("Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu, maddə 8, hissə 5)

"Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun tətbiq edilməsi barədə" 8 oktyabr 1996-cı il tarixli Sərəncamı ilə verilən səlahiyyətlər əsasında Azərbaycan Respublikası Əqli Mülkiyyət Agentliyi

Müstəsna müəlliflik hüquqlarının sahib(lər)inin soyadı, adı, atasının adı: *Şakir İbrahimxəlil oğlu Məmmədovun*

"Müasir dünya memarlığı"

əsəri qeydiyyatdan keçirmiş və bu Şəhadətnaməni vermişdir.

İdarə Heyətinin sədri **Kamran İmanov**

M.Ə. Respublikası Əqli Mülkiyyət Agentliyi

Şakir Məmmədov

Şakir Məmmədov İbrahimxəlil oğlu, 3 iyun 1960-cı ildə İrəvan mahalının, Böyük Qarakilsə bölgəsinin indiki Vanadzor (Kirovakan) şəhərinin Arçut kəndində anadan olub.
1977-ci ildə M.F.Axundov adına Arçut kənd orta məktəbini bitirib.
1988-ci ildə Azərbaycan İnşaat-Mühəndisləri institutunun axşam şöbəsini bitirib. Oxuduğu dövrdə eyni zamanda gündüz BBTİ-nin 12№li İTİ-də əvvəl fəhlə kimi sonra təhlükəsizlik texnikası üzrə mühəndis vəzifəsində işləmişdir.

- ***2001 - 2005-ci ildə «Konstruktor» MMC-də memar,***
- ***2005 - 2007-ci ildə «AzTEQ» MMC-də baş memar,***
- ***2007 - 2011-ci ildə «Azərdövlətmaşlayihə» TSC - də baş memar,***
- ***2012 - 2016-cı ildə «Azərsənaye İnşaat» MMC -də mühəndis və memar,***
- ***2017 - 2020-ci ildə «Azərsənaye İnşaat» MMC -də baş memar,***
- ***2020 -ci ildə AzTV-də memar,***
- ***2021 - ci ildən və hal-hazırda «Azərsənaye İnşaat» MMC -də baş memar işləyir.***

«Arçut kəndi II Dünya savaşında» adlı kitabın müəllifidir.

MÜNDƏRİCAT

Kitab haqqında rəy ... 3
Ön söz ... 6
Müasir dünya memarlığının Azərbaycana təsiri ... 6
Müasir memarlıq ... 8
Müasir memarlıq nə deməkdir? ... 9
Müasir memarlığa necə girmək olar? ... 10
Müasir memarlığın xüsusiyyətləri ... 13
Dövrümüzün 7 memarlıq möcüzəsi ... 16
1. Guggenheim Muzeyi, İspaniya ... 17
2. Xəlifə bürcü "Burj Khalifa" göydələni, BƏƏ ... 19
3. Pekin Milli Stadionu, Çin ... 21
4. İspaniya, Sofia Krallığı İncəsənət Sarayı ... 23
5. CCTV Baş Qərargahı, Çin ... 25
6. Avstraliya, Sidneydə Opera Evi ... 27
7. Böyük Britaniya. "Sent-Meri Eks 30" ... 29
Yeni memarlıq: 10 görkəmli layihə ... 32
1. Thomas Heatherwick Studio: Eden ... 32
2. Studiya Dəstəsi: Mira Göydələni ... 33
3. Diller Scofidio + Renfro: ABŞ Olimpiya və Paralimpiya Muzeyi ... 35
4. OMA: Qvanq Gyoda Galleria Univermağı Binası ... 37
5. "MVRDV": Depo Boijmans Van Beuningen ... 39
6. Christian de Portzamparc: Sujou Bay Böyük Teatrı ... 41

7. Zaha Hadid Architects: Min Museum..... 43
8. Kenqo Kuma: Kadokava Mədəniyyət Muzeyi 45
9. BIG: Muzey Atelier Audemars Piguet..... 46
10. Steven Chilton Architects: Guançjoudakı teatr..... 48

I fəsil. MÜASİR DÜNYA MEMARLIĞI..... 50
I.1. Azərbaycanda Müasir Dünya Memarlığı abidələri 52
I.2. Azərbaycanda müasir dünya memarlığı 62
I.3. Heydər Əliyev Mərkəzi Heydər Əliyev..... 62
I.4. Bakı Ağ Şəhər layihəsi 65
I.5. Dövlət Bayrağı Meydanı 67
I.6. Bakı Alov Qüllələri 71
I.7. Beynəlxalq Muğam Mərkəzi 72
I.8. Milli Gimnastika Arenası 74
I.9. Milli Stadionu Olimpiya..... 75
I.10. Azərbaycan Milli Xalça muzeyi..... 76
I.11. SOCAR-ın yeni binası..... 79
I.12. Dövlət Neft Fondunun yeni inzibati binası..... 81
I.13. Bakı Su İdmanı Mərkəzi..... 84
I.14. Bakı Kristal Zalı 85
I.15. Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanı..... 87
I.16. Vergilər Nazirliyinin yeni inzibati binası..... 89
I.17. İqtisadiyyat Nazirliyinin inzibati binası 92

I.18. Şuşa şəhərində inşa ediləcək yeni məscidin eskiz layihəsi. 94

II fəsil. MÜASİR DÜNYA MEMARLIĞI 95

II.1. Müasir memarlığa necə girmək olar? 95

II.2. Müasir memarlıq necə inkişaf etdi? 95

II.3. Gələcəyin Memarlığı: Futurizm 103

II.4. Funksionalizm 106

II.5. Konstruktivizm. 107

II.6. Brutalizm 109

II.7. Metabolizm 111

III fəsil. MÜASİR MEMARLIQ ÜSLUBLARI 113

III.1. Art Deco 113

III.2. Sənaye üslubu 121

III.3. İnteryerdə sənaye üslubunun xarakterik xüsusiyyətləri ... 125

III.4. "Loft" və "sənaye" üslubları arasındakı fərq 137

III.5. Sənaye dizaynının üstünlükləri və mənfi cəhətləri 138

III.6. Gözəl interyer nümunələri 139

III.7. Beynəlxalq üslub (modernizm) 140

III.8. Fərdi evlərdə modern uslubunun memarlıq xüsusiyyətləri 145

III.9. Brutalizm (modernizm). Brutalizm - dürüst memarlıq ... 148

III.10. Brutalizm “Qəddarlıq” necə yaranıb? 150

III.11. Yüksək texnologiyalı üslub: Xay-tek 155

III.12. Memarlıqda yüksək texnologiya“Xay-Tek”. 156
III.13. Memarlıqda yüksək texnologiya 161
III.14. Memarlıqda yüksək texnologiya: - xüsusiyyətlər, nümunələr 163
III.15. Yüksək texnologiyanın xüsusiyyəti nədir? 164
III.16. Sadə sözlərlə yüksək texnologiya nədir? 165
III.17. Yüksək texnologiyalı ev nə deməkdir? 165
III.18. Yüksək texnologiyalı üslubu kim icad etdi? 165
III.19. Yüksək texnologiyanı kim yaradıb? 165
III.20. Yüksək texnologiyanı inkişaf tarixi 170
III.21. Yüksək texnologiyalı üsluba fərdi yaşayış evləri 172
III.22. Memarlıqda futurizm və minimalizm 178
III.23. Sadə sözlərlə yüksək texnologiya nədir? 181
III.24. Landşaft memarlığının elementləri 187
III.25. Vitruviusun memarlıq nəzəriyyəsi 188
III.26. Ərazi dizaynı (landşaft) 189
III.27. İnteryerdə yüksək texnologiyalı üslub “Hi-tech”: tarix və xüsusiyyətlər 192
III.28. Yüksək texnologiya (Hi-Tech) üslubunun xüsusiyyətləri 193
III.29. Yüksək texnologiyalı üslubun xüsusiyyətləri 196
III.30. Yüksək texnologiyalı üslubda interyer yaratmaq 197
III.31. Memarlıqda minimalizm 206
III.32. Memarlıqda dekonstruktivizm 219
III.33. Memarlıqda skandinaviya üslubu 232

III.34. Blob memarlığı 240
III.35. Memarlıqda biotexnika 243
III.36. “Biotexnika” termin yaranması..... 245
III.37. Bionik memarlıq və dizayn: təbiətlə texnologiya necə əlaqələnir? 247
III.38. Memarlar bionikada, bionikada memarlıqda 249
III.39. Calatrava 251
III.40. Qaudi..... 254
III.41. Blob memarlığı 259
III.42. Yaşıl-davamlı memarlıq və ya eko-memarlıq..... 266
III.43. Yaşıl memarlıq həqiqətən nədir? 273
III.44. Memarlıqda biotexnika 274
III.45. Memarlıqda biotexnoloji üslubda futuristik layihələr.... 285
III.46. GƏLƏCƏYİN MEMARLIĞI..... 302
III.47. Futuristlər. Başqa planetlərdə koloniya şəhərləri..... 303
III.48. Funksionalizm..... 307
III.49. Konstruktivizm 315
III.50. Memarliq inqilabinin tarixi 317
III.51. İnteryer üstlü konstruktivizmi necə müəyyən etmək 318
III.52. Memarlıqda Metabolizm..... 319
III.53. Metabolik arxitektura niyə uğursuz oldu? 334

IV fəsil. "EKO" ÜSLUB..... 336
IV.1. İnteryerdə eko-stil nədir?..... 336

IV.2. Eko stil kottec 337
IV.3. Mənzillərdə müxtəlif üslublu interyerlər 341
IV.4. Eko üslubda təmirin üstünlükləri və mənfi cəhətləri 343
IV.5. Eko-stil interyeri nədir? 352
IV.6. Eko üslublu interyer kimə uyğundur? 355
IV.7. Eko-stil necə yarandı? 363
IV.8. Evin eko üslubda bəzədilməsinin xüsusiyyətləri 366
IV.9. İtalyan mebelində eko dizayn 378
IV.10. İnteryerdə eko-üslubun üstünlükləri 381
IV.11. Eko-üslubun çatışmazlıqları 382
IV.12. Eko-üslubun əsas komponentləri 384
IV.13. Ekostil rəng sxemi 385
IV.14. Divarların, döşəmələrin, tavanların bitirilməsi 385
IV.15. Eko üslubda mebel 386
IV.16. Eko üslubda işıqlandırma 388
IV.17. Yaşıllıq və dekorasiya 389
IV.18. Binaların interyerində eko-üslub 392
IV.19. Eko üslubun üstünlükləri 397
IV.20. İnteryerdəki təbiət 403
IV.21. Təbiət və duyğular arasındakı əlaqə 412
IV.22. İnteryerin bahalı görünməsini necə etmək olar? 413
IV.23. İnteryerinizi necə bahalı göstərmək olar? 419
IV.24. Eko üslubda işıq mənbələri 423
IV.25. İnteryerdə eko-üslubun əsas xüsusiyyətləri 427

IV.26. Eko-üslubda dekorativ elementlər 429
IV.27. Təbii toxuculuq və bitirmə..... 438
IV.28. Daha çox təbii işıq 440
IV.29. Eko üslubda dekorasiya 442
IV.30. İnteryerdə eko-üslub 446
IV.31. Unikal eko-üslub yaratmaq üçün tövsiyələr 448

V fəsil. LOFT ÜSLUBUNUN TARIXI. LOFT TƏRZI - BU NƏDIR?..... 449
V.1. Loft nədir?..... 451
V.2. Loft üslubunda interyer dizayn 452
V.3. İnteryerdə müasir bir loftun əsas xüsusiyyətləri 456
V.4. Müasir loft üslubunda bir daxili interyei necə yaratmaq olar?..... 458
V.5. İnteryerdə müasir loft növləri 466
V.6. Loft üslubunda daxili bəzək..... 469
V.7. İnteryerdəki müasir loftun rəngləri 473
V.8. Müasir mənzillərdə interyer..... 475

İstifadə olunan mənbələr..... 481
Ədəbiyyat..... 483

Şakir Məmmədov

MÜASIR DÜNYA MEMARLIĞI

Naşir: Elnarə Abbasova
Texniki redaktor: Asim Səfərov
Dizayner: İradə Əhmədova
Operatorlar: Leyla Məmmədli, Röya Nəsirova

Yığılmağa verilmişdir: 30.04.2025
Çapa imzalanmışdır: 25.05.2025
Format: 60×84 1/16; şərti çap vərəqi 30,75
Sifariş № 201; tiraj 100 nüsxə
"Füyuzat" nəşriyyatında çap edilmişdir.
Ünvan: Bakı şəh., Z.Xəlilov küç., 26
Tel.: 055 850-98-69
e-mail: fuyuzat2020@gmail.com